

کیمھان

۴۹۶

KAYHAN.LONDON

بنیانگذار: دکتر مصطفی مصباح زاده
جمعه ۲۸ دی تا پنجشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۳ خورشیدی
سال چهل و یکم - شماره ۱۹۶۲

زوال امپراتوری شیعه در منطقه

الله اکبر

خرید سالنامه مهسا

قیمت: ۵۰ (پنججاه) پوند
تعداد صفحات: ۱۴۳۶

قالب فایل: پی‌دی‌اف (PDF) | حجم فایل: ۵۳۰ مگابایت
نحوه دریافت سالنامه پس از پرداخت: از طریق ایمیل
برای خرید سالنامه به سایت **کیهان لندن** مراجعه فرمایید

خرید کتاب سقوط بهشت

قیمت: ۱۵ (پانزده) پوند
تعداد صفحات: ۷۵۲

قالب فایل: پی‌دی‌اف (PDF) | حجم فایل: ۱۳ مگابایت
نحوه دریافت کتاب پس از پرداخت: از طریق ایمیل
برای خرید سالنامه به سایت **کیهان لندن** مراجعه فرمایید

آگهی در کیهان آگاهی می‌آورد

نشانی سایت:
www.kayhan.london
روابط عمومی:
info@kayhan.london
آگهی و تبلیغات:
ads@kayhan.london
سردبیری:
editorial@kayhan.london

وبسایت کیهان لندن به زبان انگلیسی

KAYHANLIFE
SPOTLIGHT ON A GLOBAL IRANIAN COMMUNITY
www.kayhanlife.com

کیهان لندن منتشر کرد:

کتاب «سوریه : جاله عنکبوت»
به قلم حامد محمدی (افسر خلیان)

برای نخستین بار ابعاد گسترده حضور نظامی و ناگفته‌های دخالت رژیم جمهوری اسلامی در جنگ داخلی سوریه را به صورت مستند از آغاز این جنگ تا به امروز به تصویر می‌کشد. علاقمندان می‌توانند این کتاب را مستقیماً از طریق تماس با کیهان لندن ads@kayhan.london یا انتشارات ساتراپ و سوپر هرمز در لندن و کتابفروشی‌های معتبر ایرانی در اروپا و آمریکا به نشانی‌های زیر به مبلغ معادل ۲۰ پوند شامل هزینه بسته بندی و پست خریداری کنند.

Satrap Publishing: Email: satrap@btconnect.com
www.satrap.co.uk
Super Hormuz, Finchley Road, Golders Green, NW11 0AD
Ibex Publishers Bookshop, Inc. PO Box 30087, Bethesda, MD 20824-0087, USA
Ferdosi Bookshop, Box 45095, SE-104 30 Stockholm, SWEDEN
UTOPIRAN, 89 Rue du Ruisseau, 75018 Paris, FRANCE
Forough Publishing and Bookshop, Jahnstraße 24, 50676 Köln, GERMANY

پیشگفتارها: رضا تقی‌زاده و حسن شریعتمداری

بنیانگذار:

دکتر مصطفی مصباح‌زاده

*****

KAYHANLIFE
SPOTLIGHT ON A GLOBAL IRANIAN COMMUNITY

- @KayhanLife
- @kayhanlife
- @KayhanLife
- <https://kayhanlife.com/newsletters-subscription>

کیهان شما ، کیهان لندن

- @KayhanLondon
- @kayhanlondon
- @kayhanlondon
- https://t.me/kayhan_london

*****

10 New Square-Lincoln's Inn
London WC2A 3QG
Tel: 0044 (0)20 3633 3684
e-mail:
info@kayhan.london
ads@kayhan.london
editorial@kayhan.london
www.kayhan.london
www.kayhanlife.com

*****

سال چهل و یکم

کیهان شماره ۱۹۶۲ (۴۹۶)

جمعه ۲۸ دی تا پنجشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۳
۱۷ تا ۲۳ ژانویه ۲۰۲۵

کیمهان

* فهرست مطالب *

۴	مقاله - از شعار چپ‌ها تا عمل راست‌ها / الا‌ه بقراط	
۴-۵	تیر هفته - زوال امپراتوری شیعه در منطقه... /	
۶	جو با بدن در نطق و داع با کاخ سفید: زمان می‌برد تا تأثیر کارهایی که انجام دادیم... /	
۶	مرگ مشکوک یک شهروند سوئیس در زندان سمنان؛ مقامات قضایی: «خودکشی کرد!»... /	
۷	ارائه «طرح ۰۰ اروزه» سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» به دولت ترامپ برای... /	
۸	هفته‌نامه «نیوزویک»: توافقنامه جدید جمهوری اسلامی با روسیه ممکن است ابعاد... /	
۹	خبرگزاری فرانسه: قدرت‌های اروپایی آماده مقابله با تهدیدات امنی جمهوری اسلامی... /	
۱۰-۱۱	ابهامات و پشت پرده‌ی مبادله‌ی شتاب‌زده‌ی چچیلیا سالاو محمد عابدینی... / احمد رأف	
۱۱	ظلم بزرگ در حق زندانیان گوانتانامو... / خیراندیش (احمد احرار)	
۱۲-۱۳	خلخال، جانوری که از نوباید شناخت (بخش ۴)... /	
۱۳	هر آنچه نمی‌فهمند، ممنوع!... / بهنام محمدی	
۱۴	ژوزف عون، رئیس‌جمهوری برای کاهش نفوذ جمهوری اسلامی و حزب الله... / احمد رأف	
۱۵	فشار غرب به دولت عراق برای انحلال «حشد الشیعی»... /	
۱۶-۱۷	خامنه‌ای دیگر نمی‌تواند دلخوش به نیروهای مسلح باشد... / حامد محمدی	
۱۷	در همکاری با ترامپ باید مردم ایران را تشویق به سرنگونی جمهوری اسلامی کرد... /	
۱۸	به مناسبت ۲۶ دی: از «یکومرگ بر شاه» تا «یکومرگ بر شاه»... / الا‌ه بقراط	
۱۹	پایان جیک‌های لبنان با اسرائیل... / عبدالرحمن الراشد (الشرق الاوسط)	
۲۰	«وفاق ملی» بزشکبان: زد و بند با «خودی» هاو تشدید فشار بر شهر وندان... /	
۲۱	دستگاه امنیتی جمهوری آذربایجان طرح حکومت ایران بر ای تورویکی از... /	
۲۲	توافق اسرائیل و گروه حماس برای توقف جنگ و مبادله زندانیان... /	
۲۲-۲۵	«بی بی» و جناح راست اسرائیل... / دکتر مهدی میر سعیدی	
۲۶-۲۷	تعیین رقم سید معیشت؛ تصویر تکانه‌دهنده‌ای از فقر در خانوارهای کارگری و بازنشسته... /	
۲۷	روزنامه «نا بمر»: سفرهای محرمانه لاریجانی به مسکو برای تقویت بر نامه‌های امنی و... /	
۲۸-۲۹	«ماشین خوابی» از دیگر پدیده‌های نوظهور در ایران به علت گسترش فقر... /	
۲۹-۳۰	پشت پرده آمار اشتغال در ایران؛ فاجعه در دهک‌های پایین درآمدی... / روشنگر آسترکی	
۳۱	تنش میان جمهوری اسلامی و ترکیه... / شهرام سبزواری	
۳۲	جمهوری اسلامی برای «مذاکرات حیاتی» با اروپایی‌ها در ژنو آماده می‌شود... /	
۳۲-۳۳	رزمایش پدافندی ارتش جمهوری اسلامی برای حفاظت از تأسیسات امنی فرود خندان... /	
۳۳-۳۴	ادامه خسارت هنگفت صنایع به علت کمبود انرژی... /	
۳۴-۳۵	بازار سیاه‌دلالی خرید و فروش اسپرم، تخمک و رحم اجاره‌ای در ایران... /	
۳۶	روسیه جمهوری اسلامی را قربانی معامله با آمریکا خواهد کرد... /	
۳۶	بازداشت ۱۵ نفر در سیستان و بلوچستان به اتهام «خرابکاری»... /	
۳۷	نقش آفرینان سرنگونی پرواز «بی اس ۷۵۲» در گفتگو با محمود زبیبی... /	
۳۷	«یک روز خوب مباد»: فیلمی با الهام از زندگی نوید افکاری... /	
۳۷	بررسی ها و راهکارهای اندیشکده فتنوس برای ۱۰۰ روز نخست دوران گذار... /	
۳۸	رئیس وروی گرداندن اعضای سپاه بسیج و ثبت نام ۲۷ هزار افغان برای حضور در رزمایش... /	
۳۹	اردو کشی سرکوبگران در رزمایش «راهبان قدس»... /	
۴۰-۴۱	۱۳۳ روز تعطیلی مدارس در ۸۰ روز کاری به علت آلودگی هوا و کمبود انرژی... /	
۴۱	ادعای روزنامه «تیر نا بمر»: خامنه‌ای همچنان با انصاف فرزندانش به عنوان جانشین... /	
۴۲	ناهد تقوی پس از چهار سال به گروگان گرفته شدن توسط جمهوری اسلامی... /	
۴۲	فریدون شهبازیان آهنگساز و رهبر ارکستر در ۸۲ سالگی درگذشت... /	
۴۳	اقدام به خودکشی کوشان (خالد) پیرزاده فعال مشروطه خواه در زندان اوین... /	
۴۴	از به مرگ گرفتار و به تب راضی کردن تا گربه را دم حمله کشتن... / اریان نورانی	
۴۵	زنان ایران؛ از پیشرفت تا پسرفت؛ فریاد بنیم «زن زندگی آزادی» تا... / الهام بهران	
۴۶	ایده و اندیشه پهلوی؛ درخت صدساله‌ی توسعه و آزادی و آبادی ایران... / سیاوش پندار	
۴۶-۴۷	حذف دار واز سید مصر فی کارگران و بازنشستگان به علت گرانی... /	
۴۸-۴۹	زنان پاریسی بر صحنه تئاتر «زینگارو» در پاریس... / کتابیون حلاجان	
۵۰-۵۱	حذف دار واز سید مصر فی کارگران و بازنشستگان به علت گرانی... /	
۵۱-۵۲	نگاهی به نتایج نظر سنجی اخیر «انجمن پژوهشگران ایران»... /	
۵۲-۵۳	دلار دوباره گران شد؛ «خبر درمانی» دولت بی نتیجه بود!... /	
۵۴-۵۵	آغاز مذاکرات برای تعیین مبلغ حداقل دستمزد... /	
۵۵-۵۶	افزایش قیمت قیمت ۹۵۵ قلم دارو... /	
۵۶-۵۷	تشدید بحران کمبود انرژی؛ تعطیلی گسترده در ایران... /	
۵۸-۵۹	هشدار یک اقتصاددان: فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک «تهدید امنیتی ملی» است... /	
۵۹-۶۰	شرایط فوق بحرانی کمبود انرژی؛ تعطیلی سراسری صنایع ایران در راه است... /	
۶۰-۶۱	خروج سرمایه گذاران از ایران؛ توهم خامنه‌ای برای دستیابی به رشد اقتصادی... /	
۶۲	نیمی از جمعیت ایران تحت تأثیر خطرهای ناشی از فرونشست... /	
۶۳	کسری ۳۰ میلیارد دلاری منابع ارزی در ایران؛ رئیس کل بانک مرکزی فرافکنی می‌کند... /	
۶۴-۶۵	خبرهای کوتاه... /	
۶۶	پشت جلد - عکس هفته / پایان چهار سال پراز جنگ و درگیری و مماشات!	

بازنشر

بازنشر

بازنشر

زوال امپراتوری شیعه در منطقه

سرمقاله
از شعار چپ‌ها تا عمل راست‌ها

از زمانی که شهروندان توانسته‌اند با آرای خود بطور نسبی در سرنوشت سیاسی کشورهای مختلف نقش بازی کنند، در میان نیروهای سیاسی که به عنوان چپ و راست شناخته می‌شوند، هستند جریاناتی که شعار می‌دهند و عمدتاً به طیف چپ تعلق دارند و جریاناتی که عمل می‌کنند و عمدتاً در طیف راست قرار می‌گیرند. در اینجا صحبت بر سر چپ و راست پایبند به موجودیت و حقوق همدیگر است و نه آنهایی که یکدیگر را حذف می‌کنند. نگاهی به تاریخ دو قرن اخیر در بسیاری از کشورها نشان می‌دهد که نیروهای موسوم به چپ بیشتر شعار داده‌اند بدون آنکه توانسته

باشند وقتی به قدرت دست یافتند آنها را جامه‌ی عمل بپوشانند و نیروهای موسوم به راست بدون آنکه چندان اهل شعار باشند، وقتی به قدرت دست یافتند توانسته‌اند هم بسیاری از وعده‌های خود و هم حتا برخی شعارهای منتسب به چپ را اجرا کنند.

دلیل این موضوع بطور کلی قابل توضیح است از جمله اینکه شعارهای آرمانی و غیرواقعی برای جذب آرا وقتی با واقعیت همخوانی نداشته باشد، چه از سوی چپ باشد و چه راست، با پتک کوبنده‌ی واقعیت روبرو می‌شود. اما شعارها و وعده‌هایی هم که امکان عملی شدن دارند، به منابعی نیاز دارند که آن منابع عمدتاً در اختیار پایگاه اجتماعی طیف راست قرار دارد.

درست است که نمونه‌های میلیاردی عمدتاً در آمریکا وجود دارند که از چپ‌گراها حمایت می‌کنند اما اینها منفرد هستند و پایگاه اجتماعی به شمار نمی‌روند. بسیاری از سیاستمداران و شهروندانی هم که شعارهای «چپ» و «سبز» و «دفاع از مهاجران» و غیره می‌دهند از جمله در اروپا نه تنها از ثروتمندان هستند بلکه همچنین حاضر نیستند در محله‌های «چپ» و «سبز» و «مهاجرنشین» زندگی کنند و یا بچه‌هایشان به همان مدرسی بروند که رأی‌دهندگان یا همان پایگاه اجتماعی ساده‌اندیش آنها، می‌روند!

پایگاه اجتماعی طیف راست اما گسترده است و از صاحبان سرمایه و صنایع و تولید تا قشرهای حقوق‌بگیر و حتا مهاجران قدیمی و جدید را که جای خود را با پناهجویان تازه تنگ می‌بینند، در بر می‌گیرد. همین باعث می‌شود تا طیف راست شعارها و وعده‌هایش را با واقع‌بینی نسبی و توجه به منافع متنوع این پایگاه اجتماعی تعیین کرده و با تکیه بر این منابع بتواند برخی شعارهای چپ را مثلاً در زمینه عدالت و محیط زیست نیز از آن خود کند. درواقع چپ و راست لازم و ملزوم یکدیگرند تا در چارچوب‌های دموکراتیک هم با رقابت کنند و هم با مهار یکدیگر، سود و خیر همگانی تأمین شود!

به همین دلیل جریانات ملی‌گرای چپ و راست نباید شعارهای حقوقی و انسانی را به نیروهای غیرملی و افراطی واگذار کنند! همانطور که هیچ ایرانی میهن‌دوستی شعار «آزادی، استقلال» را به این دلیل که از شعارهای جمهوری اسلامی بوده، به رژیم واگذار نمی‌کند، شعار «زن زندگی آزادی» را نیز نمی‌بایست به چپ‌های افراطی و تجزیه‌طلبان و حتا دهان ناپاک برخی مقامات جمهوری اسلامی واگذاشت آنهم در حالی که آنچه زیر این شعار، تازه در همین دو سال اخیر، «مطالبه» می‌شود، پیش از ۵۷ تحقق یافته بود! باز هم نمونه دیگری از آنچه مدعیان «چپ» شعارش را می‌دهند ولی راست‌ها بدون جنجال چنان به آن عمل کردند که فقط اندکی از آن، یعنی پوشش اختیاری، به آرزوی کسانی تبدیل شده که «زن زندگی آزادی» را به ابزار کسب و کار و جداسازی‌های سیاسی تبدیل کرده‌اند!

● اکنون جمهوری اسلامی نه تنها مجبور شده با سقوط بشار اسد، سوریه را ترک کند و قید بازگرفتن ۳۰ میلیارد دلاری را که از جیب مردم ایران در این کشور سرمایه‌گذاری کرد، بزند، بلکه نخواهد توانست هیچ نقشی، حتا فرعی در آینده‌ی این کشور داشته باشد. آنهم در حالی که لبنان را نیز از دست داده و عراق هم در حال فاصله گرفتن از آن است

خاورمیانه» نام برده می‌شد.

حزب‌الله پس از آنکه متوجه شد کاندیدای مورد نظرش نمی‌تواند آرای لازم را در پارلمان به دست آورد، و پس از دیدار با آموس هاکستین فرستاده ویژه آمریکا، پذیرفت که با انتخاب ژنرال باسابقه به عنوان رئیس جمهور مخالفت نکند. حزب‌الله تصور می‌کرد با عدم مخالفت با انتخاب ژوزف عون خواهد توانست نقشی تأثیرگذار در تعیین نخست وزیر داشته باشد که از سوی رئیس جمهور مامور تشکیل دولت می‌شود. ولی در این رابطه نیز نجیب میقاتی کاندیدای حزب‌الله توانست موفقیتی به دست آورد و عقب کشید و حزب‌الله مجبور شد انتصاب نواف سالم را نیز بپذیرد. محمد رعد سخنگوی فراکسیون حزب‌الله در پارلمان لبنان پس از انتصاب نخست وزیر جدید گفت: «ما در جریان انتخاب رئیس جمهور دستان خود را دراز کردیم ولی آنها با انتخاب نواف سالم دستان ما را بجای فشردن، بردند.» پس از اعلام پیروزی نواف سالم، حزب‌الله دست از پا درازتر ساختمان پارلمان را ترک کرد. اکنون با شکستی که این گروه سیاسی- نظامی- عقیدتی در آخرین جنگ با اسرائیل متحمل شده، بعید به نظر می‌رسد بتواند مانند گذشته احزاب و سیاست لبنان را در مشت خود نگهدارد. حتی متحدین مسیحی حزب‌الله چون جبران باسیل رهبر «جبهه میهنی آزاد» نیز در انتخابات اخیر این گروه وابسته به جمهوری اسلامی را تنها گذاشتند.

جمهوری اسلامی مهره‌هایش را در منطقه یکی پس از دیگری از دست می‌دهد. پس از گروه‌های نیابتی مسلح، نوبت به حکومت‌هایی رسیده که حامی سیاست‌های آن بودند. احتمالاً رژیم ایران تصور نمی‌کرد که با حمله حماس در ۱۵ مهر ۱۴۰۲ به خاک اسرائیل، بیش از چهار دهه سرمایه‌گذاری سیاسی و نظامی‌اش در کشورهای منطقه دود شود و هوا رود.

امروز از پروژه امنیتی- نظامی- سیاسی- مذهبی جمهوری اسلامی تقریباً چیزی باقی مانده و با امکانات محدود مالی کنونی همراه با انزوای بین‌المللی و از دست دادن مشروعیت، مشکل به نظر می‌رسد که بتواند آن امپراتوری را که روح‌الله خمینی بنیانگذار نظام در سر پروراند احیا کند.

پس از سوریه، لبنان هم از دست رفت

با آغاز جنگ در غزه و شکستی که اسرائیل به حکومت این منطقه که در دست حماس بود تحمیل کرد و پس از سقوط رژیم بشار اسد نزدیک‌ترین متحد جمهوری اسلامی در خاورمیانه، نوبت به لبنان رسید که با انتخاب رئیس جمهور و نخست وزیر جدید، پس از دو سال ممانعت حزب‌الله از برگزاری انتخابات، توانست سرانجام با تشکیل دولت قدم به مرحله نوینی بگذارد. انتخاب ژوزف عون فرمانده کل نیروهای مسلح لبنان به عنوان رئیس جمهور و انتصاب نواف سالم رئیس دادگاه بین‌المللی کیفری لاهه، در مقام نخست وزیر، از نظر سیاسی اهمیت بسیاری دارد چون به معنای پایان یک‌تازگی حکومت اسلامی ایران در این کشور عربی است که زمانی از آن با عنوان «عروس

تحول در لبنان با حمایت غرب و دولت سعودی

تشکیل دولتی به ریاست نواف سلام از خانواده‌ای

➔ با نفوذ که در تاریخ لبنان حتی قبل از استقلال نیز از بازیگران تاثیرگذار بوده است، عملاً عرصه بر حزب‌الله و جمهوری اسلامی بسیار تنگ خواهد شد و فرصتی برای

قرارداد اقتصادی به ارزش ۱۵ میلیارد دلار امضا کرد. این مبلغ بیش از ده برابر حجم کل تجارت عراق با بریتانیا در سال ۲۰۲۴ میلادی است.

به دست آورد. قبل از این سفر برخی از نیروهای حاضر در حشدالشعبی مانند گروه با نفوذ النجبا، موافقت خود را با تحویل سلاح و ادغام در نیروهای مسلح دولتی اعلام کرده بودند، ولی پس از این سفر و مخالفت علی خامنه‌ای از این تصمیم عقب‌نشینی کردند. خامنه‌ای در دیدار با محمد شیاع السوداني در ۱۹ دی گفت آمریکا برای گسترش حضور و نفوذش در عراق خواهان حذف حشدالشعبی «یکی از مؤلفه‌های مهم قدرت در عراق است که باید در جهت حفظ و تقویت آن بیش از پیش اهتمام داشت.» حال باید دید دولت عراق که تا کنون توانسته بود به نوعی خود را از جنگ نیابتی بین جمهوری اسلامی و غرب، به ویژه آمریکا، دور نگهدارد، تا چه حد موفق خواهد شد این سیاست موازنه را ادامه دهد.

فؤاد حسین وزیر خارجه عراق که نخست‌وزیر این کشور را در سفر به لندن همراهی می‌کرد، در گفتگو با رسانه‌ها گفت: «در حالی که تا یکی دو سال پیش حتی مطرح کردن خلع سلاح گروه‌های شبه‌نظامی متشکل در حشدالشعبی قابل تصور نبود، امروز این بحث آغاز شده و می‌توان در این رابطه با رهبران این گروه‌ها به گفتگو نشست.»

«انقلاب اکتبر» عراق علیه نفوذ جمهوری اسلامی

البته دولت کنونی عراق تنها زیر فشار کشورهای غربی قرار ندارد. چند سالی است که بخش قابل توجهی از عراقی‌ها، به ویژه نسل جوان و عمدتاً شیعیان بغداد و شهرهای جنوبی، خواهان آزاد ساختن کشورشان از نفوذ جمهوری اسلامی هستند. در همین رابطه اعتراضاتی که ۹ مهر ۱۳۹۸ با اجتماعات خیابانی آغاز شد، دو سال بعد به اوج رسیدند، و امروز هم به اشکال مختلف ادامه دارند. در آن زمان مردم خشمگین عراق کنسولگری‌های جمهوری اسلامی در شهرهای مذهبی و شیعه‌نشین عراق چون کربلا و نجف را نیز به آتش کشیدند.

اعتراضات عراق از سال ۲۰۱۹ که با نام «انقلاب اکتبر» شهرت یافت، در ابتدا علیه فساد، بیکاری و مسائل اقتصادی آغاز شد ولی بلافاصله به اعتراضی گسترده علیه حضور و نفوذ جمهوری اسلامی تبدیل شد. معترضان عراقی حشدالشعبی را تلاش رژیم ایران برای تضعیف نیروهای مسلح دولتی و ایجاد نهادی چون سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در آن کشور می‌دانند. نیروئی با هدف قبضه کردن سیاست و اقتصاد عراق و همزمان سرکوب وحشیانه هر صدائی که در مخالفت با این سیاست بلند شود، مانند آنچه چند دهه است در ایران شاهدش هستیم.

اکنون اما جمهوری اسلامی نه تنها مجبور شد با سقوط بشار اسد، سوریه را ترک کند و قید بازگرفتن ۳۰ میلیارد دلاری را که از جیب مردم ایران در این کشور سرمایه‌گذاری کرد، بزند، بلکه نخواهد توانست هیچ نقشی، حتی فرعی در آینده این کشور داشته باشد. جمهوری اسلامی حتی به اجلاسی که به دعوت پادشاهی سعودی در رابطه با سوریه در ۲۳ دی در ریاض برگزار شد، و در آن وزرای خارجه ۱۷ کشور حضور داشتند، دعوت نشده بود. این عدم دعوت از رژیم ایران پیامی روشن دارد: تهران دیگر در سوریه هیچ نقشی نخواهد داشت! البته روسیه، دیگر متحد بشار اسد هم به نشست ریاض دعوت نشد؛ ولی کارشناسان منطقه می‌گویند حذف روسیه از روند کنونی در سوریه موقتی است و این کشور با توجه به حضورش به عنوان عضو دائمی در شورای امنیت سازمان ملل متحد، در آینده خواهد توانست نقشی در بازسازی این کشور به عهده گیرد.

بریتانیا توسعه همکاری‌های اقتصادی با عراق را مشروط به کوتاه کردن دست جمهوری اسلامی از این کشور کرده بود. برخی از این سرمایه‌گذاری‌های بریتانیایی مستقیماً در جهت کاهش نفوذ جمهوری اسلامی در عراق هستند، از جمله سیستم انتقال برق برای پروژه اتصال شبکه برق این کشور به پادشاهی سعودی. در حال حاضر بخش قابل توجهی از برق عراق توسط جمهوری اسلامی تامین می‌شود. البته بر پایه این توافق قرار است که پایگاه هوایی القیاره در شمال عراق نیز توسط بریتانیا نوسازی شده و گسترش پیدا کند که به معنای گسترش حضور نظامیان انگلیس در همسایگی ایران است.

دونالد ترامپ نیز دو هفته قبل از بازگشت به کاخ سفید در پیامی ویژه برای محمد شیاع السوداني از او خواسته بود نیروهای شبه‌نظامی تحت حمایت جمهوری اسلامی را که زیر چتر حشدالشعبی فعال هستند، تحت کنترل خود درآورد، وگرنه دولت آینده ایالات متحده تحریم نفت و اقتصاد عراق را در دستور کار خود قرار خواهد داد. رئیس جمهور آینده آمریکا که از ۲۰ ژانویه بطور رسمی در کاخ سفید مستقر خواهد شد، از دولت عراق خواسته تا مانع اقدامات مالی مشکوک و پولشویی جمهوری اسلامی برای دور زدن تحریم‌ها با استفاده از موسسات مالی عراق شود.

سرنوشت حزب‌الله در انتظار حشدالشعبی

در این روزها موضوع انحلال حشدالشعبی و تحویل سلاح‌هایشان به دولت و ادغام شبه‌نظامیان در نیروهای مسلح عراق نیز به صورت گسترده مطرح است. به گفته منابع عراقی، سفر محمد شیاع السوداني به تهران و دیدار او با علی خامنه‌ای، پس از دریافت پیام هشدار دونالد ترامپ، در همین رابطه بوده است. نخست‌وزیر عراق تلاش داشت در این زمینه موافقت و همکاری رهبر جمهوری اسلامی را

پادشاهی سعودی خواهد بود تا نقشی را که در گذشته در این کشور داشته است، مجدداً به عهده گیرد به ویژه که بازسازی لبنانی که در این جنگ آخر خسارات قابل توجهی دیده و اقتصادش در حال سقوط آزاد است، احتیاج مبرم به سرمایه‌گذاری‌های خارجی دارد.

سفر امانوئل ماکرون روز ۲۸ دی ۱۴۰۳ به بیروت، بلافاصله پس از این دو انتخاب بسیار مهم، خود نشان از تحولی بزرگ در لبنان دارد. تحولی که فرانسه در شکل گرفتن آن، همراه با آمریکا و پادشاهی سعودی نقشی تعیین کننده داشته است. فرانسه البته همراه آمریکا در کمیته نظارت بر توافقی که به جنگ اسرائیل و لبنان پایان داد نیز حضور دارد. توافقی که در صورتی می‌تواند از درگیری مجدد اسرائیل با لبنان جلوگیری کند که این دولت، چنانکه رئیس جمهور جدید در اولین سخنرانی‌اش وعده داد، بتواند حزب‌الله را خلع سلاح کند. وعده‌ای که در کوتاه‌مدت شانس برای موفقیت آن به نظر نمی‌رسد. البته حزب‌الله اگرچه به احتمال زیاد اسلحه را فعلاً بر زمین نخواهد گذاشت، ولی با شکستی که در انتخاب رئیس جمهور و نخست‌وزیر خورده، خود را مجبور می‌بیند فعلاً با شرایط جدید کنار بیاید. جمهوری اسلامی هم چاره‌ای ندارد جز اینکه بپذیرد دوران یک‌تازی‌اش در لبنان بسر رسیده است.

دوری عراق از رژیم ایران و نزدیکی به غرب

در عراق، دیگر کشوری که بلافاصله پس از سقوط رژیم قبلی و صدام حسین، عملاً در کنترل نیروهای سیاسی و مسلح شیعی و وابسته به جمهوری اسلامی قرار گرفت، امروز شاهد فاصله گرفتن دولت مستقر در بغداد که با موافقت تهران به قدرت رسیده، از جمهوری اسلامی هستیم. محمد شیاع السوداني نخست‌وزیر عراق در سفر اخیرش به لندن و ملاقات با کی‌یر استارمر همتای بریتانیایی خود، یک

جو بایدن در نطق وداع با کاخ سفید: زمان می‌برد تا تأثیر کارهایی که انجام دادیم مشخص شود!

جو بایدن

● جو بایدن رئیس جمهوری ایالات متحده، در نطق خداحافظی خود خطاب به ملت آمریکا به دفاع از عملکرد دولت خود در عرصه سیاست داخلی و چه روابط خارجی پرداخت و عنوان کرد به دلیل اینکه احساس می‌کرد «روح آمریکا به خطر افتاده» تصمیم به حضور در انتخاب ریاست جمهوری ۲۰۲۰ گرفت.

● بایدن بدون نام بردن از دونالد ترامپ و ایلان ماسک هشدار داد که یک «الیگارش فوق ثروتمند» در آمریکا ریشه دوانده که به همراه مجموعه‌ای از غول‌های تکنولوژی حقوق مردم آمریکا و آینده دموکراسی در این کشور را تهدید می‌کند.

● از اولین اقدامات دولت بایدن در خاورمیانه خارج کردن حوثی‌ها از فهرست سازمان‌های تروریستی آمریکا بود؛ به این امید که این اقدام درهای مذاکره با شبه‌نظامیان مورد حمایت جمهوری اسلامی در یمن را باز کند. احیای توافق اتمی «برجام» نیز از اصلی‌ترین برنامه‌های دولت او در سیاست خارجی بود که مسئولیت آن را به تیم رابرت مالی سپرد. دولت بایدن برای رسیدن به این هدف تا مرز خارج کردن سپاه پاسداران از فهرست سازمان‌های تروریستی آمریکا پیش رفت اما در نهایت موفق نشد.

جو بایدن رئیس جمهوری ایالات متحده، در نطق خداحافظی خود خطاب به ملت آمریکا به دفاع از عملکرد دولت خود در عرصه سیاست داخلی و چه روابط خارجی پرداخت و عنوان کرد به دلیل اینکه احساس می‌کرد «روح آمریکا به خطر افتاده» تصمیم به حضور در انتخاب ریاست جمهوری ۲۰۲۰ گرفت.

این سخنرانی چهارشنبه شب، ۱۵ ژانویه (۲۶ دی‌ماه) در کاخ سفید و ساعاتی پس از اعلام آتش‌بس میان اسرائیل و حماس انجام شد و رسانه‌های دولتی آمریکا کارزار گسترده‌ای به راه انداختند تا اعلام کنند این توافق دستاورد دولت بایدن بود.

او در نطق وداع خود با کاخ سفید عنوان کرد: «زمان می‌برد تا تأثیر کارهایی که با کمک یکدیگر انجام داده‌ایم احساس شود، ولی بذرها کاشته شدند و رشد می‌کنند و برای دهه‌های آینده شکوفا خواهند شد.»

بایدن در این سخنان بدون نام بردن از دونالد ترامپ و ایلان ماسک هشدار داد که یک «الیگارش فوق ثروتمند» در آمریکا ریشه دوانده که به همراه مجموعه‌ای از غول‌های تکنولوژی حقوق مردم آمریکا و آینده دموکراسی در این کشور را تهدید می‌کند.

وی سپس خواستار توجه به این «تمرکز خطرناک قدرت در دستان شمار اندکی از افراد فوق ثروتمند» شد و گفت که اگر نظارت کافی بر آنها وجود نداشته باشد، آنها با «سوء استفاده از قدرت» «عواقب خطرناکی» برای آمریکا رقم خواهند زد.

بایدن همچنین به خطرات بالقوه هوش مصنوعی اشاره کرد و تأکید نمود که در صورت عدم محافظت‌های مناسب، این فناوری می‌تواند تهدیدی برای حقوق، حریم خصوصی و امنیت کشور باشد.

او در بخش دیگری از سخنانش به دستاوردهای دولت

مرگ مشکوک یک شهروند سوئیس در زندان سمنان؛ مقامات قضایی: «خودکشی کرد!»

● رئیس دادگستری استان سمنان مدعی شده است یک تبعه سوئیس صبح روز پنجشنبه ۲۰ دی‌ماه ۱۴۰۳ در زندان سمنان خودکشی کرده است.

● به اسم و مشخصات و زمان بازداشت این فرد اشاره‌ای نشده است. محمداصداق اکبری رئیس دادگستری سمنان توضیح داده: «این فرد در یک سوئیت در زندان نگهداری می‌شد که از همبندی خودش درخواست می‌کند که از بوفه برایش مواد غذایی تهیه کند و وی در مدت زمانی که تنها مانده بود، از فرصت استفاده کرده و خودکشی می‌کند.»

رئیس دادگستری استان سمنان مدعی شده است یک تبعه سوئیس صبح روز پنجشنبه ۲۰ دی‌ماه ۱۴۰۳ در زندان سمنان خودکشی کرده است.

این مقام قضایی ادعا کرده است که این شهروند سوئیس به «جرم جاسوسی» توسط نهادهای امنیتی دستگیر شده و پرونده او در حال بررسی و رسیدگی بود.

به اسم و مشخصات و زمان بازداشت این فرد اشاره‌ای نشده است. محمداصداق اکبری رئیس دادگستری سمنان توضیح داده: «این فرد در یک سوئیت در زندان نگهداری می‌شد که از همبندی خودش درخواست می‌کند که از بوفه برایش مواد غذایی تهیه کند و وی در مدت زمانی که تنها مانده بود، از فرصت استفاده کرده و خودکشی می‌کند.»

خبرگزاری‌های داخلی ادعا کرده‌اند «تمام شواهد و مستندات محل نگهداری این فرد بررسی شده است و طبق مستندات، خودکشی محرز است.»

ادعای خودکشی این شهروند سوئیس در زندان یک روز پس از آزادی چچیلیا سالا خبرنگار ایتالیایی مطرح شده است. سالا در ازای عدم استرداد محمد عابدینی به آمریکا آزاد شد. اتهام عابدینی تأمین قطعات پیهپا برای جمهوری اسلامی و همچنین مشارکت در قتل شهروندان آمریکایی است.

مرگ مشکوک شهروندان خارجی یا دوتابعیتی‌ها در زندان‌های جمهوری اسلامی دارای سابقه است. فرامرز جاویدزاد، زهرا کاظمی و رابرت لوینسون از جمله کسانی هستند که سرنوشت مشابهی داشتند.

سفارت سوئیس در تهران، وزارت خارجه این کشور و رسانه‌های آن بازداشت شهروندشان را علنی نکرده بودند. دولت سوئد نیز بازداشت یوهان فلودروس را که در جمهوری اسلامی به گروگان گرفته شده بود، حدود ۵۰۰ روز پنهان کرده بود تا اینکه روزنامه «نیویورک تایمز» اواسط شهریور ۱۴۰۲ این موضوع را افشا کرد. این شهروند سوئدی که برای دستگاه دیپلماسی اتحادیه اروپا کار می‌کرد خرداد ۱۴۰۳ با حمید نوری مبادله شد. جمهوری اسلامی با به گروگان گرفتن شهروندان خارجی و ایرانیان دوتابعیتی از آنها به عنوان ابزاری برای باج گرفتن و معامله با غربی‌ها استفاده می‌کند.

خود در کاهش قیمت داروهای تجویزی، تصویب قوانین ایمنی اسلحه و تقویت ناتو اشاره کرد و اظهار داشت که بذرهایی که کاشته شده‌اند، در آینده به ثمر خواهند نشست.

بایدن در پایان سخنرانی خود از مردم آمریکا خواست که از دموکراسی و نهادهای آن محافظت کنند و اظهار داشت که اکنون نوبت آنهاست که از این ارزش‌ها نگاهبانی کنند.

مراسم سوگند دونالد ترامپ که برای دومین بار پس از یک وقفه چهارساله به کاخ سفید می‌رود، ۲۰ ژانویه ۲۰۲۵ برگزار خواهد شد. بسیاری از تحلیلگران می‌گویند بازگشت او به کاخ سفید زمینه‌ساز تحولات اساسی از جمله در خاورمیانه خواهد بود.

بسیاری دولت بایدن را به اتخاذ رویکردی ملایم و مهادت‌گرا در برابر رژیم ایران متهم می‌کنند. آنها معتقدند این سیاست‌ها به تقویت جمهوری اسلامی و گروه‌های نیابتی آن منجر شد و امنیت منطقه و جهان را به خطر انداخت. برخی همین مهادت را زمینه‌ساز عملیات تروریستی «هفت اکتبر» ۲۰۲۳ توسط گروه تروریستی حماس علیه اسرائیل می‌دانند.

از اولین اقدامات دولت بایدن در خاورمیانه خارج کردن حوثی‌ها از فهرست سازمان‌های تروریستی آمریکا بود؛ به این امید که این اقدام درهای مذاکره با شبه‌نظامیان مورد حمایت جمهوری اسلامی در یمن را باز کند. احیای توافق اتمی «برجام» نیز از اصلی‌ترین برنامه‌های دولت او در سیاست خارجی بود که مسئولیت آن را به تیم رابرت مالی سپرد. دولت بایدن برای رسیدن به این هدف تا مرز خارج کردن سپاه پاسداران از فهرست سازمان‌های تروریستی آمریکا پیش رفت اما در نهایت موفق نشد.

ارائه «طرح ۱۰۰ روزه» سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» به دولت ترامپ برای ضربه زدن به حکومت ایران

دونالد ترامپ / عکس: رویترز

مردم ایران نیز حمایت کند. سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» همچنین توصیه کرده است برای ریزش نیروهای نظامی و تشویق مهره‌های اصلی رژیم از جمله اعضای سپاه، بسیج و نهادهای امنیتی برنامه‌ریزی شود.

افزایش تحریم‌های اقتصادی، نظارت بر شبکه‌های مالی، مقابله با باندهای پولشویی و نظارت بر اجرای تحریم‌ها از دیگر پیشنهادات این سازمان به دولت ترامپ است. در این بخش توصیه شده که مدل مقابله با الیگارش‌های روس پس از جنگ اوکراین را می‌توان در مورد باندهای مالی جمهوری اسلامی به اجرا درآورد. «ایجاد صندوق برای کمک به مردم ایران» با استفاده از کمک‌های مالی غربی و همچنین محل دارایی‌های مسدود شده ایران پیشنهاد دیگر این سازمان به دولت جدید آمریکا است.

همچنین از ترامپ خواسته شده نظارت‌های دریایی و کنترل و مقابله با شبکه کشتیرانی وابسته به رژیم ایران را به عنوان اصلی‌ترین ابزار برای دور زدن تحریم‌ها افزایش دهد. در همین ارتباط تأکید شده است که یکی از این محدودیت‌ها اجرای تحریم‌ها بر بنداری است که میزبان کشتی‌ها و محموله‌های جمهوری اسلامی هستند. سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» خواستار ایجاد کمپین حمایت از «ملوانان و کاپیتان‌های ریزشی» و همچنین حمایت از کمک به درز دادن اطلاعات برای لو رفتن این شبکه‌ها شده است.

مارک دی والاس مدیر و بنیانگذار سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» در اینبار به فاکس نیوز گفت: «ترامپ اکنون این فرصت منحصر به فرد را دارد تا جمهوری اسلامی را در شرایطی که به شدت تضعیف شده، به عقب براند.» او افزود که رئیس‌جمهور منتخب «با استفاده از ابزارهای دیپلماتیک، اطلاعاتی، نظامی و اقتصادی برای پاسخگو کردن تهران، می‌تواند ثبات منطقه و خاورمیانه جدید را ارتقاء دهد.»

از پیشنهادات این سازمان به دولت ترامپ برای مقابله با جمهوری اسلامی است.

مقابله با کارزار روایت‌سازی حکومت

در بخش دیگری از این طرح بر ضرورت مقابله با «کارزار فیک نیوز» جمهوری اسلامی و مقابله با کمپین روایت‌های جعلی حکومت تأکید شده است. سازمان «UANI» از رئیس‌جمهور جدید آمریکا که از ۲۰ ژانویه ۲۰۲۵ قدرت را در کاخ سفید به دست خواهد گرفت خواسته است که به حمایت از رسانه‌ها و پلتفرم‌هایی بپردازد که در مقابل کارزار تبلیغاتی جمهوری اسلامی ایستاده‌اند.

بخش دیگری از پیشنهادات این سازمان به ترامپ شامل «تدوین یک گزینه نظامی معتبر برای مقابله با دستیابی جمهوری اسلامی به سلاح اتمی است.» همچنین از ترامپ خواسته شده شرایط برای انتقال ادوات و مهمات پیشرفته به اسرائیل را فراهم کند. تجهیزاتی از جمله مپ‌افکن‌هایی که قابلیت هدف قرار دادن تأسیسات اتمی جمهوری اسلامی را داشته باشند.

یکی از توصیه‌های مهم سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای»، استفاده از «حملات هدفمند» برای ضربه زدن به فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، «سپاه قدس» و نیروها و دارایی‌های نهادهای اطلاعاتی و امنیتی جمهوری اسلامی است.

زمینگیر کردن ماشین سرکوب و پشتیبانی از ریزش نظامی‌ها

در بخش دیگری از این طرح ۱۰۰ روزه، خواسته شده اقداماتی برای زمینگیر کردن «ماشین سرکوب» جمهوری اسلامی از جمله با تحرکات سایبری و خرابکاری انجام گیرد. در این بخش آمده هرگونه اقدام برای ضعیف کردن توان سرکوب سپاه پاسداران، باعث خواهد شد خون کمتری در خیابان‌های ایران ریخته شود و از آرمان‌های آزادیخواهانه

● سازمان اتحاد علیه ایران هسته‌ای (UNAI)، برای افزایش فشارها به جمهوری اسلامی برنامه‌ای با عنوان «طرح ۱۰۰ روزه برای دولت ترامپ در قبال ایران» به تیم انتقالی او ارائه داده است.

● در مقدمه این طرح با اشاره به طیف گسترده‌ای از تهدیدات جمهوری اسلامی از جمله حمایت از تروریسم، بی‌ثبات کردن خاورمیانه، حمایت تسلیحاتی از روسیه، حرکت به سمت ساخت سلاح اتمی و سرکوب مردم ایران، بر ضرورت «بازنگری اساسی و تقویت سیاست‌های ایالات متحده در قبال رژیم ایران» تأکید شده است.

● «فعال کردن مکانیسم ماشه»، «تشکیل ائتلاف فعال بین‌المللی علیه تهدیدات رژیم ایران»، «فشار به متحدان آمریکا به ویژه بریتانیا برای تروریستی اعلام کردن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» و «مقابله با نفوذ عناصر و مهره‌های مرتبط با جمهوری اسلامی در لایه‌های تصمیم‌ساز دولت» بخشی از پیشنهادات این سازمان به دولت ترامپ برای مقابله با جمهوری اسلامی است.

● در بخش دیگری از این طرح ۱۰۰ روزه، خواسته شده اقداماتی برای زمینگیر کردن «ماشین سرکوب» جمهوری اسلامی از جمله با تحرکات سایبری و خرابکاری انجام گیرد. در این بخش آمده هرگونه اقدام برای ضعیف کردن توان سرکوب سپاه پاسداران، باعث خواهد شد خون کمتری در خیابان‌های ایران ریخته شود و از آرمان‌های آزادیخواهانه مردم ایران نیز حمایت کند.

● سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» همچنین توصیه کرده است برای ریزش نیروهای نظامی و تشویق مهره‌های اصلی رژیم از جمله اعضای سپاه، بسیج و نهادهای امنیتی برنامه‌ریزی شود.

سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» (UNAI)، برای افزایش فشارها به جمهوری اسلامی برنامه‌ای با عنوان «طرح ۱۰۰ روزه برای دولت ترامپ در قبال ایران» تهیه و به تیم انتقالی او ارائه داده است.

در مقدمه این طرح با اشاره به طیف گسترده‌ای از تهدیدات جمهوری اسلامی از جمله حمایت از تروریسم، بی‌ثبات کردن خاورمیانه، حمایت تسلیحاتی از روسیه، حرکت به سمت ساخت سلاح اتمی و سرکوب مردم ایران، بر ضرورت «بازنگری اساسی و تقویت سیاست‌های ایالات متحده در قبال رژیم ایران» تأکید شده است.

سازمان «UNAI» می‌گوید این طرح یک نقشه راه جامع و سراسری در تمامی بخش‌های دیپلماتیک، اطلاعاتی، نظامی و اقتصادی است تا حکومت ایران را در قبال بی‌ثبات‌سازی منطقه پاسخگو کند.

«فعال کردن مکانیسم ماشه»، «تشکیل ائتلاف فعال بین‌المللی علیه تهدیدات رژیم ایران»، «محدود کردن رفت و آمد مقامات جمهوری اسلامی به سازمان ملل»، «افزایش تحریم‌های حقوق بشری علیه مقامات سرکوبگر»، «قراردادن حوثی‌ها در فهرست سازمان‌های تروریستی آمریکا»، «اجرای قانون مهسا برای اجرای تحریم‌ها علیه رهبران نظام و کشتیرانی و فروش نفت ایران»، «فشار به متحدان آمریکا به ویژه بریتانیا برای تروریستی اعلام کردن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» و «مقابله با نفوذ عناصر و مهره‌های مرتبط با جمهوری اسلامی در لایه‌های تصمیم‌ساز دولت» بخشی

هفته‌نامه «نیوزویک»: توافقنامه جدید جمهوری اسلامی با روسیه ممکن است ابعاد هسته‌ای داشته باشد

پهپاد برای مسکو جهت کمک به جنگ پوتین علیه اوکراین شده است. رژیم اسلامی این موضوع را رد می‌کند. در مقابل، گفته می‌شود که روسیه به ایران جنگنده‌های سوخو-۳۵ و سیستم‌های پیشرفته پدافند هوایی داده است. علاوه بر سلاح‌ها، این دو کشور همچنین به شرکای تجاری قوی در میان تحریم‌های بین‌المللی که علیه آنها از سوی قدرت‌های غربی اعمال شده است، تبدیل شده‌اند.

آنچه دیگران می‌گویند

یورگن نودیت یک کاربر طرفدار اوکراین در «ایکس» می‌نویسد: «توافقنامه مشارکت استراتژیک جامع بین روسیه و ایران در ۱۷ ژانویه امضاء خواهد شد. گفته می‌شود این توافق شامل ۴۷ ماده است و تمام حوزه‌های همکاری را در بر خواهد گرفت. پیش از این، روس‌ها توافق مشابهی با کره شمالی امضاء کرده بودند.»

نیکول گراجوسکی یکی از اعضای «بنیاد کارنگی برای صلح بین‌المللی» نیز گفته که «معاهده همکاری جامعه و استراتژیک روسیه و ایران این دو کشور را به همکاری نزدیکتر در زمینه‌های امنیتی و دفاعی سوق می‌دهد.»

الکساندر کوکچاروف تحلیلگر ژئوپلیتیک هم گفت: «روسیه و ایران روز جمعه یک معاهده «همکاری استراتژیک جامع» امضاء خواهند کرد. بنابراین مسکو و تهران این واقعه را که بخشی از یک ائتلاف ضدغربی هستند بطور رسمی اعلام می‌کنند.»

در پایان این گزارش آمده، امضای توافقنامه جدید ایران و روسیه احتمالاً باعث انزوی بیشتر هر دو کشور از دیگر قدرت‌های جهانی خواهد شد و به آنها جرأت می‌دهد تا سلاح‌های یکدیگر را تأمین کنند که ممکن است منجر به کشمکش‌های طولانی‌تر در شرق اروپا و خاورمیانه شود.

هرچند نهادهای اطلاعاتی غرب مدام درباره افزایش همکاری‌های جمهوری اسلامی و روسیه هشدار می‌دهند، اما در عمل روسیه از نظر اقتصادی کمک قابل توجهی به رژیم ایران نکرده است. با اینهمه در حوزه‌هایی که رژیم ایران بتواند تقویت‌کننده منافع روسیه باشد، مسکو سطح همکاری‌ها را ارتقاء داده است.

اخیراً سردار پاسدار بهروز اثباتی مسئول قرارگاه فضای مجازی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و از فرماندهان «سپاه قدس» در سوریه در یک سخنرانی محفلی گفته روس‌ها در سوریه به جمهوری اسلامی «خیانت» کردند.

فایل صوتی این سخنرانی را ۱۹ دی‌ماه ۱۴۰۳ وبسایت «تابناک» نزدیک به محسن رضایی منتشر کرد. اثباتی در این سخنرانی اعتراف کرده است که روس‌ها تمام سیستم رادارهایشان را خاموش می‌کردند تا اسرائیل با خیال راحت فرماندهان مهم سپاه پاسداران از جمله محمدرضا زاهدی معاون سپاه قدس، سید رضی موسوی مسئول پشتیبانی سپاه قدس در سوریه و صادق امیدزاده معاون اطلاعات نیروی قدس سپاه پاسداران را هدف قرار دهد.

او همچنین عنوان کرد، نیروهای سپاه هزار قبضه سلاح کلاشینکف از روسیه خواستند تا یکی از خطوط را حفظ کنند اما روس‌ها دریغ کردند و پس از آنهم اسرائیل از ورود هواپیماهای حامل تسلیحات جمهوری اسلامی جلوگیری کرد.

دیدار ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه با مسعود پزشکیان در عشق آباد/ ترکمنستان / اکتبر ۲۰۲۴ / رویترز

و دخالت در انتخابات ۲۰۲۴ آمریکا با تحریم‌های سنگینی روبرو هستند. این توافقنامه جدید که به گفته برخی پنج سال در دست تدوین بوده، جایگزین توافق استراتژیک ۲۰ ساله‌ای می‌شود که بین دو کشور در سال ۲۰۰۱ امضاء و در سال ۲۰۲۰ تمدید شده بود.

پیشتر روزنامه «تایمز» گزارش داده بود که طی هفته‌های اخیر علی لاریجانی مشاور ارشد رهبر جمهوری اسلامی چند بار بطور محرمانه به روسیه رفت و آمد داشته است. بخشی از این مأموریت مخفیانه در ارتباط با تقویت توانمندی‌های نظامی و دفاعی تهران پیش از امضای توافق جدید بوده است.

با وجود مذاکرات رژیم ایران با قدرت‌های اروپایی در مورد توافق هسته‌ای، گفته می‌شود که جمهوری اسلامی از روسیه در زمینه هسته‌ای کمک می‌خواهد. روس‌ها سال‌ها سوخت هسته‌ای برای رآکتور آب سبک ۱۰۰۰ مگاواتی ایران را تأمین کرده است. بسیاری معتقدند امضای توافق جدید با روسیه همچنین شامل همکاری نظامی در توسعه تسلیحات هسته‌ای با ایران خواهد بود.

جمهوری اسلامی پس از آنکه متهم به تلاش برای توسعه سلاح‌های هسته‌ای شد، به شدت از سوی غرب مورد انتقاد قرار گرفته است. اگرچه مقامات تهران تلاش برای ساخت سلاح هسته‌ای را رد کرده‌اند، اما گفته‌اند که خود را «تا حد لازم برای دفاع از امنیت ملی» مجهز خواهند کرد.

«نیوزویک» در بخش دیگری از این گزارش می‌نویسد، به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی در حال آماده شدن برای مسلح کردن خود به سلاح هسته‌ای است زیرا غنی‌سازی اورانیوم را به ۶۰ درصد افزایش داده که نزدیک به سطح ۹۰ درصد مورد نیاز برای ساخت سلاح است.

روسیه و جمهوری اسلامی سابقه روابط قوی اقتصادی و سیاسی دارند. اخیراً، رژیم ایران متهم به تأمین موشک و

در شرایطی که اخیراً از داخل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی انتقادات نسبت به «خیانت روس‌ها» به جمهوری اسلامی بیشتر شده، هفته‌نامه «نیوزویک» ۱۳ ژانویه (۲۴ دی‌ماه) با اشاره به سفر مسعود پزشکیان به روسیه که قرار است جمعه ۲۸ دی‌ماه صورت گیرد، نوشت احتمال دارد ولادیمیر پوتین توافقنامه‌ای جدید با جمهوری اسلامی امضاء کند که جنبه هسته‌ای داشته باشد.

گزارش‌های اخیر نشان می‌دهد که بخش هسته‌ای این توافق، شامل مبادله‌ای است که بر اساس آن مسکو برای راه‌اندازی برنامه اتمی جمهوری اسلامی کمک خواهد کرد و در مقابل، تعداد بیشتری از پهپاد مورد نیاز روسیه تأمین خواهد شد.

مسکو و تهران به دلیل نقش آنها در جنگ علیه اوکراین و دخالت در انتخابات ۲۰۲۴ آمریکا با تحریم‌های سنگینی روبرو هستند. این توافقنامه جدید که به گفته برخی پنج سال در دست تدوین بوده، جایگزین توافق استراتژیک ۲۰ ساله‌ای می‌شود که بین دو کشور در سال ۲۰۰۱ امضاء و در سال ۲۰۲۰ تمدید شده بود.

در شرایطی که اخیراً از داخل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی انتقادات نسبت به «خیانت روس‌ها» به جمهوری اسلامی بیشتر شده، هفته‌نامه «نیوزویک» ۱۳ ژانویه (۲۴ دی‌ماه) با اشاره به سفر مسعود پزشکیان به روسیه که قرار است جمعه ۲۸ دی‌ماه صورت گیرد، نوشت احتمال دارد ولادیمیر پوتین توافقنامه‌ای جدید با جمهوری اسلامی امضاء کند که جنبه هسته‌ای داشته باشد.

طبق اعلام کرملین، پوتین و پزشکیان درباره «چشم‌اندازهای گسترش همکاری‌های دوجانبه، از جمله در تجارت، سرمایه‌گذاری، حمل و نقل، لجستیک و فرهنگ، همچنین مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی کنونی» گفتگو و «توافقنامه مشارکت استراتژیک جامع را امضا خواهند کرد.» گزارش‌های اخیر نشان می‌دهد که بخش هسته‌ای این توافق، شامل مبادله‌ای است که بر اساس آن مسکو برای راه‌اندازی برنامه اتمی جمهوری اسلامی کمک خواهد کرد و در مقابل، تعداد بیشتری پهپاد مورد نیاز روسیه را تأمین خواهد کرد.

در بخشی از این مطلب آمده، امضای توافقنامه جدید میان پوتین و پزشکیان برای تقویت روابط روسیه و جمهوری اسلامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا در صورتی که دو کشور شروع به تسلیح یکدیگر کنند، ممکن است مذاکرات صلح برای جنگ در اوکراین را به تعویق بیاورد و موجب تخریب بیشتر و افزایش تنش‌ها در خاورمیانه شود. به نوشته «نیوزویک»، پیامدهای دسترسی و استفاده از سلاح‌ها توسط روسیه و رژیم ایران به دنبال امضای این توافقنامه می‌تواند تأثیرات زیادی بر کشورهای مختلف جهان در نسل‌های آینده داشته باشد.

در حالی که هر دو کشور در انزوی بین‌المللی قرار دارند، توافقنامه مشارکت استراتژیک جامع که سه روز پیش از مراسم سوگند دونالد ترامپ به امضا خواهد رسید، تلاشی از سوی روسیه و جمهوری اسلامی برای تقویت همکاری‌های دو جانبه در چندین بخش خواهد بود. مسکو و تهران به دلیل نقش آنها در جنگ علیه اوکراین

خبرگزاری فرانسه: قدرت‌های اروپایی آماده مقابله با تهدیدات اتمی جمهوری اسلامی می‌شوند

امانوئل ماکرون رئیس‌جمهور فرانسه و کی‌یر استارمر نخست‌وزیر بریتانیا / رویترز

او تأکید کرد: «اصل مذاکره با دولت‌های غربی اشکالی ندارد، اما اگر قرار بود که از اینگونه مذاکرات به نتیجه برسیم، باید در همان مرتبه‌های قبلی چنین نتیجه‌ای حاصل می‌شد.»

کوثری اگرچه خودش هم می‌داند ولی اشاره نکرد که ضرورت مذاکره با غرب به ویژه آمریکا، نه از سوی دولت پزشکیان یا دولت‌های قبلی بلکه از «بیت علی خامنه‌ای» دیکته می‌شود. علی لاریجانی مشاور رهبر جمهوری اسلامی پیش از این برای مذاکره با ترامپ علام آمادگی کرده بود. او در مصاحبه با وبسایت دفتر خامنه‌ای گفته بود «ما به سمت مپ اتم نمی‌رویم، شما هم شروط ما را قبول کنید!»

با وجود همه این مسائل، شماری از خودی‌های نظام نیز هشدا می‌دهند که اگر روزنه‌ای برای مذاکره و توافق با ترامپ پیدا نشود، اروپایی‌ها «مکانیسم ماشه» را فعال خواهند کرد و تحریم‌ها شدیدتر می‌شود.

در میان تحلیلگران غربی گروهی همسو با لابیگران نظام به ترامپ توصیه می‌کنند حالا که حکومت ایران به شدت ضعیف شده، بهترین زمان برای توافق است. پیشتر ویلیام پرنز رئیس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سی‌آی‌ای) گفته بود جمهوری اسلامی در موضع ضعف قرار دارد و این شرایط می‌تواند حکومت ایران را به مشارکت در «مذاکرات هسته‌ای جدی» سوق دهد.

در مقابل، گروهی دیگر می‌گویند بهترین فرصت برای خلاص شدن از شر رژیم ایران فراهم شده است. در همین ارتباط لرد مارک سدویل مشاور امنیت ملی دولت بریتانیا بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ پیشنهاد داده است تا بریتانیا در تقویت کارزار «فشار حداکثری» دولت دونالد ترامپ علیه جمهوری اسلامی با هدف «تغییر رژیم» همکاری کند.

نمی‌کند.»

در این میان دولت ترامپ پیشاپیش خود را برای اجرای مجدد کارزار فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی آماده می‌کند. در تهران امیدواری به اینکه راه حلی برای مذاکره و توافق با ترامپ پیدا شود، به حداقل رسیده است. محمدعلی جنت‌خواه تحلیلگر سیاسی می‌گوید: «کارت امتیازی برای مذاکره با ترامپ نداریم.»

سردار پاسدار اسماعیل کوثری عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی نیز می‌گوید: «غربی‌ها صرفاً به دنبال مسئله هسته‌ای ایران یا پیوستن جمهوری اسلامی به FATF نیستند، بلکه همانطور که خودشان گفته‌اند، هدف نهایی آنها از مذاکرات، کنار گذاشته شدن برنامه موشکی جمهوری اسلامی و قطع شدن حمایت ما از جبهه مقاومت است. دشمنان به دنبال برجام ۲ و ۳ هستند.» این در حالیست که در عمل چیزی از «جبهه مقاومت» باقی نمانده است.

اروپایی‌ها «طلبکارانه» با جمهوری اسلامی برخورد می‌کنند!

اسماعیل کوثری با بیان اینکه اروپایی‌ها از همین حالا که وارد مذاکرات شده‌اند، طلبکارانه با جمهوری اسلامی برخورد می‌کنند، اظهار داشت: «خیلی از افرادی که در دولت آقای پزشکیان دم از مذاکره می‌زنند، در دولت آقای روحانی هم همین صحبت‌ها را مطرح می‌کردند. متأسفانه آقایان هنوز که هنوز است به غربی‌ها خوشبین هستند، در صورتی که باید از آنها پرسید که ایران چند بار باید از یک مار گزیده شود و چند مرتبه قرار است که چنین بلایی سر ملت بیاید، تا شما به این نتیجه برسید که غربی‌ها هیچگاه آدم نمی‌شوند و دست از رفتارهای شیطانی خود بر نمی‌دارند.»

● خبرگزاری فرانسه گزارش داد همزمان با برگزاری دومین دور از مذاکرات اتمی در ژنو، پیش از مراسم سوگند ترامپ به عنوان چهل و هفتمین رئیس‌جمهور ایالات متحده، دولت فرانسه اعلام کرده باید فوراً یک راه دیپلماتیک برای مقابله با پیشرفت برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی پیدا کرد.

● نمایندگان فرانسه، بریتانیا و آلمان ۱۳ ژانویه (۲۴ دی‌ماه) یک ماه پس از دور اول مذاکرات، در ژنو درباره پیشرفت برنامه‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی با مجید تخت‌روانچی گفتگو کردند.

● کاظم غریب‌آبادی معاون وزیر خارجه جمهوری اسلامی در امور بین‌الملل، مذاکرات را «جدی، صریح و سازنده» توصیف کرد.

● اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی در ارتباط با این دیدارها گفته بود: «تهران برای مذاکره در این خصوص آماده است اما برای آن التماس نمی‌کند.»

● سردار پاسدار اسماعیل کوثری عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی می‌گوید: «غربی‌ها صرفاً به دنبال مسئله هسته‌ای ایران یا پیوستن جمهوری اسلامی به FATF نیستند، بلکه همانطور که خودشان گفته‌اند، هدف نهایی آنها از مذاکرات، کنار گذاشته شدن برنامه موشکی جمهوری اسلامی و قطع شدن حمایت ما از جبهه مقاومت است. دشمنان به دنبال برجام ۲ و ۳ هستند.» این در حالیست که در عمل چیزی از «جبهه مقاومت» باقی نمانده است!

خبرگزاری فرانسه گزارش داد همزمان با برگزاری دومین دور از مذاکرات اتمی در ژنو، پیش از مراسم سوگند ترامپ به عنوان چهل و هفتمین رئیس‌جمهور ایالات متحده، دولت فرانسه اعلام کرده باید فوراً یک راه دیپلماتیک برای مقابله با پیشرفت برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی پیدا کرد.

● نمایندگان فرانسه، بریتانیا و آلمان ۱۳ ژانویه (۲۴ دی‌ماه) یک ماه پس از دور اول مذاکرات، در ژنو درباره پیشرفت برنامه‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی با مجید تخت‌روانچی گفتگو کردند.

در این گفتگوها علاوه بر مسائل اتمی، بر سر ادامه پشتیبانی جمهوری اسلامی از روسیه در جنگ علیه اوکراین نیز صحبت شد. این دیدار و گفتگو عمدتاً در فضای محرمانه صورت گرفت و جزئیات کمی درباره موضوعات مورد بحث یا حتی مکان مذاکرات فاش شده است.

کاظم غریب‌آبادی معاون وزیر خارجه جمهوری اسلامی در امور بین‌الملل مذاکرات را «جدی، صریح و سازنده» توصیف کرد.

پیش از این دیدار، وزارت خارجه آلمان به خبرگزاری فرانسه اعلام کرده بود که این گفتگوها «مذاکره» نیستند. مقامات جمهوری اسلامی نیز گفته بودند که این جلسات صرفاً «مشاوره» هستند.

اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی در ارتباط با این دیدارها گفته بود: «تهران برای مذاکره در این خصوص آماده است اما برای آن التماس

ابهامات و پشت پرده‌ی مبادله‌ی شتابزده‌ی چچیلیا سالو و محمد عابدینی نجف آبادی

جورجیا ملونی نخست وزیر ایتالیا و دونالد ترامپ رئیس جمهور منتخب آمریکا در ماراگو / فلوریدا / ۴ ژانویه ۲۰۲۵ / رویترز

هیچکدام از این دو اتهامی که آمریکا به محمد عابدینی نجف آبادی وارد کرده، نمی‌توانستند دلیل کافی برای استرداد او به ایالات متحده باشند.

پرسشی که اینجا مطرح است اینکه چرا کارلو نوردیو در انتظار رای این دو دادگاه ماند، و قبل از برگزاری آنها با استفاده از حقی که قانون برای وزیر دادگستری قائل است، تصمیم به آزادی محمد عابدینی نجف آبادی و عدم استرداد او به آمریکا گرفت. این تصمیم «شتابزده» دلایل مختلفی دارد.

برای آزادی چچیلیا سالو، دولت ایتالیا متعهد شده بود در اسرع وقت محمد عابدینی نجف آبادی را آزاد و به ایران بازگرداند. در گفتگوهای محرمانه‌ای که با میانجیگری قطر بین جوانی کاراولی مدیر آژانس اطلاعات و امنیت خارجی ایتالیا (AISE) و اسماعیل خطیب وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی انجام گرفته بود، دولت رم متعهد شده بود در ازای آزادی روزنامه‌نگار ایتالیایی در کوتاه‌ترین مدت محمد عابدینی نجف آبادی را نیز آزاد سازد. ایتالیا واهمه داشت در صورتی که این پرونده وارد روند طولانی قضائی شود، جمهوری اسلامی برای تسریع آزادی محمد عابدینی نجف آبادی چند شهروند ایتالیایی دیگر را در ایران به گروگان بگیرد. در حال حاضر حدس زده می‌شود که بیش از ۵۰۰ شهروند ایتالیایی یا ایرانی دوتابعیتی در ایران زندگی می‌کنند تصمیم آزادی محمد عابدینی نجف آبادی با دور زدن دستگاه قضائی ایتالیا و با پذیرفتن تقاضاهای دولت جمهوری اسلامی مهم‌ترین دلیل استعفای هماهنگ‌کننده آژانس‌های امنیتی ایتالیا است. الیزابتا بلونی دیپلمات با سابقه‌ای که نهادهای اطلاعاتی ایتالیا را هماهنگ می‌کرد، در آخرین روزهای ماه دسامبر، در کشاکش مذاکرات برای آزادی چچیلیا سالو از مقام خود استعفا داد. رسانه‌های ایتالیا می‌نویسند اختلاف نظر در مورد چگونگی مذاکره با جمهوری اسلامی و پذیرفتن قطر به عنوان کشور میانجی، با توجه به روابط بسیار نزدیک دوحه با تهران، دلیل اصلی استعفای الیزابتا بلونی هستند. دیپلماسی ایتالیا نیز در جریان معامله برای تبادل چچیلیا سالو و محمد عابدینی نجف آبادی در حاشیه قرار داشت. روزی

وزیر دادگستری دولت راست‌گرای ایتالیا هنگامی که در یک روز تعطیل، یکشنبه ۱۲ ژانویه (۲۳ دی)، حکم آزادی محمد عابدینی نجف آبادی را صادر کرد، همچنان اصرار دارد که آزادی او «ربطی به آزادی چچیلیا سالو نداشته است!»

به گفته‌ی وزیر دادگستری ایتالیا، «این دو پرونده موازی ولی بدون ارتباط با یکدیگر بودند.» البته در ایتالیا سابقه ندارد یک شهروند خارجی که در بازداشت بوده و به هر دلیلی آزاد شده است با استفاده از جت فالكون مورد استفاده دولت و نهادهای امنیتی به کشورش بازگردانده شود.

دادگاه استیناف میلان قرار بود پانزده ژانویه (۲۵ دی) جهت بررسی درخواست آزادی مشروط محمد عابدینی نجف آبادی تشکیل جلسه دهد. احتمال ادامه بازداشت او از آنجا که دادستان میلان فرانچسکا ناننی مخالف آزادی این فرد بود، وزیر دادگستری ایتالیا را مجبور کرد که با استفاده از حق خود برای آزادی متهمی که هنوز محکوم نشده استفاده کند. وزیر دادگستری دولت جورجیا ملونی با استفاده از بند دوم توافق ایتالیا و آمریکا برای استرداد مجرمین، بدون اینکه در انتظار رای دادگاهی بماند که قرار بود در این رابطه ۳۰ ژانویه (۱۱ بهمن) برگزار شود، تقاضای استرداد محمد عابدینی نجف آبادی به آمریکا را وارد ندانست و با آن مخالفت کرد.

بر پایه این بند قانونی، ایتالیا تنها مجرمینی را به آمریکا تحویل می‌دهد که اتهاماتی که به آنها وارد شده، در این کشور نیز جرم تلقی شود. دستگاه قضائی آمریکا محمد عابدینی نجف آبادی را متهم به همکاری با یک گروه تروریستی یعنی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌کند. در اروپا غیر از کشور سوئد هیچ کشوری تا کنون سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست گروه‌های تروریستی قرار نداده است، بنابراین این اتهام در ایتالیا به محمد عابدینی نجف آبادی وارد نیست. اتهام دیگری که مقامات قضائی آمریکا به محمد عابدینی نجف آبادی وارد کرده‌اند، نقش او در تولید پشه‌پاد «شاهد» است. در ایتالیا همکاری با صنایع نظامی کشوری که تابعیت آنرا دارید، جرم نیست. بنابراین

● در کمتر از یک هفته دو گروگان از زندان‌های جمهوری اسلامی آزاد شدند: چچیلیا سالو روزنامه‌نگار ایتالیایی و ناهید تقوی شهروند آلمانی-ایرانی. همزمان محمد عابدینی نجف آبادی که به خواست دولت آمریکا در فرودگاه شهر میلان بازداشت شده بود، از زندان آزاد شد و چند ساعت بعد ایتالیا را به مقصد ایران ترک کرد.

● محمد عابدینی نجف آبادی با همان جت فالكونی راهی ایران شد، که چچیلیا سالو را چهار روز قبل از آن به ایتالیا آورده بود. مقامات دولتی و امنیتی ایتالیا از این جت برای سفرهای رسمی و غیررسمی شغلی استفاده می‌کنند و تا کنون تنها در موارد بسیار نادر برای انتقال شهروندان غیرایتالیایی از آنها استفاده شده است.

● وزیر دادگستری دولت جورجیا ملونی با استفاده از بند دوم توافق ایتالیا و آمریکا برای استرداد مجرمین، بدون اینکه در انتظار رای دادگاهی بماند که قرار بود در این رابطه ۳۰ ژانویه (۱۱ بهمن) برگزار شود، تقاضای استرداد محمد عابدینی نجف آبادی به آمریکا را وارد ندانست و با آن مخالفت کرد.

● ایتالیا تنها مجرمینی را به آمریکا تحویل می‌دهد که اتهاماتی که به آنها وارد شده، در این کشور نیز جرم تلقی شود. دستگاه قضائی آمریکا محمد عابدینی نجف آبادی را متهم به همکاری با یک گروه تروریستی، یعنی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌کند. در اروپا غیر از کشور سوئد هیچ کشوری تا کنون سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست گروه‌های تروریستی قرار نداده است.

● تصمیم «شتابزده» در ارتباط با پرونده عابدینی دلایل مختلفی دارد. برای آزادی چچیلیا سالو دولت ایتالیا متعهد شده بود در اسرع وقت محمد عابدینی نجف آبادی را آزاد کرده و به ایران بازگرداند. در گفتگوهای محرمانه بین مدیر آژانس اطلاعات و امنیت خارجی ایتالیا (AISE) و وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی، دولت رم متعهد شده بود در ازای آزادی روزنامه‌نگار ایتالیایی در کوتاه‌ترین مدت محمد عابدینی نجف آبادی را آزاد سازد.

● دونالد ترامپ در دیدار با نخست وزیر ایتالیا توافق ضمنی برای آزادی محمد عابدینی نجف آبادی در قبال آزادی چچیلیا سالو را مشروط به انجام این مبادله تا قبل از ورود خود به کاخ سفید کرده بود. البته ایتالیا متعهد شده است نسخه‌ای از مدارکی را که در جریان بازداشت محمد عابدینی نجف آبادی به دست آمده در اختیار آمریکا قرار دهد.

احمد رأفت - در کمتر از یک هفته دو گروگان از زندان‌های جمهوری اسلامی آزاد شدند و به کشورهایشان بازگشتند: چچیلیا سالو روزنامه‌نگار ایتالیایی و ناهید تقوی شهروند آلمانی-ایرانی. همزمان محمد عابدینی نجف آبادی، طراح سیستم ناوبری تلفیقی «سپهر» که در پشه‌پادهای «شاهد» از آنها استفاده می‌شود و به خواست دولت آمریکا در فرودگاه شهر میلان ۱۶ دسامبر بازداشت شده بود، ظهر روز یکشنبه ۱۲ ژانویه (۲۳ دی) از زندان آزاد شد و چند ساعت بعد ایتالیا را به مقصد ایران ترک کرد.

محمد عابدینی نجف آبادی با همان جت فالكونی راهی ایران شد، که چچیلیا سالو را چهار روز قبل از آن به ایتالیا آورده بود. مقامات دولتی و امنیتی ایتالیا از این جت برای سفرهای رسمی و غیررسمی شغلی استفاده می‌کنند و تا کنون تنها در موارد بسیار نادر برای انتقال شهروندان غیرایتالیایی از آنها استفاده شده است؛ اگرچه کارلو نوردیو

پائولا ظلم بزرگ در حق زندانیان گوانتانامو

خبراندیش (احمد احرار)

(کیهان لندن شماره ۱۱۱۹) شهریور ۱۳۸۵

و برخوردار از شهرت جهانی داشتند. شخصیتی مثل خانم شیرین عبادی که هم سوابق قضائی دارد و هم عنوان برنده جایزه صلح نوبل به دلیل فعالیتهايش در زمینه دفاع از حقوق بشر.

الحق والانصاف، خانم عبادی از هیچ کوششی در راه دفاع از حقوق زندانیان گوانتانامو خودداری نکرد. پاشنه‌ها را ورکشید و به این سوی و آن سوی جهان رفت و همه جا، از جمله در قلب آمریکا، در واشنگتن و نیویورک و کالیفرنیا، از ظلمی که بر زندانیان گوانتانامو می‌رود، داد سخن داد. افشاگری کرد. وجدان بشری را به یاری طلبید و دولت آمریکا را، بدون ذره‌ای ترس و واهمه، مسؤول جنایات ضد بشری در گوانتانامو دانست.

اگر همت و جرأت و افشاگریهای خانم عبادی نبود کسی چه می‌دانست در زندان گوانتانامو چه می‌گذرد.

از قرار معلوم در این زندان تعدادی دانشجو، تعدادی روزنامه‌نگار و نویسنده، تعدادی وکیل دادگستری، تعدادی روشنفکر و فیلسوف نگهداری می‌شوند. دانشجویان جرمنشان این است که در خوابگاه دانشگاه سر و صدا راه انداخته و خواب آرام دیگران را به هم زده‌اند. روزنامه‌نگاران و نویسندگان جرمنشان نشر اخبار و افکار بودار و وکلای دادگستری جرمنشان دفاع از موکل است، موکلانی که جرمنشان از لحظه بازداشت مسجل و مسلم بوده و حکمشان پیشاپیش صادر شده و قبول وکالت آنها به منزله شرکت در جرم محسوب می‌شود. این وکلا اگر آزاد باشند جار و جنجال می‌کنند و مدعی می‌شوند که موکلانشان را در زندان شکنجه می‌دهند و شلاق می‌زنند و در صورت اجتناب از «اقاریر» روانه بهداری زندان و از آنجا رهسپار گورستان می‌کنند.

زندانیان گوانتانامو به حمایت مادرانه خانم عبادی خیلی نیاز داشتند. حیف شد...

روز ۲۸ دسامبر ۱۹۸۵ خبرگزاریها از قتل خانمی به نام «دایان فوسه» خبر دادند. قتلی که در آفریقا واقع شده و اهمیتش به دلیل آن بود که این خانم ۵۳ ساله نسبت به گورلیها عشق و محبتی مادرانه داشت.

او از سالها پیش وجود خود را وقف گورلیها کرده بود. بیشتر اوقات در آفریقا و بین گورلیها به سر می‌برد. درباره گورلیها مطالعه و از حقوق آنها دفاع می‌کرد. می‌گفت هر چه بیشتر با گورلیها نزدیک می‌شوم از انسانها بیشتر می‌راسم. حق هم داشت، چون گورلیها نبودند که او را کشتند. شکارچیان گوریل به حسابش رسیدند.

باری، خبر قتل دایان فوسه در روزنامه‌ها با این تیتربه چاپ رسید: «گورلیها تیم شدند!»

هرچه خاک دایان فوسه است عمر خانم عبادی باشد که با اعلام غیر قانونی بودن «جمعیت دفاع از حقوق بشر» وی، از طرف دولت جمهوری اسلامی، باید گفت زندانیان گوانتانامو یتیم شدند.

خانم شیرین عبادی، پس از دریافت جایزه صلح نوبل، قسمت عمده وقت و انرژی خود را وقف دفاع از حقوق کودکان در داخل کشور و حقوق پایمال شده زندانیان گوانتانامو در خارج کرد. در ایران، کودکان تا زمانی که زبان باز نکرده و حرفهای گنده‌تر از دهانشان زده بودند احتیاج به حمایت قانونی و حقوقی داشتند و چه کسی شایسته‌تر از برنده جایزه جهانی صلح نوبل که مراقب باشد مبادا آنها را از حق آزادی بیان و آزادی عقیده محروم کنند و به جرم بر هم زدن نظم عمومی، نشر اکاذیب، توطئه‌گری، دشمنی با انقلاب و اسلام، مصاحبه با رادیوهای بیگانه، افشای اسرار مملکتی در «پروزشگاه» اوین جای دهند.

در خارج، زندانیان گوانتانامو برای آن که از حقوق قانونی خود بهره‌مند شوند نیاز به حمایت مؤثر شخصیتی معتبر

→ که روزنامه‌نگار ایتالیائی از ازدان اوین آزاد شد، پائولا آمادئی سفیر ایتالیا در تهران برای دومین ملاقاتش با چچلیا سالا به زندان اوین رفته بود و در آنجا از آزادی او مطلع شد. همچنانکه آنتونیو تایانی چهارم ژانویه (۱۵ دی) از وسایط‌های خبری دریافت کرده بود که جورجیا ملونی رئیس دولتی که او عهده‌دار وزارت خارجه و معاونت آن است، برای ملاقات با دونالد ترامپ به فلوریدا سفر کرده است.

توافق ضمنی و نانوشته جورجیا ملونی و دونالد ترامپ نیز یکی دیگر از دلایل تصمیم «شتابزده» ایتالیا برای آزادی محمد عابدینی نجف آبادی است. منبعی از وزارت خارجه ایتالیا به کیهان لندن می‌گوید: «رئیس جمهور منتخب آمریکا موافقت با مبادله چچلیا سالا با محمد عابدینی نجف آبادی را مشروط به بسته شدن این پرونده تا قبل از ورود او به کاخ سفید در ۲۰ ژانویه (اول بهمن) کرده بود و نمی‌خواست که دولت آینده به هیچ وجهی درگیر پرونده‌های شود که به گفته دونالد ترامپ تنها منشأ دردسر خواهد بود.» همین منبع می‌افزاید: «دونالد ترامپ به جورجیا ملونی گفته بود به نوعی این داستان را تمام کنید که گناهش به گردن پیرمرد (جو بایدن) بیفتد.»

جورجیا ملونی وعده دیگری نیز در دیداری که با دونالد ترامپ در فلوریدا داشته داده است. البته این وعده را نخست وزیر ایتالیا به جو بایدن نیز در تماس تلفنی پس از لغو سفر رئیس جمهوری کنونی به ایتالیا و ملاقات حضوری، در پی آتش‌سوزی گسترده در کالیفرنیا داده است. این وعده فرستادن نسخه‌ای از تمام مدارک کاغذی و همچنین سخت‌افزاری به آمریکاست که در جریان بازداشت محمد عابدینی نجف آبادی به دست آمده است. رسانه‌های ایتالیا به نقل از منابع پلیس در میلان می‌نویسند مدارک و شواهد به دست آمده بسیار با ارزش هستند و تنها در رابطه با برنامه‌های پهبادی نیستند، بلکه بخشی از آنها با برنامه‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی مرتبط هستند. محمد عابدینی نجف آبادی هنگام بازداشت یک کامپیوتر، چند هارددیسک و حافظه سیار و دو تلفن همراه داشته که در حال حاضر در گاووندوقی در ساختمان دادستانی میلان نگهداری می‌شوند. گویا برخی از اطلاعاتی که در این هارددیسک‌ها ذخیره شده‌اند بسیار مهم هستند.

اگرچه دولت ایتالیا پرونده محمد عابدینی نجف آبادی را رسماً مختومه اعلام کرده است، ولی نقاط ابهام باقیمانده کم نیستند. از جمله مشخص نیست محمد عابدینی نجف آبادی که قرار بود از استانبول به رم پرواز کند، به چه دلیلی در آخرین لحظه با خرید بلیت دیگری به میلان رفته است. برخی از رسانه‌های ایتالیا می‌نویسند او اطلاعاتی در رابطه با حکم بین‌المللی بازداشت دریافت کرده بود و می‌خواست با سفر به میلان و کرایه ماشینی خود را به سوئیس، کشوری که گفته می‌شود تابعیت آنرا دارد، برساند. فاصله فرودگاه مالپنسا در میلان با سوئیس کمتر از یک ساعت رانندگی است و به دلیل عضویت دو کشور در معاهده شنغن بازرسی مرزی وجود ندارد.

همچنین محمد عابدینی نجف آبادی چرا می‌خواست به رم، شهری که قبلاً نیز چندین بار به آن سفر کرده بود برود؟ در رم با چه کسانی قرار بود ملاقات کند؟ آیا او قرار دیدار با شرکت‌های ایتالیائی جهت یافتن جانشینی برای شرکت آمریکائی‌ای داشت که قطعات الکترونیک برای سیستم «سپهر» در اختیار وی می‌گذاشت؟

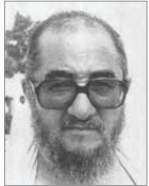
چه کسی او را باخبر کرد که حکم بین‌المللی بازداشت برایش صادر شده است؟ اینها پرسش‌هایی هستند که در حال حاضر پاسخی روشن برای آنها در دست نیست.

جلاد در ماموریت کردستان

دکتر رشوند اسیر جنگی بود و جزکشتن او چاره‌ای نداشتیم!
علمای پاهو به دیدن من آمدند و خواستار شدند که دستور عفو صادر کنم، گفتم فقط رهبر
انقلاب می‌تواند عفو کند

(تاریخ نشر در کیهان لندن: از فروردین تا اردیبهشت ماه ۱۳۸۳ - شماره ۱۰۰۴ - ۹۹۸)

خلخالی، جانوری که از نو باید شناخت

(بخش ۴)
نگاهی به کتاب خاطرات صادق خخالی

شیخ صادق گیوی خلخالی ملقب به قاضی خون و نخستین حاکم شرع دادگاههای انقلاب اندکی قبل از مرگ جلد دوم خاطرات خود را با عنوان «ایام انزوا» منتشر کرد. در این کتاب او به جنایاتی که مرتکب شده است افتخار می‌کند و می‌گوید: «در مقابل اعدامهایی که کردم نه پشیمانم و نه گله مند و نه دچار عذاب وجدان». خاطرات خلخالی تصویری از آن هیولاست با امضای خودش. فصل سوم «دوران انزوا به مصاحبه‌ای اختصاص دارد که طی آن شیخ صادق خخالی درباره روش محاکمات و صدور احکام اعدام توضیح می‌دهد.

قوا - امام خمینی - باید صادر شود.

یکی از شهدا به نام قاسم طاهری که از گردان جاوید سابق بود و در جریان انقلاب، توبه کرده و به پاسداران انقلاب پیوسته بود، در درگیری اطراف بیمارستان پاهو، با کمال شهامت آخرین تیرخود را به قلب متجاوزین زد و پاسداران دیگر را به استقامت دعوت کرد و این یکی از ثمرات انقلاب اسلامی است.

انجام شد و به مرگ محکوم شدند.

خلخالی در بخش دیگری از گفت و گوی خود با خبرنگار اعزامی ما اظهار داشت: من به تمام مناطق کردستان سر خواهیم زد و تا چند روز دیگر، برای تعیین تکلیف ضد انقلابیون، به سنجج خواهیم رفت. من مردم اصیل و متدین و مسلمان کرد را که در مراحل بحرانی، اسیر توطئه‌گران صهیونیسم شده‌اند، به حکم وظیفه اسلامی تنها نمی‌گذارم

گزارش روزنامه اطلاعات از ماموریت خلخالی در کردستان
(اول شهریور ۱۳۵۸):

آیت الله صادق خلخالی، که نامش با کسب ماموریت از امام به عنوان حاکم شرع در مناطق کردستان، یکبار دیگر بر سر زبانها افتاده است، دیروز، در پاهو، نه نفر از مهاجمان به پاهو را در یک دادگاه انقلابی صحرایی مستحق مرگ دانست و رای به تیرباران آنها داد.

خلخالی که پیش از این به عنوان قاضی شرع، شاه مخلوع، فرح، فریده دیا، اردشیرزاهدی، شاپور بختیار، ازهار، شریف امامی و جمعی دیگر از وابستگان به محمدرضا را غیابا محکوم به مرگ کرده است، همراه جمعی از فدائیان اسلام، به غرب کشور رفته است.

وی در یک گفت و گوی اختصاصی، با خلیل بهرامی فرستاده اطلاعات به غرب، ماجرای درگیریهای پاهو را تشریح کرد و گفت: در درگیریهای پاهو، جمعا ۲۹ نفر از پاسداران و مردم آن شهر، کشته شده‌اند، که جسد ۱۵ پاسدار به تهران انتقال یافته است وی افزود: جسد ۹ شهید، در پاهو به خاک سپرده شد و دو جسد در بیابان یافته‌ایم که باکمال قساوت، سر آنها را از بدن جدا کرده بودند.

خلخالی گفت: سه قمه به دست که از روانس به پاهو آمده بودند، محکوم به اعدام شدند. این سه تن، پدالله زارعی، عباس کریمی و علی شهبایگی شیری نام داشتند و عضو حزب دموکرات و قوم و خویش یکدیگر بودند.

بهمن عزتی نیز که اعدام شد، دبیر دبیرستان و از طرفداران سرشناس تجزیه کردستان بود که در آخرین نفس نیز از مرام خود دفاع می‌کرد.

او در تحریک مردم برای کشتار بیرحمانه پاسداران فعالیت داشت و همراه دکتر رشوند (اهل قلهک تهران) در اطراف بیمارستان، به وسیله پاسداران دستگیر شد.

کلیه اعدام شدگان در همان محلی که دست به قتل جوانان مبارز زده بودند، تیرباران شدند و در بازجویی اعتراف کردند که در حمله مسلحانه به پاهو، دست داشته‌اند.

خلخالی گفت: این دو تن به دستور «حامد امینی» که از سردمداران اشراق منطقه است، از عوامل کشتار پاسداران در بیمارستان پاهو بوده‌اند.

خلخالی افزود: با مطالعاتی که شد، دو تن از تیرباران شدگان و ۱۶ نفر از افراد طالبانی، با اسلحه، مهمات و نارنجک به پاهو حمله کردند و محاکمه آنها، به طور صحرایی

صفحه اول کتاب خاطرات خلخالی

دلایل اعدام دکتر رشوند

آیت الله صادق خلخالی حاکم شرع در یک مصاحبه تلفنی با صدای جمهوری اسلامی ایران درباره ماموریت خود از غرب کشور و نیز چگونگی اعدام یکی از دستگیر شدگان گفت: اعزام من به منطقه غرب در پی جریاناتی بود که متعاقب آن اخبار وحشت آوری از غرب به گوش می‌رسید و من برای بررسی اوضاع اشراق و متجاسرین و ساواکیها که امروز قیافه خودشان را عوض کرده و به شکل دموکراتها درآمده‌اند به امر امام به اینجا حرکت کردم و خودم را به پاهو رساندم، وقتی من به پاهو آمدم تقریبا جنگ تمام شده بود.

آیت الله خلخالی سپس گفت:

یکی از افراد جالب توجهی که در این جریانات بازداشت شد، دکتری بود به نام ابوالقاسم رشوند سرداری (اهل)

و تمامی کسانی که در این توطئه خونین دست داشته‌اند را دستگیر و به سزای اعمالشان، خواهم رساند.

خلخالی گفت: عده‌ای از فرقه به اصطلاح دموکرات، فعلا متواری هستند و پاسداران و افراد ارتش اسلامی، آنها را تا پشت مرزها، تعقیب خواهند کرد. هم اکنون تجمع اشراق تجزیه طلب به هم خورده و هرکدام در فکر جان خویش هستند، ولی عدالت آنها را تعقیب خواهد کرد.

علمای پاهو و اطراف و اکناف و سایر طبقات، به دیدن من آمدند و بی اندازه سپاسگزار بودند که امام، یک نفر قاطع را به منطقه فرستاده تا آنها را از شر اشراق، نجات دهند.

البته آنها می‌گفتند منطقه عشیره‌ای است و باید دستور عفو صادر کنید!

من در جواب گفتم عفو، فقط از رهبر انقلاب و فرمانده کل

مهندس عبدالله ریاضی در کرسی ریاست مجلس نفر اول سمت چپ دکتر بقائی یزدی است که او نیز به دست خلخال اعدام شد

مهندس ریاضی می دانست که آن شیخ در هواپیما من بودم

پس از دیدار با امام در نوفل لوشاتو فرانسه وقتی به فرودگاه برای بازگشت به ایران مراجعه کردم مهندس عبدالله ریاضی رئیس مجلس شورا را دیدم که آماده سفر به ایران بود با دو دخترش و این درجایی بود که خیلی‌ها حاضر بودند با هر مقدار هزینه شده در آستانه سقوط رژیم شاه - خودشان را از ایران خارج کنند. اتفاقاً با هم در یک هواپیما نشستیم. دوماه بعد وقتی که او را محاکمه می‌کردم به او گفتم چرا به ایران برگشتی؟ گفت: لندن شهر گرانی است و ماندن در آنجا برایم مشکل بود وقتی راجع به حالاتش در فرودگاه هیث رو از او پرسیدم می‌گفت دستگاه اطلاعات و امنیت شما چقدر قوی است که حتی پیش از پیروزیتان مامور در همه جا داشتید او می دانست که آن شیخ هم هواپیمایی‌اش من بودم. او شاید قصدش از آمدن به ایران به خاطر سابقه ۵۰ ساله‌اش با مهندس بازرگان بتواند در انقلاب جایگاهی برای خود دست و پا کند. ریاضی و بازرگان جزء گروه دانشجویانی بودند که در دوران رضاشاه برای تحصیل به خارج رفته بودند که پس از بازگشت مرحوم بازرگان از مبارزان علیه نظام استبدادی شاه شد و تا آنجایی که دادستان دادگاه نظامی برای مهندس بازرگان تقاضای مجازات اعدام کرد، اما ریاضی به مجلس راه یافت و از نوکران رژیم شاه شد. من هم او را به جوخه اعدام سپردم.

هر آنچه می‌فهمند، ممنوع!

© کیهان لندن / کارتون‌های بهنام محمدی

حمیدرضا شیخ‌الاسلام رئیس سازمان ملی تعلیم و تربیت کودکان اعلام کرده که آموزش زبان انگلیسی در کودکان هم ممنوع است

→ قلهک) که به هیچ وجه زبان کردی را نمی‌دانست؛ اما با لباس کردی در اطراف بیمارستان پاوه، در سنگر و مسلح، به دست مامورین افتاد.

وی در جریان بازجویی اعتراف کرد که کمونیست و معتقد به حزب دموکرات و تجزیه کردستان است و در جریان حوادث پاوه، مسلحانه جنگیده و داروی لازم را که می‌شناخته و مورد نیاز افراد زخمی دموکراتها بوده از بیمارستان سرقت کرده است.

حاکم شرع سپس افزود: وی در «قوری قلعه» با یک دبیر کرمانشاهی به نام «عزیز» و به آرمان فدائیان خلق معتقد بوده و جمهوری اسلامی را ارتجاعی معرفی می‌کرده است. حاکم شرع ادامه داد: دکتر رشوند دستش به خون پاسداران آلوده بود و در همانجا دستور بریدن سر پاسداران را داده بوده است. از یکی از همکاران او قمه‌ای به دست آمده است و طبق اعترافات خودش، خیلی از پاسداران را سربریده و حتی سومی را که به بدن پاسداران بیمار خون می‌رسانده از دست بیمارکشیده است.

این فرد پس از دستگیری اسیر جنگی بوده است و لذا چاره‌ای نداشتیم جز این که حکم اعدام او را صادر کنیم (!) آیت الله شیخ صادق خلخالی سپس درباره دستگیری سران حزب دموکرات گفت:

از افراد مقصر و ضد انقلاب خیلی‌ها دستگیر شدند و به جزا رسیدند و گروهی هم به عراق پناهنده شده‌اند و به همین سبب ارتش و پاسداران مرز را بسته‌اند و دوسه نفر از سران حزب دموکرات در پاوه و در سنج و مریوان بازداشت شده‌اند.

اعتصاب پزشکان

پزشکان و پرستاران بیمارستان لقمان‌الدوله ادهم، از سه روز پیش به نشانه اعتراض به اعدام دکتر ابوالقاسم رشوند سرداری دست به اعتصاب زده‌اند.

این گروه از کارکنان بیمارستان لقمان‌الدوله ادهم اعلام کرده‌اند تا زمانی که خواسته‌هایشان برآورده نشود، به اعتصاب خود ادامه خواهند داد.

خواسته‌های آنان شامل افزایش حقیقت ماجرا از رادیو تلویزیون و تجلیل از دکتر رشوند می‌شود.

دریانی‌های که کارکنان بیمارستان به این مناسبت انتشار داده‌اند در شرح خدمات دکتر رشوند آورده شده که او در زمان مبارزه مردم ایران با رژیم شاه به همراهی گروه امداد آیت الله طالقانی به نیاورد رفته و در نوزده امسال نیز به یاری زخمیان و مجروحان سنج شتافته بود.

دکتر رشوند، جمعه ساعت ۸ شب از تهران به پاوه عزیمت کرده و صبح سه‌شنبه به موجب حکم حاکم شرع اعدام گردید در خاتمه این بیانیه آمده است: «اما این خطر میدان جنگ نبود که دکتر رشوند ۲۷ ساله را از پا درآورد. این پزشک انقلابی را به جرم اعتقاداتش و به اتهام عضویت در سازمان سیاسی که با آن نسبت و رابطه‌ای نداشت به خون کشیدند».

اجتماع پزشکان در تهران

صبح امروز گروهی از پزشکان تهران از جمله همکاران دکتر داریوش (ابوالقاسم) رشوند سرداری، پزشکی که به جرم همکاری با کردها در جریان کشتارپاوه اعدام شد، به عنوان اعتراض به رأی دادگاه انقلاب در جلو وزارت بهداشتی اجتماع کردند و خواستار ملاقات با وزیر بهداشتی شدند.

درمیان این عده، فرشته نورافشار، دانشجوی سال آخر پزشکی و نامزدپزشک اعدام شده نیز حضور داشت، او گفت: دکتر رشوند روز یکشنبه گذشته به پاوه رسید در حالی که کشتار و سربردن پاسدارها دوسه روز قبل از آن صورت گرفته است. (دنباله دارد)

ژوزف عون، رئیس جمهوری برای کاهش نفوذ جمهوری اسلامی و حزب الله و بازگشت مناسبات لبنان با عربستان سعودی

ژوزف عون در کاخ ریاست جمهوری لبنان / ۹ ژانویه ۲۰۲۵ / رویترز

بازسازی اقتصادی کشور غیرممکن است.» ژوزف عون رئیس جمهور منتخب لبنان در اولین سخنرانی اش، البته بدون اشاره مستقیم به حزب الله، گفت «تمام تلاش خود را به کار خواهیم گرفت که دولت حق انحصاری حمل سلاح را در این کشور داشته باشد.» از سال ۲۰۰۶ میلادی و تصویب قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد، حزب الله باید سلاح‌های خود را به دولت تحویل دهد، امری که هرگز عملی نشد. این قطعنامه که به اتفاق آرا توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد در ۱۱ اوت ۲۰۰۶ تصویب شد، از سوی دولت وقت لبنان نیز در ۱۲ اوت ۲۰۰۶ به اتفاق آرا تصویب شده بود. از آن سال تا حمله اخیر اسرائیل به لبنان، نیروهای حزب الله نه تنها در مرز با اسرائیل حضور داشتند، بلکه توانایی تسلیحاتی خود را به صورت قابل توجهی افزایش داده بودند. حدش زده می‌شد که این گروه تحت حمایت جمهوری اسلامی بین ۱۲۰ تا ۲۰۰ هزار موشک در جنوب لبنان انبار کرده است، که البته بسیاری از آنها، حدود ۸۰ درصد، در حملات اخیر اسرائیل نابود شدند.

سمیر کیوان در خاتمه گفتگو با کیهان لندن می‌گوید: «بعید به نظر می‌رسد که با وجود تضعیف نظامی و سیاسی حزب الله، ژوزف عون بتواند به سادگی این وعده خود، یعنی خلع سلاح نیروی نیابتی جمهوری اسلامی را عملی سازد. چنین اقدامی بدون برنامه‌ریزی درازمدت می‌تواند آغاز جنگ داخلی جدیدی باشد.» به گفته‌ی این تحلیلگر، «دو راه برای خلع سلاح حزب الله بدون دامن زدن به جنگ داخلی و خونریزی وجود دارد که ساده‌ترین آن تغییر رژیم در تهران است.» راه دوم به گفته‌ی سمیر کیوان، «ریش در صفوف شیعیان لبنانی است که از مدت‌ها پیش آغاز شده ولی هنوز این گروه در آن حدی در بین ساکنان جنوب لبنان منزوی نشده است که بتوان بر فعالیت‌هایش نقطه‌ی پایان گذاشت.»

و اقتصادی پادشاهی سعودی نیز حساب کند.» انتخاب ژوزف عون از نظر لبنانی‌ها تنها شکست حزب الله و امل نیست که مجبور شدند وتوی خود را در رابطه با ریاست جمهوری او پس بگیرند، بلکه آغاز بازگشت مناسبات لبنان با پادشاهی سعودی به عنوان یک کشور تأثیرگذار است. سعودی‌ها تا قبل از یکه‌تازی جمهوری اسلامی و حزب الله، از نقشی کلیدی در این کشور که «عروس خاورمیانه» لقب داشت برخوردار بودند و مهم‌ترین سرمایه‌گذار در این کشور نیز به حساب می‌آمدند. در هفته‌های قبل از انتخاب رئیس جمهور جدید، یزید بن فرحان فرستاده ویژه پادشاهی سعودی در لبنان با احزاب مختلف دیدار داشت و به صراحت اعلام کرده بود که تنها در صورت انتخاب ژوزف عون برای بازسازی لبنان که در حملات اخیر اسرائیل، بنا بر آماری که بانک جهانی منتشر ساخته است، ۸.۵ میلیارد دلار خسارت متحمل شده است، در آنجا سرمایه‌گذاری خواهند کرد. دولت‌های ایالات متحده و فرانسه نیز کمک‌های خود به اقتصاد ورشکسته لبنان را با صراحت مشروط به انتخاب ژوزف عون کرده بودند.

اقتصاد لبنان از سال ۲۰۱۹ میلادی در شرایط اسفناکی بسر می‌برد. لیره، پول ملی لبنان، در سال‌های اخیر ۹۸ درصد از ارزش خود را از دست داده است. در سال ۲۰۲۳ میلادی نرخ تورم در این کشور بیش از ۳۳۱ درصد بوده و بانک‌ها در چنان مضیقه‌ای قرار دارند که قادر نیستند پول‌های مردم در حساب‌هایشان را به صورت کامل پرداخت کنند. بیکاری نیز از مرز ۵۰ درصد عبور کرده است. سمیر کیوان در ادامه گفتگو با کیهان لندن می‌افزاید: «در چنین شرایطی که مردم لبنان حزب الله را مقصر اصلی بحران‌های این کشور می‌دانند، فاصله گرفتن از این گروه و حامیانش در تهران شرط اصلی بازگرداندن سرمایه‌گذاری‌های خارجی بود. بدون کمک دولت‌های غربی و کشورهای عرب خلیج فارس

● پس از بیش از دو سال تلاش، پارلمان لبنان توانست رئیس جمهور جدیدی انتخاب کند. ژنرال ژوزف عون فرمانده کل ارتش به عنوان رئیس جمهور جدید این کشور انتخاب شد ● سلیمان فرنجه کاندیدای مسیحی مورد حمایت حزب الله و امل، دیگر حزب شیعی لبنانی، و گروهی از مسیحیان، ۲۴ ساعت قبل از آغاز رای‌گیری در پارلمان از حضور در این رقابت چشم‌پوشی کرد. ● انتخاب ژوزف عون از نظر لبنانی‌ها تنها شکست حزب الله و امل نیست که مجبور شدند وتوی خود را در رابطه با انتخاب او پس بگیرند، بلکه آغاز بازگشت مناسبات لبنان با پادشاهی سعودی به عنوان یک کشور تأثیرگذار است.

احمد رأفت - بالاخره پس از بیش از دو سال تلاش، پارلمان لبنان توانست رئیس جمهور جدیدی انتخاب کند. ژنرال ژوزف عون فرمانده کل ارتش در دومین رای‌گیری در روز پنجشنبه ۲۰ دی ۱۴۰۳ با آرای ۹۹ نماینده از مجلسی که ۱۲۸ نماینده دارد به عنوان رئیس جمهور جدید این کشور انتخاب شد. جلسه پارلمان که به انتخاب ژوزف عون به عنوان رئیس جمهور جدید منتهی شد، دوازدهمین نشست بود که از پائیز ۱۴۰۱ و به پایان رسیدن دوران ریاست جمهوری قبلی میشل عون سیاستمدار مسیحی لبنانی که از حمایت حزب الله برخوردار بود، برگزار می‌شد. در جلسات قبلی به فراق‌کنی حزب الله و برخی از گروه‌های مسیحی متحدش، هیچ‌کدام از کاندیداها نتوانسته بودند ۸۶ رای لازم برای انتخاب شدن به عنوان رئیس جمهور جدید را به دست آورند.

در لبنان بر اساس تقسیم قدرت فرقه‌ای، رئیس جمهور باید مسیحی، رئیس دولت سنی و رئیس مجلس شیعه باشد. سلیمان فرنجه کاندیدای مسیحی مورد حمایت حزب الله و امل، دیگر حزب شیعی لبنانی، و گروهی از مسیحیان، ۲۴ ساعت قبل از آغاز رای‌گیری در پارلمان از حضور در این رقابت چشم‌پوشی کرد. انصراف سلیمان فرنجه و عقب‌نشینی حزب الله نتیجه مستقیم تضعیف گروه‌های نیابتی جمهوری اسلامی در پیامد حضور نظامی اسرائیل در جنوب این کشور و کشته شدن حسن نصرالله دبیرکل این گروه سیاسی- نظامی تحت حمایت جمهوری اسلامی است. حزب الله لبنان با انفجار پیچرها و دیگر اقدامات نظامی اسرائیل گروه قابل توجهی از فرماندهان و رزمندگان خود را از دست داده است. در حملات اسرائیل ۸۰ درصد از موشک‌هایی که در این سال‌ها حزب الله از طریق سوریه از جمهوری اسلامی دریافت کرده بود، نیز از بین رفته‌اند. حزب الله امروز دیگر در شرایطی برای ادامه سیاست‌های تهدیدآمیز خود علیه دیگر نیروهای سیاسی در لبنان قرار ندارد.

برای تحلیلگران لبنانی، انتخاب ژوزف عون به معنای پایان سلطه سیاسی حزب الله بر لبنان و انزوای جمهوری اسلامی در این کشور است. سمیر کیوان روزنامه‌نگار لبنانی به کیهان لندن می‌گوید: «یکه‌تازی جمهوری اسلامی و نیروهای سیاسی و نظامی تحت حمایت این کشور در لبنان با انتخاب ژوزف عون به پایان می‌رسد.» این تحلیلگر لبنانی در ادامه می‌افزاید: «ژنرال عون نه تنها در جریان این انتخابات، بلکه به عنوان فرمانده ارتش لبنان هم از حمایت آمریکا و هم فرانسه برخوردار بود و امروز می‌تواند روی حمایت سیاسی

فشار غرب به دولت عراق برای انحلال «حشد الشعبی»؛ هشدار ترامپ به السودانی: از جمهوری اسلامی فاصله بگیرید!

پس از فشارهای دولت عراق برای انحلال حشد الشعبی، تعدادی از اعضای این سازمان بر روی رود شط العرب در بصره حاضر شدند / منبع: «ایران تایمز»

کرده که گزارش‌های پیش از این دیدار حاکی از آن بود که هدف از سفر نخست وزیر عراق به تهران اتفاقاً بررسی «نحوه انحلال و ادغام برخی گروه‌های مسلح در چارچوب سازمان حشد الشعبی» بوده است.

طی سال‌های اخیر یکی از برنامه‌های اصلی جمهوری اسلامی، نفوذ در بین نیروهای مسلح عراق بود. فراهم کردن شرایط تحصیل افسران ارتش و پلیس در دانشگاه‌های نظامی و انتظامی در ایران و همچنین اعطای بورس تحصیلی به اعضای حشد الشعبی برای تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز علمی یکی از این برنامه‌ها بود.

برخی منابع گزارش داده‌اند که دولت‌های غربی افزایش سرمایه‌گذاری در عراق را مشروط به کوتاه کردن دست جمهوری اسلامی از این کشور کرده‌اند.

السودانی روز سه‌شنبه ۲۵ دی‌ماه ۱۴۰۳ با کی‌یر استارمر نخست وزیر بریتانیا دیدار کرد. بریتانیا یک بسته تجاری و سرمایه‌گذاری به ارزش حدود ۱۵ میلیارد دلار به عراق ارائه داده است. این بسته شامل کمک بریتانیا به زیرساخت‌های فرسوده آب و برق عراق، کمک‌های دفاعی و بازسازی پایگاه هوایی «القیاره» و سرمایه‌گذاری «بریتیش پترولیوم» در عراق است. تحلیلگران می‌گویند این امتیازات بخشی از تلاش‌های چندجانبه برای کاهش نفوذ رژیم ایران در عراق است.

عباس موسوی نماینده شبه‌نظامیان «نجباء» عراق در ایران، خبر اعلام رسمی انحلال حشد الشعبی توسط دولت عراق را تکذیب کرد اما منابع غیررسمی می‌گویند بعضی یگان‌های حشد الشعبی سلاح خود را تحویل داده‌اند. به آنها وعده داده شده است که در نیروهای مسلح عراق ادغام خواهند شد.

بشار اسد سقوط کرد و نه تنها نیروهای مسلح عراق و شبه‌نظامیان حشد الشعبی بلکه «سپاه قدس» و ارتش روسیه هم نتوانستند کمکی به آن کنند که همچنان در قدرت بماند. از همان زمان فشارها برای خلع سلاح و انحلال حشد الشعبی نیز به شدت افزایش یافته است.

دونالد ترامپ از طریق نمایندگان خود در پیامی ویژه به نخست وزیر عراق توصیه کرد نیروهای نیابتی جمهوری اسلامی را کنترل کند و در امور داخلی سوریه پس از سرنگونی حکومت بشار اسد دخالت نکند.

روزنامه «الاکسار» گزارش داد: «این پیام همچنین شامل تهدید تلویحی ترامپ مبنی بر تحریم نفت و اقتصاد عراق در صورت تداوم اقدامات پولشویی، قاچاق دلار و سوخت و انعقاد قرارداد مجدد با جمهوری اسلامی ایران بود.»

ابراهیم عزیزی رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی در دیدار با نمایندگان حشد الشعبی در عراق که ۲۵ دی‌ماه ۱۴۰۳ در تهران صورت گرفت عنوان کرد: «انحلال حشد الشعبی در راستای تقویت گروه‌های تروریستی در منطقه است. مطمئناً با انحلال حشد الشعبی، رژیم صهیونیستی و آمریکا بیشترین سود را خواهند برد.»

اینهمه در حالیست که السودانی ۱۹ دی‌ماه ۱۴۰۳ در تهران با رهبر جمهوری اسلامی دیدار کرده بود. علی خامنه‌ای در این دیدار با اشاره به قصد آمریکا برای گسترش حضور در عراق گفت: «حشد الشعبی یکی از مؤلفه‌های مهم قدرت در عراق است که باید در جهت حفظ و تقویت بیش از پیش آن اهتمام داشت.»

خامنه‌ای در حالی بر حفظ و تقویت حشد الشعبی تاکید

● دونالد ترامپ از طریق نمایندگان خود در پیامی ویژه به نخست وزیر عراق توصیه کرد نیروهای نیابتی جمهوری اسلامی را کنترل کند و در امور داخلی سوریه پس از سرنگونی حکومت بشار اسد دخالت نکند.

● روزنامه «الاکسار» گزارش داد: «این پیام همچنین شامل تهدید تلویحی ترامپ مبنی بر تحریم نفت و اقتصاد عراق در صورت تداوم اقدامات پولشویی، قاچاق دلار و سوخت و انعقاد قرارداد مجدد با جمهوری اسلامی ایران بود.»

● رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی در دیدار با نمایندگان حشد الشعبی در عراق که ۲۵ دی‌ماه ۱۴۰۳ در تهران صورت گرفت عنوان کرد: «انحلال حشد الشعبی در راستای تقویت گروه‌های تروریستی در منطقه است. مطمئناً با انحلال حشد الشعبی، رژیم صهیونیستی و آمریکا بیشترین سود را خواهند برد.»

● برخی منابع گزارش داده‌اند که دولت‌های غربی افزایش سرمایه‌گذاری در عراق را مشروط به کوتاه کردن دست جمهوری اسلامی از عراق کرده‌اند.

فشارهای غرب و اسرائیل به دولت عراق برای خلع سلاح و انحلال حشد الشعبی به ویژه پس از سقوط رژیم بشار اسد رو به افزایش است.

پس از تصرف شهر حلب توسط مخالفان اسد، وقتی آنها برای تصرف حماء آماده می‌شدند، محمد شیاع السودانی نخست وزیر عراق در تماس با رجب طیب اردوغان که از «هیأت تحریر الشام» و محمد الجولانی (احمد الشرع) حمایت می‌کرد هشدار داد: «عراق تماشاگر ساده عواقب تحولات بزرگی که در سوریه در حال رخ دادن است، نخواهد بود.»

خامنه‌ای دیگر نمی‌تواند دلخوش به نیروهای مسلح باشد؛ تجربه صدام و اسد جلوی چشم است!

بازدید از سایت‌های پدافندی ارتش در کویر مرکزی ایران

اسد به او پیشنهاد استفاده از مپ‌های بشکه‌ای و تسلیحات شیمیایی هم دادند اما در نهایت پس از فقط چند سال استمرار پر از دلپره نتیجه‌ای نداشت و او سقوط کرد و به مسکو پناه برد.

اگرچه ضربه‌های مرگبار اسرائیل علیه گروه‌های تروریستی و نیروهای نیابتی رژیم به شدت برای جمهوری اسلامی نگران‌کننده بود اما پیام سرنگونی بشار اسد مستقیم‌تر و صریح‌تر از ناکار شدن به اصطلاح «محور مقاومت» بود. از دست رفتن «عمق استراتژیک» تخیلی رژیم در سوریه خیلی زود حتا در میان خودی‌های حکومت باعث نگرانی و وحشت شد بطوری که علی خامنه‌ای با سخنرانی‌های توخالی به «حرف‌درمانی» برای هواداران نظام مشغول شد اگرچه نتوانست هراس خود را از «ریزش» و «خیانت» پنهان کند. هم خامنه‌ای و هم فرماندهان سپاه پاسداران با صراحت گفتند که نظامی‌ها به اسد «خیانت» کردند.

در همین ارتباط روزنامه «جمهوری اسلامی» سه‌شنبه ۲۷ آذرماه ۱۴۰۳ با اشاره به سقوط رژیم بشار اسد هشدار داد که «بحران اقتصادی در هر کشوری می‌تواند باعث از دست رفتن پشتوانه مردمی نظام‌های سیاسی شود و زمینه را برای تضعیف و حتی سقوط آنها فراهم نماید».

در این مطلب با عنوان «برای ما نقشه دارند»، تأکید شده است: «نظام‌های سیاسی فقط در صورتی دوام خواهند داشت که از پشتوانه مردمی برخوردار باشند».

در بخشی از این مطلب آمده بود: «عده‌ای از دست‌اندرکاران امور مرتبط با جبهه مقاومت، در بررسی علل سقوط سریع بشار اسد بر مشکلات اقتصادی موجود در سوریه تکیه می‌کنند و می‌گویند چون وضع مردم، کارمندان، نیروهای نظامی و تمام اقشار جامعه سوریه از نظر معیشتی نابسامان بود، رژیم بشار اسد نتوانست در برابر تهاجمی که صورت گرفت دوام بیاورد».

روزنامه «دنیای اقتصاد» چاپ تهران یکشنبه ۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۳ گزارش داد که «علاوه بر خروج پول از تالار شیشه‌ای، صندوق‌های درآمد ثابت و طلا نیز با خروج پول همراه شده‌اند و سرمایه‌گذاران در جستجوی بازار جذاب برای کسب بازدهی هستند».

وضعیت چنان ناپایدار شده که چند شرکت خارجی از جمله هلدینگ عربستانی «صافولا» بزرگ‌ترین شرکت سرمایه‌گذاری مواد غذایی در حوزه روغن مایع و مجموعه‌ی فروشگاه‌های زنجیره‌ای «هایپر استار» تحت مدیریت گروه اماراتی «ماجد الفطیم» به دلیل نگرانی از سیاست‌های سختگیرانه دونالد ترامپ و فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی، از بازار ایران خارج شدند.

در چنین شرایطی شکاف بین مردم و حکومت به به سرعت بیشتر و عمیق‌تر می‌شود. عباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، یکشنبه ۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۳ با صراحت هشدار داد: «در کل حاکمیت، ما چالش سرمایه اجتماعی داریم یعنی اعتماد مردم به حاکمیت با حکمرانی در دهه‌های اخیر به شدت کاهش پیدا کرده است».

در اوج بحران‌های اجتماعی و خیزش‌های ضدحکومتی در چند سال اخیر، علاوه بر نیروی انتظامی، امید حکومت برای سرکوب مردم، دادن مأموریت به گردان‌های امنیتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارژل و اوپاشی بود که زیر عنوان بسیج سازماندهی می‌شوند. سپردن مأموریت سرکوب به بسیج به جمهوری اسلامی اجازه می‌داد تا ادعا کند که «نیروهای مردمی از انقلاب دفاع می‌کنند».

شیوه سرکوب اعتراضات اجتماعی در ایران که امثال حسین همدانی و قاسم سلیمانی مبتکر آن بودند و نظام را با خشونت عریان در برابر اعتراضات حفظ می‌کرد، با پشتیبانی «سپاه قدس» به سوریه نیز صادر شد تا بقای بشار اسد را تضمین کند. سرکوب‌ها تا جایی پیش رفت که دوستان

همزمان با بحران‌های اقتصادی از جمله کمبود شدید انرژی، کاهش تولید، کسری بودجه، کاهش درآمدهای ارزی و لو رفتن شبکه‌های فروش نفت ایران، ضربات سنگین اسرائیل به حماس و حزب‌الله و پس از آن سرنگونی بشار اسد نیز جمهوری اسلامی را به شدت تضعیف کرده است.

روزنامه «دنیای اقتصاد» چاپ تهران یکشنبه ۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۳ گزارش داد که «علاوه بر خروج پول از تالار شیشه‌ای، صندوق‌های درآمد ثابت و طلا نیز با خروج پول همراه شده‌اند و سرمایه‌گذاران در جستجوی بازار جذاب برای کسب بازدهی هستند».

بحران‌های اقتصادی در ایران، بی‌اعتمادی به حکومت و دل‌سردی اقشار مختلف جامعه، حقوق‌بگیران را که شامل میلیون‌ها خانوار می‌شود نیز دل‌سرد کرده و باعث افزایش ریزش از جمله در نیروهای مسلح شده است.

در شرایطی که ارتش جمهوری اسلامی رزمایش «اقتدار پدافندی» برگزار می‌کند و فرماندهان رده بالای آن مدعی‌اند که امنیت نظام را بطور کامل تضمین می‌کنند، از درون اما با ناراضی‌های شدید روبرو هستند. حقوق ماهانه ارتشی‌ها کفاف مخارج زندگی آنها را نمی‌دهد. یک سرهنگ خلبان در نیروی هوایی یا نیروی پدافند با ۲۵ سال خدمت ماهانه حدود ۲۹ تا ۳۰ میلیون حقوق می‌گیرد و یک درجه‌دار جوان با حدود ۱۰ سال خدمت نزدیک ۱۸ تا ۲۰ میلیون تومان!

در نیروی انتظامی نیز وضعیت بهتر از ارتش نیست. اتفاقاً ناراضی‌هایی بین پرسنل پلیس بیشتر است زیرا آنها کف جامعه با مردمی سر و کار دارند که خشم آنها نسبت به حکومت روز به روز بیشتر شده و خود آنها و خانواده‌هایشان نیز با مشکلاتی مشابه عموم مردم روبرو هستند.

نیروهای مسلح رژیم بعثی عراق نیز چند هفته پیش از سقوط صدام حسین در سال ۲۰۰۳ یکی از بزرگ‌ترین رژه‌های به اصطلاح «اقتدار» را در عراق به نمایش گذاشتند و اسد هم با همان نسخه سپاه پاسداران مردم سوریه را سرکوب کرد و هر دو سرانجام سقوط کردند.

حامد محمدی - همزمان با بحران‌های اقتصادی از جمله کمبود شدید انرژی، کاهش تولید، کسری بودجه، کاهش درآمدهای ارزی و لو رفتن شبکه‌های فروش نفت ایران، ضربات سنگین اسرائیل به حماس و حزب‌الله و پس از آن سرنگونی بشار اسد نیز جمهوری اسلامی را به شدت تضعیف کرده است.

شرایط در ایران اصلاً عادی نیست و حکومت احساس خطر کرده است. برگزاری رزمایش توسط نیروهای مسلح برای مقابله با حملات احتمالی به تأسیسات اتمی و استراتژیک در ایران و همزمان رژه خیابانی «سپاه محمدرسول‌الله تهران» برای مقابله با اعتراضات این واقعیت را به روشنی نشان می‌دهد که حکومت دقیقاً از چه تهدیداتی نگران است و وحشت دارد.

هرچند مقامات سیاسی و نظامی حکومت چنین تبلیغ می‌کنند که گویا بر اوضاع مسلط هستند اما شعارها و ادعاهای آنها نتوانسته حتا به بعضی خودی‌ها که اولویت‌شان سود بردن از اقتصاد بحران‌زده ایران است اطمینان خاطر بدهد.

مشاور پیشین امنیت ملی دولت بریتانیا: در همکاری با ترامپ باید مردم ایران را تشویق به سرنگونی جمهوری اسلامی کرد

لرد مارک سدویل مشاور پیشین امنیت ملی دولت بریتانیا/ ۱۲ ژوئن ۲۰۲۲ / رویترز

سدویل توضیح داده که بریتانیا با حمایت از سیاست فشار حداکثری اقتصادی علیه حکومت ایران که احتمالاً از سوی دولت ترامپ اعمال خواهد شد، می‌بایست نقش رهبری خود را علیه رژیم ایران نشان دهد.

او می‌افزاید: «از دل بحران، فرصت پدیدار می‌شود. این فرصتی است برای بریتانیا که رهبری کند.»

واکنش احتمالی تهران

روزنامه گاردین می‌نویسد، در شرایطی که حکومت ایران خود را برای برگزاری دور دوم مذاکرات با بریتانیا، فرانسه و آلمان آماده می‌کند این قبیل پیشنهادات احتمالاً باعث خشم تهران خواهد شد.

موضع سدویل احتمالاً اصلاح‌طلبان جمهوری اسلامی را که می‌خواهند غرب را قانع کنند به دنبال تقابل نیستند و بطور واقعی خواهان از سر گرفتن مذاکرات با اروپا و آمریکا هستند، ناامید خواهد کرد. امید آنها این است که تحریم‌ها در قبال تعهدات رژیم ایران مبنی بر عدم تهدید غرب لغو شود. سدویل در بخش دیگری می‌افزاید: «این رژیم زخمی است اما همچنان خطرناک باقی مانده است. این رژیم شرکای منطقه‌ای ما را ترور می‌کند، مسیرهای انرژی و کشتیرانی جهانی را بی‌ثبات می‌کند، ترورهایی را در خاک بریتانیا طراحی می‌کند و در تجاوز روسیه به اوکراین و تخریب ۷۵ سال صلح اروپا شریک است.»

مشاور امنیت ملی سابق بریتانیا همچنین تأکید می‌کند که اگر به مردم ایران آزادی انتخاب داده شود، «مترقی‌ترین یا حداقل گزینه‌ی کمتر متحجر موجود را انتخاب می‌کنند.» او همچنین تأکید کرده «صبر و تحمل مردم ایران نسبت به وحشیگری‌های رژیم بسیار کم شده است.»

سدویل با اشاره به تورم ۸۰ درصدی و نیز از بین رفتن شبکه نیروهای نیابتی حکومت در منطقه می‌گوید: «ایران ممکن است آماده تغییر باشد.»

● **لرد مارک سدویل مشاور امنیت ملی دولت بریتانیا بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ پیشنهاد داده است تا بریتانیا در تقویت کارزار «فشار حداکثری» دولت دونالد ترامپ علیه جمهوری اسلامی با هدف «تغییر رژیم» همکاری کند**
 ● **سدویل در بخش دیگری می‌افزاید: «این رژیم زخمی است اما همچنان خطرناک باقی مانده است. این رژیم شرکای منطقه‌ای ما را ترور می‌کند، مسیرهای انرژی و کشتیرانی جهانی را بی‌ثبات می‌کند، ترورهایی را در خاک بریتانیا طراحی می‌کند و در تجاوز روسیه به اوکراین و تخریب ۷۵ سال صلح اروپا شریک است.»**

لرد مارک سدویل مشاور امنیت ملی دولت بریتانیا بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ پیشنهاد داده است تا بریتانیا در تقویت کارزار «فشار حداکثری» دولت دونالد ترامپ علیه جمهوری اسلامی با هدف «تغییر رژیم» همکاری کند.

در این مقاله تحت عنوان «تغییر سیاست» که دوشنبه ۱۳ ژانویه (۲۴ دی‌ماه) منتشر شد، لرد سدویل تأکید کرده است که بریتانیا باید با کمک آمریکا مردم ایران را تشویق به سرنگونی حکومت جمهوری اسلامی کند.

به گزارش روزنامه «گاردین»، وی می‌نویسد: «این وظیفه غرب به‌ویژه بریتانیا نیست که تعیین کند چه کسی بر ایران حکومت کند. این تصمیم به عهده مردم ایران است. اما می‌توانیم روشن کنیم که انتخاب درست به سود آنها خواهد بود، همانطور که انتخاب نادرست نتایج مشابهی با گذشته خواهد داشت.»

او تأکید می‌کند: «در حالی که با سیاست فشار حداکثری ترامپ در دور دوم ریاست جمهوری وی علیه این رژیم همسو می‌شویم، بریتانیا باید تأکید کند که جایگزین رژیم کنونی که آماده ایجاد آزادی‌های داخلی و رفتار مسئولانه در عرصه بین‌المللی باشد، می‌تواند جایگاهی محترم در جامعه جهانی به دست آورد.»

→ در همین ارتباط گفتنی است که نیروهای مسلح رژیم بعثی عراق نیز چند هفته پیش از سقوط صدام حسین در سال ۲۰۰۳ یکی از بزرگترین رژه‌های به اصطلاح «اقتدار» را در عراق به نمایش گذاشتند.

بحران‌های اقتصادی در ایران، بی‌اعتمادی به حکومت و دلسردی افشار مختلف جامعه، حقوق‌بگیران را که شامل میلیون‌ها خانوار می‌شود نیز دلسرد کرده و باعث افزایش ریزش از جمله در نیروهای مسلح شده است.

در شرایطی که ارتش جمهوری اسلامی رزمایش «اقتدار پدافندی» برگزار می‌کند و فرماندهان رده بالای آن مدعی‌اند که امنیت نظام را بطور کامل تضمین می‌کنند، از درون اما با نارضایتی شدید روبرو هستند. حقوق ماهانه ارتشی‌ها کفاف مخارج زندگی آنها را نمی‌دهد. یک سرهنگ خلبان در نیروی هوایی یا نیروی پدافند با ۲۵ سال خدمت ماهانه حدود ۲۹ تا ۳۰ میلیون حقوق می‌گیرد و یک درجه‌دار جوان با حدود ۱۰ سال خدمت نزدیک ۱۸ تا ۲۰ میلیون تومان! بدیهی است خدمت در مناطق بدآب و هوا با کمترین مزایا همراه با تجهیزات فرسوده و ناکارآمد و همچنین تهدیدات مختلف نمی‌تواند برای افسران ارتش مطلوب باشد. گذشته از اینکه نارضایتی نیروهای انسانی به هر حال پیامدهای پیدا و پنهان زیادی روی عملکرد و مأموریت اصلی هر سازمان و نهادی دارد.

در نیروی انتظامی نیز وضعیت بهتر از ارتش نیست. اتفاقاً نارضایتی بین پرسنل پلیس بیشتر است زیرا آنها کف جامعه با مردمی سر و کار دارند که خشم آنها نسبت به حکومت روز به روز بیشتر شده و خود آنها و خانواده‌هایشان نیز با مشکلاتی مشابه عموم مردم روبرو هستند.

اگر پیش از انقلاب ۵۷ استخدام در نیروهای مسلح عزت و سطح قابل قبولی از معیشت را فراهم می‌کرد، اکنون پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی در بدترین وضعیت قرار دارند. بعضی از آنها مجبورند برای امرار معاش مسافرکشی کنند! بعضی شب‌ها در ساختمان‌های نیمه‌کاره و یا برج‌های بلند تهران نگرانی می‌دهند. حکومت حتا توان راضی نگه‌داشتن نیروهای مسلح و انتظامی خود را نیز نداشته است. زمزمه‌های نارضایتی علنی از سیاست‌های خامنه‌ای و عملکرد فرماندهان سپاه پاسداران، ضعف مزمن و توسری خوردن‌های دائمی از اسرائیل، ناتوانی در حمایت از «مقاومت» که جمهوری اسلامی سال‌ها درباره آنها تبلیغ می‌کرد و بلوف می‌زد و گسترش فضای اعتراضی در میان هواداران نظام، از محافل رسانه‌ای بسیجی‌ها نیز شنیده می‌شود.

بعید به نظر می‌رسد که دستگاه‌های امنیتی حکومت گزارش این نارضایتی‌ها را به اطلاع خامنه‌ای نرسانده باشند. او بهتر از هرکسی می‌داند که اوضاع بسیار وخیم است. برای همین مدام تأکید می‌کند و می‌گوید: «نگذارید تبلیغات دشمن روی افکار عمومی اثر کند.»

مسئله اما فقط دیگر جیب خالی رژیم برای پرکردن شکم سرکوبگران نیست. هسته‌های وفادار به نظام در نیروهای مسلح اعتمادشان را به خامنه‌ای از دست داده‌اند. حتا علاقه وجود دارد که عواملی درون این نهادها مسیر عناد با جمهوری اسلامی را در پیش گرفته‌اند. لو رفتن کشتی‌ها و نفتکش‌هایی که نفت ایران را در آب‌های بین‌المللی منتقل می‌کنند و یا لو رفتن محموله‌های هوایی می‌تواند بخشی از این جدال باشد. خودداری بسیاری از نیروهای سپاهی و بسیجی از پذیرش دعوت برای شرکت در رزمایش جمعه ۲۱ دی‌ماه ۱۴۰۳ و به کار گرفتن افغانستانی‌ها برای اجرای این نمایش، بیانگر بخش دیگری از تنگنای داخلی جمهوری اسلامی است که سرانجام در آن گرفتار می‌شود.

بازنشر

به مناسبت ۲۶ دی؛ از «بگو مرگ بر شاه» تا «بگو برگرد شاه»

خروج پادشاه فقید و شهبانو از ایران؛ فرودگاه مهرآباد ۲۶/ دی ماه ۱۳۵۷

شرایط را بر جامعه چنان سخت کرده که از دی ماه ۹۶ مردم و حکومت را آشکارتر از همیشه در برابر هم قرار داده است.

مردم امیدواری که برآوردن یک استبداد دینی از «انقلاب» را در هیچ جای ذهن خود نمی‌داشتند و ساده‌لوحانه شعار می‌دادند «به کوری چشم شاه، زمستونم بهاره!» حالا از زیر فشار بهمنی که بر سر آنها آوار شد تا یک چله‌ی تاریخی از ۵۷ تا ۹۷ را برایشان رقم بزند، بجای «بگو مرگ بر شاه» شعار می‌دهند: «بگو برگرد شاه!»

روشن است که منظور از این شعار مخالفت با نظام حاکم و یادآوری همه‌ی آن حقوق و موقعیت‌هایی است که پس از انقلاب از دست رفت. «شاه» که گفته بود اینها بجای «ممن بزرگ» به شما «وحشت بزرگ» را وعده می‌دهند، در خاک آرمیده است. گذشته به تاریخ پیوسته و جمهوری اسلامی که آمد تا راه ایران را به سوی آینده مسدود کند، خود به انسداد دچار شده و به گذشته می‌پیوندد. اما کسانی که پهلوی‌ها را ندا می‌دهند، برای عبور از این نظام باید که پای خود را برای پرش بر سکویی از تاریخ معاصر ایران محکم کنند. این سکوی پرش همان دوران پهلوی‌هاست که جامعه جوان ایران با ایستادن بر آن و پرواز به سوی آینده، حکومت کنونی را زیر پای خود پشت سر می‌گذارد.

آیا نهاد پادشاهی به ایران باز می‌گردد؟ کسی نمی‌داند. اما آیا سکوی پرش دوران پادشاهی پهلوی می‌تواند یکبار دیگر به مردم ایران برای عبور از نکبت و فلاکت قجری کمک کند؟ بی‌تردید چنین است.

* این سرمقاله نخستین بار شنبه ۲۵ اسفند ۱۳۹۷ برابر با ۱۶ مارس ۲۰۱۹ در کیهان لندن شماره ۲۰۳ منتشر شد.

سود مردم و کشور یاری برساند.

*****

هر تعریفی که از «انقلاب» به دست داده می‌شود، هر تلاشی که از سوی جامعه و افرادش برای تغییر و تحول صورت می‌گیرد، و ما هر برداشتی که از همه اینها داشته باشیم، اصلاً پذیرفتنی نیست که جوامعی به دنبال تغییرات بروند و مردمی «انقلاب» کنند تا وضع‌شان بدتر از قبل شود! اما این را می‌توان پذیرفت که برخی با انقلاب و تحولات اجتماعی همراهی می‌کنند و حتی ممکن است در رأس آن نیز قرار بگیرند، با این هدف که با فشار و تحمیل بر دیگران، افکار خودشان را پیش ببرند؛ وگرنه هیچ فرد عاقلی از هیچ انقلاب و تغییری دفاع نمی‌کند برای اینکه وضع‌اش بدتر شود!

به همین دلیل نیز وقتی ایران در چهل سال پیش [زمان نگارش این مطلب ۱۳۹۷] دچار آشوب شد، آن رهبری که برای «انقلاب» تراشیده شد، از زیر درخت سیب در حومه پاریس مرتب وعده‌های خوب می‌داد ولی وقتی پایش به ایران رسید، اعدام‌ها را از بام محل اقامت خود شروع کرد تا رسید به بلعیدن فرزندان انقلابش!

اما در این مدت علاوه بر اینکه شرایط جهان از همه نظر تغییر کرده (فروپاشی بلوک شرق، تکنولوژی ارتباطات، جهانی شدن اقتصاد و فرهنگ، برآمدن قطب‌های اقتصادی جدید و...) شرایط ایران نیز با وجود فشارهای اراده‌گرایانه‌ی زمامداران، ایستا و ثابت مانده. راه جامعه و حکومت که از آغاز نیز جدا بود، پس از پایان جنگ هشت ساله بیش از پیش از هم فاصله گرفت. ناتوانی و فساد فراگیر همه جناحین حکومت همراه با انزوای جهانی و منطقه‌ای،

● برخی با انقلاب و تحولات اجتماعی همراهی می‌کنند و حتی ممکن است در رأس آن نیز قرار بگیرند، با این هدف که با فشار و تحمیل بر دیگران، افکار خودشان را پیش ببرند؛ وگرنه هیچ فرد عاقلی از هیچ انقلاب و تغییری دفاع نمی‌کند برای اینکه وضع‌اش بدتر شود!

● مردم امیدواری که برآوردن یک استبداد دینی از «انقلاب» را در هیچ جای ذهن خود نمی‌داشتند و ساده‌لوحانه شعار می‌دادند «به کوری چشم شاه، زمستونم بهاره!» حالا از زیر فشار بهمنی که بر سر آنها آوار شد تا یک چله‌ی تاریخی از ۵۷ تا ۹۷ را برایشان رقم بزند، بجای «بگو مرگ بر شاه» شعار می‌دهند: «بگو برگرد شاه!»

● آیا نهاد پادشاهی به ایران باز می‌گردد؟ کسی نمی‌داند. اما آیا سکوی پرش دوران پادشاهی پهلوی می‌تواند یکبار دیگر به مردم ایران برای عبور از نکبت و فلاکت قجری کمک کند؟ بی‌تردید چنین است.

الاهه بقراط - این مطلب یک سال پس از دی ۹۶ و پیش از خیزش‌های دیگر آزادیخواهانه در ایران یعنی تابستان ۹۷ و آبان ۹۸ و پاییز ۱۴۰۰ و جنبش ملی ۱۴۰۱ نوشته شد. با اینهمه آنچه همه این تحولات اجتماعی را شاخص می‌کند، مسیر ملی‌گرایی و ایران‌دوستانه‌ی آن است که ناگزیر پهلوی‌ها به دلیل نیم قرن خدمت به ملت و مملکت و پیشرفتی که در جنبه‌های مختلف زندگی ایرانیان به دست آمده بود، در مرکز آن قرار می‌گیرند. از سوی دیگر، اگر فاجعه‌ی جمهوری اسلامی روی نمی‌داد، به احتمال زیاد امروز فکر و رفتار جامعه در ارتباط با بسیاری از مسائل داخلی و خارجی به گونه‌ای دیگر می‌بود. بازخوانی و بررسی آنچه بر کشور گذشته می‌تواند به درک رویدادهای کنونی برای هشجاری در داشتن آینده‌ای به

پایان جنگ‌های لبنان با اسرائیل

ساله تبدیل شده بود. در این میان، برخی از لبنانی‌ها درباره نیاز کشورشان به چیزی فراتر از توافق آتش‌بس با اسرائیل صحبت می‌کنند. آنها اکنون به یک توافق دائمی با ضمانت‌های بین‌المللی برای جلوگیری از بازگشت هر جنگی تحت عنوان «مقاومت» می‌اندیشند.

رئیس جمهور جدید در سخنرانی سوگند خود اشاره کرد: «ما یک استراتژی دفاعی کامل را در سطوح دیپلماتیک، اقتصادی و نظامی مورد بحث قرار خواهیم داد».

بخش دیگری از آنچه در سخنرانی مراسم سوگند رئیس جمهور ژوزف عون آمده در ارتباط با توقعات دیگر کشورها از لبنان است. وی تأکید کرد که لبنان برای قوی شدن به نیروهای خارجی تکیه نخواهد کرد و برای رشد اقتصاد و

در همین ارتباط بود که حین مذاکرات، چمدان‌های کارکنان سفارت رژیم ایران در فرودگاه بیروت بازرسی شده و محتویات ممنوعه آنها توقیف و رسوایی آنها بطور علنی منتشر شد. در مرزهای زمینی نیز نیروهای امنیتی لبنان ده‌ها افسر سوری تحت تعقیب را به رژیم جدید دمشق تحویل دادند.

در صحن پارلمان هم دیگر نه ممکن بود و نه مجاز که نمایندگان را همانطور که حزب‌الله و رژیم اسد انجام می‌دادند، مجبور به رای دادن به کسی کنند.

در هر صورت، حضور جمهوری اسلامی در لبنان به بخشی از تاریخ تبدیل شده و اگرچه «حزب‌الله» همچنان وجود دارد، اما تلاش‌ها برای خلع سلاح بیشتر این گروه ضمن توافق آتش‌بس ادامه خواهد یافت.

● برای دهه‌ها لبنان به مرکز درگیری‌های منطقه‌ای ناصری‌ها، صدامی‌ها، اسد‌ها و در نهایت رژیم ایران تبدیل شده بود و این درگیری‌ها ناخواسته بر مردم این کشور تحمیل شد تا پس از بسته شدن همه جبهه‌ها در مصر، اردن و سوریه، به عنوان تنها جبهه در مقابل اسرائیل باقی بماند

● حالا پس از آنکه سمت رئیس‌جمهوری با موفقیت تعیین شده، انتظار می‌رود تغییرات زیادی در پیش باشد. انتخاب ژوزف عون به عنوان رئیس‌جمهور در واقع با سزارین موفق شد که در آن نیروهای عربی و بین‌المللی نقش داشتند. در همین ارتباط بود که حین مذاکرات، چمدان‌های کارکنان سفارت رژیم ایران در فرودگاه بیروت بازرسی شده و محتویات ممنوعه آنها توقیف و رسوایی آنها بطور علنی منتشر شد. در مرزهای زمینی نیز نیروهای امنیتی لبنان ده‌ها افسر سوری تحت تعقیب را به رژیم جدید دمشق تحویل دادند.

● اکنون این جنگ آخر که اتفاق افتاد، آخرین جنگ با اسرائیل دست‌کم از طریق لبنان خواهد بود. در شرایط جدید، شاهد تحولات بیشتری خواهیم بود و چشم‌اندازهای بسیاری به سوی امیدهای بزرگ گشوده خواهد شد. در این میان، برخی از لبنانی‌ها درباره نیاز کشورشان به چیزی فراتر از توافق آتش‌بس با اسرائیل صحبت می‌کنند. آنها اکنون به یک توافق دائمی با ضمانت‌های بین‌المللی برای جلوگیری از بازگشت هر جنگی تحت عنوان «مقاومت» می‌اندیشند.

تظاهرات برای نجات لبنان از جنگ و حزب‌الله / تولوز، فرانسه / ۵ اکتبر ۲۰۲۴ / رویترز

عبدالرحمن الراشد (الشرق الاوسط) - بعد از دمشق، حالا بیروت دوران جدید خود را با انتخاب رئیس‌جمهوری جشن می‌گیرد. پست ریاست جمهوری دولت لبنان که به دلیل ممانعت حزب‌الله از اکتبر ۲۰۲۲ میلادی تا کنون خالی مانده بود اکنون پر شده است.

مرحله جدید در لبنان پایان‌دهنده تاریخ پنجاه سال سوء استفاده منطقه‌ای از این کشور کوچک است که دومین کشور کوچک عربی از نظر مساحت به شمار می‌رود.

برای دهه‌ها لبنان به مرکز درگیری‌های منطقه‌ای ناصری‌ها، صدامی‌ها، اسد‌ها و در نهایت رژیم ایران تبدیل شده بود و این درگیری‌ها ناخواسته بر مردم این کشور تحمیل شد تا پس از بسته شدن همه جبهه‌ها در مصر، اردن و سوریه، به عنوان تنها جبهه در مقابل اسرائیل باقی بماند. اکنون اما پس از آنکه نفوذ رژیم ایران در این کشور پایان یافت و نظام اسد نیز از میان برداشته شد، وضعیت به حالت تعادل برمی‌گردد و به این ترتیب خواسته‌های بین‌المللی نیز سرانجام تحقق یافته و راه‌های مناسبات سیاسی و تجاری با بیروت باز می‌شود.

تنها نبردهای داخلی میان نیروهای لبنانی باقی خواهد ماند که تا زمانی که بدون گلوله باشد، مسئله‌ای برای کشورهای دیگر نخواهد بود و به تسویه حساب‌های پیچیده در چارچوب‌های حکومت داخلی خود لبنان واگذار خواهد شد. حالا پس از آنکه سمت رئیس‌جمهوری با موفقیت تعیین شده، انتظار می‌رود تغییرات زیادی در پیش باشد. انتخاب ژوزف عون به عنوان رئیس‌جمهور در واقع با سزارین موفق شد که در آن نیروهای عربی و بین‌المللی نقش داشتند.

آمریکایی‌ها تهدید به قطع هرگونه حمایت اقتصادی از هر کسی کردند که به دنبال تداوم وضعیت کنونی باشد و اسرائیلی‌ها هیچگاه پرواز هواپیماهای بدون سرنشین خود را در آسمان این کشور متوقف نکردند و از توافق جنگ اخیر و خلاء قدرت نیز بهره‌برداری نمودند.

صنایع خود تلاش خواهد نمود. ممکن است زخم‌های لبنان هنوز به اندازه کافی بهبود نیافته باشد تا توان انجام چنین گام‌های بزرگی را داشته باشد و به استفاده از اراضی خود به عنوان جبهه جنگ برای سوریه یا سازمان‌های فلسطینی یا برای رژیم ایران پایان دهد. اما می‌تواند بر اساس توافق «رأس الناقوره» که در سال ۱۹۴۹ با اسرائیل امضا کرد، برای برداشتن این گام تاریخی اقدام کند. بر اساس این توافق، دو کشور لبنان و اسرائیل مرزهای یکدیگر را به رسمیت شناختند و بر عدم انجام عملیات نظامی توسط «نیروهای منظم و غیرمنظم» توافق کردند. در حقیقت، توافقات صلح از کشورهای عربی محافظت می‌کنند که از اسرائیل که همواره در زمینه نظامی بر آنها برتری دارد!

این توافقات همچنین حقوق کشورهای عربی را در اراضی و منابع آنها از تغییرات ناشی از درگیری‌ها با اسرائیل و کشورهای منطقه تضمین می‌کنند.

پیشبرد این روند به لبنانی‌ها و به زمان مناسب واگذار می‌شود، و احتمالاً جنگ اخیر آخرین گروه‌ها، یعنی حامیان «حزب‌الله» را که بزرگ‌ترین هزینه را نیز پرداختند، قانع کرده است که پایان دادن به جنگ‌ها به نفع آنها نیز هست.

*منبع: روزنامه الشرق الاوسط

*نویسنده: عبدالرحمن الراشد

*ترجمه و تنظیم از کیهان لندن

اکنون این جنگ آخر که اتفاق افتاد، آخرین جنگ با اسرائیل دست‌کم از طریق لبنان خواهد بود. در شرایط جدید، شاهد تحولات بیشتری خواهیم بود و چشم‌اندازهای بسیاری به سوی امیدهای بزرگ گشوده خواهد شد. همزمان بازارها به روی فعالیت‌های تجاری لبنان که جنگ سوریه آن را مختل نموده و عملیات قاچاق مواد مخدر توسط «حزب‌الله» و رژیم بشار اسد آن را محدود کرده بود، باز خواهد شد.

لبنان قادر خواهد بود توافق تولید نفت و گاز در آب‌های مشترک با اسرائیل را فعال کند.

همچنین اختلافات مرزی باقی مانده با اسرائیل که رژیم اسد پس از خروج اسرائیل از جنوب لبنان در سال ۲۰۰۰ برای توجیه «محور مقاومت» جمهوری اسلامی با مشارکت سوریه تحت عنوان آزادسازی «مزارع شبعا اشغالی» ایجاد کرده بود، پایان خواهد یافت.

کشورهای منطقه دارای حاکمیت ملی کامل، به این نتیجه رسیده‌اند که با پایان دادن به وضعیت جنگ با اسرائیل می‌بایست امنیت ملی خود را تأمین کنند. این در حالیست که بسیار پیشتر، انور سادات توافق کمپ دیوید را امضا کرد و جبهه مصری را بست؛ همچنین ملک حسین پادشاه فقید اردن با توافق «وادی عرب» همین کار را انجام داد.

حتی حافظ اسد از همه آنها پیشی گرفت و توافق منع درگیری میان نیروهای سوری با اسرائیل در جولان را در سال ۱۹۷۴ امضا کرد که عملاً به توافق صلحی پنجاه

«وفاق ملی» پزشکیان؛ زد و بند با «خودی»ها و تشدید فشار بر شهروندان

«دادبان» مرکز مشاوره و آموزش حقوقی ویژه کنشگران، نیز گزارش داده که شماری از وکلای دادگستری عضو کانون وکلای خراسان و مرکز وکلای قوه قضاییه در این استان که پیشتر به دلیل حمایت از اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ تحت تعقیب قرار گرفته و سپس مشمول عفو شدند، در روزهای اخیر مجدداً به دادرسی احضار شده‌اند.

«دادبان» افزوده دستکم ۱۷ تن از این وکلا که محکومیت پیشین آنها در نتیجه عفو ارائه شده در بهمن ۱۴۰۱ لغو شده بود، مجدداً به شعبه ۹۰۱ بازپرسی دادرسی انقلاب مشهد احضار شده‌اند.

یک منبع آگاه در اینباره به «دادبان» گفته «این وکلا هیچگونه فعالیت جدیدی نداشته‌اند و بین آنها از وکلای مرکز قوه قضاییه هم هستند که بیشتر در معرض خطر ابطال پروانه قرار گرفته‌اند.»

این منبع آگاه افزوده «احضار مجدد این وکلای دادگستری با هدف تصفیه حساب و ارباب و سرکوب بیشتر؛ صورت گرفته است.

خسرو علی‌گردی وکیل پایه یک دادگستری از جمله وکلای شاغل در مشهد است که به دلیل پذیرش وکالت خانواده‌های دادخواه محاکمه و محکوم شده بود و هفته نخست دی‌ماه پس از احضار توسط قاضی ناظر زندان وکیل آباد مشهد بازداشت و به زندان منتقل شد.

خانواده‌های دادخواه نیز همچنان زیر شدیدترین فشارهای امنیتی و قضایی قرار دارند. هفته گذشته اعلام شد درخواست اعاده دادرسی پرونده ماشالله کرمی، پدر دادخواه محمدمهدی کرمی جوان معترض اعدام‌شده، معترض اعدام‌شده، که در ندامتگاه مرکزی کرج محبوس است، توسط دیوان عالی کشور رد شده است.

علی شریف‌زاده اردکانی، وکیل ماشالله کرمی با انتشار مطلبی در شبکه «ایکس» نوشت: «متأسفانه دیوان عالی کشور اعاده دادرسی ماشالله کرمی را نپذیرفت. مجدداً اعاده دادرسی را با استدلال جدید تنظیم و به دیوان عالی کشور ارسال خواهیم کرد.»

دیوان عالی کشور همچنین ماه گذشته حکم اعدام مجاهد کورکور از بازداشت‌شدگان اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ در ایزه را تأیید کرد.

خبرگزاری «هرانا» گزارش داده بود که «وکلاي مجاهد کورکور پیشتر بطور جداگانه اقدام به ثبت درخواست اعاده دادرسی و اعمال ماده ۴۷۷ کردند. پس از پذیرش این درخواست‌ها، پرونده در دیوان عالی کشور مجدداً بررسی شد. در نهایت حکم اعدام وی نقض شده است.»

نسرین شاکرمی مادر دادخواه نیکا شاکرمی نوجوان کشته شده در اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ نیز از ابتدای پاییز تا کنون دوباره بازداشت و با اتهامات واهی «فعالیت تبلیغی علیه نظام»، «تحریک مردم به جنگ و کشتار»، «توهین به رهبری و بنیانگذار جمهوری اسلامی» روبرو است.

آمار اجرای حکم اعدام نیز با افزایش روبرو بوده است بطوری که از ابتدای دی‌ماه تا کنون دستکم ۶۱ زندانی اعدام شده‌اند به این ترتیب روزانه نزدیک به ۵ زندانی و هر ۶ ساعت یک زندانی اعدام شده است.

اینها تنها مواردی از گسترش فشارها بر فعالان سیاسی، مدنی، صنفی و خانواده‌های دادخواه طی ماه‌های گذشته است که با کوچکترین واکنشی از سوی مسعود پزشکیان و دولت روبرو نشده است!

فاطمه سپهری زندانی سیاسی طرفدار پادشاهی مشروطه و پهلوی نیز به دلیل بیماری و جراحی قلب، نیازمند معاینات دوره‌ای سه ماهه است.

اصغر سپهری برادر فاطمه سپهری به تازگی در شبکه «ایکس» نوشت: «مسئولان زندان به وضوح تلاش می‌کنند تا زندانیان سیاسی را بیش از پیش کنترل و منزوی کنند» و افزوده «این شرایط طاقت‌فرسا فشار روانی بسیاری بر خواهرم وارد کرده و موجب تشدید دردهای جسمی او شده است. در تاریخ ۷ اسفند ۱۴۰۲، بازپرس علی سلیمانی مارشک در دیداری با خواهرم اعلام کرد که او می‌تواند از زندان آزاد شود، به شرط آنکه با هیچ رسانه‌ای مصاحبه نکند. اما او این شرط را نپذیرفت.»

فشار بر وکلای دادگستری و فعالان صنفی نیز در ماه‌های گذشته افزایش یافته است. چهار فعال صنفی معلمان اهوازی به نام‌های سیامک صادقی چهارزی، کوکب بدایغی پناه، پیروز نامی و علی کروشاد، به تازگی از سوی شعبه سوم دادگاه انقلاب اهواز در مجموع به ۲۴ سال حبس محکوم شدند.

این حکم در تاریخ سه شنبه ۱۸ دی‌ماه به صورت شفاهی به این افراد اعلام شد که بر اساس آن، هر یک از این فعالان به اتهام «اجتماع و تبانی علیه امنیت کشور» به پنج سال حبس و به اتهام «فعالیت تبلیغی علیه نظام» به یک سال حبس تعزیری محکوم شده‌اند. دادگاه رسیدگی به پرونده این آموزگاران ۱۶ آبان ماه برگزار شده بود.

احمد درخشان، نویسنده و آموزگار نیز توسط شعبه دوم دادگاه انقلاب کرج، به یک سال زندان، دو سال محرومیت از شغل معلمی، ممنوعیت خروج از کشور و انفصال از مشاغل دولتی محکوم شده است.

از سوی دیگر فعالان صنفی آموزگاران و بازنشستگان از احضار گسترده فعالان صنفی به وزارت اطلاعات، و تهدید از سوی این نهاد امنیتی درباره برگزاری تجمعات صنفی و اعتراضی خبر می‌دهند.

● مسعود پزشکیان نه تنها نتوانسته وعده‌های آزادی‌های اجتماعی را عملی کند بلکه در دولت او فشارهای امنیتی و قضایی بر فعالان صنفی و مدنی و سیاسی افزایش یافته است.

● در حالی که به اصطلاح «وفاق ملی» شعار اصلی مسعود پزشکیان در ماه‌های گذشته بوده اما به نظر می‌رسد شکاف میان مردم و حکومت از سوی مقامات حکومتی پذیرفته شده و منظور مسعود پزشکیان از «وفاق ملی» نیز ایجاد همراهی و همدلی میان «خودی‌ها و جناحین حکومت» در برابر جامعه است.

● «دادبان» مرکز مشاوره و آموزش حقوقی ویژه کنشگران گزارش داده که شماری از وکلای دادگستری «خراسان رضوی» که پس از اعتراضات ۱۴۰۱ بازداشت و بعدها مشمول عفو شده بودند، در روزهای اخیر مجدداً به دادرسی احضار شده‌اند.

● جدا از احکام زندان صادر شده علیه فعالان صنفی، فعالان صنفی آموزگاران و بازنشستگان بطور گسترده به وزارت اطلاعات احضار و از سوی این نهاد امنیتی درباره برگزاری تجمعات صنفی و اعتراضی تهدید شده‌اند.

● از ابتدای دی‌ماه تا کنون دستکم ۶۱ زندانی اعدام شده‌اند؛ به این ترتیب روزانه نزدیک به ۵ زندانی و هر ۶ ساعت یک زندانی اعدام شده است.

برخلاف ادعاهای انتخاباتی مسعود پزشکیان و وعده‌های دولت چهاردهم، فشارها بر فعالان سیاسی، مدنی، صنفی و خانواده‌های دادخواه افزایش پیدا کرده و آمار اعدام در جمهوری اسلامی نیز همچنان تک‌اندنده است.

در حالی که به اصطلاح «وفاق ملی» شعار اصلی مسعود پزشکیان در ماه‌های گذشته بوده اما به نظر می‌رسد شکاف میان مردم و حکومت از سوی مقامات حکومتی پذیرفته شده و منظور مسعود پزشکیان از «وفاق ملی» نیز ایجاد همراهی و همدلی میان «خودی‌ها و جناحین حکومت» در برابر جامعه است.

مسعود پزشکیان نه تنها نتوانسته وعده‌های آزادی‌های اجتماعی را عملی کند بلکه در دولت او فشارهای امنیتی و قضایی بر فعالان صنفی و مدنی و سیاسی افزایش یافته است.

جدا از امثال فائزه هاشمی رفسنجانی که پس از روی کار آمدن دولت پزشکیان از زندان آزاد شدند و البته با وجود تبلیغات گسترده، تعدادشان از انگشتان یک دست هم بیشتر نیست، دیگر زندانیان سیاسی با فشارهای سنگین و حتی محرومیت از حق درمان روبرو هستند.

کوشان(خالد) پیرزاده از جمله زندانیان زیر فشار است که در روزهای گذشته با انتشار یک فایل صوتی از زندان اوین به محرومیت دارویی خود اشاره کرده و گفته بود «چند هفته‌ای است که درد کمر و سیاتیک مرا زمینگیر کرده و به سختی راه می‌روم. قرص‌های تشنج‌ام به نام دپاکین ۵۰۰ تمام شده. با چندین بار مراجعه هیچگونه نتیجه‌ای حاصل نکردم. اسپری آسم هم تمام شده. آن را هم ندادن. برای فیزیوتراپی به بیرون از زندان می‌گویند که هزینه درمان با زندانی می‌باشد. انگار بنده آقازاده امضاطلابی یا جزو یقه‌سفیدهای ما باشم!»

این فشارها در نهایت سبب اقدام به خودکشی کوشان(خالد) پیرزاده در روز دوشنبه ۲۴ دی‌ماه و انتقال او به بیمارستان شد.

دستگاه امنیتی جمهوری آذربایجان طرح حکومت ایران برای ترور یکی از شخصیت‌های جامعه یهودیان باکو را خنثی کرد

جامعه یهودیان جمهوری آذربایجان

این رویداد یادآور ترور خاخام زوی کوگان در امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۴ است که انجام آن به یک سلول تروریستی از پاکستانی نسبت داده شده و گفته می‌شود این سلول ترور تحت هدایت حکومت ایران فعالیت می‌کرده است.

مرکز مطالعات بگین- سادات، جمهوری آذربایجان را یکی از اهداف مکرر توطئه‌های تروریستی تحت حمایت رژیم ایران معرفی کرده است. در حالی که DTX (سازمان اطلاعاتی جمهوری آذربایجان) بسیاری از این تهدیدها را خنثی کرده است، اما حوادث مشابهی در سال‌های ۲۰۰۴، ۲۰۰۷، ۲۰۱۲، ۲۰۱۷ و ۲۰۲۲ روی داده که شامل تلاش‌های ناکام برای سوء قصد توسط عوامل محلی و خارجی بوده است. در سال ۲۰۲۴ نیز یک شهروند افغان به دلیل تلاش برای حمله به سفارت اسرائیل محکوم شد؛ اقدامی که با همکاری افراد محلی انجام شد که توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جذب شده بودند.

روزنامه «اورشلیم پست» با اشاره به بازداشت این دو نفر گزارش داده است که باکو همچنان یک شریک کلیدی اسرائیل در برابر جمهوری اسلامی به شمار می‌رود و هر دو کشور رژیم آیت‌الله‌ها را تهدیدی علیه امنیت خود می‌دانند. در سال ۲۰۲۴ در جریان جنگ با حماس زمانی که نیروهای مسلح اسرائیل به تأمین بی‌وقفه سوخت نیاز داشتند، جمهوری آذربایجان صادرات نفت خود به اسرائیل را ۵۵ درصد افزایش داد. با وجود فشارهای حکومت ایران و ترکیه بر باکو، این همکاری در اوج جنگ تقویت شد، در حالی که حتی کشورهای مسلمان میانه‌رو نیز از اسرائیل فاصله گرفتند.

شمار جامعه یهودیان جمهوری آذربایجان حدود ۳۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود که بخشی از آنها طی سال‌های اخیر به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند و همین نیز به تقویت روابط میان جمهوری آذربایجان و اسرائیل کمک کرده است.

مورد نظر یک شخصیت ارشد است که هم در جمهوری آذربایجان و هم در سطح بین‌المللی، به ویژه در اسرائیل، به دلیل تلاش‌های چشمگیرش برای تقویت روابط بین دو کشور، مورد احترام است.

دو مظنون، عقیل اصلانوف شهروند گرجستان و جیهون اسماعیل‌اف شهروند جمهوری آذربایجان، در نزدیکی یکی از مراکز یهودی در این کشور دستگیر شدند. بر اساس گزارش رسانه‌های محلی، اصلانوف که به عنوان قاچاقچی مواد مخدر شناخته می‌شود، در زمانی که در خارج کشور بود، توسط عوامل اطلاعاتی خارجی هدف قرار گرفته است.

منابع محلی احتمال دخالت حکومت ایران را مطرح کرده‌اند و این اقدام را به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نسبت داده‌اند. سپاه پاسداران به دلیل اقدامات تروریستی علیه یهودیان و اسرائیلی‌ها و مخالفان جمهوری اسلامی در کشورهای مختلف شهرت دارد.

گزارش‌ها حاکی از آن است که به اصلانوف مبلغ ۲۰۰ هزار دلار برای ترور این عضو برجسته جامعه یهودی پیشنهاد شده است. او وظیفه داشت اطلاعاتی درباره هدف جمع‌آوری کند و در این راستا جیهون اسماعیل‌اف را نیز جذب کرد. هر دو مظنون اطلاعات مربوط به محل زندگی، محل کار و عادات فرد مورد هدف را به آمران طرح ترور ارسال کرده بودند.

در همین حال، شورای امنیت ملی اورشلیم روز سه‌شنبه درباره تلاش‌های جدید جمهوری اسلامی برای آسیب رساندن یا ربودن اسرائیلی‌ها در خارج از مرزهای آن کشور هشدار داد. به گفته این شورا، عوامل جمهوری اسلامی اخیراً قصد داشتند با فریب یک تاجر اسرائیلی از طریق شبکه پیام‌رسان «تلگرام» و تظاهر به اینکه از یک خبرنگاری عربستان سعودی هستند، این فرد را به دویی کشانده و به او آسیب برسانند.

● سازمان اطلاعاتی جمهوری آذربایجان (DTX) یک حمله تروریستی را که هدف آن یکی از اعضای برجسته جامعه یهودیان باکو بود، خنثی کرد.

● منابع محلی احتمال دخالت حکومت ایران را مطرح کرده‌اند و این اقدام را به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نسبت داده‌اند.

● دو مظنون، عقیل اصلانوف شهروند گرجستان و جیهون اسماعیل‌اف شهروند جمهوری آذربایجان در نزدیکی یکی از مراکز یهودیان در این کشور دستگیر شدند.

● گزارش‌ها حاکی از آن است که به اصلانوف مبلغ ۲۰۰ هزار دلار برای ترور این عضو برجسته جامعه یهودیان پیشنهاد شده بود. او وظیفه داشت اطلاعاتی درباره هدف جمع‌آوری کند و در این راستا جیهون اسماعیل‌اف را نیز جذب کرد. هر دو مظنون اطلاعات مربوط به محل زندگی، محل کار و عادات فرد مورد هدف را به دستوردهندگان خود ارسال کرده بودند.

● روزنامه «اورشلیم پست» با اشاره به بازداشت این دو نفر گزارش داده است که باکو همچنان یک شریک کلیدی اسرائیل در برابر جمهوری اسلامی به شمار می‌رود و هر دو کشور رژیم آیت‌الله‌ها را تهدیدی علیه امنیت خود می‌دانند.

سازمان اطلاعاتی جمهوری آذربایجان (DTX) موفق شد یک حمله تروریستی را که هدف آن یکی از اعضای برجسته جامعه یهودیان باکو بود، خنثی کند.

روزنامه «اورشلیم پست» به نقل از منابع اطلاعاتی در روز سه‌شنبه، ۱۴ ژانویه (۲۵ دی‌ماه) گزارش داد، در جریان یک عملیات ویژه، مأموران یک شهروند گرجستانی و یک شهروند آذربایجانی را به اتهام جمع‌آوری اطلاعات برای اجرای این طرح ترور بازداشت کردند. منابعی از درون جامعه یهودی تأیید کرده‌اند که قربانی

«بی‌بی» و جناح راست اسرائیل

● برای درک بهتر این شخصیت پیچیده و تأثیرگذار، باید فراتر از شعارها و انتقادات سطحی رفت و با نگاهی عمیق‌تر و نقادانه، به بررسی زندگی او، دستاوردهایش و تأثیری که بر اسرائیل و جهان داشته پرداخت. درک می‌کنم که برای بسیاری از مخالفان نتانیا، واژه «میهن‌پرستی» ممکن است خوشایند یا پذیرفتنی نباشد. اما واقعیت اینست که ناسیونالیسم، به عنوان مفهومی عمیق و ریشه‌دار، نقشی کلیدی در پیشرفت و موفقیت بسیاری از کشورها از جمله اسرائیل ایفا کرده و همچنان می‌کند.

دکتر مهدی میرسعیدی - مدتیست که شاهد ابراز عقاید و انتقادات گسترده‌ای نسبت به بنیامین نتانیا، معروف به «بی‌بی» هستیم. اما در میان این موج اظهارات، آنچه به نظر می‌رسد همچنان در ابهام باقی مانده است، اینست که وی واقعاً کیست و چه نقشی در تاریخ و سیاست اسرائیل ایفا کرده است.

● برای درک بهتر این شخصیت پیچیده و تأثیرگذار، باید فراتر از شعارها و انتقادات سطحی رفت و با نگاهی عمیق‌تر و نقادانه، به بررسی زندگی او، دستاوردهایش و تأثیری که بر اسرائیل و جهان داشته پرداخت. درک می‌کنم که برای بسیاری از مخالفان نتانیا، واژه «میهن‌پرستی» ممکن است خوشایند یا پذیرفتنی نباشد. اما واقعیت اینست که ناسیونالیسم، به عنوان مفهومی عمیق و ریشه‌دار، نقشی کلیدی در پیشرفت و موفقیت بسیاری از کشورها از جمله اسرائیل ایفا کرده و همچنان می‌کند.

ناسیونالیسم در اسرائیل نه تنها به عشق به سرزمین و مردم آن تعریف می‌شود، بلکه به منزله ابزاری برای مقابله با تهدیدات، تقویت هویت ملی، و پیشبرد اهداف امنیتی و اقتصادی کشور عمل می‌کند. بدون این روحیه و تعهد مشترک به سرزمین، شاید اسرائیل هرگز نمی‌توانست در مواجهه با چالش‌های متعدد منطقه‌ای و بین‌المللی، جایگاه کنونی خود را به دست بیاورد.

«بی‌بی» شخصیتی است که نمی‌شود او را صرفاً به عنوان یک سیاستمدار یا نخست‌وزیر بررسی کرد. او رهبر طولانی‌ترین دولت در تاریخ اسرائیل بوده و در برخورد با چالش‌های امنیتی، دیپلماتیک و اقتصادی، تصمیماتی اتخاذ کرده که همواره مورد بحث و گاه اختلاف نظر قرار دارد. از مشارکت او در مذاکرات صلح تا سیاست‌های اقتصادی و اصلاحات اجتماعی، «بی‌بی» همواره نقشی برجسته در شکل دادن به مسیر اسرائیل ایفا کرده است.

با این نگاه، تصمیم گرفتم زندگی و نقش‌آفرینی‌های بنیامین نتانیا را از زوایای مختلف بررسی کنم؛ از ریشه‌های خانوادگی و تربیتی او گرفته تا خدمات نظامی، دستاوردهای سیاسی و حتی جنجال‌ها و چالش‌هایی

اساس اطلاعات اسرائیل، تقریباً نیمی از این گروگان‌ها، از جمله سه آمریکایی، به احتمال زیاد زنده‌اند. اگرچه اسرائیل و حماس رسماً توافق را اعلام نکرده‌اند، اما شبکه NBC گزارش داده است که با اسم نعیم از مقامات ارشد حماس تأیید کرده است که این گروه به توافق پایبند است. ترامپ تهدید کرده بود که اگر حماس گروگان‌ها را تا زمان مراسم سوگند او آزاد نکند، «جهنم بپا خواهد شد.» پایگاه خبری «آکسیوس» به نقل از «منابع مطلع» گزارش داد، در مرحله اول ۳۳ گروگان آزاد خواهند شد که شامل زنان، کودکان، مردان بالای ۵۰ سال و مردان زخمی و بیمار زیر ۵۰ سال هستند. حماس هنوز اطلاعاتی درباره وضعیت این ۳۳ گروگان ارائه نکرده، اما ارزیابی اسرائیل این است که اکثر آنها زنده هستند.

خانواده گروگان‌های اسرائیلی امیدوارند پس از توافق با حماس عزیزانشان به خانه بازگردند/ رویترز

● بر اساس این توافق، گروگان‌ها به تدریج طی مرحله اول آزاد خواهند شد که ۴۲ روز طول خواهد کشید و همزمان آتش‌بس در غزه برقرار خواهد شد. ارتش اسرائیل نیز به تدریج به یک منطقه حائل در نزدیکی مرز اسرائیل عقب‌نشینی خواهند کرد.

آکسیوس در ادامه گزارش داد، طبق این توافق همچنین فلسطینی‌ها اجازه خواهند داشت به شمال غزه بازگردند، اما مأموران امنیتی ممنوعیت انتقال سلاح یا نیروهای نظامی به این منطقه را زیر نظر خواهند داشت.

طبق این توافق، صدها زندانی فلسطینی نیز آزاد خواهند شد، از جمله کسانی که اسرائیلی‌ها را کشته‌اند. مقامات اسرائیلی اعلام کرده‌اند که زندانیانی که اسرائیلی‌ها را به قتل رسانده‌اند، به کرانه باختری بازگردانده نخواهند شد، اما محل دقیق آزاد شدن آنها نیز مشخص نشده است. همچنین اعضای حماس که در عملیات تروریستی «هفت اکتبر» حضور داشتند در مرحله اول آزاد خواهند شد. برخی منابع غیررسمی گزارش دادند بر اساس این توافق، اسرائیل به ازای هر سرباز روبروده شده خود، ۵۰ عضو حماس را آزاد می‌کند.

بعد از اعلام این توافق، شماری از مردم غزه به جشن و پایکوبی پرداختند. برخی رسانه‌ها و هواداران جمهوری اسلامی این توافق را «شکست اسرائیل» دانستند اما برخی از آنها اشاره کرده‌اند که بشار اسد ۱۰ روز بعد از توافق اسرائیل با حزب‌الله سقوط کرد.

توافق اسرائیل و گروه حماس برای توقف جنگ و مبادله زندانیان؛ خانواده‌ها در انتظار آزادی گروگان‌ها

● در آستانه بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید، اسرائیل و گروه تروریستی حماس پس از ۱۵ ماه نبرد سنگین که با عملیات تروریستی «هفت اکتبر» در سال ۲۰۲۳ آغاز شد، با میانجیگری قطر، مصر و آمریکا برای مبادله گروگان‌ها به توافق رسیدند.

● حدود ۹۸ گروگان همچنان در غزه نگهداری می‌شوند که در میان آنها هفت نفر آمریکایی هستند. بر اساس اطلاعات اسرائیل، تقریباً نیمی از این گروگان‌ها، از جمله سه آمریکایی، به احتمال زیاد زنده‌اند.

● بر اساس این توافق، گروگان‌ها به تدریج طی مرحله اول آزاد خواهند شد که ۴۲ روز طول خواهد کشید و همزمان آتش‌بس در غزه برقرار خواهد شد. ارتش اسرائیل نیز به تدریج به یک منطقه حائل در نزدیکی مرز اسرائیل عقب‌نشینی خواهند کرد.

در آستانه بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید، اسرائیل و گروه تروریستی حماس پس از ۱۵ ماه نبرد سنگین که با عملیات تروریستی «هفت اکتبر» در سال ۲۰۲۳ آغاز شد، با میانجیگری قطر، مصر و آمریکا برای مبادله گروگان‌ها به توافق رسیدند.

خبرگزاری «رویترز» چهارشنبه ۱۵ ژانویه (۲۶ دی‌ماه) گزارش داد این توافق شامل تبادل گروگان‌ها و توقف جنگ است.

گفته می‌شود حدود ۹۸ گروگان همچنان در غزه نگهداری می‌شوند که در میان آنها هفت نفر آمریکایی هستند. بر

می‌شوند تا دیدگاه‌های سیاسی و اقتصادی او شکل بگیرد و در آینده اسرائیل به کار بیایند.

«بی‌بی» با دوره‌های متعدد نخست وزیری، عنوان طولانی‌ترین نخست‌وزیر را در تاریخ اسرائیل به خودش اختصاص داده است. در سال ۱۹۹۶ وی با اختلاف بسیار کمی، یعنی ۵۰،۴۹ درصد آرا، موفق شد شیمون پرز رقیب خود را که ۴۹،۵۱ درصد از آرا را کسب کرده بود، شکست بدهد. این انتخابات اولین بار در تاریخ اسرائیل بود که نخست‌وزیر بطور مستقیم توسط مردم انتخاب می‌شد و نه از طریق رای‌گیری از نمایندگان مردم در کنست (پارلمان). «بی‌بی» آن زمان ۴۶ سال داشت و به عنوان جوان‌ترین نخست‌وزیر اسرائیل وارد دفتر نخست‌وزیری شد. پیروزی او زمانی رخ داد که شکاف عمیقی در سطح جامعه اسرائیل رخ داده بود، خصوصاً بعد از ترور اسحاق رابین و بحث‌های

داغ پیرامون روند صلح با فلسطینیان که شیمون پرز و گروه‌های میانه‌رو و چپ اسرائیلی تمایل شدیدی به پیشرفت آن داشتند و در مقابل گروه‌های راست و مذهبی رویکرد متفاوتی را پیشنهاد می‌کردند. ورود «بی‌بی» به عنوان یک رهبر با تجربه نظامی و دیدگاه راست به سیاست‌های داخلی و خارجی کشور دستاوردهای مهمی را برای کشورش به ارمغان آورد.

بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۹ «بی‌بی» روی امنیت، دیپلماسی و سیاست‌های زیربنایی اقتصادی تکیه کرد. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای او در این دوره امضای توافقنامه «وای ریوره در سال ۱۹۹۸ با یاسر عرفات بود که آن زمان رهبر تشکیلات خودگردان فلسطین بود. این قرارداد با میانجیگری رئیس‌جمهور وقت آمریکا، بیل کلینتون، به امضا رسید. هدف این توافقنامه اجرای بخش‌هایی از توافق اسلو بود از جمله خروج محدود نیروهای اسرائیلی از بخش‌هایی از کرانه باختری و تعهد فلسطینی‌ها به مبارزه با تروریسم در سرزمین‌های تحت کنترل آنها- که البته با هم فلسطینیان به تعهد خود عمل نکردند و حملات علیه اسرائیلی‌ها ادامه یافت. «بی‌بی» با اینکه در زمان کمپین انتخاباتی از منتقدان موافقتنامه اسلو بود، اما با این توافق نشان داد که برای تأمین منافع امنیتی اسرائیل حاضر به شرکت در هر مذاکره صلح که لازم باشد هست. او هیچوقت در مورد امنیت اسرائیل کوتاه نیامد و سیاستی سختگیرانه برای مقابله با حملات تروریستی اتخاذ کرد و پروژه‌های احداث

اسرائیل و مردم این سرزمین را در دل «بی‌بی» جوان کاشت و او را برای مسیر دشوار جهت رهبری اسرائیل آماده کرد. تجربیات زندگی شخصی «بی‌بی» هم تأثیر عمده‌ای در تولد یک میهن‌پرست داشت. او در سال ۱۹۶۷، وقتی ۱۸ ساله بود، به نیروهای دفاعی اسرائیل (IDF) پیوست و خدمت خود را در یگان نخبه سایرت متکل (Sayeret Matkal) آغاز کرد. این یگان یکی از واحدهای ویژه و فوق‌سری ارتش اسرائیل است که برای انجام مأموریت‌های پیچیده و حساس، از جمله عملیات نجات گروگان‌ها و جمع‌آوری اطلاعات از پشت خطوط دشمن، مشهور است. «بی‌بی» طی خدمت خود در «سایرت متکل» در چندین مأموریت جسورانه و مهم شرکت کرد که با شجاعت، دقت و هماهنگی آنها را به انجام رساند. یکی از برجسته‌ترین عملیات‌هایی که او در آن حضور داشته، در سال ۱۹۶۸ و در لبنان بود

که هدف از آن ضربه زدن به مواضع دشمن و جمع‌آوری اطلاعات حیاتی بود. در سال ۱۹۷۲ «بی‌بی» در عملیاتی شرکت کرد که به آزاد ساختن گروگان‌های هواپیمای روبرده شده خطوط هوایی «ساوت وست» اسرائیل منجر شد. این مأموریت در فرودگاه بن‌گوریون بود و یکی از موفق‌ترین عملیات‌های ضدتروریستی در زمان خود محسوب می‌شود. خدمت سربازی نتانیاهو نه تنها مهارت‌های فنی و استراتژیک او رو تقویت کرد، بلکه به خود وی نشان داد که امنیت و بقای اسرائیل مهم‌ترین مأموریت اوست. همه این تجربه‌ها نقش کلیدی در شکل دادن به شخصیت او ایفا کردند و پایه‌گذار مسیر طولانی او در دفاع از مردم و کشور اسرائیل شدند.

«بی‌بی» پس از پایان خدمت در ارتش به آمریکا می‌رود و در مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT) تحصیل می‌کند و در سال ۱۹۷۵ موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته معماری می‌شود. بعد تحصیلات خود را در مدرسه مدیریت اسلون MIT ادامه می‌دهد و در سال ۱۹۷۶ مدرک کارشناسی ارشدش را در رشته مدیریت بازرگانی دریافت می‌کند. بعلاوه، «بی‌بی» مدتی هم در دانشگاه هاروارد در رشته علوم سیاسی تحصیل می‌کند، اما به دلیل کشته شدن برادرش، یوناتان نتانیاهو، در عملیات انتبه در سال ۱۹۷۶، تحصیلات را ناتمام رها می‌کند و به اسرائیل برمی‌گردد تا در کنار خانواده باشد. به این ترتیب تحصیلات آکادمیک «بی‌بی» به ویژه در حوزه مدیریت و اقتصاد، ابزاری

→ که او با آنها روبرو بوده است. این سفر تحلیلی، فرصتی است تا تصویری جامع‌تر از شخصیتی که هم تصنیف شده و هم مورد انتقاد قرار گرفته ارائه بدهم. شاید این بررسی بتواند به رفع برخی ابهامات کمک کند و فهم بهتری از جایگاه و اهمیت او در تاریخ معاصر اسرائیل به دست دهد.

در ابتدا باید اشاره کنم که تحلیل وضعیت «بی‌بی» می‌تواند از سه دیدگاه مختلف ارائه بشود: نخست، از سوی فردی که طرفدار اوست. دوم، از نگاه کسی که منتقد جدی اوست. سوم، از منظر یک فرد طرفدار حقوق بشر. هر سه گروه ممکن است، بطور ناخودآگاه یا آگاهانه، دچار سوگیری بشوند و نگاهشان تحت تأثیر پیش‌فرض‌ها و باورهای شخصی قرار بگیرد. با این حال، هر کدام از این افراد احتمالاً معتقدند که در تحلیل خودشان عدالت را رعایت کرده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد که حتی در تلاش برای ارائه دیدگاهی منصفانه، تأثیر سوگیری‌های ذهنی و اعتقادی می‌تواند نقش قابل توجهی ایفا کند و من هم عاری از آن نیستم.

اسرائیل دوران بسیار ملتبه و حساسی را سپری می‌کند. این کشور هنوز در سوگ صدها دختر و پسر جوانی بسر می‌برد که در حمله هولناک ۷ اکتبر ۲۰۲۳ توسط حماس جان خود را از دست دادند، در حالی که همچنان صدها نفر دیگر از شهروندان اسرائیلی در اسارت این گروه هستند. در کنار این اندوه ملی، اسرائیل با جنگی گسترده در چندین جبهه بطور همزمان درگیر است و از سوی دیگر، همچنان شاهد موج‌هایی از تعرض و نفرت علیه قوم یهود در نقاط مختلف جهان است. در چنین شرایطی، نام یک رهبر و چهره‌ای که برای بسیاری نماد مقاومت و میهن‌پرستی است، بیش از هر زمان دیگری شنیده می‌شود: بنیامین نتانیاهو یا «بی‌بی». چهره‌ای که برای بسیاری، از جمله خود من، نه تنها یک سیاستمدار یا دولتمرد، بلکه نمادی از میهن‌پرستی و اراده‌ای استوار است که هوشمندی و شجاعت مردم اسرائیل را به تصویر کشیده است.

«بی‌بی» نه تنها یک رهبر بلکه قهرمانی است که سال‌ها با شجاعت از مردم خود دفاع کرده، جایگاه جهانی اسرائیل را تقویت کرده و چشم‌اندازی برای امنیت و شکوفایی دولت یهود ارائه کرده است. او برای بسیاری، الگویی از یک رهبر تمام‌عیار است، و برای من با ریشه ایرانی، رهبری است که همیشه آرزوی داشتن شخصیتی مشابه او را برای ایران‌زمین نوین در قلمب داشته و دارم. انسانی که همه کار برای وطن‌اش می‌کند و مبتکرانه روش‌های سنتی مدیریت را در هم می‌شکند.

ریشه‌های میهن‌پرستی «بی‌بی» برمی‌گردد به دوران کودکی او. وی در سال ۱۹۴۹، تنها یک سال پس از اعلام استقلال اسرائیل، در خانواده‌ای به دنیا آمد که ایده‌های صهیونیستی و عشق به سرزمین یهود در آن ارزش‌هایی اساسی بودند. پدرش، بنزیون نتانیاهو، به عنوان یک روشنفکر و تاریخ‌شناس تأثیر بسزایی بر تفکر صهیونیستی و سیاست اسرائیل داشت. دیدگاه‌های او در مورد تاریخ یهودیان و نیاز به یک دولت مستقل یهودی، بطور غیرمستقیم در شکل‌گیری نگرش سیاسی و ایدئولوژیک پسرش نقش مهمی داشته است. او مستقل از پسرش به دلیل کتاب تأثیرگذارش با عنوان «The Origins of the Inquisition in Fifteenth Century Spain» (ریشه‌های تفتیش عقاید در اسپانیای قرن پانزدهم) شناخته شده است محیط خانه که سرشار از باورهای قوی به صهیونیسم بود، در کنار فرهنگ و آموزه مقاومت و استقامت، عشق به

آمریکا به اورشلیم شد. این اقدام، که برای اولین بار انجام گرفت، بطور قابل توجهی جایگاه اورشلیم را به عنوان پایتخت اسرائیل تقویت کرد و حاکمیت یهودیان بر این شهر مقدس را از منظر دیپلماتیک و بین‌المللی استحکام بخشید.

پس از انتخابات سال ۲۰۲۲، نتانیاهو بار دیگر در ۲۹ دسامبر ۲۰۲۲ به عنوان نخست وزیر اسرائیل سوگند یاد کرد و دولت جدید خود را تشکیل داد. این بازگشت به قدرت، توانایی او را در احیای حمایت سیاسی و حفظ نفوذ خود در سیاست داخلی اسرائیل نشان می‌دهد. دوره کنونی نخست‌وزیری نتانیاهو با بحران‌های متعددی همراه شده، از تنش‌های امنیتی در منطقه و حادثه هفتم اکتبر ۲۰۲۳ و جنگ‌های منطقه‌ای، نیازهای تقویت روابط دیپلماتیک با کشورهای متحد و مقابله با تهدیدهای خارجی مانند جنگ

و مشکلات اقتصادی، اعتماد عمومی به رهبری به اصطلاح میانه‌روها را بطور چشمگیری کاهش داد. «بی‌بی» با توجه به سابقه خود در حوزه امنیت ملی، برنامه‌های اقتصادی برای مدرن‌سازی کشور و توسعه فناوری، توانست حمایت گسترده‌ای را جلب کند. او توانست با تشکیل ائتلاف قوی با احزاب راست‌گرا و مذهبی، جایگاه محکمی در کنست به دست بیاورد و از این طریق پیروزی خودش را تضمین کند. کمپین مؤثر او که پیام بازگشت به ثبات و امنیت را به مردم منتقل می‌کرد، با جلب حمایت طبقات مختلف جامعه، از جمله طبقه متوسط و جوامع مذهبی همراه شد. جامعه‌ای که روزگاری به او رای منفی دادند به امید اینکه با برقراری صلح با فلسطینیان، آرامش به زندگی آنها بیاید حالا آموخته بودند که فلسطینی چیزی بجز همه اسرائیل را نمی‌خواهد. آموخته بودند که رژیم ایران و اعراب همسایه اگر توان

جاده‌های جایگزین و تدابیر امنیتی در کرانه باختری را برای محافظت از شهروندان اسرائیل به اجرا درآورد. همچنین دولت او به یک سلسله از اقدامات اطلاعاتی جدید روی آورد و همکاری‌های اطلاعاتی و مبارزه با تروریسم را تقویت کرد و در این خصوص بر همکاری نزدیک با آمریکا هم تأکید داشت.

در حوزه اقتصادی، «بی‌بی» اصلاحات گسترده‌ای را آغاز کرد که شامل خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی و کاهش نقش دولت در اقتصاد آن‌موقع اسرائیل بود. این سیاست‌ها بود که ثبات و مدرن‌سازی اقتصاد اسرائیل را گسترش داد و زمینه را برای تبدیل اسرائیل به یک مرکز فناوری جهانی در سال‌های بعد فراهم آور. «بی‌بی» همچنین تلاش زیادی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی کرد و از تجربه علمی و آموزشی خود در آمریکا نیز برای تقویت روابط اقتصادی استفاده نمود.

در زمینه روابط دیپلماتیک، «بی‌بی» با تقویت همکاری‌های امنیتی و اقتصادی با اردن، روابط اسرائیل با این کشور را هم که بعد از پیمان صلح ۱۹۹۴ شکل گرفته بود، بهبود بخشید. او همچنین با نشان دادن خطرات ناشی از برنامه هسته‌ای رژیم حاکم بر ایران، تلاش کرد توجه جامعه بین‌المللی را به تهدیدات منطقه‌ای جمهوری اسلامی جلب کند. اما با همه این تلاش‌ها و تغییرات مردم کاملاً راضی نبودند و دوره نخست‌وزیری «بی‌بی» در سال ۱۹۹۹ با شکست در برابر اهود برک به پایان رسید.

دلایل متعددی برای شکست او در آن دوره مطرح می‌شود. یکی از عوامل اصلی، شاید نارضایتی عمومی از روند صلح با فلسطینیان بود. بسیاری از اسرائیلی‌ها احساس می‌کردند که مذاکرات به نتایج ملموسی نرسیده و امنیت کشور بهبود نیافته است. و این البته درست بود. شیمون پرز و بسیاری دیگر از سیاستمداران اسرائیلی طرفدار رسیدن به صلح با فلسطینی‌ها بودند. اما «بی‌بی» به درستی می‌دانست که صلح با کسانی که تمام فکر و نگاه آنها روی نابودی اسرائیل متمرکز است نمی‌تواند معنا و تداوم داشته باشد! علاوه بر این، در اواخر دوره نخست‌وزیری او، به دلیل سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی در کشور، فشار اقتصادی برای مردم ملموس شد و افزایش بیکاری در این دوره موجب کاهش حمایت مردمی از «بی‌بی» شد. همچنین، اختلافات داخلی در حزب لیکود و ائتلاف‌های سیاسی ناپایدار، شانس او را جهت جلب حمایت کافی برای پیروزی در انتخابات کم کرد. در مقابل، اهود برک با وعده‌های جدید در مورد پیشبرد روند صلح و بهبود وضعیت اقتصادی، توانست اعتماد بخش قابل توجهی از رأی‌دهندگان را جلب کند و در انتخابات پیروز شود.

اما زمان نشان داد که در بسیاری زمینه‌ها حق با «بی‌بی» بود. نگرش او نسبت به امنیت، سیاست، صلح و اقتصاد بسیار پخته‌تر از کسانی بوده که شعار خوب بلند اما در عمل توان اجرای شعارهایشان را ندارند. این شد که پس از چند سال دوری از مقام نخست‌وزیری، «بی‌بی» بار دیگر در سال ۲۰۰۹ به این سمت بازگشت و به مدت ۱۲ سال متوالی، تا سال ۲۰۲۱، قدرت را در دست داشت.

در یک بررسی کوتاه دلیل این بازگشت را باید در عوامل متعددی جستجو کرد. بعد از بحران‌های امنیتی متعدد ناشی از جنگ دوم لبنان در سال ۲۰۰۶ و تهدیدات مداوم از سوی گروه‌های تروریستی حماس و حزب‌الله، مردم اسرائیل به دنبال رهبری بودند با تجربه که سیاست‌های سختگیرانه‌تری را در برابر تروریست‌ها به اجرا بگذارد. شکست دولت‌های پیشین، از جمله دولت اهود اولمرت، در تأمین انتظارات مردم به دلیل بحران‌های فساد، ضعف در مدیریت امنیت

رژیم ایران با اسرائیل تا تهدید موجودیت اسرائیل و حمله با بیش از ۵۰۰ موشک در دو نوبت و خطرات برنامه هسته‌ای رژیم که کماکان ادامه دارد. او همچنین با اعتراضات داخلی در مورد پیشنهاد اصلاحات قضایی در کشور و تعادل قوا و دسیسه سیاستمداران چپ در کشور روبروست، اما همچنان مصمم و پایدار و استوار بر چشم‌انداز خود برای تضمین امنیت اسرائیل و تقویت جایگاه آن در سطح جهانی تأکید دارد. این دوره از نخست‌وزیری، فرصت دیگری به «بی‌بی» داد تا نقش خود را در شکل دادن به آینده اسرائیل به عنوان یک کشور قوی ایفا کند و میراث سیاسی و اقتصادی خود را به عنوان یک رهبر مهم یهودیان ابدی کند.

باید توجه داشت که دوره‌های نخست‌وزیری «بی‌بی» بطور قابل توجهی با شکوفایی اقتصادی همراه بوده و اسرائیل را به یک مرکز جهانی فناوری و نوآوری تبدیل کرده است. تحت رهبری او، اسرائیل توانست به یکی از اقتصادهای پیشرو در جهان تبدیل شود، به ویژه در بخش فناوری که لقب «ملت استارت‌آپ» را برای کشورش به ارمغان آورد.

دولت «بی‌بی» توانست رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) را بطور بارز بهبود بخشد. رشد GDP اسرائیل از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۴ نشان‌دهنده روندی پایدار و صعودی است که اقتصاد کشور را به یکی از موفق‌ترین اقتصادهای جهان تبدیل کرده. در سال ۲۰۰۹، تولید ناخالص داخلی اسرائیل حدود ۱۹۴ میلیارد دلار بود که در سال

نظامی و برتری داشته باشند حتی لحظه‌ای هم یهودیان را تحمل نخواهند کرد و آموخته بودند که تنها با تکیه بر خود می‌توانند اسرائیل را خانه‌ی خود بدانند. این عوامل نقش مهمی در بازگشت «بی‌بی» به قدرت ایفا کردند.

بازگشت او آغاز یکی از طولانی‌ترین دوره‌های خدمت او به عنوان نخست‌وزیر اسرائیل شد. این دوره همچنین طولانی‌ترین دوران نخست‌وزیری یک فرد در تاریخ اسرائیل است.

در این مدت «بی‌بی» با موفقیت چالش‌های بزرگی را مدیریت کرد. از جمله مقابله با تهدیدهای امنیتی منطقه‌ای مانند برنامه هسته‌ای رژیم ایران، درگیری‌های نظامی با حماس و حزب‌الله و حوثی‌ها، و بحران‌های دیپلماتیک جهانی.

«بی‌بی» همچنین با انعقاد توافقنامه‌های تاریخی مانند «پیمان ابراهیم» در سال ۲۰۲۰، روابط اسرائیل با کشورهای عربی مانند امارات متحده عربی، بحرین، سودان و مراکش را بهبود بخشید. این توافق‌نامه‌ها که با بازیگری آمریکا انجام شد، نقطه عطفی در تاریخ دیپلماسی خاورمیانه‌ای اسرائیل محسوب می‌شوند و اسرائیل را در جایگاه دیپلماتیک قوی‌تری قرار دادند. به نظر من، نزدیکی استراتژیک نتانیاهو با دونالد ترامپ یکی از هوشمندانه‌ترین و مبتکرانه‌ترین تصمیمات او در عرصه سیاست بین‌المللی بود. این روابط نزدیک نه تنها روابط اسرائیل و ایالات متحده را به سطحی بی‌سابقه رساند، بلکه منجر به تصمیم تاریخی انتقال سفارت

→ ۲۰۲۴ به ۵۴۰ میلیارد دلار رسید. این رشد اقتصادی چشمگیر نتیجه سیاست‌های مدرن‌سازی، حمایت از فناوری و جذب سرمایه‌گذاری خارجی است. اقتصاد اسرائیل طی این سال‌ها توانسته جایگاه خود را به عنوان یک مرکز فناوری جهانی مستحکم سازد. سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی مانند فناوری اطلاعات، امنیت سایبری، و هوش مصنوعی، همراه با اصلاحات اقتصادی و خصوصی‌سازی در دوره نخست‌وزیری نتانیاها، نقش کلیدی در این موفقیت ایفا کرده است. سرانه تولید ناخالص داخلی اسرائیل، که یکی از شاخص‌های اصلی رفاه اقتصادی است، در دوره «بی‌بی» از حدود ۲۷,۰۰۰ دلار در سال ۲۰۰۹ به بیش از ۵۲,۰۰۰ دلار در سال ۲۰۲۱ افزایش یافت. این رشد، اسرائیل را در میان ۲۰ کشور برتر جهان از نظر سرانه تولید ناخالص داخلی قرار داده است.

«بی‌بی» با اجرای سیاست‌های اقتصادی لیبرال، توانست نرخ بیکاری را بطور چشمگیری کاهش بدهد. نرخ بیکاری که در سال ۲۰۰۹ بیش از ۷ درصد بود، تا سال ۲۰۱۹ به ۳,۴ درصد کاهش یافت، که یکی از پایین‌ترین نرخ‌ها در جهان به شمار می‌رود.

همانطور که گفته شد، او اسرائیل را به مرکز فناوری جهانی تبدیل کرد و به لطف سیاست‌های «بی‌بی» و تمرکز او بر نوآوری و سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها، به قطب فناوری جهان تبدیل شد. تا سال ۲۰۲۲، اسرائیل میزبان بیش از ۶,۵۰۰ استارت‌آپ فعال بود که این رقم نسبت به جمعیت کشور، بالاترین نسبت به جمعیت جهان است.

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در اسرائیل در دوران «بی‌بی» افزایش چشمگیری داشته است. در سال ۲۰۲۰ اسرائیل موفق به جذب ۲۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی شد که نشان‌دهنده اعتماد جهانی به ثبات اقتصاد و نوآوری‌های این کشور است.

اسرائیل تحت رهبری «بی‌بی» بطور مداوم در میان ۱۰ کشور برتر جهان در شاخص نوآوری جهانی قرار گرفت. در سال ۲۰۲۲ اسرائیل رتبه هفتم را در این شاخص به خود اختصاص داد. «بی‌بی» با اختصاص بیش از ۴,۹ درصد از تولید ناخالص داخلی به تحقیق و توسعه (R&D)، بالاترین نسبت هزینه تحقیق و توسعه به GDP را در جهان دارد. این تمرکز بر تحقیق و توسعه، کشور را به یک پیشرو در حوزه‌های فناوری اطلاعات، امنیت سایبری، و فناوری پزشکی تبدیل کرده است.

اسرائیل طی سال‌های گذشته میزبان بعضی از بزرگترین شرکت‌های فناوری جهان بوده، از جمله گوگل، مایکروسافت، و اینتل. علاوه بر اینها شرکت‌های فناوری اسرائیلی در سال‌های اخیر میلیاردها دلار از طریق عرضه عمومی (IPO) و فروش سهام جذب مالی کردند.

جالب است که بداند شرکت‌هایی مانند Waze (خریداری شده توسط گوگل) و Mobyeye (خریداری شده توسط اینتل) نمونه‌هایی از موفقیت جهانی شرکت‌های استارت‌آپ اسرائیلی هستند.

واقعیت اینست که رشد سریع اقتصاد، کاهش بیکاری، و موفقیت در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، میراث ماندگار «بی‌بی» به شمار می‌روند. اسرائیل به عنوان «ملت استارت‌آپ» نه تنها در خاورمیانه بلکه در سطح جهان جایگاهی بالا دارد.

در یک نگاه عادلانه، چشم‌انداز «بی‌بی» برای اسرائیل همیشه واضح بوده: تضمین بقای اسرائیل به عنوان یک دولت یهود و دموکرات در منطقه‌ای پر از بحران و چالش. او این چشم‌انداز را با پایداری دنبال کرده و اغلب با انتقادات و مخالفت‌هایی نیز روبرو شده اما همچنان به اعتقادات

خود پایبند مانده است.

رهبری او در دوران بحران، مانند درگیری با حماس و حزب‌الله، تعهد بی‌قید و شرط او را به حفاظت از موجودیت اسرائیل نشان می‌دهد. منتقدان ممکن است درباره روش‌ها یا نتایج آن بحث کنند، اما هیچ انتقادی عزم او را برای دفاع از مردم و کشورش هرگز سست نکرده است. از دید من این خصیصه نشانگر یک میهن‌پرست واقعی است؛ رهبری که حاضر است تصمیمات سخت و چه بسا نامحبوب برای امنیت کشورش بگیرد و در برابر فشار و تبلیغات سازمان‌های چپ مقاومت کند. حتی تهدید به دستگیری نیز او را متوقف نکرده و محکم به دنبال منافع ملت اسرائیل قدم برداشته است.

البته او مانند هر رهبر دیگر، در طول دوره سیاسی خود با جنجال و چالش و آزمون و خطا نیز روبرو بوده است. منتقدان او را به تفرقه‌افکنی متهم کرده‌اند؛ سیاست‌های او هم در اسرائیل و هم در سطح بین‌المللی بحث‌برانگیز بوده است. با این حال، برای کسانی که او را یک میهن‌پرست و قهرمان می‌دانند، این چالش‌ها فقط نشان‌دهنده استقامت و عزم او هستند. از دیدگاه من، «بی‌بی» نه فقط یک رهبر، بلکه نمادی از عشق به وطن و تعهد به خدمت به ملت و مملکت‌اش است. مسیر زندگی او، که با شجاعت، بینش استراتژیک و تعهد بی‌قید و شرط همراه بوده، الهام‌بخش هر کسی است که به قدرت میهن‌پرستی و اهمیت ایستادگی بر باورهای خود ایمان دارد. چنین رهبرانی، با ریشه‌های عمیق در عشق به سرزمین خود، نمونه‌ای از مقاومت و امید برای آینده کشورشان هستند. در این چارچوب، وقتی شاهزاده و ولیعهد ایران به اسرائیل سفر می‌کند و پیامی از دوستی و احترام را از طرف یک وطن‌پرست به وطن‌پرست دیگر منتقل می‌کند، این لحظه به نمادی از پیوندی عمیق بین دو ملت تبدیل می‌شود؛ پیوندی که ریشه در احترام به ارزش‌های مشترک، تعهد به امنیت و پیشرفت، و اراده‌ای استوار برای ساختن آینده‌ای بهتر دارد.

اما نکته آخر اینکه، در مورد دادگاه‌های «بی‌بی» زیاد صحبت می‌شد اما کمتر کسی جزئیات آنها را می‌داند. بطور خلاصه باید گفت که او با مجموعه‌ای از اتهامات در خصوص فساد مواجه است که این اتهامات در نوامبر ۲۰۱۹ رسماً مطرح شدند و شامل رشوه‌خواری، کلاهبرداری و خیانت در امانت می‌شوند که در سه پرونده جداگانه با عنوان «پرونده ۱۰۰۰»، «پرونده ۲۰۰۰» و «پرونده ۴۰۰۰» شناخته می‌شوند. این پرونده‌ها به عنوان یکی از جدی‌ترین چالش‌های سیاسی و حقوقی دوران نخست‌وزیری او مطرح شده‌اند. این اتهامات هنوز در دادگاه تحت بررسی قرار داشته و نیاز به بررسی عادلانه دارند. پرونده اول (پرونده ۱۰۰۰) مربوط به هدایای گران‌قیمت است که در آن «بی‌بی» به کلاهبرداری و خیانت در امانت متهم شده است. ادعا می‌شود که او هدایای گران‌قیمتی شامل سیگارهای کوبایی، شامپاین و جواهرات به ارزش تقریبی ۲۰۰۰,۰۰۰ دلار از افرادی مانند آرنون میلچن تهیه‌کننده اسرائیلی-آمریکایی هالیوود و جیمز پکر میلیاردر استرالیایی دریافت کرده است. گفته می‌شود که در مقابل، او برای پیشبرد منافع شخصی و مالی این افراد اقداماتی از جمله لابیگری برای کاهش مالیات‌ها و کمک به تمدید ویزای آمریکای میلچن انجام داده است. «بی‌بی» در دفاع از خود ادعا کرده که این هدایا نشانه‌ای از روابط دوستانه بوده و هیچگونه ربطی به رشوه‌خواری نداشته است.

پرونده دیگر (پرونده ۲۰۰۰) به روزنامه دیدیوت آخرونوت مربوط است که در این پرونده نیز «بی‌بی» به کلاهبرداری و خیانت در امانت متهم شده. اتهام او مذاکره

با آرنون موزس مالک روزنامه معروف دیدیوت آخرونوت است. طبق این ادعاها، نتانیاها پیشنهاد کرده بود که در ازای پوشش خبری مثبت‌تر از طرف این روزنامه، آن را در برابر رقیب‌اش، روزنامه اسرائیل هیوم، تقویت کند. هرچند که این توافق هرگز عملی نشده، اما مکالمات ضبط‌شده حاکی از تمایل «بی‌بی» به چنین معامله‌ای است. او ادعا می‌کند که این مذاکرات غیررسمی بوده و به هیچ تصمیمی منجر نشده است.

آخرین پرونده او یعنی «پرونده ۴۰۰۰» مربوط به شرکت بیزک و وبسایت والا است. این پرونده نیز که جدی‌ترین اتهامات را شامل می‌شود، نتانیاها را به رشوه‌خواری، کلاهبرداری و خیانت در امانت متهم کرده است. طبق ادعاها، او مزایای نظارتی ارزشمندی به شائل الوویچ سهامدار اصلی شرکت مخابراتی بیزک اعطا کرده. در مقابل، الوویچ از وبسایت خبری والا که تحت مالکیت او بود، برای انتشار اخبار و تصاویر مثبت از نتانیاها و خانواده‌اش استفاده و انتقادات را سانسور کرده است. این مزایا به ارزش صدها میلیون دلار برآورد شده است. نتانیاها این اتهامات را نیز رد کرده و مدعی است که تصمیمات نظارتی برای منافع عمومی اتخاذ شده است.

برگزاری این دادگاه‌ها در ماه مه ۲۰۲۰ رسماً آغاز شد و طی آن «بی‌بی» در حالی که همچنان به عنوان نخست‌وزیر خدمت می‌کرد، در جلسات دادگاه حضور پیدا کرد. منتقدان معتقدند که این پرونده‌ها اعتماد عمومی به دولت اسرائیل را تضعیف کرده است، در حالی که حامیان نتانیاها این اتهامات را بخشی از یک «توطئه سیاسی» می‌دانند. این پرونده‌ها همچنین باعث اعتراضات گسترده‌ای در اسرائیل شد، به ویژه از سوی گروه‌هایی که معتقدند نتانیاها از قدرت خود برای فرار از پاسخگویی سوء استفاده می‌کند. البته در صورت محکومیت او در دادگاه، «بی‌بی» ممکن است با احکام سنگین زندان روبرو شود و آینده سیاسی او به شدت تحت تأثیر قرار بگیرد و یا ممکن است مجبور به استعفا شود و طبق قوانین اسرائیل، از تصدی سمت‌های دولتی منع بشود. اما در صورت تبرئه، می‌تواند موقعیت سیاسی خود را تقویت کرده و ادعایش مبنی بر قربانی شدن در یک «توطئه» را اثبات کند. البته شاید هم مانند ترامپ محکوم بشود اما پرونده‌ها بدون هیچ جرمی‌های مختومه اعلام شوند.

نکته بسیار مهم و کلیدی اینست که بنیامین نتانیاها تا کنون در هیچ دادگاهی محکوم نشده و هیچ حکمی علیه او صادر نشده است. این موضوع برخلاف اطلاعات نادرستی است که به عمد در برخی محافل و رسانه‌ها انتشار یافته و او را به فساد محکوم می‌کنند. در حالی که روند دادرسی در جریان است و بر همگان لازم است که به اصل برائت تا اثبات جرم احترام بگذارند. انتشار چنین اطلاعات نادرستی نه تنها بی‌عدالتی در قبال یک فرد و از نظر من یک قهرمان یهودی است بلکه می‌تواند اعتماد عمومی به نظام قضایی را در یک کشور دموکراتیک تضعیف کند.

*پروفسور دکتر مهدی میرسعیدی استاد و پژوهشگر
 دانشکده پزشکی دانشگاه فلوریدا

تعیین رقم سبد معیشت؛ تصویر تکاندهنده‌ای از فقر در خانوارهای کارگری و بازنشسته

از وضعیت کنونی زندگی حداقل‌بگیران را ترسیم می‌کنند. بر اساس مصوبه سال گذشته کمیته دستمزد، رقم حداقل پایه حقوق حدود ۷ میلیون و ۱۶۰ هزار تومان است و در صورتیکه یک کارگر همه مزایای شغلی از حق مسکن تا حق اولاد را دریافت کند رقم دریافتی او در نهایت به حدود ۱۰ تا ۱۱ میلیون تومان خواهد رسید.

مقایسه دستمزد ۱۱ میلیون تومانی یک خانوار کارگری با هزینه سبد معیشت که ۲۷ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان تعیین شده نشان‌دهنده فاصله عمیق میان دستمزد و هزینه زندگی اقشار کارگری است.

فعالان کارگری پیشتر نیز هشدار داده بودند که دستمزد کارگران حدود یک هفته تا نهایتاً ۱۰ روز هزینه‌های زندگی ماهانه را پوشش می‌دهد و این خانوارها برای هزینه‌های حدود دو سوم ماه پولی در دست ندارند!

محسن باقری عضو هیئت مدیره کانون هم‌هنگی شوراهای اسلامی نیز تأکید کرده که «با توجه به تورم سنگین ماه‌های اخیر که بر همه مولفه‌های زندگی از جمله اقلام خوراکی تأثیر گذاشته، بدون تردید نرخ سبد معیشت خانوارهای کارگری در ماه‌های پس از مهرماه، افزایش یافته و دچار یک صعود مجدد شده است.»

این فعال کارگری افزوده «متأسفانه کارگران از بسیاری از هزینه‌های ساده زندگی زده‌اند و دستمزدشان فقط صرف تأمین مسکن، یک سرپناه کوچک و گاهی بی‌کیفیت، و خرید خوراکی‌ها و آشامیدنی‌های ضروری آنها با نازل‌ترین قیمت می‌شود. در چنین شرایطی، صد درصد افزایش دستمزد بازهم کارگران را به خط فقر و رفاه حداقلی نمی‌رساند.»

سعید فتاحی مشاور کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران معتقد است که «امروز مهم‌ترین مشکل کارگران معیشت بسیار بد آن‌هاست. سفره‌ی کارگران خالیست، هزینه‌ی تحصیل فرزندانشان را ندارند، درآمد آن‌ها در

حقوق به جامعه کارگری، بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی، و همچنین بسیاری از کارکنان بخش خصوصی است.

محسن باقری عضو هیئت مدیره کانون هم‌هنگی شوراهای اسلامی کار اعلام کرده که رقم سبد معیشت یک خانوار سه تا چهار نفره از سوی این شورا و بر مبنای تورم مهرماه امسال معادل ۲۷ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان تعیین شده است.

اکنون اعضای کمیته دستمزد باید رقم حداقل دستمزد سال ۱۴۰۴ را بر اساس رقم سبد معیشت یعنی ۲۷ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان تعیین کنند. تجربه خروجی مذاکرات این کمیته در سال‌های گذشته نشان می‌دهد که رقم تعیین شده به عنوان حداقل دستمزد حتی از رقم محاسبه شده به عنوان هزینه سبد معیشت از سوی همین کمیته هم کمتر بوده است.

محاسبات کارشناسان اقتصادی درباره رقم سبد معیشت در اوایل پاییز امسال اما ۳۲ میلیون تومان بوده که اختلافی حدود ۴/۵ میلیون تومان با رقم محاسبه شده از سوی نمایندگان کارگری کمیته دستمزد دارد.

از سوی دیگر همانطور که محسن باقری اشاره کرده استخراج رقم ۲۷ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان بر مبنای تورم مهرماه امسال بوده است. در حالیکه رقم حداقل دستمزد باید برای سال آینده تعیین شود و با توجه به تورم فزاینده اقتصاد ایران، هزینه زندگی در سال ۱۴۰۴ خیلی بیشتر از مهرماه امسال خواهد بود.

همه این موارد نشان می‌دهند رقم تعیین شده در کمیته دستمزد همچنان فاصله معناداری با هزینه واقعی زندگی خواهد داشت.

در آنسو رقم ۲۷ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان تعیین شده به عنوان رقم سبد معیشت در مهرماه، تصویر تکاندهنده‌ای

● مقایسه دستمزد ۱۱ میلیون تومانی یک خانوار کارگری با هزینه سبد معیشت که ۲۷ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان تعیین شده نشان‌دهنده فاصله عمیق میان دستمزد و هزینه زندگی اقشار کارگری است.

● فعالان کارگری پیشتر هشدار داده بودند که دستمزد کارگران حدود یک هفته تا نهایتاً ۱۰ روز هزینه‌های زندگی ماهانه را پوشش می‌دهد و این خانوارها برای هزینه‌های حدود دو سوم ماه پولی در دست ندارند!

● محسن باقری فعال کارگری: متأسفانه کارگران از بسیاری از هزینه‌های ساده زندگی زده‌اند و دستمزدشان فقط صرف تأمین مسکن، یک سرپناه کوچک و گاهی بی‌کیفیت، و خرید خوراکی‌ها و آشامیدنی‌های ضروری آنها با نازل‌ترین قیمت می‌شود.

● حمید حاجی اسماعیلی فعال کارگری: حدود ۶۰ درصد افراد شغل دوم یا سوم دارند. بحران اقتصادی، تورم، گرانی در سال‌های اخیر کارگران را مجبور به شغل بعدی کرده است تا بتوانند با درآمدی دیگر از پس هزینه‌های زندگی بر بیایند.

مذاکرات برای تعیین رقم حداقل دستمزد در سال آینده در کمیته دستمزد در جریان است و همزمان فعالان کارگری از وضعیت معیشتی ناگوار و دشوار اقشار کارگری خبر می‌دهند. بر اساس گزارش‌ها بسیاری از کارگران برای تأمین ضروری‌ترین هزینه‌های زندگی دو یا سه شغله شده‌اند.

مذاکرات برای تعیین رقم حداقل دستمزد سال آینده در کمیته دستمزد شورای عالی کار با حضور نمایندگان کارگران، کارفرمایان و دولت آغاز شده است. در مرحله نخست این مذاکرات رقم سبد معیشت از سوی نمایندگان کارگری حاضر در کمیته دستمزد محاسبه می‌شود؛ رقمی که معمولاً پایین‌تر از رقم واقعی هزینه‌های زندگی یک خانوار در کشور است رقم تعیین شده به عنوان حداقل دستمزد مبنای پرداخت

روزنامه «تایمز»:

سفرهای محرمانه لاریجانی به مسکو برای تقویت برنامه‌های اتمی و پدافند هوایی جمهوری اسلامی

علی لاریجانی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

آژانس‌های اطلاعاتی غربی شده زیرا می‌ترسند مسکو در ازای دریافت موشک‌های بالستیک برای استفاده در جنگ علیه اوکراین به پیشبرد برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی کمک کند. علی لاریجانی پس از کشته شدن سیدابراهیم رئیسی در سانحه سقوط مشکوک هلی‌کوپتر و روی کار آمدن مسعود پزشکیان بار دیگر به صحنه سیاسی بازگردانده شد. او اخیراً به دلیل گرانی‌ها و افزایش قیمت ارز از دولت پزشکیان انتقاد کرده است.

برخی می‌گویند لاریجانی با چراغ سبز خامنه‌ای وارد عرصه سیاسی شده اما قرار است فعلاً پشت صحنه فعال باشد. او روز ۱۷ دی‌ماه ۱۴۰۳ با مارکوس پوتسل سفیر آلمان در تهران گفتگو داشت اما جزئیات این گفتگو مشخص نشد.

سفرهای محرمانه لاریجانی به روسیه پس از آن رسانه‌ای شده است که سردار پاسدار بهروز اثباتی مسئول قرارگاه فضای مجازی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و از فرماندهان «سپاه قدس» در سوریه در یک سخنرانی محفلی عنوان کرد روس‌ها در سوریه به جمهوری اسلامی «خیانت» کردند.

فایل صوتی این سخنرانی را ۱۹ دی‌ماه ۱۴۰۳ وبسایت «تابناک» نزدیک به محسن رضایی منتشر کرد. اثباتی در این سخنرانی اعتراف کرده است روس‌ها تمام سیستم رادارهایشان را خاموش می‌کردند تا اسرائیل با خیال راحت فرماندهان مهم سپاه پاسداران از جمله محمدرضا زاهدی معاون سپاه قدس، سید رضی موسوی مسئول پشتیبانی سپاه قدس در سوریه و صادق امیدزاده معاون اطلاعات نیروی قدس سپاه پاسداران را هدف قرار دهد.

او همچنین عنوان کرده است، نیروهای سپاه هزار قبضه سلاح کلاشینکف از روسیه می‌خواستند تا یکی از خطوط را حفظ کنند اما روس‌ها دریغ کردند و در آخر نیز [اسرائیل] از ورود هواپیماهای تسلیحات جمهوری اسلامی جلوگیری کرد

● **روزنامه «تایمز» یکشنبه ۱۲ ژانویه (۲۳ دی‌ماه) گزارش داد علی لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای بطور محرمانه برای دیدار با مقامات ارشد مسکو به روسیه رفت و آمد داشته است.**

● **جمهوری اسلامی و روسیه بی سر و صدا در حال تقویت روابط نظامی خود به ویژه در مورد همکاری هسته‌ای هستند. بر اساس گزارش‌های اخیر، سفرهای محرمانه لاریجانی با هدف جلب حمایت روس‌ها از برنامه هسته‌ای و تقویت توانایی‌های دفاع هوایی جمهوری اسلامی انجام شده است.**

روزنامه «تایمز» یکشنبه ۱۲ ژانویه (۲۳ دی‌ماه) گزارش داد علی لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای بطور محرمانه برای دیدار با مقامات ارشد مسکو به روسیه رفت و آمد داشته است. جمهوری اسلامی و روسیه بی سر و صدا در حال تقویت روابط نظامی خود به ویژه در مورد همکاری هسته‌ای هستند. بر اساس گزارش‌های اخیر، سفرهای محرمانه لاریجانی با هدف جلب حمایت روس‌ها از برنامه هسته‌ای و تقویت توانایی‌های دفاع هوایی جمهوری اسلامی انجام شده است.

در این گزارش آمده لاریجانی رئیس پیشین مجلس شورای اسلامی از وفاداران مورد اعتماد رژیم ایران است و اواخر سال گذشته [پیش از سقوط رژیم اسد] چند نوبت به دمشق و بیروت اعزام شد. گفته می‌شود او حامل پیام ویژه رهبر جمهوری اسلامی برای بشار اسد و مقامات لبنانی بوده است. در گزارش «تایمز» اشاره شده که جمهوری اسلامی بطور قابل توجهی به ساخت سلاح هسته‌ای نزدیک شده است. این اطلاعات در حالی منتشر می‌شود که مذاکرات هسته‌ای بین نمایندگان حکومت اسلامی و کشورهای بریتانیا، فرانسه و آلمان نیز در جریان است. عمیق‌تر شدن روابط تهران و مسکو، باعث نگرانی

بهترین حالت تنها یکی دو مورد از نیازهای اساسی آن‌ها را تأمین می‌کند، و حتی با شغل دوم هم نمی‌توان به حداقل‌های یک زندگی چپیزی که در قانون کار به عنوان معیار تعیین دستمزد کارگر ساده آمده دست یافت.» سعید فتاحی تأکید کرده که «سیاست‌هایی که هرساله از آن به عنوان تنها راه توسعه نام می‌برند، کار را به جایی رسانده که امروز تأمین گوشت و مرغ و حتی لبنیات برای کارگران دشوار شده است و این وضعیت به زودی خود را در فقر غذایی فرزندان خانواده‌های کارگری نشان می‌دهد. امروز با این حجم از عقب‌ماندگی دستمزد از تورم و هزینه‌های زندگی مواجه نبودیم.»

ناکافی بودن درآمدها شامل بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی نیز می‌شود. این افراد نیز مبنای پرداخت درآمدها را رقم حداقل دستمزد است و با مشکلات معیشتی جدی و فقر فزاینده روبرو هستند.

همین روند ناعادلانه سبب دو و حتی سه شغله شدن کارگران شده است. موضوعی که حتی از سوی خیرگزاری «تسنیم» وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز مورد تأیید قرار گرفته است.

خیرگزاری «تسنیم» در گزارشی نوشته در سال‌های اخیر، شرایط اقتصادی بسیاری از خانواده‌ها را به سمت اتخاذ راهکارهای مختلف برای تأمین نیازهای معیشتی سوق داده است. یکی از این راهکارها، کار چند شغله است که به‌ویژه در میان کارگران و قشرهای کم‌درآمد رواج یافته است. این پدیده اگر چه می‌تواند بخشی از مشکلات مالی را حل کند، اما پیامدهای متعددی برای افراد و جامعه به همراه دارد.

در ادامه گزارش «تسنیم» آمده «خستگی و فرسودگی جسمی و روحی، کاهش کیفیت زندگی خانوادگی، مشکلات سلامت و کاهش بهره‌وری شغلی از پیامدهای چند شغله بودن کارگران است. کارگران چند شغله به دلیل ساعات طولانی کار، با مشکلاتی نظیر خستگی مفرط، استرس و کاهش بازدهی مواجه می‌شوند. زمان محدود برای استراحت و تعامل با خانواده می‌تواند روابط خانوادگی را تحت تأثیر قرار دهد. عدم استراحت کافی و تغذیه مناسب می‌تواند منجر به بروز بیماری‌های جسمی و روانی شود، خستگی ناشی از چند شغله بودن ممکن است تأثیر منفی بر کیفیت کار اصلی کارگران بگذارد.»

این گزارش تأکید کرده «افزایش دستمزد، در صورتی که متناسب با نرخ تورم باشد، می‌تواند به بهبود سطح زندگی کارگران منجر شود. بسیاری از کارگران، به‌ویژه در بخش‌های کم‌درآمد، از تورم سالانه آسیب می‌بینند و افزایش دستمزدها می‌تواند بخشی از این فشار اقتصادی را کاهش دهد. دلیل اصلی کارگران در مشاغل دوم و سوم صرفاً تأمین معاش است.»

حمید حاجی اسماعیلی فعال کارگری به «تسنیم» گفته «مطابق گزارش میدانی حدود ۶۰ درصد افراد شغل دوم یا سوم دارند. طبیعتاً بحران اقتصادی، تورم، گرانی و مشکلات عدیده در سال‌های اخیر کارگران را مجبور به شغل بعدی کرده است تا بتوانند با درآمدی دیگر از پس هزینه‌های زندگی بر بیایند.»

هادی ابوی فعال کارگری نیز به خیرگزاری «تسنیم» گفته «کارگران معتقدند با ساعت کاری بالا و درآمد کم نمی‌توانند از پس هزینه‌های زندگی برآیند و مجبور هستند بعد از پایان ساعت کاری در یک واحد تولیدی یا اداری به سمت شغل دوم بروند و معاش خانواده را تأمین کنند. بعد از مدتی که در شغل دوم بطور مثال (تاکسی اینترنتی) می‌روند، تمایلیشان به اینکه آن را به عنوان شغل دائمی خود انتخاب کنند، بیشتر می‌شود و ترجیح می‌دهند به سمت آن مشاغل بروند.»

«ماشین خوابی» از دیگر پدیده‌های نوظهور در ایران به علت گسترش فقر

● برخی رانندگان تاکسی‌های اینترنتی شاغل در تهران از شهرستان‌های اطراف به پایتخت می‌آیند و چند روز در هفته بطور پیوسته در تهران می‌مانند و کار می‌کنند و تنها یک یا دو روز در هفته به خانه باز می‌گردند.

● وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گزارشی که چهارم دی‌ماه در وبسایت این وزارتخانه منتشر و سپس از دسترس خارج شد از افزایش ۴۸ درصدی مستأجران فقیر در ایران در حد فاصل سال‌های ۹۵ تا ۱۴۰۱ خبر داده بود.

● بانک مرکزی نیز به تازگی در گزارشی اعلام کرده حوزه‌های مسکن، سوخت و انرژی بزرگترین بخش از هزینه‌های خانوارهای شهری ایران در سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده‌اند. رتبه مواد خوراکی در این گزارش جایگاه دوم است.

● فرشاد مومنی اقتصاددان با اشاره به اینکه «صد درصد مستأجران قم و البرز فقیر هستند» گفته «فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک تهدید امنیت ملی است!»

فقر و کاهش قدرت خرید اقشار مختلف در ایران سبک زندگی مردم را دگرگون کرده است؛ مردم نه تنها ناچار شده‌اند بسیاری از مواد خوراکی و اقلام ضروری دیگری چون دارو و آموزش را از سبد مصرفی خود حذف کنند بلکه بسیاری ناچار هستند برای کسب درآمد به شرایط کاری دشوار تن دهند.

«ماشین خوابی» یکی از پدیده‌های نوظهور و در اثر گسترش فقر در ایران است؛ شهروندانی که پول اجاره محلی برای اسکان را ندارند، یا مسافرانی که به هر دلیلی به کلانشهرها سفر کرده اما از پس هزینه هتل و مسافرخانه بر نمی‌آیند شب‌ها در اتومبیل خود می‌خوابند.

وبسایت «بهار نیوز» در گزارشی از رانندگان تاکسی‌های اینترنتی شاغل در تهران خبر داده که از شهرستان‌های اطراف به پایتخت می‌آیند و چند روز در هفته بطور پیوسته در تهران می‌مانند و کار می‌کنند و تنها یک یا دو روز در هفته به خانه باز می‌گردند.

یکی از رانندگان گفته «شب‌ها سقف بالای سرم هست، اما تخت خواب من همین صندلی ماشینه و تکیه نمی‌تونم بخورم. این سقف بالای سرم خیلی کوتاهه بین بیست سانت هم از سر من فاصله نداره.»

او گفته «اوایل می‌رفتم کوچه پس‌کوچه خلوت پیدا می‌کردم و می‌خوابیدم، اما چندباری اهالی محله مشکوک شدند. بعد رفتم نزدیک مساجد خوابیدم، اما خب فایده‌ای نداشت که مسجدها رو شب‌ها می‌بندن. این روزا می‌رم اطراف بیمارستان‌ها می‌خوابم. اونجا پر از همراه‌های بیماراست که در ماشین می‌خوابن. حداقل صبح‌ها می‌تونم برم بیمارستان دستشویی و نگران نباشم طول شب توالیت پیدا نکنم.»

این راننده «اسنپ» گفته مدت زیاد طولانی نیست که این سبک زندگی برای داشتن یک درآمد حداقلی را دارد و توضیح داده «بعیده آدم بتونه بیشتر از به سال اینجوری زندگی کنه. خیلی سخته حداقل‌های زندگی رو ندارم دیگه.»

شمار رانندگان شاغل در تاکسی‌های اینترنتی تهران که از شهرستان برای کار به پایتخت آمده‌اند کم نیست بلکه

درگیر تورم است و هم درگیر رکود شدید. بر اساس گزارش تحولات مسکن شهر تهران که توسط بانک مرکزی به صورت ماهانه منتشر می‌شود نوسانات قیمت مسکن در شش ماه ابتدایی از سال‌های ۱۳۹۶ تا پایان سال ۱۴۰۱ ادامه داشته بطوری که هر سال در میان یک افزایش قیمت چشم گیری را این بازار تجربه کرده است. این همان سیر دنباله دار و خطرناکی است که اشاره کردم در بازار مسکن کشور وجود دارد.»

علی قنبری همچنین به کاهش مصرف مواد غذایی از سوی بسیاری از شهروندان اشاره کرده و گفته «بر اساس آمارهای همین گزارش، گوشت، نیز بسیار گران شده و توان خرید مردم هر روز در حال کاهش است. به گفته مقام‌های تولید و پخش گوشت کشور، هم اکنون، مشکل کمبود گوشت نداریم، اما بازار راکد شده و تعداد خریداران بطور چشمگیری کاهش یافته است. مدتی پیش، فائو در گزارش خود ۱۶۷ کشور جهان را از نظر سوء تغذیه مقایسه کرده که رتبه ایران در این جدول ۹۰ بوده و هشت استان کشور از نظر تغذیه نیاز به توجه بیشتری دارند. این استان‌ها شامل کرمان، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، هرمزگان، خوزستان، بوشهر و ایلام هستند که در واقع استان‌های جنوبی کشور هستند؛ استان‌هایی که به لحاظ اقتصادی کم برخوردار محسوب می‌شوند و شاخص‌های تغذیه‌ای که با درآمد نسبت مستقیم دارد در این استان‌ها وضعیت خوبی ندارند.»

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گزارشی با عنوان «رفع فقر مسکن در کشور» که چهارم دی‌ماه در وبسایت این وزارتخانه منتشر و سپس از دسترس خارج شد از افزایش ۴۸ درصدی مستأجران فقیر در ایران در حد فاصل سال‌های ۹۵ تا ۱۴۰۱ خبر داده بود.

بر اساس این گزارش در سال ۱۴۰۱ بیش از یک میلیون خانوار مستأجر درگیر فقر در مناطق شهری درآمدی

آنقدر زیاد است که بسیاری از شهروندان متوجه فعالیت اتومبیل‌هایی با پلاک غیر تهران در این حوزه هستند.

یکی از شهروندان درباره تجربه خود در سفر با تاکسی‌های اینترنتی گفته «من دیگر وقتی پلاک غیرتهرانی می‌بینم، سفر را کنسل می‌کنم. اغلب خودروها بسیار فرسوده‌ان، راننده‌ها بسیار بد رانندگی می‌کنن، چون خیابون‌های تهران را بلد نیستند.»

این گزارش تنها نمونه‌ای از آثار گسترش فقر و بیکاری و کاهش قدرت خرید خانوارها در ایران را به نمایش گذاشته است.

برخی از خانوارهای مستأجر که دیگر پولی برای افزایش اجاره‌بها ندارند نیز ناچار «ماشین خوابی» می‌کنند. همچنین برخی شهروندان مسافر به پایتخت و دیگر کلانشهرها، مانند همراهمان بیماران، چون توان پرداخت هزینه هتل و مسافرخانه را ندارند شب‌ها در کنار بیمارستان در اتومبیل‌هایشان می‌خوابند.

وضعیت زندگی و درآمدی اقشاری با درآمد پایین بارها از سوی کارشناسان اقتصادی نیز مورد اشاره قرار گرفته است اما همچنان جمهوری اسلامی نتوانسته برنامه حمایتی موثری از این اقشار را تدوین و به درستی اجرا کند.

علی قنبری اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره کاهش قدرت خرید خانوارهای ایرانی طی سال‌های گذشته به وبسایت «فرارو» گفته «با یک نگاه ساده و حساب و کتاب سرانگشتی، کاملا متوجه می‌شویم که وضعیت معیشت خانوارها به شدت افت کرده و برای درک این موضوع نیز، نیاز به بررسی ویژه و خاصی نیست؛ بنابراین اصل مطلب، شدت فشاری است که در حال حاضر روی شانه‌های افراد آسیب پذیر است. متأسفانه مردم در وضعیت موجود از خرید اقلام مهم و اساسی از جمله گوشت قرمز، ماهی و حتی برنج محرومند.»

این اقتصاددان افزوده که «این روزها بازار مسکن هم

پشت پرده آمار اشتغال در ایران؛ فاجعه در دهک‌های پایین درآمدی!

ایران و سطح رفاه خانوارها اما ادعاهای مرکز آمار ایران را رد می‌کند!

نخست آنکه در حالی که رقم درآمد خانوارها نسبت به سال پیشتر افزایش یافته اما افزایش اسمی رقم درآمد به معنای افزایش ارزش آن نیست. افزایش تورم سبب بی‌ارزش شدن درآمد خانوارها می‌شود و قدرت خرید آنها را با وجود افزایش رقم درآمد، کاهش می‌دهد.

به بیان دیگر یک خانوار در حالی که درآمدش افزایش یافته، اما با درآمد جدید نمی‌تواند سبد کالایی مشابه سال گذشته را خریداری کند چون کالاها افزایش قیمت داشته و درآمدهای جدید حتی قدرت حفظ سبد کالایی سال گذشته خانوار را ندارد.

«شاخص فلاکت» نیز که از جمع دو نرخ بیکاری و تورم به دست می‌آید نشان می‌دهد حتی بر مبنای آمارهای مرکز آمار ایران، سطح رفاه خانوارها افزایش نیافته و همچنان شمار زیادی از خانوارها بیش از پیش به زیر خط فقر مطلق رانده شده‌اند.

محاسبه شاخص فلاکت در پاییز امسال و بر مبنای آمارهای مرکز آمار ایران نشان می‌دهد در بسیاری از استان‌های کشور فشارهای اقتصادی بر مردم و فقر در حال افزایش است. استان‌های اردبیل، خوزستان، کرمان، کرمانشاه، کردستان و کهگیلویه و بویراحمد به ترتیب دارای بالاترین شاخص فلاکت در پاییز ۱۴۰۳ بوده‌اند. این شاخص در خوزستان ۴۴/۱ است.

در استان سیستان و بلوچستان که از فقیرترین استان‌های کشور به شمار می‌رود شاخص فلاکت ۳۵.۳ بوده. آمارهای مرکز آمار ایران مدعی است که در شاخص فلاکت استان سیستان و بلوچستان ۲۲/۸ واحد متاثر از تورم و ۱۲.۵ واحد متاثر از بیکاری است. این نمونه کاملا مشخص می‌کند که حتی در استانی که تورم به نسبت برخی استان‌های دیگر کمتر بوده اما وضعیت مردم بهبود پیدا نکرده چرا که بیکاری همچنان در این استان به مراتب از میانگین ۷/۲ درصدی کشوری بالاتر بوده است!

باید تأکید کرد که «شاخص فلاکت» نیز به دلیل عدم شفافیت آمارهای تورم و بیکاری که همواره پایین‌تر از نرخ‌های واقعی اعلام می‌شود، چندان دقیق نیست و قطعا رقم این شاخص بیش از ارقامی است که در محاسباتی بر پایه آمارهای مراکز حکومتی به دست می‌آید.

از سوی دیگر نگاهی به جزییات آمارهای بیکاری و اشتغال در ایران تصویر تکانه‌دهنده‌ای از وضعیت مشارکت اقتصادی جوانان تحصیلکرده، و همچنین فاجعه‌ای که خانوارهای کم‌درآمد برای تأمین هزینه‌های ضروری زندگی با آن روبرو هستند را ترسیم می‌کند.

بانک مرکزی در تازه‌ترین اقدام خود، بودجه خانوار را در سال ۱۴۰۲ منتشر کرده است. در این گزارش توزیع تعداد شاغلان موجود در یک خانوار مورد بررسی قرار گرفته است. آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد در حالی که بیشتر در غالب خانوارها فقط یک فرد خانواده و عمدتا مرد خانواده شاغل بوده، اما این روند در حال تغییر است و تعداد شاغلان در خانوارهای ایرانی در حال افزایش است.

برای نمونه در حالی که در سال ۱۳۹۳، ۵۸ درصد از خانوارها با یک فرد شاغل بودند اما در سال ۱۴۰۲

● در حالی که بیشتر در غالب خانوارها فقط یک فرد خانواده و عمدتا مرد خانواده شاغل بوده، اما این روند در حال تغییر است و تعداد شاغلان در خانوارهای ایرانی در حال افزایش است. کودکان بازمانده از تحصیل از جمله افراد شاغل در خانوار هستند.

● «شاخص فلاکت» نیز که از جمع دو نرخ بیکاری و تورم به دست می‌آید نشان می‌دهد حتی بر مبنای آمارهای مرکز آمار ایران، سطح رفاه خانوارها افزایش نیافته و همچنان شمار زیادی از خانوارها بیش از پیش به زیر خط فقر مطلق رانده شده‌اند.

● در شرایطی که رقم درآمد خانوارها نسبت به سال پیشتر افزایش یافته اما افزایش اسمی رقم درآمد به معنای افزایش ارزش آن نیست. افزایش تورم سبب بی‌ارزش شدن درآمد خانوارها می‌شود و قدرت خرید آنها را با وجود افزایش رقم درآمد، کاهش می‌دهد.

● اقتصاد ایران در حال خالی شدن از نیروی کار حرفه‌ای و دانش‌آموخته است و در آنسو نیروی کار غیرحرفه‌ای و یا مهاجران افغانستانی در حال ورود به بازار کار کشور هستند.

روشنک آسترکی - در حالی که رقم درآمد خانوارها هر سال افزایش می‌یابد اما این افزایش به معنای افزایش رفاه نیست و بسیاری از خانوارها با وجود افزایش رقم درآمد، بیشتر به زیر خط فقر رانده شده‌اند. از سوی دیگر در حالی که بسیاری از جوانان تحصیلکرده علاقمند به اشتغال در بازار کار نیستند، در آنسو در بسیاری از خانوارهای کم‌درآمد تعداد افراد شاغل افزایش یافته که کودکان بازمانده از تحصیل بخشی از اعضای شاغل شده خانواده هستند!

مرکز آمار ایران به تازگی مدعی شده نرخ بیکاری در فصل پاییز به ۷/۲ درصد رسیده و ارزیابی کرده این نرخ کمترین سطح بیکاری در کشور طی دو دهه اخیر است. کارشناسان اما معتقدند اشتغال افزایش نیافته بلکه بسیاری از افراد در سن کار در ایران از یافتن شغل مورد علاقه خود ناامید شده و از بازار کار خارج شده‌اند.

به بیان دیگر شمار زیادی از شهروندانی که در سنین اشتغال بسر می‌برند، جویای کار نیستند و مشارکتی در اقتصاد کشور ندارند.

مرکز آمار ایران در گزارش دیگری مدعی شده که در سال ۱۴۰۲ متوسط درآمد اظهارشده‌ی سالانه‌ی یک خانوار شهری ۲,۵۶۹,۳۷۲ هزار ریال بوده که نسبت به سال ۱۴۰۱ به میزان ۵۳/۹ درصد افزایش داشته است.

این گزارش در ادامه افزوده منابع تأمین درآمد خانوارهای شهری نشان می‌دهد که ۲۹/۸ درصد درآمد از مشاغل مزد و حقوق بگیر، ۱۶/۹ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۵۲/۳ درصد از محل درآمدهای غیرشغلی خانوار تأمین شده است.

اگر چه بطور کلی آمارهای مورد ادعای مرکز آمار ایران و دیگر نهادهای حکومتی در جمهوری اسلامی همواره با «عدساز» و «دستکاری» همراه است اما بر اساس ادعای مرکز آمار ایران، کاهش نرخ بیکاری در کنار افزایش درآمد خانوارها باید به معنای افزایش رفاه و بهبود سطح زندگی به ویژه در میان خانوارهای کم‌درآمد باشد. آمارهای دیگر اعلام شده اقتصادی، در کنار واقعیت جاری در بازار کار

کمتراز خط فقر داشتند و ۲۳۲ هزار خانوار با اضافه شدن هزینه تأمین مسکن استیجاری به سبد هزینه آنها درگیر فقر شدند. در روستاها گروه اول معادل ۷۵ هزار خانوار و گروه دوم معادل ۳۱ هزار خانوار بودند.

بانک مرکزی نیز به تازگی در گزارشی اعلام کرده حوزه‌های مسکن، سوخت و انرژی بزرگترین بخش از هزینه‌های خانوارهای شهری ایران در سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده‌اند. رتبه مواد خوراکی در این گزارش جایگاه دوم است و حید شقاقی شهری اقتصاددان و تحلیلگر اقتصادی با ارائه آماری از سهم اجاره‌بها از هزینه‌های ماهانه خانوارها گفته در کلانشهرها بیش از ۵۰ درصد درآمد ماهانه صرف هزینه مسکن می‌شود.

این اقتصاددان همچنین به حذف طبقه متوسط در ایران به دلیل کاهش قدرت خرید خانوارها در پی تورم فزاینده اشاره کرده و گفته «تحلیل‌های اقتصادی حکایت از این دارد که اندازه طبقه متوسط ایران در اوایل دهه ۹۰ بین ۶۵ تا ۷۰ درصد بوده است، درحالیکه در سال‌های اخیر اندازه طبقه متوسط بشدت سقوط کرده و به کمتر از ۵۵ درصد کاهش یافته است. به عبارت دیگر، چیزی حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد طبقه متوسط ایرانی طی دهه ۹۰ از بین رفته و به طبقات پایین‌تر نزول یافته و بالعکس اندازه طبقه فقیر به بیش از ۳۰ درصد افزایش یافته است.»

فرشاد مومنی اقتصاددان با اشاره به اینکه «صد درصد مستأجران قم و البرز فقیر هستند» گفته «فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک تهدید امنیت ملی است!» او تأکید بر تورم فزاینده در بازار مسکن ایران اعلام کرده که گزارش‌های رسمی می‌گویند از اسفند ۱۳۹۶ تا مرداد ۱۴۰۳، قیمت مسکن رشد ۱۷۳۱ درصدی داشته است.

این اقتصاددان به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی اشاره کرده که در آن آمده از اسفند ۱۳۹۶ تا اسفند ۱۴۰۰ میانگین قیمت مسکن در تهران، رشد بیش از ۶۰۰ درصدی داشته است.

فرشاد مومنی افزوده در دوره ۱۱ ساله بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰ با وجود ساخت ۱۱ میلیون مسکن فقط ۲/۵ میلیون نفر به تعداد مالکان مسکن کشور افزوده شده و ۸/۵ میلیون مسکن در «مطامع سوداگری» گرفتار شده است. او تأکید کرده «در همین دوره، ۳ میلیون و ۲۶۰ هزار نفر هم به تعداد مستأجران کشور اضافه شده است.»

این اقتصاددان هشدار داده که فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک تهدید امنیت ملی است و افزوده «از آنجا که بخش بزرگی از ذینفعان در عرصه قاعده‌گذاری در وزارت مسکن هستند، بدون یک اراده سطح بالا برای اصلاح بنیادی مسائل بخش مسکن، و در صورت استمرار شرایط کنونی، مرتباً فقر و نابرابری را افزایش می‌دهد و برای حکومت مشروعیت‌سوزی می‌کند.»

آخرین گزارش «موسسه پریندکس» در سال ۲۰۲۴ میلادی، اعلام کرده وضعیت ایران در رابطه با احساس امنیت در زمینه مالکیت زمین و مسکن بدتر شده است.

«موسسه پریندکس» با همکاری گالوپ و دیگر سازمان‌های بین‌المللی، داده‌های مرتبط با امنیت مالکیت زمین، مسکن و اموال را گردآوری کرده و میزان احساس امنیت را بر این اساس در کشورهای مختلف می‌سنجد.

گزارش «موسسه پریندکس» نشان می‌دهد ۴۸ درصد از بزرگسالان ایرانی درباره حقوق مالکیت زمین و مسکن خود احساس ناامنی دارند. این رقم در مقایسه با ۴۲ درصد در سال ۲۰۲۰، افزایش ۶ درصدی را نشان می‌دهد که گویای کاهش اعتماد عمومی به امنیت حقوق مالکیت در کشور است.

به کاری غیر از طبابت مشغول هستند. او علت عدم تمایل پزشکان جوان به طبابت را درآمدهای ناچیز و آینده مبهم دانسته است.

گزارش‌های دیگر از اشتغال برخی پزشکان و پرستاران به مشاغل مانند رانندگی تاکسی اینترنتی حکایت دارد. این موضوع درباره دیگر دانش‌آموختگان دانشگاهی نیز صادق است از جمله افرادی با مدارک کارشناسی و کارشناسی ارشد که به دلیل نبود شغل مناسب و مرتبط با تحصیلات‌شان به کارگری ساختمانی یا دستفروشی مشغول هستند.

مجموع آمارها بیانگر اینست که طی سال‌های گذشته آمار اشتغال از یکسو با نوجوانانی که به علت فقر خانوار ناچار

غیررسمی مشغول شوند تا کمک خرج خانواده باشند. قابل توجه اینکه مرکز آمار ایران نیز آمار اشتغال را از شهروندان ۱۵ سال به بالا بررسی و اعلام می‌کند و بخشی از آمار اشتغال مرتبط با نوجوان ۱۵ تا ۱۸ سال است که به قاعده باید دانش‌آموز باشند!

در شرایطی که شمار افراد زیر ۱۸ سال شاغل به دلیل فقر در حال افزایش است اما در آنسو بخشی از جوانان تحصیلکرده دانشگاهی که عمدتاً در خانوارهای متوسط و بالای درآمدی قرار دارند، مشارکت اقتصادی نداشته و در بازار کار ایران فعال نیستند. این افراد به دلایل مختلفی از عدم نیاز مالی تا نیافتن شغلی با درآمد بالا و مناسب دیگر

این رقم به ۵۳/۴ درصد کاهش یافته است. همزمان در سالهای گذشته تعداد خانوارهایی با دو شاغل تقریباً یکسان بوده اما بر شمار خانوارهایی با سه شاغل و بیشتر افزایش یافته است.

برای نمونه، خانوارهایی با سه شاغل یا بیشتر از ۲/۸ درصد در سال ۱۳۹۵ به ۴ درصد در سال ۱۴۰۲ افزایش بیافته است نکته قابل توجه اینکه بخشی از افراد افزوده شده به شاغلان در خانواده را کودکان و نوجوانانی تشکیل می‌دهند که در آنسو به عنوان کودکان بازمانده از تحصیل یا ترک تحصیل کرده شناخته می‌شوند!

در سال‌های گذشته تورم با سرعت در حال افزایش بوده و

به ورود به بازار کار شده‌اند افزایش یافته است. این در حالیست که بازماندگی از تحصیل نوجوان آنها را از بسترهای کسب دانش و مهارت حرفه‌ای بازداشته و در نهایت غالب آنها به عنوان جمعیت غیرمتخصص، بدون داشتن تحصیلات دانشگاهی و یا مهارت‌های حرفه‌ای، در بازار کار ایران ماندگار می‌شوند.

در آنسو جوانان تحصیلکرده دانشگاهی که باید به عنوان جمعیت قابل اتکا برای افزایش تولید و بهره‌وری و درآمد اقتصاد کشور مورد توجه قرار بگیرند یا از بازار کار خارج شده و دیگر جمعیت فعال به شمار نمی‌روند یا بخشی از آنها در نبود فرصت‌های برابر شغلی، ناچار به اشتغال در مشاغل کاذب و غیرمرتبط با تحصیلات دانشگاهی خود هستند.

اینهمه در کنار مهاجرت گسترده نیروی کار تحصیلکرده و حرفه‌ای به خارج از کشور و جذب در بازار کار دیگر کشورها، نشان می‌دهد اقتصاد ایران در حال خالی شدن از نیروی کار حرفه‌ای و دانش‌آموخته است و در آنسو نیروی کار غیرحرفه‌ای و یا مهاجران افغانستانی در حال ورود به بازار کار کشور هستند. تپی شدن کشور از نیروی انسانی کارآمد و موثر، بدون شک بر اقتصاد کشور اثراتی مخرب را بر جای خواهد گذاشت.

جویای کار نیستند.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی عدم تمایل بخشی از جوانان تحصیلکرده دانشگاهی برای ورود به بازار کار را با «مدرک‌گرایی» رایج در ایران مرتبط دانسته است. با اینهمه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به موارد موثر دیگری اشاره دارد از جمله اینکه «قانون مدیریت خدمات کشوری» استخدام در بخش دولتی را منوط به داشتن مدرک دانشگاهی کرده است. این امر باعث افزایش تقاضا برای تحصیلات عالی شده، اما بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی فاقد شغل هستند.

این مرکز همچنین نوشته «تقاضای بازار کار به ویژه در بخش خصوصی بر مهارت‌های شغلی متمرکز است، نه مدرک دانشگاهی. این شکاف بین عرضه و تقاضای نیروی کار باعث افزایش بیکاری جوانان تحصیلکرده شده است.»

گزارش‌های دیگری نشان می‌دهد بخش زیادی از جوانان تحصیلکرده دانشگاهی به دلیل نیاز مالی و نبود فرصت‌های شغلی ناچار به اشتغال در مشاغل کاذب و غیرمرتبط با تحصیلات خود می‌شوند.

برای نمونه محمد رئیس‌زاده رئیس سازمان نظام پزشکی به تازگی اعلام کرده که ۴۰ درصد پزشکان عمومی در کشور

در حالی که ارزش پول ملی کاهش یافته، درآمدها متناسب با تورم افزایش نیافته و در نتیجه قدرت خرید خانوارها به شدت سقوط کرده است. همین موضوع سبب شده دیگر درآمد یکی از اعضای خانواده به تنهایی نتواند کل هزینه خانوار را پوشش دهد و در نتیجه تعداد بیشتری از اعضای خانواده ناچار به کار شده‌اند.

اگرچه در یک ساختار اقتصادی سالم و عادی چنین موضوعی به معنای افزوده شدن به سرمایه انسانی پویا و نقش‌آفرینی شهروندان بیشتری در چرخه تولید و ایجاد رشد اقتصادی است، اما در شرایط نابسامان اقتصاد ایران این موضوع دارای جنبه‌هایی منفی از جمله تشدید احساس فلاکت و فقر در بین شهروندان و افزایش شمار کودکان بازمانده از تحصیل است.

آمارها نشان می‌دهد شمار کودکان بازمانده از تحصیل طی سال‌های گذشته با افزایش روبرو شده و بنا بر ادعای مقامات حکومتی بین یک میلیون تا یک میلیون و ششصد کودک بازمانده از تحصیل در ایران وجود دارند.

کارشناسان معتقدند بین فقر و ترک تحصیل ارتباط معناداری برقرار است و بسیاری از کودکان ترک تحصیل کرده ناچارند به جای رفتن به مدرسه در مشاغل کاذب و

تنش میان جمهوری اسلامی و ترکیه؛ تسلط بر کریدورهای استراتژیک مستلزم استقرار «حاکمیت ملی» است

برجک مرزبانی در مرز بازرگان

ژئوپلیتیک ایران را نشان می‌دهد. ترکیه و آذربایجان به دنبال آن هستند که از طریق این کریدور، نفوذ خود را در منطقه قفقاز افزایش دهند و به تدریج دسترسی ایران به این مناطق را محدود کنند. این امر به افزایش تنش‌های سیاسی و دیپلماتیک بین جمهوری اسلامی، ترکیه و جمهوری آذربایجان منجر شده و زمینه‌ساز رقابت‌های شدیدی در منطقه می‌شود.

جمهوری اسلامی اگرچه با ایجاد کریدور زنگزور اعلام مخالفت کرده اما در عمل نتوانسته است آنچه را برای منافع ایران اهمیت دارد قابل دسترس کند. مقامات جمهوری اسلامی می‌دانند ایجاد این کریدور چه پیامدهایی خواهد داشت اما در عمل زورشان به متوقف کردن ترکیه نرسیده است. یکی از دلایل اصلی این وضعیت نیاز حیاتی حکومت به ترکیه برای دور زدن تحریم‌های بین‌المللی است. هرگونه اختلال در روابط فعلی با آنکارا برای جمهوری اسلامی دردسرساز خواهد بود.

در دوران پهلوی ایران در نزاع‌های کریدوری موقعیت استراتژیک و منحصر به فرد داشت، اما این توان به تدریج در ۴۶ سال گذشته روند نزولی گرفت. امروز بیش از هر زمان دیگری دولت‌های عربی منطقه حاکمیت ایران بر جزایر سه‌گانه را به چالش می‌کشند. این وضعیت تنها زمانی تغییر خواهد کرد که یک حکومت برآمده از مردم، دارای نفوذ سیاسی و اقتصاد قوی و نیروی نظامی قابل اتکاء در ایران قدرت را در دست داشته باشد.

تسلط دوباره بر کریدورهای منطقه با توجه به موقعیت جغرافیایی ایران به شرط استقرار یک نظام قدرتمند ملی ممکن خواهد شد، وگرنه هر یک از این کریدورها منشاء طیفی از تهدیدات ژئوپلیتیک علیه کشور خواهد بود.

*شهرام سبزواری تحلیلگر سیاسی

آذربایجان با نخجوان و از آنجا به ترکیه محسوب می‌شود. کریدور زنگزور در صورت تکمیل، به عنوان یک مسیر جایگزین بجای ایران عمل خواهد کرد که می‌تواند اهمیت ژئوپلیتیک ایران را در حمل و نقل کالا و انرژی به منطقه قفقاز و ترکیه کاهش دهد. با ایجاد این کریدور، جمهوری آذربایجان و ترکیه می‌توانند بدون عبور از خاک ایران به یکدیگر متصل شوند، که می‌تواند به تضعیف نقش ایران به عنوان کریدور اصلی در منطقه منجر شود.

۲. تاثیر بر امنیت مرزهای شمال غرب ایران

ایجاد کریدور زنگزور می‌تواند تأثیرات مستقیم بر امنیت مرزهای شمال غربی ایران بگذارد. به دلیل نزدیکی این کریدور به مرزهای ایران و احتمال افزایش نفوذ ترکیه و ناتو در منطقه قفقاز، نگرانی‌های امنیتی ایران افزایش یافته است. این کریدور ممکن است بستر مناسبی برای افزایش حضور نیروهای نظامی و امنیتی ترکیه و ناتو در نزدیکی مرزهای ایران فراهم کند که این موضوع حساسیت‌های امنیتی را برای ایران به همراه دارد.

۳. کاهش دسترسی ایران به ارمنستان و اوراسیا

ایران همواره به دنبال حفظ و تقویت ارتباطات خود با ارمنستان و سایر کشورهای اوراسیایی بوده است. با ایجاد کریدور زنگزور، ارتباط مستقیم ایران با ارمنستان به چالش کشیده می‌شود. ایران از طریق ارمنستان به اتحادیه اقتصادی اوراسیا دسترسی دارد و این ارتباط به عنوان یکی از مسیرهای تجاری و دیپلماتیک ایران به شمال محسوب می‌شود. کریدور زنگزور می‌تواند این مسیر را با انسداد روبرو کرده و ایران را در زمینه تجارت و دسترسی به بازارهای شمالی محدود کند.

۴. رقابت‌های منطقه‌ای و تنش‌های سیاسی

کریدور زنگزور نمادی از اتحاد ژئوپلیتیک بین ترکیه و جمهوری آذربایجان است و برتری این اتحاد بر دسترسی‌های

سقوط اسد، روابط جمهوری اسلامی و ترکیه را تحت تأثیر قرار داده است. پیامدهای منفی این تأثیرات به تدریج خود را در رویدادهایی از جمله تعیین مالیات بر سوخت رانندگان کامیون‌های ترانزیت ایرانی در ترکیه نشان می‌دهد

● دو کشور از دیرباز جایگاهی استراتژیک در منطقه داشتند؛ ایران «شاهراه انرژی» و ترکیه «پل استراتژیک برای پیوند آسیا و مرکز اروپا» بود.

● پیش از انقلاب ۵۷، ایران قدرت مسلط بر کریدورهای زمینی، هوایی و آبراهه‌های استراتژیک خلیج فارس و دریای عمان بود. قدرت اقتصادی، سیاسی و نظامی، ایران شاهنشاهی را ضامن امنیت منطقه کرده بود. اما وضعیت بعد از انقلاب ۵۷ بطور کلی تغییر کرد.

● کریدور زنگزور در صورت تکمیل، به عنوان یک مسیر جایگزین بجای ایران عمل خواهد کرد که می‌تواند اهمیت ژئوپلیتیک ایران را در حمل و نقل کالا و انرژی به منطقه قفقاز و ترکیه کاهش دهد.

● جمهوری اسلامی اگرچه با ایجاد کریدور زنگزور اعلام مخالفت کرده اما در عمل نتوانسته است آنچه را برای منافع ایران اهمیت دارد قابل دسترس کند.

شهرام سبزواری- سرنگونی رژیم بشار اسد به عنوان اصلی‌ترین متحد جمهوری اسلامی در خاورمیانه، در شرایطی رقم خورد که ترکیه تمام قد از احمد الشرع جولانی حمایت می‌کند. سقوط اسد، روابط جمهوری اسلامی و ترکیه را تحت تأثیر قرار داده است. پیامدهای منفی این تأثیرات به تدریج خود را در رویدادهایی از جمله تعیین مالیات بر سوخت رانندگان کامیون‌های ترانزیت ایرانی در ترکیه نشان می‌دهد.

● دو کشور از دیرباز جایگاهی استراتژیک در منطقه داشتند؛ ایران «شاهراه انرژی» و ترکیه «پل استراتژیک برای پیوند آسیا و مرکز اروپا».

روابط ایران و ترکیه در دوران محمدرضا شاه پهلوی متفاوت از امروز بود. امروز بخش عمده سرمایه‌ها در ایران سرازیر ترکیه شده‌اند. جایگاه ایران با جمهوری اسلامی تحت رهبری علی خامنه‌ای نزول کرد و ترکیه از جمله کشورهای است که از آن نفع برده است.

پیش از انقلاب ۵۷، ایران قدرت مسلط بر کریدورهای زمینی، هوایی و آبراهه‌های استراتژیک خلیج فارس و دریای عمان بود. دوستی با مصر سبب می‌شد که ایران در دریای سرخ و تنگه باب المندب تا کانال سوئز نیز مسلط باشد. قدرت اقتصادی، سیاسی و نظامی، ایران شاهنشاهی را ضامن امنیت منطقه کرده بود. اما وضعیت بعد از انقلاب ۵۷ بطور کلی تغییر کرد.

طی سال‌های اخیر سیاست‌های غلط جمهوری اسلامی، بحران مشروعیت و همچنین سیاست‌های ترکیه سبب شد تا در بسیاری از حوزه‌ها توازن قدرت میان دو همسایه از بین برود و دست بالا همواره با ترکیه باشد. یکی از موارد پر تنش میان جمهوری اسلامی با ترکیه «کریدور زنگزور» در مرز جمهوری آذربایجان است. مشکلات کامیونداران ایرانی در ترکیه دنباله‌های همین مشکلات است.

اهمیت کریدور زنگزور برای ایران

۱. تهدید برای کریدور شمال- جنوب

ایران در حال حاضر مسیر اصلی و طبیعی ارتباط جمهوری

رزمایش پدافندی ارتش جمهوری اسلامی برای حفاظت از تأسیسات اتمی فردو و خُنداب

● پس از برگزاری رزمایش «پیامبر اعظم ۱۹» توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطراف تأسیسات اتمی نطنز، ارتش جمهوری اسلامی از بامداد ۲۳ دی ماه ۱۴۰۳ رزمایش «اقتدار پدافندی» را برای حفاظت از تأسیسات غنی سازی فردو قم و خُنداب آغاز کرد.

● گفته شد در مرحله اول این رزمایش، نیروی پدافند هوایی ارتش با استفاده از انواع «حساسه‌های فعال راداری و غیرفعال شوند سیکنالی، اپتیکی و دیده‌بانی» با «تهاجم شبانه ریزپرنده‌ها و هواگردهای متخاصم» و عملیات کشف، شناسایی و رهگیری، اهداف بدون سرنشین با سامانه‌های موشکی «۱۵ خرداد» تمرین شد.

● در یادار تونی رادکین رئیس ستاد مشترک نیروهای مسلح بریتانیا، دسامبر ۲۰۲۴ (آذرماه ۱۴۰۳) در جریان سخنرانی سالانه خود در مؤسسه «رویال یونایتد سرویس» (RUSI) گفته بود که حمله هوایی اسرائیل به مراکز نظامی در ایران «تقریباً کل سیستم پدافند هوایی جمهوری اسلامی را از کار انداخت و توانایی آنها برای تولید موشک‌های بالستیک نیز تا یک سال از بین رفت».

پس از برگزاری رزمایش «پیامبر اعظم ۱۹» توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطراف تأسیسات اتمی نطنز، ارتش جمهوری اسلامی از بامداد ۲۳ دی ماه ۱۴۰۳ رزمایش «اقتدار پدافندی» را برای حفاظت از تأسیسات غنی سازی فردو قم و خُنداب آغاز کرد.

● گفته شد در مرحله اول این رزمایش، نیروی پدافند هوایی ارتش با استفاده از انواع «حساسه‌های فعال راداری و غیرفعال شوند سیکنالی، اپتیکی و دیده‌بانی» با «تهاجم شبانه ریزپرنده‌ها و هواگردهای متخاصم» و عملیات کشف، شناسایی و رهگیری، اهداف بدون سرنشین با سامانه‌های موشکی «۱۵ خرداد» تمرین شد.

در رزمایش سپاه برای حفاظت از تأسیسات اتمی نطنز نیز مقابله با «مب سنگرشن» تمرین شده بود.

برگزاری این رزمایش‌ها در حالی صورت می‌گیرد که دونالد ترامپ از ۲۰ ژانویه ۲۰۲۵ (اول بهمن ماه ۱۴۰۳) قدرت را به صورت رسمی در کاخ سفید به دست می‌گیرد.

پیش‌بینی می‌شود ترامپ فشار علیه جمهوری اسلامی را از طریق افزایش تحریم‌ها به عنوان اولین گام برای بازدارندگی تهران از دستیابی به سلاح هسته‌ای افزایش دهد، اما ظاهراً تیم او در حال بررسی احتمال حملات نظامی به نقاطی در ایران نیز هست.

قانونگذاران آمریکا هشدار می‌دهند که چنین اقدامی بستگی به چگونگی توسعه تولید تسلیحات هسته‌ای حکومت ایران و نحوه عملکرد تهران در خاورمیانه دارد، جایی که نیابتی‌ها و متحدان جمهوری اسلامی در

جمهوری اسلامی برای «مذاکرات حیاتی» با اروپایی‌ها در ژنو آماده می‌شود

کنفرانس مطبوعاتی محمد اسلامی و رافائل گروسی در تهران / اسفند ۱۴۰۱

جمهوری اسلامی در حالی خود را آماده مذاکرات سازنده نشان می‌دهد که پس از افزایش میزان غنی‌سازی اورانیوم در تأسیسات اتمی نطنز و فردو، دولت‌های غربی اعلام کردند که احتمال فعال شدن «مکانیسم ماشه» وجود دارد. امانوئل ماکرون رئیس‌جمهوری فرانسه اخیراً هشدار داده است که فعالیت‌های غنی‌سازی جمهوری اسلامی به «نقطه‌ای خطرناک و غیرقابل بازگشت» نزدیک شده است. او از شرکای اروپایی عضو برجام خواست تا در صورت عدم پیشرفت در مذاکرات، بازگشت تحریم‌ها را مورد بررسی قرار دهند.

پیشتر عباس عراقچی وزیر خارجه جمهوری اسلامی روز پنجشنبه ۸ آذرماه ۱۴۰۳ با تهدید کشورهای غربی گفته بود، «اگر غرب تحریم‌های سازمان ملل بر ضد جمهوری اسلامی را دوباره فعال کند، مذاکرات هسته‌ای به سمت ساخت سلاح اتمی تغییر جهت خواهد داد».

آنچه شرایط را برای جمهوری اسلامی سخت‌تر می‌کند، بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید است. او اعلام کرده تحریم‌های آمریکا را «احیا» کرده و کارزار فشار حداکثری را مجدد به اجرا خواهد گذاشت. وضعیتی که می‌تواند بحران‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران را به شدت افزایش دهد.

در این میان، کمال خرازی دبیر شورای راهبردی روابط خارجی گفته ایران هم آماده مذاکره برای رفع تحریم‌هاست و هم آماده مقابله با فشارهای غرب است.

طی هفته‌های اخیر گزارش‌هایی در مورد فعال شدن قطر، عمان و ژاپن برای میانجیگری بین حکومت ایران و دولت ترامپ منتشر شد. برخی معتقدند فشارهای او با هدف مهار جمهوری اسلامی و دستیابی به یک توافق جدید است، اما برخی دیگر بر این باورند که او می‌تواند با حمایت از مردم ایران در مقابل جمهوری اسلامی، علی‌خامنه‌ای را به سرنوشتی مشابه بشار اسد دچار کند.

● گزارش شده که قرار است روزهای ۱۳ و ۱۴ ژانویه (۲۴ و ۲۵ دی ماه) نمایندگان جمهوری اسلامی و سه قدرت اروپایی (بریتانیا، آلمان و فرانسه) در ژنو گفتگو کنند. در این مذاکرات علاوه بر برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی درباره سایر موضوعات از جمله مسائل منطقه‌ای و روابط دوجانبه با اتحادیه اروپا گفتگو خواهد شد.

● منابع غیررسمی می‌گویند یکی از محورهای اصلی مذاکره همچنان ارسال تسلیحات نظامی برای روسیه است که در جنگ علیه اوکراین استفاده می‌شود.

● کمال خرازی دبیر شورای راهبردی روابط خارجی گفته ایران هم آماده مذاکره برای رفع تحریم‌هاست و هم آماده مقابله با فشارهای غرب است.

جمهوری اسلامی اعلام کرده است که آمادگی دارد تا درباره برنامه اتمی خود با اروپایی‌ها «مذاکرات سازنده» داشته باشد.

● گزارش شده که قرار است روزهای ۱۳ و ۱۴ ژانویه (۲۴ و ۲۵ دی ماه) نمایندگان جمهوری اسلامی و سه قدرت اروپایی (بریتانیا، آلمان و فرانسه) در ژنو گفتگو کنند. در این مذاکرات علاوه بر برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی درباره سایر موضوعات از جمله مسائل منطقه‌ای و روابط دوجانبه با اتحادیه اروپا گفتگو خواهد شد.

● منابع غیررسمی می‌گویند یکی از محورهای اصلی مذاکره همچنان ارسال تسلیحات نظامی برای روسیه است که در جنگ علیه اوکراین استفاده می‌شود.

اسماعیل بقایای سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی گفته بود: «ایران همواره اهل مذاکره و گفتگوی سازنده بوده است و آمادگی خود را برای مذاکرات عزم‌مندانه و شرافتمندانه با هدف رفع تحریم‌ها و پاسخ به نگرانی‌های طرف‌های مقابل اعلام کرد. تصمیم‌گیری در مورد شکل این مذاکرات، به رفتار و رویکرد طرف‌های مقابل بستگی دارد.»

ادامه خسارت هنگفت صنایع به علت کمبود انرژی؛ راهکارهای دولت برای خواباندن سروصدا و ماندن در پست و مقام است!

رسول خلیفه سلطانی دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد از خسارت بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی به شرکت‌های فولادسازی طی ۹ ماه نخست امسال خبر داده و گفته «مسئولان دولت چگونه انتظار دارند تولیدکنندگان صنایع مختلف که به دلیل محدودیت‌های انرژی تحمیل شده بر آنان نتوانسته‌اند به درستی تولید و کسب درآمد کنند، مالیات، بیمه، اقساط بانکی و قیوض برق و گاز و امثالهم را به‌موقع پرداخت کنند؟»

او همچنین این سوال را طرح کرده که «آیا دغدغه وزرای اقتصادی دولت صرفاً باید مدیریت نرخ ارز و مقررات ارزی باشد؟ آیا تضعیف صنعت کشور و تأثیرات منفی که بر معیشت مردم دارد، برای کمیسیون اقتصادی دولت اهمیت ندارد؟»

به گفته دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد، بسته حمایت از صنعتگران به علت قطع مکرر قطع و گاز در کمیسیون

● رسول خلیفه سلطانی دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد از خسارت بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی به شرکت‌های فولادسازی طی ۹ ماه نخست امسال خبر داده است.

● خبرگزاری رسمی دولت (ایرنا) گزارش داده که قطع برق باعث توقف خطوط تولید در کارخانه‌ها می‌شود که به معنای از دست رفتن فرصت‌های تولید و کاهش درآمد بنگاه‌هاست.

● دو راهکاری که در حال حاضر از سوی مقامات دولتی برای مدیریت بحران انرژی مطرح است، تولید انرژی مورد نیاز صنایع توسط خود واحدهای صنعتی و تولیدی، و همچنین افزایش تولید با تکیه بر انرژی‌های تجدیدپذیر است.

● رئیس هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولاد ایران با انتقاد از راهکاری غیرعملی دولت گفته «یا می‌خواهیم این ماجرا را به شکل علمی و ریشه‌ای درست کنیم و یا

اقتصادی دولت معطل مانده است. زبان هنگفت صنایع حتی سبب واکنش خبرگزاری رسمی دولت (ایرنا) نیز شده است. این خبرگزاری گزارش داده که بی‌توجهی به ناترازی برق ضمن آنکه قطع مکرر برق را از فصل گرم به فصل سرد سال گسترش داده، می‌تواند این موضوع را به یکی دیگر از چالش‌های ساختاری اقتصاد ایران تبدیل کند. طبق برآوردها، قطع شدن‌های ناشی از ناترازی برق که اکنون بیش از ۱۷ هزار مگاوات ساعت است، به صنایع کشور میلیاردها دلار خسارت وارد می‌کند.

در این گزارش آمده که قطع برق باعث توقف خطوط تولید در کارخانه‌ها می‌شود که به معنای از دست

→ غزه، لبنان و سوریه ضربات مکرر دریافت کرده‌اند. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هشدار داده است که غنی‌سازی اورانیوم ۶۰ درصدی در ایران افزایش پیدا کرده است. آنهم در حالی که برای تولید مپ اتم به غنی‌سازی ۹۰ درصدی اورانیوم نیاز است.

بر اساس گزارش دفتر مدیر اطلاعات ملی آمریکا اگر جمهوری اسلامی غنی‌سازی بیشتر را ادامه دهد، مواد شکاف‌پذیر کافی برای ساخت ۱۲ مپ اتم را در اختیار خواهد داشت.

روزنامه «والاستریت ژورنال» گزارش داد، اگر فشار

رزمایش «اقتدار پدافندی» ارتش / عکس: تسنیم

اقتصادی برای مهار برنامه هسته‌ای تهران کافی نباشد، تیم ترامپ گزینه حملات هوایی به سایت‌های هسته‌ای ایران را بررسی می‌کند. با این حال، ترامپ بطور علنی از پاسخ به پرسش‌ها درباره احتمال استفاده از گزینه نظامی اجتناب کرده است.

او در یک کنفرانس خبری در پاسخ به پرسش یک خبرنگار در اینباره گفت: «من نمی‌توانم این را به شما بگویم. این یک سؤال ویژه است، آیا قرار است حملات پیشگیرانه انجام دهیم؟ آیا می‌توانید تصور کنید که بگویم بله یا نه؟ [احتمالاً] خود شما می‌گویید، عجیب بود که او به این سؤال پاسخ داد.»

ترامپ اما در مصاحبه با مجله «تایم» احتمال درگیری نظامی با جمهوری اسلامی ایران را در دوره دوم ریاست جمهوری خود رد نکرد و گفت: «هر چیزی ممکن است اتفاق بیفتد. هر اتفاقی ممکن است بیفتد، وضعیت بسیار بی‌ثبات است.»

ضعف پدافندی جمهوری اسلامی

دریادار تونی رادکین رئیس ستاد مشترک نیروهای مسلح بریتانیا، دسامبر ۲۰۲۴ (آذرماه ۱۴۰۳) در جریان سخنرانی سالانه خود در مؤسسه «رویال یونیورسیتی سرویس» (RUSI) گفته بود که حمله هوایی اسرائیل به مراکز نظامی در ایران «تقریباً کل سیستم پدافند هوایی جمهوری اسلامی را از کار انداخت و توانایی آنها برای تولید موشک‌های بالستیک نیز تا یک سال از بین رفت.»

پیشتر یسرائیل کاتز وزیر دفاع اسرائیل در اواخر آبان‌ماه ۱۴۰۳ گفته بود: «ایران بیش از همیشه در برابر آسیب به تأسیسات هسته‌ای خود آسیب‌پذیر است.»

برخی منابع گزارش می‌دهند که اسرائیل بعد از قطع بازوهای نیابتی رژیم ایران در منطقه به سرعت تأسیسات اتمی جمهوری اسلامی خواهد رفت.

رفتن فرصت‌های تولید و کاهش درآمد بنگاه‌هاست. در برخی موارد، این توقف‌ها می‌تواند به از دست رفتن سفارش‌های مهم و کاهش سهم بازار بنگاه‌ها در رقابت جهانی منجر شود. بنابراین یکی از خسارت‌های ناشی از قطعی برق، تولید از دست رفته است.

«ایرنا» افزوده علاوه بر این، در بسیاری از صنایع، قطع ناگهانی برق باعث خرابی مواد اولیه و نیمه‌ساخته می‌شود. به عنوان مثال، در صنایع غذایی و دارویی، قطع برق می‌تواند به فساد مواد اولیه و ضررهای مالی قابل توجهی منجر شود. پس دیگر خسارت قطعی برق را می‌توان به دلیل ضایعات مواد اولیه دانست.

این گزارش همچنین تأکید کرده قطعی برق به تجهیزات و خط تولید نیز آسیب وارد می‌کند. روشن و خاموش شدن مکرر دستگاه‌ها به دلیل قطع برق، عمر مفید تجهیزات را کاهش و هزینه‌های تعمیر و نگهداری را افزایش می‌دهد. این مسئله به ویژه در صنایع سنگین مانند فولاد و پتروشیمی که به تجهیزات گران‌قیمت وابسته‌اند، نمود بیشتری دارد.

در ادامه آمده که از دست رفتن بازارهای صادراتی، از دیگر پیامدهای قطع مداوم برق است. تأخیر در تولید و تحویل کالاها به دلیل قطع برق، اعتماد مشتریان خارجی را کاهش می‌دهد و باعث از دست رفتن بازارهای صادراتی می‌شود. این مسئله به ویژه در صنایعی که بخش قابل توجهی از درآمد خود را از صادرات تأمین می‌کنند، اهمیت ویژه‌ای دارد.

محمد اتابک وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز به تازگی چند بار درباره آثار زیانبار قطع برق و گاز صنایع هشدار داده است.

او در یکی از اظهارنظرهای اخیرش گفته اگر تولید با وقفه مواجه شود، اشتغال نابود شده و معطلات اجتماعی ناشی از آن گریبانگیر معیشت خانوار خواهد شد.

وزیر صمت افزوده «تاب‌آوری صنایع به انتها رسیده و توانی بیش از این برای ادامه تولید باقی نمانده است.» همچنین «تولیدکننده و صنعتگر توانی برای حفظ بنگاه و اشتغال کارکنانش ندارد و عواقب سوء ناشی از این سهل‌انگاری متوجه اهالی صنعت و آحاد جامعه خواهد بود.»

جمهوری اسلامی حتی برآورد دقیقی از خسارت ناشی از قطع مکرر برق و گاز صنایع ندارد و آمارهای متناقضی در اینبار ارائه می‌شود که همگی با وجود تفاوت، بیانگر رقمی هنگفت هستند.

علیرضا عباسی نماینده کرج، فردیس و اشتهارد در مجلس شورای اسلامی خسارت قطع برق به صنعت کشور حداقل ۸ میلیارد دلار اعلام کرده اما علی محمودیان مدیر اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و خدمات وابسته، خسارات قطع برق به صنایع و واحدهای صنفی را تا کنون ۱۱ میلیارد دلار اعلام کرده است.

آرش نجفی رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران خسارت بخش صنعت در اثر خاموشی‌های سال ۱۴۰۳ تاکنون را بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان بیان کرده است.

علی صادقی همدانی رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق اصفهان نیز گفته اگر مبنای محاسبه این خسارت را نرخ ارز مؤثر یعنی دلار ۶۵ هزار تومانی در نظر بگیریم، میزان خسارت ناشی از ناترازی برق صنایع کل کشور ۲۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

این ارقام همگی خسارت ناشی از قطع برق را نشان می‌دهند در حالی که بخشی از خسارت وارد شده به صنایع مختلف کشور به علت قطع گاز طی پنج ماه گذشته بوده است.

دولت پزشکیان در حالی حدود شش ماه است که زمام امور اجرایی جمهوری اسلامی را به دست گرفته که هیچ راهکاری برای حل بحران انرژی در کشور ندارد.

مسعود پزشکیان رئیس دولت بطور شفاف از ناتوانی دولت در مدیریت کمبود انرژی خبر داده و گفته «از همان آغاز رسمی فعالیت دولت چهاردهم به طور جدی به دنبال رفع ناترازی‌های انرژی هستیم، اما تا امروز از هر راهی که خواستیم اقدام کنیم، با یک مشکل دیگر مواجه شده‌ایم.» دو راهکاری که در حال حاضر از سوی مقامات دولتی برای مدیریت بحران انرژی مطرح است، تولید انرژی مورد نیاز صنایع توسط خود واحدهای صنعتی و تولیدی، و همچنین افزایش تولید با تکیه بر انرژی‌های تجدیدپذیر است.

علی‌محمد ابوبی رئیس هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولاد ایران در گفتگو با وبسایت «فرارو» از سیاست‌های غلط دولت در مدیریت بحران انرژی گفته «اخیرا شنیدم که به برخی از صنایع ابلاغ شده که باید بخشی از برق موردنیازشان را خود تأمین کنند و بخشی را دولت می‌دهد. این ارقام آنچنان بزرگ است که نشان دهنده این است که هنوز که هنوز است، کیلویی کار می‌کنیم و نه علمی. همچنین نامه‌ای دیدم که به انجمن مهندسان ساختمان ابلاغ شده بود که پایان کار ساختمان‌ها زمانی داده شود که پشت بام‌های این ساختمان‌ها به تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر مجهز شده باشد. اتفاقاً این هم غلط است. دو حالت بیشتر ندارد: یا می‌خواهیم این ماجرا را به شکل علمی و ریشه‌ای درست کنیم و یا می‌خواهیم فقط رفتارهایی کنیم که فعلا سر و صداها کم شود و فعلا در پست و مقام‌ها بنامیم. در دولت‌های قبلی هم گفته می‌شد فعلا تولید را ادامه دهیم تا ببینیم به کجا می‌رسد.

او همچنین درباره راهکار افزایش پرسرعت تولید انرژی هم گفته «این که ما فکر کنیم با تولید برق بیشتر یا تولید گاز بیشتر دوباره به نقطه‌ای که ۶ یا ۷ سال پیش برمی‌گردیم، به لحاظ فنی، با این سیستم و با این وضعیتی که داریم و با توجه به مسیری که انرژی جهان طی می‌کند، نه برای ما ممکن است و نه از دید من علمی است. ما باید اندک اندک به سمت تغییر سید انرژی کشور حرکت کنیم. این اتفاقی که رخ داده است، متعلق به ۲ سال و ۳ سال و ۵ سال نیست، بلکه نتیجه طراحی اشتباه انرژی برای کشور بوده. ما در ۱۴ دولت پس از انقلاب، مسیر اشتباهی را رفته‌ایم. ما سید انرژی را اشتباه طراحی کرده‌ایم و امروز آثار آن مشخص است.»

بسیاری از کارشناسان معتقدند رفع ناترازی انرژی با بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر اگر چه راهکاری درازمدت و ضروری و لازم است اما با توجه به بودجه دولت و ناتوانی در جذب سرمایه‌گذاری بعید است ادعای دولت در رفع مشکل ناترازی در کوتاه‌مدت از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر عملی باشد.

در همین رابطه سعید مذهب ترابی کارشناس انرژی می‌گوید: «می‌توان گفت انرژی تجدیدپذیر امکان‌پذیر نیست اما در این قصه یک افراطی صورت گرفته است.»

این کارشناس انرژی درباره ادعاهای مسئولین مبنی بر افزایش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر گفته که «این روزها آمارهای مربوط به تولید برق در ابعاد وسیع مطرح می‌شود اما به نظر من تمام این آمارها اشتباه است. با توجه به قابلیت‌های اقتصادی کشور و حتی حجم واردات و تولید داخل و توان اجرایی، باید از توسعه صحبت کنیم. وقتی در ۲۰ سال، تنها یک هزار مگاوات تجدیدپذیر ایجاد کردیم، چگونه در سه سال می‌خواهیم ۲۰ هزار مگاوات تولید داشته باشیم؟ با این توان اقتصادی می‌توان حرف‌های بزرگ زد.»

بازار سیاه دلالی خرید و فروش اسپریم، تخمک و رحم اجاره‌ای در ایران

● یک کسب و کار ۲۰ میلیون تا ۴۰۰ میلیون تومانی. این خلاصه کسب و کار جدیدی است با نام «کار در منزل» که مخاطبانش را از میان زنان و مردان جوان ۱۸ تا ۳۱ ساله انتخاب می‌کند.

● نرخ‌ها متفاوت است، ۲۲ تا ۲۴ میلیون تومان برای اهدای تخمک و اسپرم و ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان برای رحم اجاره‌ای.

● بازار سیاه در حوزه‌های مختلفی که امکان دلالی یا احتکار و گرانفروشی در آن باشد، از دلار تا دارو و تخمک و اسپرم و حتی نوزاد در اقتصاد ایران وجود دارد.

● «کیهان لندن» ماه گذشته در گزارشی به پدیده «نوزاد فروشی» پرداخته و نوشته بود زوج‌هایی که به دلیل مشکلات اقتصادی توان نگهداری از نوزادان خود را ندارند آنها را به فروش می‌گذارند. نرخ خرید نوزاد از ۱۰۰ میلیون تومان آغاز می‌شود و گاهی تا ۷۰۰ میلیون تومان هم می‌رسد.

روزنامه «هم‌میهن» از فعالیت شبکه گسترده‌ای از دلالان در حوزه خرید و فروش تخمک، اسپرم، جنین و رحم اجاره‌ای در ایران گزارش داد. «کیهان لندن» بیشتر از پدیده «نوزاد فروشی» گزارش داده بود که از سوی دلالانی متصل به سازمان بهزیستی پیش می‌رود.

روزنامه «هم‌میهن» چاپ تهران در گزارشی نوشته که خرید و فروش اسپرم، تخمک، جنین و اجاره رحم یک کسب و کار ۲۰ میلیون تا ۴۰۰ میلیون تومانی است و این خلاصه کسب و کار جدیدی است با نام «کار در منزل» که مخاطبانش را از میان زنان و مردان جوان ۱۸ تا ۳۱ ساله انتخاب می‌کند.

بر اساس این گزارش این کسب و کار در وبسایت «دیوار» تحت عنوان کار در منزل، در اینستاگرام با نام بسته‌بندی و اجاره رحم و در کانال‌های تلگرامی که بعضی‌شان نزدیک به دو هزار دنبال‌کننده دارند، با عنوان فروش تخمک و اسپرم پیش برده می‌شود.

گزارش «هم‌میهن» افزوده فروشندگان باید سونوگرافی نرمال و تاییدشده توسط پزشک معالج از نظر حجم و ذخیره هریک از تخمدان‌ها داشته باشند، تاییدیه شناسنامه از دفترخانه‌ای که به آنها معرفی می‌شود، اگر متاهل‌اند باید رضایت مکتوب از همسر داشته باشند، در صورت نداشتن همسر، سند طلاق یا فوتنامه همسر و کپی از صفحات آن و تاییدیه پزشک متخصص اعصاب و روان باید ارائه شود.

در همین کانال‌ها افراد مشخصات‌شان را آگهی کرده‌اند. مثل مردی ۳۳ ساله با قد ۱۹۳، وزن ۷۳ که در یکی از کانال‌های تلگرامی، رنگ چشم و مو، گروه خونی، تحصیلات و... خود را اعلام کرده است یا زنی ۲۹ ساله از مشهد. در همین کانال تلگرامی آگهی اجاره رحم هم دیده می‌شود، مبلغ پیشنهادی ۴۰۰ میلیون تومان و ماهانه ۹ میلیون تومان تا زایمان.

کودک تأیید و مراحل سپرده شدن سرپرستی طی شود. در آنسو اما همه کودکان بی‌سرپرستی که در سازمان بهزیستی تحت مراقبت قرار دارند نیز واجد شرایط برای سپردن سرپرستی نیستند و همین موضوع نیز سبب طولانی‌تر شدن انتظار برخی زوج‌ها برای یافتن کودک و واجد شرایط و واگذاری سرپرستی می‌شود. طولانی شدن این روند و شرایط سختگیرانه سازمان بهزیستی برای زوج‌های نابارور سبب شکل گرفتن بازار سیاه برای خرید و فروش نوزادان شده که بخشی از فعالیت آن نیز به صورت پنهانی در سازمان بهزیستی در جریان است.

منبع آگاه به «کیهان لندن» می‌گوید اگر زوج خواستار کودک از طریق بهزیستی مراحل را طی کنند، مدارک جدید هویتی کودک مثل شناسنامه را از سازمان ثبت احوال دریافت می‌کنند اما در «نوزادفروشی» دریافت مدارک هم به صورت غیرقانونی و با پرداخت رشوه‌های هنگفت صورت می‌گیرد تا مدارک هویتی جدید برای نوزاد صادر شود. او توضیح می‌دهد که بازاری نیز برای «مدرک‌فروشی» وجود دارد که در سال‌های گذشته هم در ایران خیلی داغ شده و «اکثراً توسط سرهنگ‌های بازنشسته در ادارات راهنمایی و رانندگی و یا رؤسای سابق ادارات ثبت احوال و اسناد و یا ادارات مربوطه‌ی دیگر انجام می‌شود که از قبل برای خودشان در شبکه اداری جاهای خالی را تعریف کرده‌اند و به صورت کاملاً قانونی با استعلام به متقاضیان در

«نوزادفروشی» می‌گوید که سازمان بهزیستی استان بطور میانگین روزانه با یک تا دو مورد فروش نوزاد روبرو می‌شود. او این آمار را «نشان‌دهنده عمق بحران اجتماعی و اقتصادی در کشور» ارزیابی می‌کند.

این منبع آگاه توضیح داده که برخی زوج‌های جوان به دلیل فشارهای مالی و ناتوانی در تأمین نیازهای اولیه زندگی، نوزادان خود را با مبالغی بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان به فروش می‌رسانند. این رقم گاهی به ۷۰۰ میلیون تومان هم می‌رسد.

در آنسو اما زوج‌های خریدار نوزاد بجز پول‌هایی که به پدر و مادر نوزاد مورد معامله می‌پردازند، باید مبالغی را نیز به «دلالتان» این معامله پرداخت کنند. دلالتی که برخی از آنها کارکنان سازمان بهزیستی هستند و به دلیل آشنایی با خانوارهای نیازمند و تحت پوشش، می‌توانند زوج‌های فروشنده و خریدار را با هم هماهنگ کنند. برخی از دلالتان نیز با نفوذ در کلینیک‌ها و بیمارستان‌ها فروشندگان را پیدا کرده و هماهنگی‌های لازم و در نهایت «معامله» را انجام می‌دهند.

منبع آگاهی که با «کیهان لندن» گفتگو کرده با این توضیحات، می‌افزاید: «برخی مسئولان این سازمان با دریافت رشوه و زیرمیزی از افراد ثروتمند، در این روند غیراخلاقی و غیرقانونی نقش دارند.»

او شبکه ایجادشده برای خرید و فروش نوزاد را «نشان از

«هم‌میهن» نوشته اعضای یکی از این کانال‌ها به دو هزار نفر هم می‌رسد و افزوده «نرخ‌ها متفاوت است، ۲۲ تا ۲۴ میلیون تومان برای اهدای تخمک و اسپرم و ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان برای رحم اجاره‌ای. نرخ برخی بالاتر و برخی دیگر کمتر است.»

زهرا احمدی مدیر دفتر مددکاری اجتماعی، مشاوره خانواده و امور بیماران مرکز فوق تخصصی درمان ناباروری «رویان» در گفتگو با «هم‌میهن» مدعی شده که دلالتی که در بازار سیاه خرید و فروش اسپرم و تخمک و رحم اجاره‌ای فعال هستند با بخش خصوصی کار می‌کنند و به سراغ مراکز دولتی مانند «رویان» نمی‌آیند.

بخش دیگری از گزارش «هم‌میهن» به نرخ‌های بالا در این بازار سیاه اشاره دارد؛ برای نمونه نرخ هر تخمک اهدایی ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان است در صورتی که عمل سرپایی برداشت تخمک حدود یک ساعت زمان می‌برد و هیچ درد یا خونریزی هم ندارد.

این گزارش نشان می‌دهد سهم دلالتان از دلالتی برای رحم اجاره‌ای ۱۲۰ میلیون تومان است. این مبلغ در حالیست که حداقل دستمزد که مبنای حقوق جامعه کارگری و همچنین مستمری بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی است حدود ۱۱ میلیون تومان در ماه است!

«هم‌میهن» نوشته پزشکان متخصص زنان هم از فعالیت این دلالتان باخبرند. یکی از آنها اعظم موسوی رئیس انجمن متخصصان زنان و مامایی کشور است که می‌گوید قطعاً فعالیت این افراد غیرقانونی است: «ممکن است مراکز از فعالیت این افراد بی‌خبر باشند یا حتی با آنها همکاری کنند و از کارمندان خودشان باشند. این مسئله بسیار خطرناک است، چرا که مشخص نیست که این تخمک‌ها برای چند نفر استفاده می‌شوند، یا حتی ممکن است به خارج از کشور فرستاده شوند. باید این شبکه‌های پولسازی شناسایی شوند.» موسوی می‌گوید که در زمینه ناباروری فعالیت نمی‌کند و در جریان جزئیات فعالیت این افراد نیست اما آنطور که پیداست این اتفاقات بیش از همه در مراکز خصوصی رخ می‌دهد.

وی همچنین گفته «اگر هم نگوئیم فعالیت این گروه، مخفیانه نیست اما مشخصات اهداکنندگان قرار است در کجا ثبت شود، این ماجرا جرم است و شاید در آینده ازدواج محارم را رقم بزند.» وی می‌گوید: «در مراکز درمان ناباروری، مشخصات اهداکنندگان و اهداگیرندگان مشخص است، این مسئله باید حتی مورد توجه سازمان ثبت احوال باشد و رئیس این بخش باید در این باره توضیح دهد که این مشکل چطور حل می‌شود.»

بازار سیاه در حوزه‌های مختلفی که امکان دلالتی یا احتکار و گرانفروشی در آن باشد، از دلار تا دارو و تخمک و اسپرم و حتی نوزاد در اقتصاد ایران وجود دارد.

«کیهان لندن» ماه گذشته در گزارشی به پدیده «نوزاد فروشی» پرداخته و نوشته بود زوج‌هایی که به دلیل مشکلات اقتصادی توان نگهداری از نوزادان خود را ندارند آنها را به فروش می‌گذارند. نرخ خرید نوزاد از ۱۰۰ میلیون تومان آغاز می‌شود و گاهی تا ۷۰۰ میلیون تومان هم می‌رسد.

باند‌های خرید و فروش نوزاد هم وجود دارند که نوزادان را برای امور خلاف و یا حتی صادرکردن به دیگر کشورها خریداری می‌کنند. این تجارت نوزاد نیز با عنوان «نوزادفروشی» مطرح می‌شود اما خریداری نوزاد توسط زوج‌های نابارور موضوعی دیگر است.

یک منبع آگاه شاغل در بهزیستی یکی از شهرهای شمال ایران در گفتگو با «کیهان لندن» درباره رواج پدیده

برابر پول مدرک می‌فروشند.»

این منبع آگاه همچنین با ابراز نگرانی از اینکه برخی زوج‌های خریدار نوزاد ممکن است به دلایل مختلف از جمله اعتیاد یا بیماری‌های روانی صلاحیت نگهداری از یک کودک را نداشته باشند، می‌گوید در روند قانونی گرفتن سرپرستی از سوی سازمان بهزیستی صلاحیت زوج خواهان کودک بررسی می‌شود تا کودک به خانواده سالمی سپرده شود.

او تأکید کرده که پدیده «نوزادفروشی» زنگ خطری جدی برای مسئولان و جامعه به شمار می‌رود و «فقر اقتصادی، بی‌توجهی به حمایت‌های اجتماعی و نبود نظارت دقیق بر عملکرد نهادهای مرتبط، عواملی است که به چنین فجایعی دامن زده است.»

سوء استفاده از موقعیت‌های شغلی و خلأهای قانونی» و «ناکارآمد بودن نظارت‌ها» می‌داند.

البته در همه موارد زوج‌های فروشنده بطور ناخواسته باردار نشده‌اند بلکه در مواردی زوجی که نیاز مالی دارد به صورت سفارشی برای یک زوج خواستار فرزند باردار می‌شود؛ به این ترتیب در مواردی زوج‌های خریدار نوزاد از زمان بارداری مادر و در موارد دیگری حتی پیش از بارداری مادر و به صورت سفارشی به توافق برای خرید نوزاد می‌رسند.

بطور معمول، زوج‌های نابارور در ایران برای پذیرش سرپرستی یک کودک بی‌سرپرست باید از طریق سازمان بهزیستی درخواست کنند و در این میان چند نهاد و سازمان دیگر مانند نیروی انتظامی و پزشکی قانونی نیز دخیل خواهند بود تا در یک روند طولانی صلاحیت زوج خواستار

روسیه جمهوری اسلامی را قربانی معامله با آمریکا خواهد کرد

احمد رأفت با شهرام خلدی کارشناس امور بین‌الملل و استاد دانشگاه واترلو در کانادا در رابطه با روابط جمهوری اسلامی با روسیه و «معاهده مشارکت جامع راهبردی» گفتگو کرده است.

جمعه ۲۸ دی ۱۴۰۳ مسعود پزشکیان در مسکو «معاهده مشارکت جامع راهبردی» با روسیه را که گفته می‌شود ۴۷ ماده را در بر می‌گیرد، امضاء خواهد کرد. پیش‌نویس این معاهده که تا کنون با حاشیه‌های بسیاری همراه بوده، در دولت حسن روحانی نوشته شد ولی در آن زمان به دلایلی به امضاء نرسید. چندی پیش نیز علی لاریجانی مشاور ارشد علی خامنه‌ای نیز برای گفتگوهای در رابطه با همین معاهده به مسکو سفر کرده بود.

برخی رسانه‌های اروپایی و آمریکایی می‌گویند در جریان سفر علی لاریجانی، همکاری در زمینه هسته‌ای نیز به این معاهده افزوده شده است. برخی منابع دیپلماتیک غربی معتقدند با توجه به نیاز روسیه به پهپادها و موشک‌های جمهوری اسلامی برای جنگ در اوکراین، مسکو پذیرفته است که همکاری خود با برنامه اتمی جمهوری اسلامی را حتی در زمینه تسلیحاتی نیز گسترش دهد.

البته برخی کارشناسان بین‌المللی معتقدند که با بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید و قصد رئیس جمهور منتخب آمریکا برای رسیدن به توافق با ولادیمیر پوتین، معاهده‌ای که قرار است ۲۸ دی در مسکو به امضای رؤسای جمهوری روسیه و جمهوری اسلامی برسد، عمری کوتاه خواهد داشت و روسیه در اولین فرصت جمهوری اسلامی را قربانی معامله‌ای بزرگتر و به مراتب مهم‌تر با آمریکا خواهد کرد.

بازداشت ۱۵ نفر در سیستان و بلوچستان به اتهام «خرابکاری»

نیروهای گشتی در هنگ مرزی ایران و پاکستان

روبرو هستند. پس از سرکوب گسترده مردم در جریان خیزش ضدحکومتی ۱۴۰۱ و «جمعه خونین» زاهدان وضعیت این شهر و سایر شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان به شدت امنیتی شده است. درگیری‌های مداوم میان نیروهای امنیتی با گروه‌های مسلح، افزایش درگیری‌های پادگانی و ناامنی جاده‌ها حاصل سیاست‌های تبعیض‌آمیز حکومت به ویژه در استان‌های مرزی و محروم است.

شهر «دراز» واقع در شهرستان ایرانشهر به پرواز درآمده و به گشت زدن مشغول شدند. ماه‌هاست در چند شهر استان سیستان و بلوچستان تحت عنوان «رزمایش امنیتی» شرایطی شبیه حکومت نظامی برقرار شده است. طی این مدت سپاه پاسداران، بسیج و نیروی انتظامی با همکاری وزارت اطلاعات اقدام به بازداشت شماری از فعالان بلوچ کرده‌اند. اغلب دستگیرشدگان با اتهاماتی از جمله «جاسوسی»، «خرابکاری» و «تروریسم»

● منابع داخلی پنجشنبه ۲۷ دی‌ماه ۱۴۰۳ گزارش دادند که «۱۵ تروریست» به اتهام برنامه‌ریزی برای «اقدامات خرابکارانه» دستگیر شدند.

● روابط عمومی «قرارگاه قدس» نیروی زمینی سپاه پاسداران اعلام کرد که این افراد در جریان رزمایش عملیاتی «شهدای امنیت» در مناطق مرزی ایران و پاکستان در محدوده عمقی میل ۱۹۹ تا ۲۰۵ بازداشت شده‌اند.

● گزارش شد در این عملیات «نیروهای گمنام امام زمان» با عملیات رزمی زمینی و با پشتیبانی هلی‌کوپترهای سپاه مظنونین را بازداشت کردند.

● پایگاه خبری «حال‌وش» گزارش داد که روز پنجشنبه دست‌کم سه هلی‌کوپتر نظامی در ارتفاع کم بر فراز آسمان شهر «دراز» واقع در شهرستان ایرانشهر به پرواز درآمده و مشغول گشت زدن شدند.

منابع داخلی پنجشنبه ۲۷ دی‌ماه ۱۴۰۳ گزارش دادند که «۱۵ تروریست» به اتهام برنامه‌ریزی برای «اقدامات خرابکارانه» دستگیر شدند. روابط عمومی «قرارگاه قدس» نیروی زمینی سپاه پاسداران اعلام کرد که این افراد در جریان رزمایش عملیاتی «شهدای امنیت» در مناطق مرزی ایران و پاکستان در محدوده عمقی میل ۱۹۹ تا ۲۰۵ بازداشت شده‌اند.

گزارش شد در این عملیات «نیروهای گمنام امام زمان» با عملیات رزمی زمینی و با پشتیبانی هلی‌کوپترهای سپاه مظنونین را بازداشت کردند.

همچنین گزارش شد که «در عملیات پاکسازی منطقه از وجود اشرار و گروه‌های تروریستی، مقادیر زیادی انواع سلاح و مهمات از آنها کشف و ضبط شده است.»

پایگاه خبری «حال‌وش» گزارش داد که روز پنجشنبه دست‌کم سه هلی‌کوپتر نظامی در ارتفاع کم بر فراز آسمان

نقش آفرینان سرنگونی پرواز «پی اس ۷۵۲» در گفتگو با محمود زیبایی

در پنجمین سالگرد سرنگونی هواپیمای «اوکراین اینترنشنال» با موشک‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، محمود زیبایی که همسرش شهروزاد هاشمی و دخترش مایا را در این جنایت از دست داد، در گفتگو با کیهان لندن به نقش علی خامنه‌ای، اتاق‌های فکر وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و همچنین رد پای روسیه در شلیک به پرواز PS752 پرداخت.

او می‌گوید پیش از شلیک موشک‌ها عمدتاً بارها به اپراتور اطلاعات غلط داده شد و ادعا کردند که ۱۵۰ موشک کروز از ایران به آمریکا شلیک شده و جنگنده‌های آمریکایی وارد آسمان ایران شده‌اند.

زیبایی در گفتگو با حامد محمدی همچنین توضیح می‌دهد که مقامات جمهوری اسلامی طی سه روز تأخیر برای اعتراف به این جنایت فجع بررسی می‌کردند که چطور می‌توانند این اقدام تبهکارانه را به گردن آمریکا بیاندازند.

بررسی‌ها و راهکارهای اندیشکده ققنوس برای ۱۰۰ روز نخست دوران گذار

ابتکار شاهزاده رضا پهلوی در دانشگاه جرج واشنگتن اعلام موجودیت کرد، پیشتر در کنفرانس و کارگاه‌های اندیشه بطور جدی به آن پرداخته بود. الاهی بقراط در گفتگو با دکتر آرماند اشرف‌زاده عضو کمیته اجرایی و مدیر هیئت هماهنگی کنونی و دکتر شبرین گلی عضو کمیته اجرای هیئت هماهنگی این اندیشکده پرسش‌هایی را در ارتباط با این برنامه با آنها در میان گذاشته است.

چندی پیش پروژه ققنوس ایران فشرده‌ی برنامه‌ای را شامل خطرهای احتمالی و راهکارهای فوری و ضروری در صد روز نخست دوران گذار را به دو زبان فارسی و انگلیسی در وبسایت و رسانه‌های اجتماعی خود منتشر کرد. تصمیم برای کار کردن روی یک برنامه جهت «صد روز نخست دوران گذار» بدون پیش‌زمینه نبوده و این اندیشکده که اساساً برای چنین فعالیت‌های پژوهشی و استراتژیک در سوم اسفند ۱۳۹۷ (۲۲ فوریه ۲۰۱۹) به

«یک روز خوب میاد»؛ فیلمی با الهام از زندگی نوید افکاری

«یک روز خوب میاد» فیلمی است که امیر زرگرا کارگردان جوان ایرانی-کانادایی با الهام از زندگی نوید افکاری ساخته است. نوید افکاری، کشتی‌گیر و از معترضان ایرانی است که جمهوری اسلامی او را اعدام کرد. شخصیت اصلی این فیلم نیز کشتی‌گیر جوانی است که آرزو دارد برای کشورش مدال طلا بیاورد، ولی نمی‌تواند نسبت به اعتراض‌ها بی‌تفاوت بماند. آرش نیز چون نوید افکاری جان خود را در دفاع از حقوق خویش و مردم‌اش از دست می‌دهد. نقش آرش را در این فیلم سیا علی‌پور ایفا می‌کند. نقش مربی را امیر زرگرا به عهده بازیگر با سابقه‌ای چون مهدی بجزستانی گذاشته است. «یک روز خوب میاد» که برای حضور در فهرست نهائی فیلم‌های کوتاه اسکار ۲۰۲۵ تلاش می‌کند، تا کنون در بیش از ۵۰ جشنواره در کشورهای مختلف به اکران درآمده و جوایزی را نیز از آن خود ساخته است. احمد رأفت با علی زرگرا گفتگویی انجام داده است

ریزش و روی گرداندن اعضای سپاه و بسیج و ثبت نام ۲۷ هزار افغان برای حضور در رزمایش «راهیان قدس»؛ سپاه تهران: این خبر کذب است!

رزمایش «راهیان قدس» / تهران دی ماه ۱۴۰۳

روزنامه شرق را «داستانسرای» دانست و نوشت: «برخی در داخل با تولید اخبار جعلی، خط دشمن برای تضعیف رزمایش مهم وحدت آفرین و دشمن شکن «راهیان قدس» را دنبال می‌کنند.»

سپاه محمد رسول الله تهدید کرده است که این خبر کذب را از طریق مراجع قضایی و قانونی پیگیری خواهد کرد.

گذشته از اهمیت اعتراف حسن حسن‌زاده فرمانده «سپاه محمد رسول الله تهران بزرگ» درباره ریزش و روی گرداندن سپاهیان و بسیجی‌ها از حکومت و برنامه‌هایش، کشاندن اتباع لبنان، افغانستان و سایر کشورها از جمله عراق به رزمایش‌ها و راهپیمایی‌های حکومتی به عنوان سپاهی لشکر یا سازماندهی آنها برای سرکوب اعتراضات سابقه طولانی دارد.

موسی غضنفرآبادی نماینده فعلی مجلس شورای اسلامی در اسفند سال ۱۳۹۷ وقتی رئیس دادگاه‌های انقلاب تهران بود، در ارتباط با حسابی که رژیم روی نیروهای نیابتی یاری نکتیم، حشدالشعبی عراق، فاطمیون افغان، زینبیون پاکستانی و حوثی‌های یمن خواهند آمد و انقلاب را یاری خواهند کرد.»

برای مسئولان سپاه و بسیج به خط کردن اتباع خارجی در راهپیمایی‌های حکومتی به ویژه در تهران، مشهد و قم به یک روال رایج تبدیل شده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد ده‌ها نفر از افغان‌های ساکن ایران به ویژه در مناطق جنوب شهر شامل ورامین، پیشوا، پاکدشت، «اسلامشهر» و رباط کریم تحت عنوان «خانواده شهدا و ایثارگران فاطمیون» یا «بسیج لشکر فاطمیون» به صورت سازماندهی شده در خدمت پروپاگاندا و تبلیغات سیاسی و مذهبی حکومت قرار می‌گیرند.

انقلاب را یاری خواهند کرد.»

حسن حسن‌زاده فرمانده «سپاه محمد رسول الله تهران بزرگ» پیش از رزمایش «راهیان قدس» که جمعه ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳ در تهران برگزار شد، گفته بود بر اساس رویه‌ای که پس از سقوط اسد افزایش یافته است، بسیاری از نیروهای سپاهی و بسیجی از پذیرش دعوت برای شرکت در رزمایش خوداری کرده‌اند و ۲۷ هزار افغان فرم شرکت در رزمایش را پُر کردند.

به گزارش روزنامه «شرق»، حسن‌زاده با اشاره به آنچه او خطر «اختلال جمعیتی» در رزمایش خواند، گفته بود: «بر اساس آمار حدودی که به بنده وصول شده، دست کم ۲۷ هزار برادر و خواهر اهل افغانستان و مقیم ایران فرم شرکت در رزمایش را پُر کرده‌اند.»

حسن‌زاده در ادامه با اشاره به آنچه رویه عدم همراهی اعضاء سپاه و بسیج با برنامه‌های سپاه خواند، عنوان کرده بود: «متأسفانه بسیاری از دوستان که افتخار حضور در بسیج و سپاه را داشته‌اند، تا این لحظه یا به‌علل مختلف عذر خواسته‌اند و یا هنوز پاسخ قاطع نداده‌اند. رویه‌ای که بعد از حوادث سوریه شاهد افزایش آن هستیم.»

او در ادامه بدون اشاره به جزئیات، گفته بود شرکت در این رزمایش برای شرکت‌کنندگان مزایایی دارد: «بسیج و سپاه در این زمینه از هیچ چیز کوتاهی نخواهند کرد و اتفاقاً برادران و خواهران افغانی متقاضی هم از این قضیه راضی هستند.»

این مطلب ساعاتی پس از انتشار، از خروجی وبسایت روزنامه «شرق» حذف شد. یک روز بعد یعنی ۲۲ دی ماه ۱۴۰۳ سپاه تهران در بیانیه‌ای اعلام کرد: «خبر ثبت نام ۲۷ هزار تبعه افغانی برای شرکت در رزمایش راهیان قدس، کذب و ساختگی است.» روابط عمومی سپاه محمد رسول الله تهران بزرگ مطلب

● حسن حسن‌زاده فرمانده «سپاه محمد رسول الله تهران بزرگ» پیش از رزمایش «راهیان قدس» که جمعه ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳ در تهران برگزار شد، گفت که بر اساس رویه‌ای که پس از سقوط اسد افزایش یافته است، بسیاری از نیروهای سپاهی و بسیجی از پذیرش دعوت برای شرکت در رزمایش خوداری کرده‌اند و ۲۷ هزار افغان فرم شرکت در رزمایش را پُر کردند.

● این مطلب ساعاتی پس از انتشار، از خروجی وبسایت روزنامه «شرق» حذف شد. یک روز بعد یعنی ۲۲ دی ماه ۱۴۰۳ سپاه تهران در بیانیه‌ای اعلام کرد: «خبر ثبت نام ۲۷ هزار تبعه افغانی برای شرکت در رزمایش راهیان قدس، کذب و ساختگی است.»

● روابط عمومی «سپاه محمد رسول الله» تهران بزرگ نیز مطلب روزنامه شرق را «داستانسرای» دانست و نوشت: «برخی در داخل با تولید اخبار جعلی، خط دشمن برای تضعیف رزمایش مهم وحدت آفرین و دشمن شکن «راهیان قدس» را دنبال می‌کنند.»

● گذشته از اهمیت اعتراف حسن حسن‌زاده فرمانده «سپاه محمد رسول الله تهران بزرگ» درباره ریزش و روی گرداندن سپاهیان و بسیجی‌ها از حکومت و برنامه‌هایش، کشاندن اتباع لبنان، افغانستان و سایر کشورها از جمله عراق به رزمایش‌ها و راهپیمایی‌های حکومتی به عنوان سپاهی لشکر یا سازماندهی آنها برای سرکوب اعتراضات سابقه طولانی دارد.

● موسی غضنفرآبادی نماینده فعلی مجلس شورای اسلامی در اسفند سال ۱۳۹۷ وقتی رئیس دادگاه‌های انقلاب تهران بود، در ارتباط با حسابی که رژیم روی نیروهای نیابتی و مزدوران خارجی باز کرده گفته بود: «اگر ما انقلاب را یاری نکتیم، حشدالشعبی عراق، فاطمیون افغان، زینبیون پاکستانی و حوثی‌های یمن خواهند آمد و

اردوکنشی سرکوبگران در رزمایش «راهیان قدس»؛ هیاهو برای جبران «شکست‌های مقاومت»

سپاهی‌ها شمشیر بدست وسط خیابان‌ها جولان می‌دهند / رزمایش «راهیان قدس» دی‌ماه ۱۴۰۳

زن چادر به سر انقلابی موشک به دست حوالی دانشگاه تهران

«ما یک نظام معتبر و مقتدر رسمی هستیم و حساب خودمان را با دشمنان براساس توانمندی‌های خودمان انجام می‌دهیم؛ بعد از جسارت‌های اسرائیل، می‌توانستیم به بازوان در منطقه خود بگویم که پاسخ اسرائیل را بدهند اما موشکی از سوریه و لبنان به اسرائیل شلیک نکردیم و خودمان انجام دادیم.»

محمدرضا نقدی معاون هماهنگ کننده سپاه نیز در حمایت از «محور مقاومت» مدعی شد که ناوهای هواپیمابر آمریکا هر روز از موشک‌های مردم یمن توستری می‌خورند. در رزمایش «راهیان قدس» یگان‌های سرکوبگر اعم از نیروهای ضدشورش گردان‌های امنیتی، تک‌تیراندازها، بسیجیان موتورسوار، باتوم به دست‌ها و شمشیرزنان به خط شدند.

بسیاری از کاربران در شبکه‌های اجتماعی این اردوکنشی را نشان از ترس حکومت از مردم دانستند. به ویژه آنکه یکی از بحث‌های اصلی در سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های مقامات رسمی نظام و فرماندهان «خیانت نظامی‌ها» به بشار اسد و نقش ریزش نیروهای مسلح در سرنگونی رژیم سوریه است از تصاویری که خبرگزاری‌ها و رسانه‌های حکومتی از این رزمایش منعکس کردند پیداست بخش عمده‌ی نیروها شامل سربازان وظیفه، نوجوانان و دانش‌آموزان بسیجی، افراد مسن و سپاهی‌لشکر بودند.

روزنامه «جمهوری اسلامی» ۲۷ آذرماه ۱۴۰۳ در گزارشی به مقامات نظام هشدار داده بود: «عده‌ای از دست‌اندرکاران امور مرتبط با جبهه مقاومت، در بررسی علل سقوط سریع بشار اسد بر مشکلات اقتصادی موجود در سوریه تکیه می‌کنند و می‌گویند چون وضع مردم، کارمندان، نیروهای نظامی و تمام اقشار جامعه سوریه از نظر معیشتی نابسامان بود، رژیم بشار اسد نتوانست در برابر تهاجمی که صورت گرفت دوام بیاورد.»

گفته شد هدف از این رزمایش‌ها «اعلام آمادگی همه‌جانبه بسیجیان برای مقابله با هر تهدید، نشان دادن سطح آمادگی، انسجام و مهارت‌های حرفه‌ای بسیجیان در امداد و نجات، دفاع از کوی و برزن و مقابله با عملیات‌های تروریستی بود.»

رزمایش «بیمبر اعظم ۱۹» که یگان‌های ارتش نیز با سپاه پاسداران همکاری داشتند، بر تقویت پدافند هوایی برای مقابله با حملات احتمالی جنگنده‌ها، پهپادها و موشک‌ها متمرکز بود. یکی از اصلی‌ترین مانورهای این رزمایش مقابله با مپ‌های سنگرشکن در اطراف تأسیسات اتمی نطنز بود. در این رزمایش عملیات شناسایی و جنگ الکترونیک تمرین شد و یگان‌ها انواع پهپاد و سامانه‌های پدافندی را تست کردند. داود شیخیان، فرمانده پدافند هوایی نیروی هوافضای سپاه مدعی شد «برای جنگنده‌های پنهانکار F22 و F35 دشمن برنامه داریم.»

رزمایش دوم، «راهیان قدس» بود که ادعا شد ۱۱۰ هزار نیرو در آن حضور داشتند. این رزمایش که جمعه ۲۱ دی‌ماه ۱۴۰۳ روز اصلی آن بود دو بخش داشت: بخشی که فانتزی‌تر بود و هواداران حکومت با نمادهای انقلابی و ایدئولوژیک و گاهی مضحک در خیابان رژه رفتند و بخش اصلی اردوکنشی خیابانی نیروهای سرکوبگر بود که با هدف مقابله با اعتراضات احتمالی برگزار شد.

بخشی از این رزمایش شامل رژه یک رأس الاغ بود که روی آن پرچم آمریکا و اسرائیل انداخته بودند و پسرچه‌های سوار آن شده بود. از بسیجی‌های شمشیر به دست و موشک‌های پلاستیکی در دست زنان انقلابی تا «یزید» با کلاهخود در خیابان‌های تهران رژه رفتند.

این دو رزمایش فرصتی برای فرماندهان ارشد و میانی سپاه پاسداران شد تا برای اسرائیل و آمریکا رجزخوانی کنند. از جمله حسین سلامی که در یک سخنرانی گفت:

● در شرایطی که انبوهی از فشارهای اقتصادی و اجتماعی، مردم ایران را عاصی کرده است، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اقدام به برگزاری دو رزمایش همزمان کرده است.

● خبرگزاری تسنیم گزارش داد: «سپاه محمد رسول‌الله تهران بزرگ رزمایش راهیان قدس را در قالب رزمایش اقتدار بیمبر اعظم ۱۹ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برگزار کرد.»

● داود شیخیان فرمانده پدافند هوایی نیروی هوافضای سپاه مدعی شد: «برای جنگنده‌های پنهانکار F22 و F35 دشمن برنامه داریم.»

● ادعا شد در رزمایش «راهیان قدس» ۱۱۰ هزار نیرو حضور داشتند. این رزمایش که جمعه ۲۱ دی‌ماه ۱۴۰۳ روز اصلی آن بود دو بخش داشت: بخشی که فانتزی‌تر بود و هواداران حکومت با نمادهای انقلابی و ایدئولوژیک و گاهی مضحک در خیابان رژه رفتند و بخش اصلی اردوکنشی خیابانی نیروهای سرکوبگر بود که با هدف مقابله با اعتراضات احتمالی برگزار شد.

● بخشی از این رزمایش شامل رژه یک رأس الاغ بود که روی آن پرچم آمریکا و اسرائیل انداخته بودند و پسرچه‌های سوار آن شده بود. از بسیجی‌های شمشیر به دست و موشک‌های پلاستیکی در دست زنان انقلابی تا «یزید» با کلاهخود در خیابان‌های تهران رژه رفتند.

در شرایطی که انبوهی از فشارهای اقتصادی و اجتماعی، مردم ایران را عاصی کرده است، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اقدام به برگزاری دو رزمایش همزمان کرده است. خبرگزاری تسنیم گزارش داد: «سپاه محمد رسول‌الله تهران بزرگ رزمایش راهیان قدس را در قالب رزمایش اقتدار بیمبر اعظم ۱۹ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برگزار کرد.»

۴۳ روز تعطیلی مدارس در ۸۰ روز کاری به علت آلودگی هوا و کمبود انرژی؛ جمهوری اسلامی هیچ راهکاری ندارد!

این روزنامه عوامل آلودگی هوای تهران را ترافیک سنگین و استفاده گسترده از اتومبیل شخصی، فعالیت صنایع و کارخانجات بدون فیلترهای مناسب، شرایط جغرافیایی محصور تهران که باعث تجمع آلاینده‌ها می‌شود و کمبود فضای سبز و پوشش گیاهی، عنوان کرده و افزوده است تهران نیازمند اقدامات اساسی برای کاهش آلودگی هوا است.

اینهمه در حالیست که در فصل زمستان آلودگی هوا نسبت به فصل پاییز بیشتر خواهد شد. سازمان هواشناسی کشور امروز دوشنبه ۲۴ دی‌ماه با صدور هشدار سطح زرد از پایداری و سکون نسبی هوا در شش شهر خبر داد.

بر همین اساس شاخص آلودگی هوا فردا (۲۵ دی‌ماه) در تهران، کرج، تبریز، اهواز و اراک و چهارشنبه (۲۶ دی‌ماه) در تهران، کرج، تبریز، اهواز، اراک و اصفهان افزایش خواهد یافت صدیقه ترابی معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست امروز دوشنبه ۲۴ دی‌ماه در نشست خبری هفته هوای پاک گفته «می‌توانیم یک روزه آلودگی هوا را حل کنیم».

صدیقه ترابی گفته «سوخت یا بحث پسماند و آلودگی هوا مسائلی نیستند که یک روزه بخواهیم حل کنیم و بگوییم امروز من تصمیم می‌گیرم که آلودگی هوا حذف شود نه باید حتماً تحلیل انجام شود و پیامدها در نظر گرفته شود و گام‌هایی برداشته شود و ممکن است در بازه زمانی نسبتاً طولانی بتوانیم مسئله را حل کنیم».

ماه گذشته نیز محمدصادق معتمدیان استاندار تهران با اشاره به ادامه بحران آلودگی هوا گفت هم‌اینک «تنها کاری که می‌توانیم انجام دهیم، تعطیلی دانشگاه‌ها، مدارس و برخی مراکز و حتی ادارات است».

او افزود: «این امر تبعات دارد، هزینه دارد و مشکلاتی نیز برای استان ایجاد می‌کند».

آلودگی هوا جدا از خسارت گسترده‌ای که به دلیل

در مناطق مختلف، از جمله مناطق مرکزی و شمال شرق، افزایش یافت. در این ماه، دست‌کم ۱۴ روز از ۲۰ روز کاری مدارس در استان‌های مختلف کشور تعطیل بودند. تعطیلی‌های گسترده مدارس و حتی برخی ادارات به دلیل کمبود انرژی و مدیریت مصرف، در آخرین هفته آذرماه شدت گرفت.

این وضعیت در دی‌ماه نیز ادامه داشت. از ابتدای ماه تا ۲۲ دی، مدارس در یک یا چند استان، در ۱۲ روز از ۱۶ روز کاری تعطیل بودند. بجز تعطیلی مدارس استان کرمان در ۱۳ دی‌ماه به مناسبت سالگرد کشته شدن قاسم سلیمانی، سایر تعطیلی‌ها عمدتاً به دلایل مدیریت انرژی، سرما، و آلودگی هوا رخ داده است.

آلودگی هوا در حالی که به دلیل عدم سیاست‌گذاری صحیح جمهوری اسلامی در حوزه محیط زیست طی چهار دهه گذشته رخ داده و اکنون در کلانشهرها به بحران تبدیل شده اما طی سال‌های گذشته نیز در فصول سرد سال و به علت مازوت‌سوزی در نیروگاه‌های تولید برق به علت کمبود گاز نیز آلودگی هوا تشدید می‌شود.

این بحران امسال به اوج رسیده بطوری که از ابتدای سال تا آخر آذرماه تهران فقط پنج روز هوای پاک داشته است. روزنامه «شرق» در گزارشی نوشته است که شاخص آلودگی هوای تهران دوشنبه ۲۴ دی‌ماه روی عدد ۱۶۹ و در وضعیت ناسالم است، در حالی که شاخص کیفیت هوای لس‌آنجلس، با وجود آتش‌سوزی‌های فعال، ۳۹ و در وضعیت سالم گزارش شده است. این یعنی هوای تهران چهار برابر آلوده‌تر از لس‌آنجلس است.

«شرق» افزوده است که با وجود آتش‌سوزی‌های گسترده در لس‌آنجلس، کیفیت هوا در این شهر بهتر از تهران است و این تفاوت نشان‌دهنده مشکلات جدی در مدیریت آلودگی هوا در تهران است.

● بررسی مرکز داده‌های باز ایران نشان می‌دهد در چهار ماه نخست سال تحصیلی جاری، از مجموع ۸۰ روز کاری، مدارس کشور دست‌کم ۴۳ روز تعطیل بوده یا کلاس‌ها به صورت غیرحضوری برگزار شده‌اند.

● سالانه ۵۰ هزار شهروند جان خود را به علت آلودگی هوا از دست می‌دهند و خسارات ناشی از آلودگی هوا در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۵۹۷ هزار میلیارد بوده است.

● صدیقه ترابی معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست گفته «می‌توانیم یک روزه آلودگی هوا را حل کنیم».

● محمدصادق معتمدیان استاندار تهران پیشتر با اشاره به ادامه بحران آلودگی هوا گفته بود هم‌اینک «تنها کاری که می‌توانیم انجام دهیم، تعطیلی دانشگاه‌ها، مدارس و برخی مراکز و حتی ادارات است!»

مرکز داده‌های باز ایران نیز نشان می‌دهد نیمسال نخست سال تحصیلی جاری، بیش از ۵۰ درصد از روزهای کاری مدارس تعطیل بوده‌اند بطوری که در این نیمسال ۴۳ روز از ۸۰ روز کاری مدارس تعطیل شدند.

بررسی مرکز داده‌های باز ایران نشان می‌دهد که در چهار ماه نخست سال تحصیلی جاری (۱ مهر تا ۲۲ دی) از مجموع ۸۰ روز کاری، مدارس در مناطق مختلف کشور دست‌کم ۴۳ روز تعطیل بوده یا کلاس‌ها به صورت غیرحضوری برگزار شده‌اند در همان روزهای ابتدایی سال تحصیلی، دوم مهر، مدارس بجنورد به دلیل وقوع زلزله تعطیل شدند. در هفته سوم مهر، آلودگی هوا مدارس برخی شهرستان‌های خوزستان را به تعطیلی کشاند؛ مشکلی که در آبان‌ماه نیز منجر به چهار روز تعطیلی دیگر در این استان شد. همچنین، بارش برف و یخبندان در یک روز مدارس برخی شهرستان‌های اردبیل و آذربایجان شرقی را غیرحضوری کرد.

از ابتدای آذر، تعطیلی مدارس به دلیل تشدید آلودگی هوا

تایمز می‌گوید: «رسانه‌هایی که با دولت‌ها ارتباط نزدیک دارند، کمتر شبیه ناظران بی‌طرف هستند و بیشتر شبیه به لنگرهای استراتژیک هستند که از طریق آن می‌توانید افکار و سیاست‌های واقعی صاحبان قدرت را ببینید. در این راستا، پوشش بی‌وقفه موضوعات مرتبط با آیت‌الله خامنه‌ای، با تمرکز بر سلامت، حلقه نزدیک و حتی جانشین احتمالی ایشان، بسیار فراتر از یک گزارش خبری است. این یک فضا سازی برای انتقال یک پیام خاص طراحی شده است.»

از نظر امینی، تمرکز روی خامنه‌ای ناشی از نقش محوری او در چشم‌انداز سیاسی ایران است. وی توضیح داده است: «رهبری رکن مهم نظام حاکم بر ایران است، او نیرویی است که آن را از چالش‌های پیچیده هدایت می‌کند و جناح‌های مختلف را در عرصه سیاسی متحد می‌کند. به این ترتیب،

مجتبی خامنه‌ای در مراسم ختم یکی از نزدیکان وحید حقانیان

رهبر نه تنها یک چهره، بلکه نماد مقاومت ایران در برابر فشارهای خارجی و چالشی برای نظم موجود جهانی است.» امینی استدلال می‌کند که غرب خامنه‌ای را به عنوان مانع اصلی برای پیشبرد اهداف خود می‌داند. او توضیح می‌دهد: «آنها می‌دانند که او سنگری در برابر برنامه‌های آنهاست، و به همین دلیل است که بی‌امان به دنبال تحقیر او هستند، به این امید که موقعیت او را در داخل کشور تضعیف کنند.» امینی معتقد است که «این کمپین فقط مربوط به یک نفر نیست، بلکه برای برچیدن همان ساختاری است که به ایران اجازه داده در برابر فشارهای بین‌المللی مقاومت کند.»

موضوع جانشین احتمالی علی خامنه‌ای طی ماه‌های اخیر با افزایش بحران‌های جمهوری اسلامی بیشتر از گذشته مطرح می‌شود و در یکی از این موارد عباس پالیزدار از مهره‌های امنیتی جمهوری اسلامی پس از سال‌ها سکوت از فساد مقامات ارشد حکومت صحبت کرد و مجتبی خامنه‌ای را حلال مشکلات معرفی کرد.

جان ساورز (John Sawers) رئیس پیشین سازمان اطلاعات خارجی بریتانیا (MI6) نیز در مقاله‌ای که سوم ژانویه ۲۰۲۵ در روزنامه «فایننشال تایمز» منتشر شد، با نگاهی به تغییرات داخلی ایران، به جانشینی احتمالی مجتبی خامنه‌ای اشاره کرد و نوشت: «تجربه نشان داده که رهبران نسل دوم در رژیم‌های خودکامه که از طریق امتیاز و رانت به قدرت می‌رسند، کمتر کارآزموده هستند و فاقد تجربیاتی‌اند که نسل اول رهبران آموخته‌اند. مثال بارز آن، تفاوت حافظ اسد که مهارت مدیریت بحران را داشت با پسرش بشار که بی‌رحمی او در نهایت به فروپاشی رژیم سوریه منجر شد.»

ادعای روزنامه «تهران تایمز»: خامنه‌ای همچنان با انتصاب فرزندانش به عنوان جانشین خود مخالف است

● روزنامه انگلیسی زبان «تهران تایمز» متعلق به سازمان تبلیغات اسلامی به نقل از منابع خود مدعی شده است که علی خامنه‌ای همچنان با انتصاب هر یک از پسرانش به عنوان جانشین خودش مخالف است و مجلس خبرگان به این مسئله احترام می‌گذارد.

● «تهران تایمز» در مقدمه به گزارش روزنامه آمریکایی «واشنگتن پست» درباره بیماری خامنه‌ای و جانشینی احتمالی مجتبی خامنه‌ای اشاره کرده و می‌نویسد، بیانات و اقدامات گذشته علی خامنه‌ای نشان‌دهنده مخالفت او با ورود فرزندان او به سیاست است، چه برسد به اینکه جانشین او شوند.

● محمود محمدی عراقی عضو مجلس خبرگان مدعی شده که خامنه‌ای درخواست برخی از اعضای مجلس خبرگان برای بررسی یکی از فرزندان او برای مسئولیت‌های رهبری در آینده را رد کرده است.

● موضوع جانشین احتمالی علی خامنه‌ای طی ماه‌های اخیر با افزایش بحران‌های جمهوری اسلامی بیشتر از گذشته مطرح می‌شود و در یکی از این موارد عباس پالیزدار از مهره‌های امنیتی جمهوری اسلامی پس از سال‌ها سکوت از فساد مقامات ارشد حکومت صحبت کرد و مجتبی خامنه‌ای را حلال مشکلات معرفی کرد.

روزنامه انگلیسی زبان «تهران تایمز» متعلق به سازمان تبلیغات اسلامی به نقل از منابع خود مدعی شده است که علی خامنه‌ای همچنان با انتصاب هر یک از پسرانش به عنوان جانشین مخالف است و مجلس خبرگان به این مسئله احترام می‌گذارد.

«چرا رسانه‌های غربی مدام درباره مجتبی خامنه‌ای دروغ می‌گویند؟» عنوان این گزارش است که ۱۱ ژانویه (۲۲ دی‌ماه) منتشر شد.

«تهران تایمز» در مقدمه به گزارش روزنامه آمریکایی «واشنگتن پست» درباره بیماری خامنه‌ای و جانشینی احتمالی مجتبی خامنه‌ای اشاره کرده و می‌نویسد، بیانات و اقدامات گذشته علی خامنه‌ای نشان‌دهنده مخالفت او با ورود فرزندان او به سیاست است، چه برسد به اینکه جانشین او شوند.

محمود محمدی عراقی عضو مجلس خبرگان مدعی شده که خامنه‌ای درخواست برخی از اعضای مجلس خبرگان برای بررسی یکی از فرزندان او برای مسئولیت‌های رهبری در آینده را رد کرده است.

تهران تایمز در ادامه می‌نویسد، مقاله‌ی اخیر واشنگتن پست جدیدترین مقاله از یکسری داستان‌های دروغین و نمونه فاحش اطلاعات غلط درباره رهبر جمهوری اسلامی است.

پرویز امینی عضو هیات علمی «دانشگاه شاهد» به تهران

تعلیلی‌ها به کشور وارد می‌کند به تهدیدی جدی علیه سلامت و جان شهروندان نیز تبدیل شده است.

عباس شاهسونی رئیس گروه سلامت هوا و تغییر اقلیم وزارت بهداشت ایران اعلام کرده است که در سال ۱۴۰۲، بالغ بر ۳۰ هزار تن به دلیل آلودگی هوا جان باختند. بر اساس گزارش مسئولان وزارت بهداشت، هزینه‌های مرگ‌های منتسب به ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون در سال گذشته ۱۲ میلیارد دلار، یعنی حدود ۶۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده است.

محمدصادق حسونند رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوا دانشگاه علوم پزشکی تهران اما به تازگی آمار مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا را ۵۰ هزار مورد در سال اعلام کرده است: «سالانه حدود ۴۵۰ هزار مورد مرگ ناشی از عوامل مختلف مانند تصادف و بیماری در کشور اتفاق می‌افتد که از این تعداد ۵۰ هزار مورد آن به آلودگی هوا منتسب است.»

محمدصادق حسونند توضیح داده که «در حال حاضر آلودگی هوا مهم‌ترین عامل خطر محیطی است، یعنی مهم‌ترین آلودگی محیط زیستی است که نه فقط سلامت مردم کشور ما، بلکه سلامت مردم جهان را به خطر می‌اندازد. بر اساس رتبه‌بندی‌هایی که وجود دارد، از بین عوامل خطر و ریزفاکتورها، آلودگی هوا چهارمین عامل خطر است و حتی گاهی سومین عامل هم شناخته می‌شود.»

سمیه رفیعی عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی آذرمه امسال با بیان اینکه افزوده افزایش آمار مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا نشان‌دهنده اجرای نادرست و ناقص قانون هوای پاک در کشور است گفته بود: «با گذشت ۷ سال از تصویب و ابلاغ قانون هوای پاک تنها ۱۲ درصد احکام این قانون اجرایی شده است!»

به گفته سمیه رفیعی خسارات ناشی از آلودگی هوا در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۵۹۷ هزار میلیارد بوده است که این میزان زنگ خطری برای مسئولان مربوطه در کشور است.

قیاد مرادی سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت نیز با هشدار نسبت به افزایش آمار بیماری‌های تنفسی از جمله عفونت‌های تنفسی به علت آلودگی هوا گفته «هوای آلوده حاوی مواد شیمیایی و ذرات معلق است که از طریق تنفس، وارد دستگاه تنفسی انسان شده و مخاط این دستگاه‌ها را آسیب‌پذیر می‌کند و این شرایط، منجر می‌شود که با ورود عامل میکروبی یا ویروسی به بدن، زمینه ابتلاء به عفونت‌های میکروبی و ویروسی فراهم شود.»

وی افزوده «استفاده از ماسک‌های N۹۵ که می‌توانند از استنشاق ذرات معلق و آلاینده‌ها جلوگیری کنند؛ خودداری از ورزش یا فعالیت‌های سنگین در فضای باز در روزهایی که آلودگی هوا شدید است، تقویت سیستم ایمنی بدن در برابر عفونت‌ها با مصرف غذاهای سالم و غنی از آنتی‌اکسیدان‌ها، استفاده از دستگاه تصفیه هوا در محیط‌های بسته و کاهش استفاده از وسایل نقلیه، می‌توانند در حفظ سلامتی افراد در روزهای آلوده تأثیرگذار باشند.»

«قانون هوای پاک» از سال ۹۶ جایگزین قانون «نحوه جلوگیری از آلودگی هوا» شد. این قانون در ۳۴ ماده و ۳۹ تبصره تصویب شد و چندین دستگاه اجرایی از جمله وزارت کشور، وزارت نفت، وزارت نیرو، نیروی انتظامی، شهرداری، صدا و سیما را مکلف کرده است که هر یک به تناسب وظایف خود، اقداماتی را برای کنترل آلودگی هوا در کشور اجرایی کنند.

اینهمه نشان می‌دهد که این قانون هم مانند بسیاری دیگر از قوانین در جمهوری اسلامی اجرا نشده و شکست خورده است.

فریدون شهبازیان آهنگساز و رهبر ارکستر در ۸۲ سالگی درگذشت

فریدون شهبازیان

● فریدون شهبازیان آهنگساز و رهبر ارکستر روز شنبه ۲۲ دی ماه ۱۴۰۳ بر اثر «مشکلات حاد تنفسی» در تهران درگذشت. او دو روز قبل به دلیل مشکلات تنفسی در بیمارستان «طالقانی» بستری شده بود.

● فریدون شهبازیان از مهرماه ۱۳۹۵ تا فروردین ماه ۱۳۹۸ رهبری «ارکستر ملی ایران» را به عهده داشت.

فریدون شهبازیان آهنگساز و رهبر ارکستر روز شنبه ۲۲ دی ماه ۱۴۰۳ بر اثر «مشکلات حاد تنفسی» در سن ۸۲ سالگی در تهران درگذشت. او دو روز قبل به دلیل مشکلات تنفسی در بیمارستان «طالقانی» بستری شده بود.

شهبازیان ۲۱ خرداد ۱۳۲۱ در خیابان فخر رازی در منطقه دانشگاه تهران متولد شد. او در هنرستان عالی موسیقی تحصیلات ابتدایی موسیقی را طی کرد. او علاقمند به نواختن ساز ویولون بود. نخستین معلم وی او عطاالله خادم میثاق بود که پس از چندی او را به معلم روسی خود سرژ خوتسیف معرفی کرد.

فریدون شهبازیان تا پایان دوره ابتدایی نزد خوتسیف آموزش دید. پس از آن فراگیری ویولن را تا اخذ دیپلم نوازندگی این ساز در کلاس‌های شبانه «لوئیجی پاساناری» که در آن زمان رهبر ارکستر سمفونیک تهران بود، ادامه داد. او در ۱۷ سالگی به عضویت ارکستر سمفونیک تهران به رهبری حشمت سنجری درآمد و پس از آن همکاری خود را با ارکستر برنامه «گل‌ها»ی رادیو ایران آغاز کرد. در آن هنگام ارکستر «گل‌ها» به رهبری روح‌الله خالقی و پس از او جواد معروفی فعالیت می‌کرد. فریدون شهبازیان در سال ۱۳۴۵ رهبر گروه گر و ارکستر سمفونیک رادیو شد. در دهه ۶۰ شهبازیان آهنگسازی فیلم را آغاز کرد و با همکاری علی معلم در صداوسیما جمهوری اسلامی، شورای موسیقی را تشکیل داد. بسیاری می‌گویند این شورا یکی از ارکان سانسور هنرمندان مستقل در صداوسیما حکومتی بود.

فریدون شهبازیان از مهرماه ۱۳۹۵ تا فروردین ماه ۱۳۹۸ رهبری «ارکستر ملی ایران» را بر عهده داشت. وی پس از استعفا از مدیریت هنری و رهبری دائم ارکستر ملی ایران، به عنوان مشاور موسیقی بنیاد رودکی منصوب شد که در ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۸ از این سمت نیز کناره‌گیری کرد. این آهنگساز سابقه همکاری با خوانندگانی مثل محمدرضا شجریان، عارف، سیمین غانم، عهدیه و... را در کارنامه خود داشت.

ناهید تقوی پس از چهار سال به گروگان گرفته شدن توسط جمهوری اسلامی به آلمان بازگشت

ناهید تقوی در کنار دخترش مریم کلارن در آلمان

پاسداران انقلاب اسلامی (ساس) بازداشت شد و دادگاه انقلاب او را به اتهام «مشارکت در یک گروه غیرقانونی» به ۱۰ سال و ۸ ماه حبس محکوم کرد؛ اتهامی که ناهید تقوی و خانواده او همواره آن را قاطعانه رد کرده‌اند. مریم کلارن از آغاز بازداشت و به گروگان گرفته شدن مادرش توسط رژیم در ایران، کارزاری برای آزادی او به راه انداخت و مقامات آلمانی از جمله نمایندگان پارلمان این کشور را با خود همراه کرد.

یک هفته پیش از آنکه اجازه خروج ناهید تقوی از ایران صادر شود، چچیلیا سالا خبرنگار ایتالیایی که سه هفته در تهران به گروگان گرفته شده بود آزاد شد و به کشورش بازگشت. آزادی این خبرنگار پس از ملاقات جورجیا ملونی نخست‌وزیر ایتالیا با دونالد ترامپ انجام شد. قرار بود محمد عابدینی نجف آبادی که به اتهام ارسال تجهیزات ممنوعه در میلان بازداشت شده بود برای محاکمه به آمریکا استرداد شود. او در نهایت شامگاه یکشنبه ۲۳ دی ماه ۱۴۰۳ وارد تهران شد. در کیفرخواست آمریکا علیه عابدینی آمده است که پیپادهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از جمله منجر به مرگ سه سرباز آمریکایی شد که سال گذشته در پایگاه آمریکا در اردن هدف حمله قرار گرفتند.

تقوی در حالی از ایران خارج شد که روز ۱۷ دی ماه ۱۴۰۳ مارکوس پوتسل سفیر آلمان در تهران با علی لاریجانی دیدار و گفتگو کرده بود اما جزئیات این گفتگو مشخص نشد. در حال حاضر معلوم نیست که آیا آزادی ناهید تقوی شهروند دوتابعیتی ایرانی- آلمانی در ازای قبول اخاذی رژیم ایران توسط برلین صورت گرفته یا اینکه شرایط حاد جمهوری اسلامی آن را وادار به این اقدام کرده تا به اصطلاح حسن نیت از خود در مقابل اروپا نشان دهد و با روی کار آمدن دولت ترامپ شاید بتواند سیاست تفرقه بین اروپا و آمریکا را که در دور اول ریاست جمهوری ترامپ از ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ در پیش گرفته بود، اینبار هم به کار بگیرد. ۲۰۲۰ در پیش گرفته بود، اینبار هم به کار بگیرد.

● مریم کلارن دختر ناهید تقوی دوشنبه ۲۴ دی ماه ۱۴۰۳ خبر داد مادرش پس از چهار سال از زندان جمهوری اسلامی ایران آزاد شد و به آلمان بازگشت.

● او با انتشار عکسی از خود و مادرش در «ایکس» از همه آنهایی که در کارزار چهار ساله برای آزادی مادرش به خانواده آنها کمک کرده بودند، تقدیر کرد.

● تقوی یک روز پس از آن اجازه خروج از ایران را دریافت کرد که ایتالیا، محمد عابدینی نجف آبادی را که به اتهام ارسال تجهیزات ممنوعه در میلان بازداشت شده بود آزاد کرد و او به ایران بازگشت. قرار بود عابدینی برای محاکمه به آمریکا استرداد شود.

● یک هفته پیش از آنکه اجازه خروج تقوی از ایران صادر شود، چچیلیا سالا خبرنگار ایتالیایی که سه هفته در ایران به گروگان گرفته شده بود، در ازای آزادی عابدینی و عدم استرداد وی به آمریکا آزاد شد و به کشورش بازگشت.

● در حال حاضر معلوم نیست که آیا آزادی ناهید تقوی شهروند دوتابعیتی ایرانی- آلمانی در ازای قبول اخاذی رژیم ایران توسط برلین صورت گرفته یا اینکه شرایط حاد جمهوری اسلامی آن را وادار به این اقدام کرده تا به اصطلاح حسن نیت از خود در مقابل اروپا نشان دهد و با روی کار آمدن دولت ترامپ شاید بتواند سیاست تفرقه بین اروپا و آمریکا را که در دور اول ریاست جمهوری ترامپ از ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ در پیش گرفته بود، اینبار هم به کار بگیرد. مریم کلارن دختر ناهید تقوی دوشنبه ۲۴ دی ماه ۱۴۰۳ خبر داد مادرش پس از چهار سال، از زندان جمهوری اسلامی ایران آزاد شد و به آلمان بازگشت.

او با انتشار عکسی از خود و مادرش در «ایکس» از همه آنهایی که در کارزار چهار ساله برای آزادی مادرش به خانواده آنان کمک کرده بودند، تقدیر کرد.

تقوی اوایل پاییز ۱۳۹۹ از سوی سازمان اطلاعات سپاه

اقدام به خودکشی کوشان (خالد) پیرزاده فعال مشروطه خواه در زندان اوین

● کوشان پیرزاده روز دوشنبه ۲۴ دی ماه با بریدن رگ کردن اقدام به خودکشی کرده و به بیمارستان منتقل شده است.

● این فعال مشروطه خواه در روز یکشنبه ۲۳ دی ماه با انتشار یک فایل صوتی از زندان اوین درباره فشارهایی که به او تحمیل شده از جمله محرومیت از حق درمان و دسترسی به دارو خبر داده بود.

● کوشان پیرزاده ورزشکار و قهرمان بدنسازی که بارها سابقه بازداشت، زندان و شکنجه داشته است، آخرین بار ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۲ در حالی که قصد ترک ایران به مقصد ترکیه را داشت بازداشت شد.

کوشان (خالد) پیرزاده زندانی سیاسی مشروطه خواه در اعتراض به عدم رسیدگی پزشکی و محرومیت از دارو در زندان اقدام به خودکشی کرده است.

صفحه اینستاگرام کوشان (خالد) پیرزاده با انتشار خبر اقدام به خودکشی وی نوشته «متأسفانه فشارهای وارد شده» بر این زندانی سیاسی «از قبیل ندادن داروهای ضروری برای درمان» که پیش از این در یک فایل صوتی از داخل زندان اوین درباره اش شرح داده بود، «به بریدن رگهای گردن توسط خودش در زندان انجامید».

خالد پیرزاده در روز یکشنبه ۲۳ دی ماه با انتشار یک فایل صوتی از زندان اوین درباره فشارهایی که به او تحمیل شده از جمله محرومیت از حق درمان و دسترسی به دارو خبر داده بود.

اکنون بر اساس خبری که در صفحه اینستاگرام او منتشر شده، این زندانی سیاسی روز دوشنبه ۲۴ دی ماه اقدام به خودکشی کرده است.

«دادبان» مرکز مشاوره و آموزش حقوقی ویژه کنشگران، با انتشار خبر خودکشی کوشان (خالد) نوشته بر اساس قوانین جمهوری اسلامی «بهره مندی از درمان و دارو از حقوق اساسی و غیر قابل انکار زندانیان است. بعلاوه اینکه اساساً مسئولیت مستقیم جان و سلامت زندانیان در زندان با مقامات زندان و قوه قضاییه بوده و آنها قانوناً در برابر هرگونه خطر ناشی از عدم دسترسی به درمان برای زندانیان می بایست پاسخگو باشند».

کوشان پیرزاده زندانی سیاسی مشروطه خواه در پیامی که ۲۲ دی ماه در صفحه اینستاگرام وی منتشر شد از زندان اوین به «مردم شریف نجیب و صبور ایران عزیز» درود فرستاده و خطاب به حشمت الله حیات الغیب مدیرکل سازمان زندانها گفته بود «چند هفته ای است که درد کمر و سیاتیک مرا زمینگیر کرده و به سختی راه می روم. قرصهای تشنج به نام دپاکین ۵۰۰ تمام شده. با چندین بار مراجعه هیچگونه نتیجه ای حاصل نکردم. اسپری آسم هم تمام شده. آن را هم ندادن. برای فیزیوتراپی به بیرون از زندان می گویند که هزینه درمان با زندانی می باشد. انکار بنده آقا زاده امضایابی یا جزو بقیه سفیدها می باشم!»

این فعال مشروطه خواه افزوده بود «جناب حیات الغیب، شما دقیقاً کجایی؟ در کدام بخشنامه سازمان زندانها آمده است که هزینه درمان با زندانی است. مگر سالانه بودجه دریافت نمی کنید؟ بودجه دریافتی صرف چه چیزهای می شود که سازمانی به این بزرگی از دادن قرصهای دپاکین و اسپری آسم عاجز و ناتوان باشد؟ چرا باید به خاطر سهل انگاری برخی افراد چند روز پیش در خواب تشنج کنم و زبانم را گاز بگیرم؟»

من ۵۳ سانتیمتر بود. اینها از حرصی که داشتند به من رحم نکردند و مرا تا حد مرگ شکنجه می کردند. دستهای مرا می گذاشتند لای در فلزی اتاق بازجویی و در را بهم می کوبیدند! در دوران بازجویی دو نفر از بغل سوار زانوی من شدند؛ زیر زانوم خالی بود. زانوم شکست و از جایش در آمد! رباط صلیبی و ای سی ای و پی سی ال پایم پاره شد و اینقدر وضعیت حادی پیش آمد که در بیمارستان آرمان تحت عمل جراحی قرار گرفتم. الان یکسال از عمل جراحی ام گذشته اما هنوز خوب نشده ام و هنوز که هنوزه مجبورم با عصا راه بروم.»

این فعال مشروطه خواه همچنین به کیهان لندن توضیح داده بود «در طول بازجوییها ۹ مهره کمرم آسیب دید؛ دیسک ۳ مهره گردن و ۴ مهره بین دو کتف بیرون زده و ۲ مهره دنبالچه شکسته است که نیازمند به عمل جراحی فوریت. نخاع من به دلیل شکستگی مهره های کمرم آسیب دیده و نیازمند تزریق نخاعی دارو هستم. آیا انسان نیست که با این وضعیت اسفناک جسمی و روحی و روانی خودم را به زندان معرفی کنم؟! چون هیچ رسیدگی در زندان به من نمی شود. داروهای تاریخ مصرف گذشته، داروهای بی کیفیت و داروهایی که اصلاً مشخص نیست چه هستند را به من می دهند؛ این داروها را در بسته بندی فله ای می آورند زندان و اصلاً معلوم نیست چه داروهایی هستند!»

خالد پیرزاده در سخنانی تکان دهنده و هولناک تأکید کرده بود که خودش دو بار در دوران بازجویی تهدید به تجاوز شده است! همسرش و حتا دختر خردسالش را تهدید به تجاوز کردند! او می گوید: «حتا به دختر کوچک من رحم نکردند و تهدید کردند به او تجاوز می کنند!»

او همچنین گفته بود همه این شکنجه ها با هدف گرفتن اعترافات اجباری بوده است. وی می افزاید «این حکومت عدل علی که می گویند اینست؟ کرامت انسانی که می گویند اینست؟ آزادی بیانی که می گویند اینست؟ دموکراسی ای که می گویند اینست؟ که این بلاها را سر من به عنوان فعال مدنی که هیچ جرمی انجام نداده بیاورند؟! من هنوز که هنوزه کابوس می بینم.»

پیرزاده افزوده بود «جناب حیات الغیب، دقیقاً کجایی؟ آیا بازدید شما از زندانها خروجی مثبتی داشته؟ رفتار و عملکرد شما و همکارانتان خلاف آنچه می دانم، است که نشان می دهید. و از این لحظه، هر اتفاقی برآیم رخ دهد، بنده و خانواده ام شخص شما را مسئول می دانم.»

کوشان پیرزاده ورزشکار و قهرمان بدنسازی که بارها سابقه بازداشت، زندان و شکنجه داشته است، ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۲ در حالی که قصد ترک ایران به مقصد ترکیه را داشت بازداشت شد. او در ابتدا به بند ۲۰۹ زندان اوین منتقل و پس از سپری شدن مراحل بازجویی به بند شش زندان اوین منتقل شده است. این فعال سیاسی بار دیگر در تاریخ ۵ خردادماه ۹۸ توسط نیروهای اداره اطلاعات همراه با ضرب و جرح بازداشت و مدتی بعد با پایان مراحل بازجویی به زندان اوین منتقل شد.

این فعال مشروطه خواه از سوی شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به ریاست محمد مقیسه به اتهام «اجتماع و تبانی بر علیه امنیت ملی» به ۵ سال حبس و به اتهام «توهین به رهبری» به ۲ سال حبس و در مجموع به ۷ سال حبس تعزیری محکوم شد. این حکم در خردادماه ۹۹ توسط شعبه ۲۴ دادگاه تجدید نظر استان تهران تأیید شد.

خالد پیرزاده که بیش از دو سال ممنوع از ملاقات و مرخصی بود از دهم خرداد ۱۴۰۰ دست به اعتصاب غذا زد و دو هفته بعد و چند روز پیش از برگزاری سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری اسلامی به مرخصی درمانی فرستاده شد تا پس از آن مرخصی بطور مشروط آزاد شود. با این وعده وی به اعتصاب غذای خود پایان داد. اما با تغییر نظر دادگاه ضمن نیمه تمام ماندن روند درمان مجبور شد روز ۱۶ تیرماه به زندان بزرگ تهران (فشافویه) بازگردد و در ۲۳ تیرماه به زندان شیپان اهواز تبعید شد.

خالد پیرزاده در زمان کوتاهی که در مرخصی درمانی بسر می برد در گفتگو با «کیهان لندن» روایت تکان دهنده ای از شکنجه های جسمی و روحی که در زندان بر سر او آمده بیان کرد: «دو بار طناب دار گردنم انداختند. حکم وحشت اعدام! در بازجویی های روزهای اول چون ورزشکار بودم، بدن قوی و روی فرم و ۱۲۷ کیلو وزن داشتم و دور بازوی

از به مرگ گرفتن و به تب راضی کردن تا گربه را دم حمله کشتن

ایران است، به نظر می‌رسد که این تهدید، در واقع تهدیدی نه علیه کل خاورمیانه بلکه علیه جمهوری اسلامی است. در واقع ترامپ احتمالاً با تأکید چندباره بر این کلمه خاص، می‌خواهد با تهدید جمهوری اسلامی، ایران را بر این وا دارد تا با اعمال نفوذ بر حماس، آنها را به بازگرداندن گروگان-ها مُجاب کنند. اقدامی که شاید خود سنجشی باشد برای آگاهی از نحوه رفتار و چگونگی واکنش جمهوری اسلامی و میزان تمکین آن در برابر اعمال فشارها و تهدیدات ترامپ در هفته‌های آینده در باب مسئله هسته‌ای، موشکی و مسائل منطقه.

با اینهمه تلاقی زمان این تهدید از سوی ترامپ با تهدیدهای دیگر او درباره کانادا، پاناما، گرینلند و اوکراین حاوی نکته مهمی است. مطالبات حداکثری و تهدیدها برای جدی گرفته شدن نیاز به یک زهرچشم دارند. به بیان دیگر، جدی گرفته شدن ترامپ توسط رهبران جهان در طول این دوره از ریاست جمهوری‌اش، نیازمند یک گوشت قربانی است. چنین گروه یا کشوری، موجودیتی ضعیف است که دونالد ترامپ بتواند با هزینه نه چندان زیاد برای نمایش جدی بودن تهدیدها و مطالباتش از کشورها و نهادهای دیگر، آن را در برابر دیدگان جهانیان قربانی سازد.

حماس و حامیانش اگر تمکین نکنند، خود را به گوشت قربانی ترامپ در نمایش پر زرق و برق قدرت و اراده‌اش در برابر جهان تبدیل کرده‌اند. و اگر تمکین کنند نیز باز به نمایش قدرت و اراده ترامپ رونق بخشیده‌اند. ترامپی که یکی دیگر از ویژگی‌های شخصیتی‌اش علاقه وافر و همچنین سابقه او در تولید نمایش‌های تلویزیونی است. اما این قدرت‌تمایی برای متحدان آمریکا تنها قدرت‌تمایی باقی خواهد ماند و تقریباً محال است که ترامپ بخواهد دست به اقدامی جدی هم‌سطح با تهدیداتش در برابر آنها انجام دهد. این از آن روست که همانطور که گفته شد، تمکین یا عدم تمکین حماس در نهایت نتیجه مورد نیاز آقای ترامپ را در بر خواهد داشت و در هر حالت، نمایش او طبق برنامه قبلی به روی پرده خواهد رفت.

پرسش اساسی اما در این لحظه آن است که کدامیک از گروه‌ها یا کشورهای اشاره شده چنین پتانسیلی را دارد که احتمالاً از روی رفتار و عقاید ایدئولوژیک در برابر مطالبات تهدیدآمیز ترامپ ایستادگی کند؟ به نظر می‌رسد حماس برای این منظور بهترین مورد باشد. ولی گزینه دیگر که اتفاقاً همانطور که اشاره شد- به حماس و تهدید ترامپ مربوط است، جمهوری اسلامی ایران است که خود و متحدانش در منطقه متحمل ضربه‌هایی اساسی شده و از دید ایالات متحده و اسرائیل در موضع ضعف قرار دارند.

البته گزینه مرتبط دیگر، گروه انصارالله یمن است که در حمایت از حماس به آمریکا، اسرائیل و متحدان آنها حمله کرده و در حمل و نقل دریایی خلل ایجاد کرده‌اند. از این رو باید دید که واکنش ایران و حماس به مطالبات تهدیدآمیز ترامپ چگونه خواهد بود. باید به نظاره این امر نشست که آیا حماس، جمهوری اسلامی ایران و انصارالله خواهند توانست تا از قربانی شدن در آیین زهرچشم گرفتن مورد نظر دونالد ترامپ قسر در روند یا نه. اینکه آیا گربه برای کشته نشدن دم حمله راهی خواهد یافت یا نه.

*رایان نورانی پژوهشگر مرحله‌ی دکتری در حوزه فلسفه سیاسی در دانشگاه ایلینوی، شیکاگو

دونالد ترامپ در شب انتخابات / وست پام بیچ فلوریدا / ۶ نوامبر ۲۰۲۴ / رویترز

اما نماینده ترامپ کیست؟ استیو ویتکاف مذاکره‌کننده‌ی وی برای حل و فصل این مسئله یک سرمایه‌گذار مسکن و املاک است. در کنفرانس مطبوعاتی اخیر خود، دونالد ترامپ چندین بار بر این موضوع تأکید کرد که «آنچه ما نیاز داریم فردی است که بتواند معامله جوش دهد. او یک معامله‌گر فوق‌العاده است. ما کسانی را داریم که از سر و ته موضوع سر درمی‌آورند ولی نمی‌توانند چانه بزنند و معامله جوش بدهند. درست مثل یک جراح خوب، این کار را باید به یک معامله‌گر خوب سپرد.»

در ادامه همین سخنان، او دوباره و در حالی که استیو ویتکاف در کنارش ایستاده بود، باز بر این تهدید شدید خود تأکید کرد که «اگر معامله‌ای تا زمان روی کار آمدن من انجام نگیرد، خاورمیانه را جنم در بر خواهد گرفت. این برای همه در آن منطقه بد خواهد بود.» اینها همه نشان از ذهنیت دونالد ترامپ و اهمیت قدرت معامله‌گری نزد اوست. از دید تحلیل حاضر، همین تهدید علیه حماس نیز در راستای سیاست «به مرگ گرفتن و به تب راضی شدن» است که معنا می‌یابد.

استیو ویتکاف نیز در ادامه سخنان ترامپ اضافه کرد که «آوازه‌ی رئیس جمهور، انتظارات وی، خطوط قرمز و چیزهایی که در اینباره گفته است، عوامل پیش‌برنده‌ی این مذاکرات هستند. رئیس جمهور خشمگین است و اختیارات بالایی به ما داده.» او و ترامپ در ادامه چندین بار بر این تهدید تأکید کردند که «بهتر است که قبل از روی کار آمدن دولت جدید ایالات متحده، گروگان‌ها آزاد شوند». دونالد ترامپ از قدرت بی‌بدیل ایالات متحده آگاه است و برخلاف رقبای دموکراتش چنین باور ندارد که اعمال فشار بر متحدان آمریکا آنها را از این کشور دور خواهد ساخت. از این رو مطالبه حداکثری و تهدیدآمیز از سوی ترامپ از دید او موجب تمکین کشورهای مورد نظر گشته و پذیرش حداکثری مطالبات او را به همراه خواهد داشت.

اما در این میان باید بر این نکته مهم تأکید کرد که ترامپ نه تنها حماس، بلکه «خاورمیانه» را نیز تهدید کرد. اما از آنجا که تنها حامی حماس در خاورمیانه جمهوری اسلامی

تصور حمله‌ی نظامی ایالات متحده به پاناما و گرینلند برای الحاق آنها به خاک آمریکا، و یا تهدید اقتصادی کانادا در جهت الحاق آن و اعلام آن به عنوان ایالت پنجاه و یکم ایالات متحده، تغییر نام خلیج مکزیک به خلیج آمریکا، بالا بردن سهم پرداختی اعضای ناتو به پنج درصد و اخراج دستجمعی همه مهاجران غیرقانونی چنان دشوار است که شونده را در ناباوری غرق می‌کند. اما در عین حال بیان این جملات از سوی قوی‌ترین رهبر جهان، هرچند غیرمحتمل اما جهان و کشورهای مورد نظر را به واکنش برمی‌انگیزد.

رایان نورانی - اظهارات دونالد ترامپ رئیس جمهور منتخب آمریکا در روزهای اخیر درباره‌ی مناقشات بین‌المللی و همسایگان ایالات متحده به واکنش‌های بسیاری دامن زده و تحلیل‌های متنوعی را در پی داشته است. برخی معتقدند که باید گفته‌های او را همانگونه که هست، برداشت کرده و جدی گرفت؛ دیگری بر این باورند که سخنان او را نباید آنطور که هست برداشت نمود بلکه باید آنها را به واسطه تحلیل‌های پیچیده‌تری مورد بررسی قرار داد. من در این نوشته، در دفاع از تحلیل دوم بر خواهم آمد و شواهد خود را در اینباره ارائه خواهم نمود.

تصور حمله‌ی نظامی ایالات متحده به پاناما و گرینلند برای الحاق آنها به خاک آمریکا، و یا تهدید اقتصادی کانادا در جهت الحاق آن و اعلام آن به عنوان ایالت پنجاه و یکم ایالات متحده، تغییر نام خلیج مکزیک به خلیج آمریکا، بالا بردن سهم پرداختی اعضای ناتو به پنج درصد و اخراج دستجمعی همه مهاجران غیرقانونی چنان دشوار است که شونده را در ناباوری غرق می‌کند. اما در عین حال بیان این جملات از سوی قوی‌ترین رهبر جهان، هرچند غیرمحتمل اما جهان و کشورهای مورد نظر را به واکنش برمی‌انگیزد.

همانطور که روشن است پیشینه‌ی رهبران دولت‌ها می‌تواند تأثیر بسزایی در شخصیت و نحوه تصمیم‌گیری آنها ایفا کند. دونالد ترامپ یکی از مشهورترین تاجران آمریکا است و بخش مهمی از فعالیت‌های اقتصادی او در سرمایه‌گذاری در بازار املاک خلاصه می‌شود. ویژگی اصلی چنین فردی قدرت چانه‌زنی و معامله‌گری اوست و یکی از اصول فن چانه‌زنی به سبک و سیاق رایج در هر نوع بازاری به‌خصوص بازار املاک، بالا گرفتن سطح مطالبات است؛ خصوصاً زمانی که هر دو طرف و به ویژه طرف خریدار معامله به خوبی بر نیاز خود به جلب توافق فروشنده (در اینجا آمریکا) برای کسب مال مورد نظر (در اینجا، قدرت و حمایت آمریکا) آگاه است. در چنین شرایط نابرابری، فروشنده تلاش می‌کند تا به کسب سود حداکثری در معامله دست بزند و این نمونه‌ی بارز مَثَل ایرانی «به مرگ گرفتن و به تب راضی کردن» است.

در مورد دونالد ترامپ، این نحوه‌ی مواجهه بعلاوه رویکرد «مرد دیوانه» و عدم قطعیت ناشی از آن، کشورهای مورد نظر را بر این وا می‌دارد تا در جهت رفع این تهدیدات و تحریکات، موضع‌گیری کرده و دست به واکنش بزنند. اما گزینه‌های موجود دو انتخاب بیشتر نیستند: کسب رضایت فروشنده (اعمال‌کننده‌ی قدرت) یا مقابله و مقاومت در برابر آن.

یکی از شواهد این تحلیل، در مذاکرات غزه نمایان است. جایی که نماینده ترامپ در حال مذاکره با حماس برای بازگرداندن گروگان‌های اسرائیلی و آمریکایی است.

زنان ایران؛ از پیشرفت تا پسرفت؛ فریاد بز نیم «زن زندگی آزادی» تا شاهزاده نیز در نشست ژنو بازتاب صدای ما باشد

● در دوران پهلوی، با تصویب قوانین مترقی، گام‌های بلندی در جهت ارتقای جایگاه زنان در جامعه برداشته شد اما با پیروزی انقلاب اسلامی، تمامی این دستاوردها به سرعت از بین رفت.

● مقایسه وضعیت زنان در ایران قبل و بعد از انقلاب، نشان می‌دهد که انقلاب اسلامی نه تنها به وعده‌های خود مبنی بر آزادی و برابری عمل نکرد، بلکه به حقوق اولیه زنان نیز تجاوز کرد. زنان ایران امروز، همچنان برای احقاق حقوق از دست رفته خود مبارزه می‌کنند و خواستار کسب آنها مانند ایران پیش از انقلاب هستند. ایرانی که ایرانیان در آن شهروند بودند و ایرانی بودن در دنیا اعتبار داشت.

الهام برهان - انقلاب سال ۵۷، بجای تحقق آرمان‌های آزادی و برابری، به یک نقطه عطف تاسف‌بار در تاریخ مبارزات زنان ایرانی تبدیل شد. پیش از این انقلاب، زنان ایران در مسیر پیشرفت و توسعه قرار داشتند و از بسیاری از حقوق اجتماعی و سیاسی برخوردار بودند.

در دوران پهلوی، با تصویب قوانین مترقی، گام‌های بلندی در جهت ارتقای جایگاه زنان در جامعه برداشته شد. از جمله مهم‌ترین این دستاوردها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: حق رای و نامزدی در انتخابات؛ در سال ۱۳۴۱، زنان ایرانی برای اولین بار حق رای و نامزدی در انتخابات مجلس شورای ملی را به دست آوردند. این دستاورد، ایران را در زمره پیشروترین کشورهای منطقه در زمینه حقوق زنان قرار داد. آزادی پوشش: زنان ایرانی در دوران پهلوی، آزاد بودند تا پوشش مورد نظر خود را انتخاب کنند. حجاب اجباری نبود و زنان می‌توانستند در اماکن عمومی و خصوصی، با هر نوع پوششی که مایل بودند، ظاهر شوند.

دسترسی به تحصیلات عالی: فرصت‌های تحصیل برای زنان گسترش یافت و بسیاری از زنان ایرانی توانستند در دانشگاه‌ها و مراکز علمی مشغول به تحصیل شوند. مشارکت در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی: زنان ایرانی در دوران پهلوی، در عرصه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی فعال بودند و در بسیاری از مشاغل، از جمله پزشکی، حقوق، مهندسی و آموزش، فعالیت می‌کردند. تاسیس سازمان‌های زنان: سازمان‌هایی مانند کانون بانوان ایران و انجمن‌های زنان، در جهت ارتقای جایگاه زنان در جامعه فعالیت می‌کردند.

پس از انقلاب و محدودیت‌های اعمال شده بر زنان با پیروزی انقلاب اسلامی، تمامی این دستاوردها به سرعت از بین رفت. قوانین تبعیض‌آمیز و محدودکننده‌ای علیه زنان وضع شد که آنها را از بسیاری از حقوق اولیه خود محروم

به دنیا نیامده بودیم. حق و حقوقی که قبل از آن انقلاب سیاه برای زنان وجود داشت با شکل‌گیری انقلاب و روی کار آمدن مرتجعین سرخ و سیاه، از زنان سلب شد و آنها از تمام حقوق خود هم در مقام شهروند و هم در مقام انسان، محروم شدند. حالا سال‌هاست که من و هم‌نسل‌هایم یا دیگر نسل‌های پس از انقلاب با تبعیض‌های جنسیتی دست و پنجه نرم می‌کنیم.

من و مایی که امروز فریاد «زن، زندگی، آزادی» سر می‌دهیم، درواقع خواهان همان حقوقی هستیم که ناعادلانه از ما از چهل و شش سال پیش دزدیده شد.

شاید شما هم مثل من زمانی که دختر بچه‌ای در ایران بوده‌اید، بارها آرزو کرده باشید که ای کاش پسر می‌بودید و می‌توانستید در کوچه و خیابان‌های محله‌تان دوچرخه سواری کنید یا فوتبال بازی کنید و در محل کار حق و حقوقتان پایمال نشود. لیست بلند بالایی است. اما کنار ای کاش‌ها و حسرت‌هایمان، حسرت دیگرمان که زن و مرد ندارد، این است که ای کاش در دوران پادشاهی پهلوی به دنیا می‌آمدم تا طعم شهروند بودن در سرزمینی رو به توسعه را که می‌رفت نگین خاورمیانه و جهان باشد، می‌چشیدیم.

ما زنانی که ایران را ترک کردیم تا یک زندگی عادی و خیلی خیلی معمولی داشته باشیم.

ما زنانی که از جامعه زن‌ستیز و فرهنگ مردسالار خسته شده‌ایم و برابری و عدالت و آزادی را می‌خواهیم. حالا همراه با زنان داخل ایران که مقتدرانه و شجاعانه در حال مبارزه برای پایان چهل و شش سال سیاهی و اسارت هستند، شعار زن زندگی آزادی را فریاد می‌زنیم.

پس بگذارید فریاد بز نیم «زن زندگی آزادی» تا شاهزاده که صدای ما زنان نیز هست در نشست ژنو صدای ما را نیز انعکاس دهد.

*الهام برهان فعال سیاسی و حقوق بشر در «صحنه آزادی»

کرد. برخی از مهم‌ترین این محدودیت‌ها عبارتند از: حجاب اجباری: یکی از اولین اقدامات رژیم جدید، اجبار زنان به حجاب اسلامی بود که به شدت آزادی فردی زنان را محدود کرد.

محدودیت در تحصیل و اشتغال: فرصت‌های تحصیلی و شغلی برای زنان به شدت کاهش یافت و بسیاری از زنان از ادامه تحصیل و اشتغال بازماندند.

تبعیض در قوانین خانواده: قوانین خانواده به گونه‌ای اصلاح شد که حقوق زنان را به شدت محدود کرد و مردان را بر زنان مسلط ساخت.

محدودیت در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی: فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی زنان به شدت محدود شد و بسیاری از فعالان زن زندانی یا تبعید شدند.

عدم رشد مشارکت اقتصادی زنان: نرخ مشارکت اقتصادی زنان در ایران، به ویژه در مقایسه با کشورهای منطقه، بسیار پایین است.

مقایسه وضعیت زنان در ایران قبل و بعد از انقلاب، نشان می‌دهد که انقلاب اسلامی نه تنها به وعده‌های خود مبنی بر آزادی و برابری عمل نکرد، بلکه به حقوق اولیه زنان نیز تجاوز کرد. زنان ایران امروز، همچنان برای احقاق حقوق از دست رفته خود مبارزه می‌کنند و خواستار کسب آنها مانند ایران پیش از انقلاب هستند. ایرانی که ایرانیان در آن شهروند بودند و ایرانی بودن در دنیا اعتبار داشت.

تنها کافی بود یک سال از فتنه ۵۷ و شکل‌گیری جمهوری اسلامی بگذرد تا برای همه مشخص شود جمهوری اسلامی، این فرقه تبهکار برای غارت و اسارت گرفتن ایرانیان آمده است. وقتی برای اولین بار در سال ۱۳۵۸ فریاد زنان برای پس گرفتن حقوق‌شان و حق زن بودنشان در خیابان‌های ایران طنین‌انداز شد، خیلی از ما که امروز برای احقاق حقوق از دست رفته خود در آن سرزمین در تلاش هستیم، هنوز

ایده و اندیشه پهلوی؛ درخت صدساله‌ی توسعه و آزادی و آبادی ایران

● در شرایط کنونی که ایران با چالش‌های گوناگون داخلی و خارجی روبروست، اتحاد حول محور خاندان ایرانی‌ساز پهلوی به تقویت روحیه و قدرت ملی کمکی شایان توجه می‌کند. به علاوه تجربه خاندان پهلوی در مدرن‌سازی ایران الهام‌بخش تلاش‌های جدید برای پیشرفت کشور خواهد بود.

● ایده پهلوی در تمام یکصد سال گذشته در حال نبرد با ارتجاع سرخ و سیاهی بود که هنوز که هنوز است در کار است.

سیاوش پندار - تقویم ایران به سال ۱۴۰۴ خورشیدی و یکصدسالگی پایه‌گذاری سلسله پهلوی و آنچه بسیاری از آن به «نظم رضا» یاد می‌کنند نزدیک می‌شود و اگر نگوییم مردمان امروز ایران بیش از مردمان فهیم و فرهیخته در سال ۱۳۰۴ به حضور ایده پهلویسم و شخص رضاشاه پهلوی احساس نیاز می‌کنند، قطعاً کمتر از آن نیست.

آن روز رودخانه‌ای بر دشت خشک و دهشت‌زده ایران باقی‌مانده از دوران قاجار شروع به جریان یافتن کرد که در تمام این صدسال جاری و ساری بوده است. هرچند ۴۶ سال از این قریب به یکصد سال ملت ایران با اسارتی سیاه در فریب و نیرنگ، خود را از نعمت این رودخانه‌ی آبادی، توسعه و پیشرفت، در بهترین سال‌های قرن بیستم و بیست و یکم محروم کرد. اما در تمام این یکصد سال حتی یک روز در جریان این رودخانه توقیفی رخ نداد و پادشاهان پهلوی یکی پس از دیگری از رضاشاه اول به محمدرضاشاه و پس از آنها شاهزاده رضا پهلوی ولیعهد ایران همواره در سپهر سیاسی کشور همچون ستاره‌هایی راهنما و رهبری در مسیر توسعه بوده‌اند. این خانواده حقیقتاً مانند رودخانه بی‌توجه به سنگ‌های میان راه، همواره مصمم و با اراده و بدون ناامیدی مسیر خویش را پیموده‌اند تا هرگاه ایرانیان متوجه اهمیت این رودخانه تمدن‌ساز شدند، گرداگرد آن بیایند و بار دیگر ایرانی‌سازی را از سر بگیرند. اکنون همان زمان است.

در شرایط کنونی که ایران با چالش‌های گوناگون داخلی و خارجی روبروست، اتحاد حول محور خاندان ایرانی‌ساز پهلوی به تقویت روحیه و قدرت ملی کمکی شایان توجه می‌کند. به علاوه تجربه خاندان پهلوی در مدرن‌سازی ایران

حذف دارو از سبد مصرفی کارگران و بازنشستگان به علت گرانی؛ هشدار رئیس اتاق بازرگانی درباره کاهش کیفیت داروهای داخلی

● افزایش ۲۰۰ تا ۵۰۰ درصدی دارو طی تنها چند هفته با درآمدهای ناچیز بیش از نیمی از جمعیت کشور همخوانی ندارد.

● گزارش‌ها نه تنها افزایش قیمت ۹۹۵ قلم دارو از ابتدای سال تا کنون را تأیید می‌کنند بلکه دست‌کم ۳۶۰ قلم دارو نیز با کمبود روبرو هستند.

● محمود نجفی عرب رئیس اتاق بازرگانی نیز هشدار داده که عدم تأمین منابع ارزی سبب کاهش کیفیت داروها و تجهیزات پزشکی ساخت داخل خواهد شد.

● حسن صادقی فعال صنفی بازنشستگان: داروهای تحت پوشش بیمه عمدتاً داخلی هستند و برای درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، بازنشستگان ناچار به خرید داروهای خارجی با قیمت‌های بالا از بازار آزاد می‌شوند.

● علیرضا حیدری کارشناس رفاه و تأمین اجتماعی اما معتقد است آنچه وزیر بهداشت درباره پرداخت ارقام افزایش یافته دارو از سوی بیمه‌ها ادعا کرده عملی نخواهد شد و در نهایت هزینه دارو برای مردم افزایش خواهد یافت.

قیمت دارو در ایران همچنان در حال افزایش است و به گفته رئیس اتاق بازرگانی تهران، عدم تأمین منابع ارزی سبب کاهش کیفیت داروها و تجهیزات پزشکی ساخت ایران خواهد شد.

افزایش قیمت دارو در ایران ادامه دارد و گزارش‌ها از حذف دارو از سبد مصرفی بسیاری از خانوارها به علت افزایش قیمت‌ها حکایت دارد. افزایش ۲۰۰ تا ۵۰۰ درصدی دارو طی تنها چند هفته با درآمدهای ناچیز بیش از نیمی از جمعیت کشور همخوانی ندارد.

از سوی دیگر برخی اقلام دارویی از جمله داروهای بیماری‌های خاص و همچنین برخی از تجهیزات پزشکی پرمصرف مانند دستگاه اندازه‌گیری قند خون نیز با افزایش قیمت‌های بیش از دو برابری روبرو شده است. گزارش‌ها نه تنها افزایش قیمت ۹۹۵ قلم دارو از ابتدای سال تا کنون را تأیید می‌کنند بلکه دست‌کم ۳۶۰ قلم دارو نیز با کمبود روبرو هستند.

محمود نجفی عرب رئیس اتاق بازرگانی نیز هشدار

الهام‌بخش تلاش‌های جدید برای پیشرفت کشور خواهد بود. اندیشه یا گفتمان پهلوی در تمام یکصد سال گذشته تا امروز ثابت بوده است. برخلاف رقبا و دشمنان این ایده که به قول معروف «هر روز به رنگی بت عیار درآید» و در گذشته به اسم حمایت از برادرانشان در مسکو با رضاشاه مخالفت می‌کردند و از اشغال ایران حمایت، پس از آن به اسم مقابله با آمریکا با پهلوی مبارزه می‌کردند و امروز با پول و التماس مقامات سابق آمریکا را به کمپ‌های خود دعوت می‌کنند، ایده پهلوی در تمام یکصد سال اخیر بر توسعه و پیشرفت و آزادی و آبادی ایران تأکید داشته است و این تنها مصادیق پیشرفت و توسعه بوده است که به‌روز شده است. یک روز کشیدن جاده و راه آهن و ساخت دانشگاه در مسیر ایده توسعه ایران ضروری بود و روزی دیگر دادن حق رای به زنان و اصلاحات ارضی و همه آنچه انقلاب شاه و ملت نامیده شد و امروز پهلوی سوم، در ادامه همان ایده پهلوی به دنبال جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، توسعه فناوری آبی، آزادی اجتماعی و سیاسی است.

ایده پهلوی در تمام یکصد سال گذشته در حال نبرد با ارتجاع سرخ و سیاهی بود که هنوز که هنوز است در کار است. ارتجاع سرخ به اشکال مختلف از پیرمردهای دف‌نواز با عکس چه گوارا تا برخی زندانی‌های سلبریتی و جایزه‌بگیر در حال جولان دادن است و ارتجاع سیاه درحال دفاع مذبوحانه از آرمان‌هایی شکست‌خورده که هیچکدام در مسیر پیشرفت و بهبود زندگی ملت ایران نبوده است. باید ملت ایران را در این برهه تاریخی، ملت خوش‌شانسی دانست که مانند دوره‌هایی چون ظهور یعقوب لیث در آستانه نابودی فرهنگ ایران، ظهور نادر در زمان اشغال ایران و ظهور رضاشاه بزرگ در آستانه فروپاشی ایران طاعون زده قاجار، امروز نیز شانس بزرگی چون ولیعهد ایران را در مقابل دارد و این شانس نه یک پدیده ساختگی و نوظهور که محصول درخت پرشکوه یکصدساله‌ای است که رضاشاه بزرگ کاشت و محمدرضاشاه آن را آبیاری کرد تا همچنان و امروز نیز میوه‌ی ایده و اندیشه‌ی پهلوی به ثمر بنشیند و به عنوان آلترناتیو بی‌رقیب در مسیر توسعه و آزادی و آبادی ایران بار دیگر خود را پشتوانه‌ی سعادت ملت قرار دهد.

*سیاوش پندار استاد علوم سیاسی

خود برای خرید داروهای ضروری هستند. به عنوان مثال، یک بازنشسته اظهار داشته است که با حقوق ماهیانه ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، حدود ۸۶۰ هزار تومان را صرف خرید دارو می‌کند.

این گزارش افزوده «افزایش قیمت داروها منجر به کاهش دسترسی به داروهای حیاتی و تأثیر منفی بر سلامت عمومی جامعه شده است. برخی از بیماران به دلیل هزینه‌های بالا، از ادامه درمان منصرف می‌شوند که این امر می‌تواند به تشدید بیماری‌ها و افزایش هزینه‌های درمانی در بلندمدت منجر شود.»

سمیه گلپور رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور نیز به خبرگزاری «تسنیم» گفته «این روزها فشار گرانی‌ها را بر جیب خالی کارگران مشاهده می‌کنیم. توجیه دولت و وزارت بهداشت این است که علت گرانی شدن دارو، جلوگیری از ورشکستگی داروسازان است. اگر دولت به فکر مردم بود برای دارو یارانه می‌داد تا موج آزادسازی و تعدیل

به دارو نمی‌رسید.»

سمیه گلپور توضیح داده که «تا قبل از گرانی دارو هم کارگران شاغل و بازنشستگان تأمین اجتماعی با دریافتی اندکی که دارند برای تأمین دارو به خصوص داروهای بیماری‌های خاص، مشکلات بسیار داشتند. چرا که اکثر کارگران بیان می‌کنند که بسیاری از داروها با بیمه پایه پوشش داده نمی‌شود. سقف پوشش بیمه تکمیلی هم محدود است. عملاً کارگران از جیب خالی خود باید هزینه دارو را پرداخت کنند. مدت‌های زیادی است که سهم درمان در سبد هزینه‌های خانواده‌های مزد بگیر دیده نمی‌شود.»

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور افزوده «متأسفانه مدت‌های زیادی است که در جیب کارگران هزینه‌های برای درمان باقی نمی‌ماند؛ کارگران به سمت خود درمانی رفته‌اند. اکنون با گرانی شدن دارو شرایط برای کارگران سخت‌تر از گذشته می‌شود.»

افزایش می‌یابد به عبارتی پرداخت از جیب مردم بابت دارو بیشتر می‌شود.»

این کارشناس رفاه و تأمین اجتماعی افزوده «جداول قیمتی جدید که داروسازها منتشر کرده‌اند، اعداد سنگینی را نشان می‌دهند؛ داروهایی هستند که تا ۴۰۰ درصد گران شده‌اند؛ این رقم خیلی زیاد است و با توجه به اینکه سال آینده ارز تأمین کالاهای اساسی، هم کاهش می‌یابد و هم گران می‌شود، یک گرانی دیگر هم آن طرف سال خواهیم داشت.»

علیرضا حیدری افزوده «قیمت نهایی دارو باید به داروخانه‌ها اعلام شود؛ طبق وعده وزارت بهداشت باید ما به التفاوت قیمت در نقطه مصرف از سوی بیمه‌ها پرداخت شود اما اگر قرار به تحقق وعده آقای وزیر باشد، باید پرداخت از جیب مصرف‌کننده تغییری نکند حداقل در مورد داروهایی که تحت پوشش بیمه هستند؛ مثلاً اگر پیش از این از ۵۰ ریال پول دارو، ۲۰ ریال را مصرف‌کننده پرداخت

می‌کرد، حالا که قیمت برای مثال ۱۰۰ ریال شده بازم مصرف‌کننده باید همان ۲۰ ریال را بپردازد.»

خبرگزاری «تسنیم» وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز از حذف دارو از سبد مصرفی اقشار بازنشسته خبر داده است.

حسن صادقی عضو کمیته درمان کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی تهران به خبرگزاری «تسنیم» گفته «بسیاری از بازنشستگان به دلیل افزایش هزینه‌های خرید داروی آزاد، دچار مشکل مالی شده‌اند. این در حالی است که داروهای تحت پوشش بیمه عمدتاً داخلی هستند و برای درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، بازنشستگان ناچار به خرید داروهای خارجی با قیمت‌های بالا از بازار آزاد می‌شوند.»

«تسنیم» نوشته «این افزایش قیمت‌ها در شرایطی رخ می‌دهد که بسیاری از کارگران و بازنشستگان با حقوق ثابت و محدود، توانایی تأمین هزینه‌های بالای دارو را ندارند. برخی از آنها مجبور به صرف بخش قابل‌توجهی از حقوق

داده که عدم تأمین منابع ارزی سبب کاهش کیفیت داروها و تجهیزات پزشکی ساخت داخل خواهد شد.

او توضیح داده «بسیاری از تولیدکنندگان دارو باید مواد اولیه خود را با ارز آزاد تهیه کنند، در حالی که قیمت نهایی محصولاتشان بر اساس نرخ‌های تعیین‌شده توسط کمیسیون، بسیار پایین‌تر از هزینه‌های واقعی است. علاوه بر این، فرآیند بررسی و تصویب تغییرات قیمتی بسیار طولانی و پیچیده است. این تأخیر در تصمیم‌گیری‌ها، باعث شده که شرکت‌های داروسازی نتوانند به سرعت به تغییرات بازار واکنش نشان دهند و در نتیجه تولید برخی از داروها با توقف یا کاهش مواجه شده است که این موضوع هم مجدداً روی کیفیت اثر دارد.»

رئیس اتاق بازرگانی در گفتگو با «اکو ایران» گفته «باید تأکید کنم که صنعت داروسازی کشور با چالش‌های جدی روبه‌رو است و مهم‌ترین چالش آن، نظام قیمت‌گذاری است. اگر دولت بخواهد از مردم حمایت کند، باید تمامی زنجیره تأمین را در نظر بگیرد و به تعهدات خود عمل کند. کمبود دارو یک مسئله حیاتی است و نمی‌توان با آن شوخی کرد.»

به گفته محمد نجفی عرب «نظام فعلی قیمت‌گذاری نه تنها از تولیدکنندگان حمایت نمی‌کند، بلکه در نهایت منجر به کاهش دسترسی بیماران به داروهای حیاتی می‌شود.»

رئیس اتاق بازرگانی افزوده «تعیین قیمت دارو به شکلی است که بسیاری از هزینه‌های واقعی تولید را در نظر نمی‌گیرد. تورم و تغییرات نرخ ارز به شدت هزینه‌های تولید را بالا برده است. مثلاً مواد اولیه برخی داروها با ارز ترجیحی وارد می‌شوند، اما سایر هزینه‌های تولید، مانند بسته‌بندی، دستمزد کارکنان، و هزینه‌های حمل‌ونقل، با نرخ ارز آزاد یا نرخ‌های بالاتری محاسبه می‌شوند. این تناقض باعث می‌شود تولیدکنندگان تحت فشار قرار بگیرند و حتی در مواردی تولید برخی داروها برای آنها زیان‌ده باشد.»

سخنگوی کمیسیون بهداشت مجلس نیز اخیراً هشدار داده که عدم اجرای تکالیف قانونی توسط دولت، وزارت بهداشت، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی، وضعیت کمبود دارو را تشدید کرده و میزان مرگ‌ومیر ناشی از این بحران را افزایش داده است. به گفته او، دولت به جای تخصیص ۱۰۵ هزار میلیارد تومان بودجه به وزارت بهداشت، تنها ۶۹ هزار میلیارد تومان آن را در نظر گرفته است. این کاهش بودجه، مشکلات تأمین مالی حوزه بهداشت را عمیق‌تر کرده است.

در آنسو محمدرضا ظفرقندی وزیر بهداشت جمهوری اسلامی اما «گرانی دارو» را رد کرده و گفته «اصلاح قیمتی» برای حمایت از داروسازان صورت گرفته تا از ورشکستگی آنها جلوگیری کنند. او همچنین گفته «۸۰ درصد داروهای تزریقی، بیمارستانی هستند و به محض تجویز و مصرف در صورت حساب بیمارستان توسط بیمه پرداخت می‌شوند. مکاتبات لازم با بیمه‌ها صورت گرفته است که این ما به التفاوت قیمت از سوی بیمه‌ها پرداخت شود.»

علیرضا حیدری کارشناس رفاه و تأمین اجتماعی اما معتقد است آنچه وزیر بهداشت درباره پرداخت ارقام افزایش یافته دارو از سوی بیمه‌ها ادعا کرده عملی نخواهد شد و در نهایت هزینه دارو برای مردم افزایش خواهد یافت.

علیرضا حیدری گفته «ادعای وزیر بهداشت این است که نرخ دارو را واقعی کردیم چون تولیدکنندگان دچار ضرر و خسران هستند و ما برای تداوم تولید دارو را گران می‌کنیم اما فشاری به مصرف‌کننده نمی‌آوریم؛ اما چطور قرار است در نقطه مصرف سهم پرداختی مردم زیاد نشود؟ پیش‌بینی من این است که حتماً هزینه‌های دارویی مصرف‌کنندگان

زنان پارسی بر صحنه تئاتر «زینگارو» در پاریس

در نمایش «زنان پارسی» تنها پنج ایرانی حضور دارند و بقیه هنرمندان از ملیت‌های مختلف هستند. سته‌تار و شورانگیز با شادی فتحی، سنتور با فرناز مدرسی فر و تنبک با نیلوفر محسنی،

آواز و کمانچه با فیروزه رئیس دانا و رقص با سحر دهقان اجرا می‌شود.

سحر دهقان کارگردان، رقصنده، طراح و معلم رقص کلاسیک و معاصر ایران و آسیای میانه است. این هنرمند در مورد کار با بارتاباس می‌گوید: «او برای من کسی مانند شکسپیر و مولیر است. پدیده‌ای نادر که تکرار نخواهد شد. بارتاباس در زمینه تئاتر و کار با حیوانات شیوه نوینی را ابداع کرده و تاریخ تازه‌ای را در هنر نمایش رقم زده است.»

وی در ادامه می‌گوید: «بارتاباس برای نمایش «زنان پارسی» بسیار زحمت کشید. بیش از یک سال زمان برای تحقیق و پژوهش تاریخ، شعر و موسیقی ایران گذاشت. ترجمه شعرهای کلاسیک و معاصر زنان ایران مانند فروغ فرخزاد، سیمین بهبهانی و شاعران زن افغان را یک به یک خوانده

آرزوست.

«زنان پارسی» نمایشی شگفت‌انگیز از ادوار مختلف تاریخ ایران است. صحنه‌ای فرش شده از آب با تُرکتازی زنان بر اسب‌ها که شجاعت و دلاوری و مقاومت و ایستادگی‌شان را ظریف و شاعرانه در سرزمینی کهن به نمایش می‌گذارند. آنها بر ترک اسب‌ها شعرهای عاشقانه می‌خوانند، می‌رقصند و به زمان جنگ نیز می‌جنگند.

در این جشن باستانی اقوام ایرانی و سلسله‌های مختلف پادشاهی با همراهی طاووس‌ها، اسب‌ها، الاغ‌ها و اردک‌ها در زیر مشعل‌های روشن، با ساز و آواز اصیل ایرانی بیننده را به ژرفای تاریخ می‌برند. در این میان زنی در مقام یک شمن با سکان کشتی دوران در دست، یادآور توفان‌های پیاپی است که ایران از سر گذارنده است؛ گویی چون کشتی بی لنگر کژ می‌شد و مژ می‌شد...

پس از پایان نمایش، هنگام خروج از سالن در فضای باز به خواست کارگردان این اثر، آتشی در زمستان افروخته شده و تماشاچیان گرد آن حلقه زده چای می‌نوشند تا لذت دیدن یک نمایش اصیل در جان‌شان بنشیند.

● بارتاباس کارگردان خلاق فرانسوی نمایش «زنان پارسی» را پس حدود یک سال اجرا در تاریخ ۳۱ دسامبر در پاریس به پایان رساند.

● «زنان پارسی» نمایشی شگفت‌انگیز از ادوار مختلف تاریخ ایران است. صحنه‌ای فرش شده از آب با تُرکتازی زنان بر اسب‌ها که شجاعت و دلاوری و مقاومت و ایستادگی‌شان را ظریف و شاعرانه در سرزمینی کهن به نمایش می‌گذارند. آنها بر ترک اسب‌ها شعرهای عاشقانه می‌خوانند، می‌رقصند و به زمان جنگ نیز می‌جنگند.

● سحر دهقان در مورد شخصیت بارتاباس می‌گوید: «او از آن دسته مردانی است که فراتر از جنسیت به انسان‌ها نگاه می‌کنند و به انرژی زنان و قدرت آنها باور دارد و میدان را در اختیار آنها می‌گذارد تا پتانسیل خود را به کار بگیرند. در ایران امروز نیز می‌بینیم که چطور نسل جوان اعم از زن و مرد کنار هم ایستاده‌اند و مبارزه می‌کنند و تا چه اندازه حمایت مردان از زنان در ایران مهم است. جوانان نشان دادند که جنگ ما مردانه و زنانه نیست جنگ اصلی ما با تعصب و جهل است.»

سحر دهقان و بارتاباس

تئاتر زینگارو

و از میان‌شان انتخاب کرده. در بخش موسیقی نیز همین‌طور بود شاید بیش از ۱۰۰ نوازنده و آهنگساز آثارشان را برای او فرستادند تا در نهایت او از بین آنها انتخاب کند. همچنین برای انتخاب سوارکاران سعی کرد کسانی را انتخاب کند که شباهتی به زنان ایران باستان داشته باشند و می‌توان گفت بهترین‌ها را انتخاب کرد. هنرمندی که در صحنه‌ای از نمایش از موهاش کشیده شده و آویزان است و روی آب می‌رقصد، آرژانتینی و یکی از بهترین‌ها در دنیا است.»

سحر دهقان می‌افزاید: «بارتاباس در این نمایش قصد داشت روزگاری از ایران را یادآوری کند که زنان و مردان در کنار هم می‌جنگیدند. زمانی که ایران تمدن بزرگی

تئاتر «زینگارو» در پاریس یکی از متفاوت‌ترین سالن‌های نمایش است. بارتاباس صاحب این مجموعه که شهرت بین‌المللی دارد ۴۰ سال است که آن را بنا کرده و آثارش را در آن به روی صحنه می‌برد. شیوه کار این کارگردان در نوع خود از این جهت متفاوت است که او در کنار بازیگران از حیوانات نیز در بیان مفاهیم داستانی استفاده می‌کند. به نوعی می‌توان گفت سیرک و تئاتر را با هم ادغام کرده است. او با کاروان یا همان قبیله و طایفه‌ی خود از آمریکا تا ژاپن سفر کرده و در شهرهای مختلف دنیا اجرا داشته است. این کارگردان به شدت دقیق، سختگیر و ظریف کار می‌کند و هر نمایش او بیش از یکسال زمان برای آماده شدن نیاز دارد

کتابون حلاجان - بارتاباس کارگردان خلاق فرانسوی نمایش «زنان پارسی» را پس حدود یک سال اجرا در تاریخ ۳۱ دسامبر در پاریس به پایان رساند. او که از واژه «قبیله» یا «طایفه» برای همکارانش استفاده می‌کند با جمعی متشکل از زنان و مردان همراه با اسب و رامشگران و با استفاده از اشعار شعرای ایرانی و افغان نسبت به زنان پارسی ادای احترام کرده است. زنانی که گویی از استبداد رهایی یافته و شور عشق با آواز سر داده‌اند.

مادیانی سپید با پال‌های بلند و رها دور تا دور صحنه می‌تازد و هم‌زمان زنی با پیراهن سرخ و گیسوان بلند بر روی آب به سماع درآمده است: رقصی چنین میانه میدانم

سازهای سنتی ایران موسیقی درباری می‌نوازند و یک هنرمند صدپرداز در هیبت یک شمن با اشیاء صدای توفان و آب را تقلید کرده و با میخ و نعل و آهن صدای پای اسبها را تداعی می‌کند. صحنه با نور اندک شمع‌ها، مشعل‌ها و آتش‌بازی روشن است؛ پدیده‌هایی که ما را از سیطره تکنولوژی ایمن می‌دارد و یکبار دیگر متوجه می‌شویم که می‌توانیم با امکاناتی که هنوز از انقلاب صنعتی برنگزشته زندگی کنیم، نمایش ببینیم و لذت و زیبایی را انتقال دهیم. این نقطه همان نقطه لذت‌بخش اتصال انسان امروز به اصالت خود است.»

بابک رجبی همچنین می‌افزاید: «این نمایش مملو از نمادهای زنانه است. اکثر شخصیت‌ها زن هستند. تفسیری شاعرانه از زنان ایران بدون اغراق و شعارزدگی بی آنکه بخواهد به کسی یا جریانی زخم بزند و یا بحرانی ترحم‌برانگیز در ذهن جوامع غربی بسازد، صدای زنان را در تاریخ سیاسی ایران به گوش می‌رساند. زنانی که یکبار در هیبت زنان فریه دوران قجر روی اسب‌ها جست و خیز کرده و بار دیگر مردان را همراهی می‌کنند. گاه در جگواه نشست و به همراه اثاث کهنه کوچ می‌کنند و در جایی دیگر سوارکارانی تیزی هستند که از معنای عشق و استقلال سخن می‌گویند. در این نمایش پیر و جوان، کوتاه و بلند، چاق و لاغر همه بازی می‌کنند و شعبده می‌آفرینند. بارتاباس ۴۰

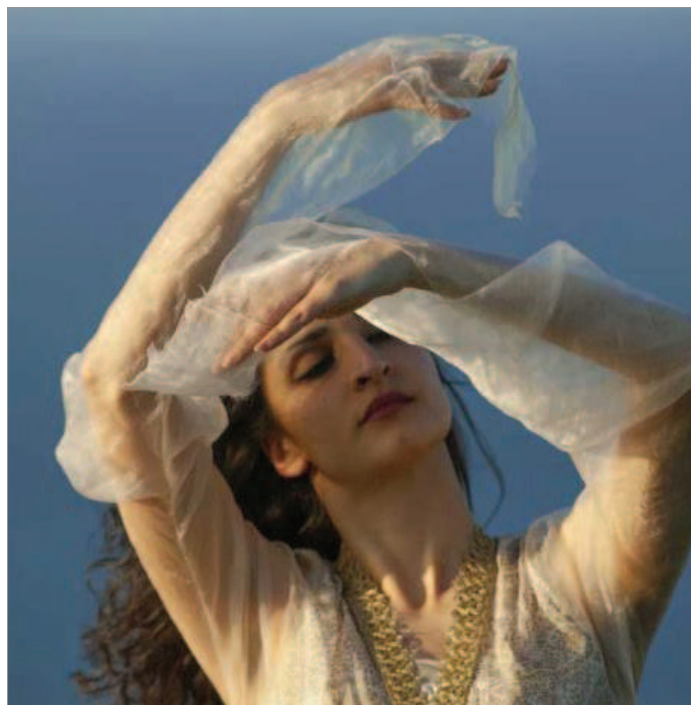
صورت‌ها را پوشانده داستان دختری را روایت می‌کند که شخصا می‌شناختم که در زندان بوده و شکنجه شده بود.»
 سحر دهقان در مورد شخصیت بارتاباس می‌گوید: «او از آن دسته مردانی است که فراتر از جنسیت به انسان‌ها نگاه می‌کنند و به انرژی زنان و قدرت آنها باور دارد و میدان را در اختیار آنها می‌گذارد تا پتانسیل خود را به کار بگیرند. در ایران امروز نیز می‌بینیم که چطور نسل جوان اعم از زن و مرد کنار هم ایستاده‌اند و مبارزه می‌کنند و تا چه اندازه حمایت مردان از زنان در ایران مهم است. جوانان نشان دادند که جنگ ما مردانه و زنانه نیست جنگ اصلی ما با تعصب و جهل است.»

بابک رجبی نوازنده و آهنگساز و خواننده ساکن پاریس که به دیدن این نمایش رفته است می‌گوید: «به نظر می‌رسد در این نمایش هر تماشاگر یک پادشاه است که برایش جشن شبانه‌ای برپا کرده‌اند. جشنی با همان سرگرمی‌های قرن‌های گذشته مانند آتش‌بازی، رقص، اسب‌دوانی و موسیقی زنده که یک ساعت کیف و لذت مداوم است. جشنی که به امکانات تکنولوژیک و مدرن امروز نیاویخته ولی همچنان می‌تواند آدمی را سرشار کند. موسیقی زنده بدون استفاده از امکانات صدابرداری خاص؛ همه چیز این رویداد طبیعی است. پس لذت آن هم شکلی ناب و طبیعی دارد.»
 او ادامه می‌دهد: «تماشاچی چون پادشاهی بر تخت

بود و زنان جایگاه انسانی خود را داشتند، در قدرت بودند و امور جامعه را اداره می‌کردند و فرزندان نشان از مادر می‌گرفتند.»

وی در ادامه می‌گوید: «امروز می‌بینیم که جوانان چگونه بر بلندای تمدن و فرهنگ خود ایستاده‌اند و با دلآوری و شجاعت می‌خواهند سرنوشت‌شان را تغییر دهند. ایران چون ققنوسی از خاکستر خود برخاسته است.»

سحر دهقان که از کودکی ایران را ترک کرده و به تبعید آمده در همین ارتباط توضیح می‌دهد: «دل‌کنند از ایران برایم بسیار سخت بود تا جایی که در مدارس فرانسه از یادگیری این زبان پرهیز می‌کردم و یکبار از مدرم پرسیدم چرا فرانسوی‌ها در مدرسه با من فارسی حرف نمی‌زنند. ترک وطن در کودکی دشوارتر است زیرا حق انتخاب نداریم و مجبور به پیروی از والدین هستیم. من سال‌ها از این تبعید اجباری سردرگم بودم. با اینکه در جامعه فرانسه زندگی و کار می‌کنم و از ایران دور هستم هیچگاه ارتباط و اتصال من با ایرانیان قطع نشده و می‌توانم بگویم در ایران خودم زندگی می‌کنم. سرنوشت ایران برای من مهم است. مبارزه ما تنها حضور در تظاهرات نیست؛ هر کس می‌تواند با روش خود مبارزه کند. من در زمینه حرفه‌ایم سعی می‌کنم برای خودم و سرزمینم بهترین باشم. زنان ایران قوی و مبارز هستند و نشان داده‌اند که نه برده هستند،

سحر دهقان/ عکس از رضا دقتی

عکس از فیسبوک زینگارو

سال است که مجموعه زینگارو را ساخته و در آن نمایش اجرا می‌کند تا بتواند آزادانه و مستقل حرف و بیان خودش را داشته باشد. او با تمام ثروت و موفقیتی که دارد، در یک کاروان کوچک در همان محیط نمایش‌اش زندگی می‌کند که در نوع خود خاص و منحصر به فرد است.»

نمایش «زنان پارسی» از تاریخ ۱۹ اکتبر ۲۰۲۳ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۴ با چند ماه وقفه در پاریس به روی صحنه رفت. این نمایش حدود صد و چهل و سه شب اجرا داشت و حدود هشتاد و پنج هزار تماشاگر به دیدن آن رفتند. سالن هر شب پر از جمعیت بود و بلیت‌ها تا روز آخر پیش‌فروش و تمام شده بودند.

نشسته و تاریخ از مقابل او عبور می‌کند. با این سفر در زمان، ادوار تاریخی ایران از سلجوقیان تا قاجار در مقابل بیننده سلسله تعویض می‌کند. حضور حیوانات و ارتباط آنها با آدمیان از دیگر عوامل اتحاد بیننده با طبیعت است. در قرنی که بارتاباس تنها دارد که سمبل‌هایش را در آن کنار هم بچیند ما هم به عنوان عنصری آزمایشی حضور داریم. در موسیقی این نمایش از امکان امروزی کمتر استفاده شده. نه از افکت‌ها صوتی الکترونیک استفاده شده و نه از جلوه‌های تصویری با پرژکتور و نه نورپردازی‌های اغراق‌آمیز. در عصر حاضر نمایشی می‌بینیم که خنیاگران در ارتفاعی از صحنه روی مصطبه [سکو/ نیمکت یا بلندی] نشسته‌اند و با

نه فرمانبردار، نه بیچاره و نه تسلیم. من رقص سماع را در این نمایش انتخاب کردم که برایم یک سمبل سیاسی است، چرا که سماع هم که رقصی عرفانی است برای زنان در ایران ممنوع بوده و هست. دو صحنه رقص در این نمایش دارم؛ در دومین صحنه لباس قرمز بدون آستین به تن دارم که مرسوم رقص سماع نیست و اسب سپیدی به دور من می‌چرخد. این چیدمان برای من نماد آزادی و رهایی است. در این صحنه هم آسیبی که می‌چرخد نه کسی روی آن سوار است و نه کسی هدایت‌اش می‌کند. او آزادانه در صحنه می‌تازد. در چیدمان این صحنه حرکت دست‌ها و بازوهایم، تخته کوچک زیر پایم که روی آب شناور است و موهایم که

حذف دارو از سبد مصرفی کارگران و بازنشستگان به علت گرانی؛ هشدار رئیس اتاق بازرگانی درباره کاهش کیفیت داروهای داخلی

سخنگوی کمیسیون بهداشت مجلس نیز اخیراً هشدار داده که عدم اجرای تکالیف قانونی توسط دولت، وزارت بهداشت، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی، وضعیت کمبود دارو را تشدید کرده و میزان مرگ‌ومیر ناشی از این بحران را افزایش داده است. به گفته او، دولت به جای تخصیص ۱۰۵ هزار میلیارد تومان بودجه به وزارت بهداشت، تنها ۶۹ هزار میلیارد تومان آن را در نظر گرفته است. این کاهش بودجه، مشکلات تأمین مالی حوزه بهداشت را عمیق‌تر کرده است.

در آنسو محمدرضا ظفرقندی وزیر بهداشت جمهوری اسلامی اما «گرانی دارو» را رد کرده و گفته «اصلاح قیمتی» برای حمایت از داروسازان صورت گرفته تا از ورشکستگی آنها جلوگیری کنند. او همچنین گفته «۸۰ درصد داروهای تزریقی، بیمارستانی هستند و به محض تجویز و مصرف در صورت حساب بیمارستان توسط بیمه پرداخت می‌شوند. مکاتبات لازم با بیمه‌ها صورت گرفته است که این ما به التفاوت قیمت از سوی بیمه‌ها پرداخت شود.»

علیرضا حیدری کارشناس رفاه و تأمین اجتماعی اما معتقد است آنچه وزیر بهداشت درباره پرداخت ارقام افزایش یافته دارو از سوی بیمه‌ها ادعا کرده عملی نخواهد شد و در نهایت هزینه دارو برای مردم افزایش خواهد یافت.

علیرضا حیدری گفته «ادعای وزیر بهداشت این است که نرخ دارو را واقعی کردیم چون تولیدکنندگان دچار ضرر و خسران هستند و ما برای تداوم تولید دارو را گران می‌کنیم اما فشاری به مصرف‌کننده نمی‌آوریم؛ اما چطور قرار است در نقطه مصرف سهم پرداختی مردم زیاد نشود؟ پیش‌بینی من این است که حتماً هزینه‌های دارویی مصرف‌کنندگان افزایش می‌یابد به عبارتی پرداخت از جیب مردم بابت دارو بیشتر می‌شود.»

این کارشناس رفاه و تأمین اجتماعی افزوده ←

که عدم تأمین منابع ارزی سبب کاهش کیفیت داروها و تجهیزات پزشکی ساخت داخل خواهد شد.

او توضیح داده «بسیاری از تولیدکنندگان دارو باید مواد اولیه خود را با ارز آزاد تهیه کنند، در حالی که قیمت نهایی محصولاتشان بر اساس نرخ‌های تعیین‌شده توسط کمیسیون، بسیار پایین‌تر از هزینه‌های واقعی است. علاوه بر این، فرآیند بررسی و تصویب تغییرات قیمتی بسیار طولانی و پیچیده است. این تأخیر در تصمیم‌گیری‌ها، باعث شده که شرکت‌های داروسازی نتوانند به سرعت به تغییرات بازار واکنش نشان دهند و در نتیجه تولید برخی از داروها با توقف یا کاهش مواجه شده است که این موضوع هم مجدداً روی کیفیت اثر دارد.»

رئیس اتاق بازرگانی در گفتگو با «اکو ایران» گفته «باید تأکید کنم که صنعت داروسازی کشور با چالش‌های جدی روبه‌رو است و مهم‌ترین چالش آن، نظام قیمت‌گذاری است. اگر دولت بخواهد از مردم حمایت کند، باید تمامی زنجیره تأمین را در نظر بگیرد و به تعهدات خود عمل کند. کمبود دارو یک مسئله حیاتی است و نمی‌توان با آن شوخی کرد.»

به گفته محمد نجفی عرب «نظام فعلی قیمت‌گذاری نه تنها از تولیدکنندگان حمایت نمی‌کند، بلکه در نهایت منجر به کاهش دسترسی بیماران به داروهای حیاتی می‌شود.»

رئیس اتاق بازرگانی افزوده «تعیین قیمت دارو به شکلی است که بسیاری از هزینه‌های واقعی تولید را در نظر نمی‌گیرد. تورم و تغییرات نرخ ارز به شدت هزینه‌های تولید را بالا برده است. مثلاً مواد اولیه برخی داروها با ارز ترجیحی وارد می‌شوند، اما سایر هزینه‌های تولید، مانند بسته‌بندی، دستمزد کارکنان، و هزینه‌های حمل‌ونقل، با نرخ ارز آزاد یا نرخ‌های بالاتری محاسبه می‌شوند. این تناقض باعث می‌شود تولیدکنندگان تحت فشار قرار بگیرند و حتی در مواردی تولید برخی داروها برای آنها زیان‌ده باشد.»

● افزایش ۲۰۰ تا ۵۰۰ درصدی دارو طی تنها چند هفته با درآمدهای ناچیز بیش از نیمی از جمعیت کشور همخوانی ندارد.

● گزارش‌ها نه تنها افزایش قیمت ۹۹۵ قلم دارو از ابتدای سال تا کنون را تأیید می‌کنند بلکه دست‌کم ۳۶۰ قلم دارو نیز با کمبود روبرو هستند.

● محمود نجفی عرب رئیس اتاق بازرگانی نیز هشدار داده که عدم تأمین منابع ارزی سبب کاهش کیفیت داروها و تجهیزات پزشکی ساخت داخل خواهد شد.

● حسن صادقی فعال صنفی بازنشستگان: داروهای تحت پوشش بیمه عمدتاً داخلی هستند و برای درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، بازنشستگان ناچار به خرید داروهای خارجی با قیمت‌های بالا از بازار آزاد می‌شوند.

قیمت دارو در ایران همچنان در حال افزایش است و به گفته رئیس اتاق بازرگانی تهران، عدم تأمین منابع ارزی سبب کاهش کیفیت داروها و تجهیزات پزشکی ساخت ایران خواهد شد.

افزایش قیمت دارو در ایران ادامه دارد و گزارش‌ها از حذف دارو از سبد مصرفی بسیاری از خانوارها به علت افزایش قیمت‌ها حکایت دارد. افزایش ۲۰۰ تا ۵۰۰ درصدی دارو طی تنها چند هفته با درآمدهای ناچیز بیش از نیمی از جمعیت کشور همخوانی ندارد.

از سوی دیگر برخی اقلام دارویی از جمله داروهای بیماری‌های خاص و همچنین برخی از تجهیزات پزشکی پرمصرف مانند دستگاه اندازه‌گیری قند خون نیز با افزایش قیمت‌های بیش از دو برابری روبرو شده است. گزارش‌ها نه تنها افزایش قیمت ۹۹۵ قلم دارو از ابتدای سال تا کنون را تأیید می‌کنند بلکه دست‌کم ۳۶۰ قلم دارو نیز با کمبود روبرو هستند.

محمود نجفی عرب رئیس اتاق بازرگانی نیز هشدار داده

نگاهی به نتایج نظرسنجی اخیر «انجمن پژوهشگران ایران»

این نظرسنجی به صورت آنلاین انجام شد تا هویت پاسخ‌دهندگان کاملاً گمنام بماند. این روش، با وجود محدودیت‌هایی نظیر عدم دسترسی همگانی به اینترنت در ایران، بهترین پاسخ‌ها را ارائه داده است. از ۱۸۸۱ شرکت‌کننده، ۷۵ درصد از داخل ایران بودند. ترکیب جنسیتی شرکت‌کنندگان شامل ۶۵.۵ درصد مرد، ۳۱ درصد زن، و کمتر از ۴ درصد افراد با هویت جنسیتی «دیگر» یا نامشخص بود. تیم فنی ما با استفاده از پلتفرم «آمازون» و روش‌های کنترل دقیق، صحت و سلامت آمارها را تضمین کرده است.

● آیا قبلاً هم نظرسنجی‌های مشابه با این موضوع در این انجمن داشتید؟

– پانزده سال پیش ما یک نظرسنجی در رابطه با گرایش‌های هویتی و اجتماعی در ایران انجام دادیم. بنابراین، این دفعه با در نظرگرفتن رویدادهای اخیر و جنبش زن، زندگی، آزادی تصمیم گرفتیم که آن نظرسنجی را که در رابطه با گرایش‌های هویتی ایرانیان بود تکرار کنیم. این نظرسنجی برای بررسی تحولات هویتی و اجتماعی در ایران امروز و مقایسه‌اش با نظرسنجی ۱۵ سال پیش بود. پرسش‌ها یکسان بود تنها با یک اختلاف؛ و آن اینکه در پایان نظرسنجی به دلیل اهمیت جنبش زن، زندگی، آزادی چهار پرسش خاص هم در رابطه با این جنبش مطرح کردیم که نتایج فوق‌العاده مهم و باارزشی داشت.

ما در انجمن پژوهشگران ایران تا امروز پنجاه و دو کنفرانس و نشست بین‌المللی و ده نظرسنجی انجام داده‌ایم و سیزده جلد کتاب نیز منتشر کرده‌ایم. تلاش ما همیشه در کارهایی که انجام می‌دهیم این است که دستاوردها و نتایج بررسی‌ها را در اختیار دیگر پژوهشگران، سیاست‌گذاران و نیز کسانی که نگران آینده ایران هستند قرار بدهیم. به امید اینکه کسانی که برای فردای بهتر ایران تلاش می‌کنند بتوانند از آنها استفاده کنند و با آگاهی از تغییر و تحولاتی

● «انجمن پژوهشگران ایران» طی ۲۵ سال گذشته، ۱۰ نظرسنجی انجام داده است که شامل ۱۳ پرسش جمعیت‌شناختی یکسان بوده و بقیه پرسش‌ها بر اساس موضوع پژوهش متفاوت بوده‌اند.

● رویا کاشفی سرپرست کمیته حقوق بشر «انجمن پژوهشگران ایران»: پانزده سال پیش ما یک نظرسنجی در رابطه با گرایش‌های هویتی و اجتماعی در ایران انجام دادیم. بنابراین، این دفعه با در نظرگرفتن رویدادهای اخیر و جنبش زن، زندگی، آزادی تصمیم گرفتیم که آن نظرسنجی را که در رابطه با گرایش‌های هویتی ایرانیان بود تکرار کنیم. این نظرسنجی برای بررسی تحولات هویتی و اجتماعی در ایران امروز و مقایسه‌اش با نظرسنجی ۱۵ سال پیش بود.

«انجمن پژوهشگران ایران» اخیراً یک نظرسنجی در مورد تغییر و تحولات در نگرش ایرانیان نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی در ایران انجام داده است. در ارتباط با این نظرسنجی و نتایج آن با رویا کاشفی سرپرست کمیته حقوق بشر «انجمن پژوهشگران ایران» گفتگو کردیم.

● خانم کاشفی، لطفاً در مورد نظرسنجی اخیر انجمن پژوهشگران ایران توضیح بدهید.

– باید یادآوری کرد که انجمن از سال ۱۳۷۱ با هدف شناخت بهتر جامعه ایران و ارائه راهکارهای مبتنی بر شواهد فعالیت می‌کند. طی ۲۵ سال گذشته، ۱۰ نظرسنجی انجام داده‌ایم که شامل ۱۳ پرسش جمعیت‌شناختی یکسان بوده و بقیه پرسش‌ها بر اساس موضوع پژوهش متفاوت بوده‌اند.

در نظرسنجی اخیر با عنوان «زن، زندگی، آزادی»: بررسی گرایش‌های هویتی و امروز و فردای ایران»، چهار هدف اصلی دنبال شد: بررسی تغییرات نگرش‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی؛ رابطه بین تحولات سیاسی و تغییرات اجتماعی؛ نقش هویت جمعی در جنبش‌ها؛ و تأثیر رسانه‌های اجتماعی بر افکار عمومی و بسیج اجتماعی.

«جدول قیمتی جدید که داروسازها منتشر کرده‌اند، اعداد سنگینی را نشان می‌دهند: داروهایی هستند که تا ۴۰۰ درصد گران شده‌اند؛ این رقم خیلی زیاد است و با توجه به اینکه سال آینده ارز تامین کالاهای اساسی، هم کاهش می‌یابد و هم گران می‌شود، یک گرانی دیگر هم آن طرف سال خواهیم داشت.»

علیرضا حیدری افزوده «قیمت نهایی دارو باید به داروخانه‌ها اعلام شود؛ طبق وعده وزارت بهداشت باید ما به التفاوت قیمت در نقطه مصرف از سوی بیمه‌ها پرداخت شود اما اگر قرار به تحقق وعده آقای وزیر باشد، باید پرداخت از جیب مصرف‌کننده تغییری نکند حداقل در مورد داروهایی که تحت پوشش بیمه هستند؛ مثلاً اگر پیش از این از ۵۰ ریال پول دارو، ۲۰ ریال را مصرف‌کننده پرداخت می‌کرد، حالا که قیمت برای مثال ۱۰۰ ریال شده بازهم مصرف‌کننده باید همان ۲۰ ریال را بپردازد.»

خرگزاری «تسنیم» وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز از حذف دارو از سبد مصرفی اقشار بازنشسته خبر داده است.

حسن صادقی عضو کمیته درمان کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی تهران به خرگزاری «تسنیم» گفته «بسیاری از بازنشستگان به دلیل افزایش هزینه‌های خرید داروی آزاد، دچار مشکل مالی شده‌اند. این در حالی است که داروهای تحت پوشش بیمه عمدتاً داخلی هستند و برای درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، بازنشستگان ناچار به خرید داروهای خارجی با قیمت‌های بالا از بازار آزاد می‌شوند.»

«تسنیم» نوشته «این افزایش قیمت‌ها در شرایطی رخ می‌دهد که بسیاری از کارگران و بازنشستگان با حقوق ثابت و محدود، توانایی تأمین هزینه‌های بالای دارو را ندارند. برخی از آنها مجبور به صرف بخش قابل‌توجهی از حقوق خود برای خرید داروهای ضروری هستند. به‌عنوان مثال، یک بازنشسته اظهار داشته است که با حقوق ماهیانه ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، حدود ۸۶۰ هزار تومان را صرف خرید دارو می‌کند.»

این گزارش افزوده «افزایش قیمت داروها منجر به کاهش دسترسی به داروهای حیاتی و تأثیر منفی بر سلامت عمومی جامعه شده است. برخی از بیماران به‌دلیل هزینه‌های بالا، ادامه درمان منصرف می‌شوند که این امر می‌تواند به تشدید بیماری‌ها و افزایش هزینه‌های درمانی در بلندمدت منجر شود.» سمیه گلپور رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور نیز به خرگزاری «تسنیم» گفته «این روزها فشار گرانی‌ها را بر جیب خالی کارگران مشاهده می‌کنیم. توجیه دولت و وزارت بهداشت این است که علت گران شدن دارو، جلوگیری از ورشکستگی داروسازان است. اگر دولت به فکر مردم بود برای دارو یارانه می‌داد تا موج آزادسازی و تعدیل به دارو نمی‌رسید.»

سمیه گلپور توضیح داده که «تا قبل از گرانی دارو هم کارگران شاغل و بازنشستگان تأمین اجتماعی با دریافتی اندکی که دارند برای تأمین دارو به خصوص داروهای بیماری‌های خاص، مشکلات بسیار داشتند. چرا که اکثر کارگران بیان می‌کنند که بسیاری از داروها با بیمه پایه پوشش داده نمی‌شود. سقف پوشش بیمه تکمیلی هم محدود است. عملاً کارگران از جیب خالی خود باید هزینه دارو را پرداخت کنند. مدت‌های زیادی است که سهم درمان در سبد هزینه‌های خانواده‌های مزد بگیر دیده نمی‌شود.»

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور افزوده «متأسفانه مدت‌های زیادی است که در جیب کارگران هزینه‌ای برای درمان باقی نمی‌ماند؛ کارگران به سمت خود درمانی رفته‌اند. اکنون با گران شدن دارو شرایط برای کارگران سخت‌تر از گذشته می‌شود.»

دلار دوباره گران شد؛ «خبردرمانی» دولت بی نتیجه بود!

● قیمت هر دلار آمریکا پس از چند روز کاهش جزئی بار دیگر به ۸۱ هزار و ۸۰۰ تومان رسید. قیمت سکه طلا متأثر از قیمت ارز افزایش یافت و روز گذشته ۵۶ میلیون و ۵۳۰ هزار تومان قیمت گذاری شد.

● رئیس کل بانک مرکزی روز گذشته در پاسخ به خبرنگاران درباره راهکار بانک مرکزی در رابطه با افزایش دوباره قیمت‌ها در بازار ارز گفته «با تزریق ارز بیشتر به بازار جلوی التهابات بازار را می‌گیریم!»

● در روزهای گذشته نیز اعلام شد که ۶۰۰ میلیون دلار از سوی پتروشیمی‌ها به بازار ارز تزریق می‌شود اما این «خبر درمانی» تنها چند روز کارساز بود.

● کارشناسان عوامل گوناگونی را برای افزایش قیمت دلار مطرح می‌کنند؛ از جمله تأثیر روانی سقوط بشار اسد و افزایش چالش‌های منطقه‌ای جمهوری اسلامی، و پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده ● یکی از مهمترین عوامل افزایش قیمت ارز در ایران تصمیم ناهنگام تیم اقتصادی دولت پزشکیان برای حذف ارز نیمایی و راه‌اندازی یک بازار جدید با عنوان «بازار ارز تجاری» بوده است.

بانک مرکزی نتوانست قیمت دلار را بیش از یک هفته کاهشی نگه دارد و با صعود قیمت‌ها در بازار ارز طی دو روز گذشته بار دیگر قیمت دلار به ۸۱ هزار و ۸۰۰ تومان رسید. رئیس کل بانک مرکزی شب گذشته اعلام کرد با تزریق ارز به بازار قیمت‌ها کنترل خواهد شد.

قیمت دلار در حالی طی روزهای گذشته و با وعده توزیع ارز پتروشیمی‌ها در بازار کاهش یافته بود که طی دو روز گذشته بار دیگر روند افزایشی را طی کرده است.

قیمت هر دلار آمریکا در آخرین ساعات فعالیت بازار آزاد ارز در غروب پنجشنبه ۲۰ دی‌ماه ۱۴۰۳ به ۸۱ هزار و ۸۰۰ تومان رسید. هر یورو ۸۴ هزار و ۲۵۰، هر پوند بریتانیا ۱۰۰ هزار و ۵۵۰ تومان، هر درهم امارات ۲۲ هزار و ۴۹۰ و هر لیر ترکیه ۲۳۱۵ تومان معامله شد.

با وجود رکود شدید در بازار طلا و کاهش قیمت طلا در روزهای گذشته اما قیمت‌ها در این بازار نیز متأثر از قیمت ارز افزایش یافت و هر سکه کامل طلا ۵۶ میلیون و ۵۳۰ هزار تومان قیمت گذاری شد.

محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی روز گذشته در پاسخ به خبرنگاران درباره راهکار بانک مرکزی در رابطه با افزایش دوباره قیمت‌ها در بازار ارز گفته «با تزریق ارز بیشتر به بازار جلوی التهابات بازار را می‌گیریم!»

در روزهای گذشته نیز اعلام شد که ۶۰۰ میلیون دلار از سوی پتروشیمی‌ها به بازار تجاری عرضه و در نتیجه قیمت‌ها در بازار ارز آزاد و تجاری کاهش می‌یابد. تیم اقتصادی دولت تلاش داشت با این اقدام، یا دست‌کم

گرایش به هویت قومی، هویت ایرانی نیز از ۸۷ درصد به ۹۲ درصد افزایش یافته است، و این گرایش‌ها باعث ایجاد شکاف نشده‌اند. جنبش مهسا با مشارکت گسترده و متنوع ایرانیان از نقاط مختلف کشور، ماهیتی فراگیر داشت و پیوند میان ایرانیان را تقویت کرد. امروز، همبستگی میان مردم افزایش یافته؛ به عنوان مثال، گروه‌های حقوق بشری گرد و بلوچ علاوه بر تمرکز بر نقض حقوق بشر در مناطق و مردم خود، به موارد مشابه در سراسر ایران نیز توجه کرده و آنها را بازتاب می‌دهند ● شما به شدت یافتن بی‌اعتمادی نسبت به نظام سیاسی اشاره کردید. در این مورد بیشتر توضیح دهید.

– دستاورد این پژوهش نشان می‌دهد که نارضایتی گسترده از وضعیت موجود، به ویژه در میان نسل جوان، منجر به شکل‌گیری جنبش‌هایی مانند «زن، زندگی، آزادی» شده است. نقش شبکه‌های اجتماعی در بسیج مردم و اطلاع‌رسانی، به این جنبش‌ها قدرت و پویایی بخشیده است. با این حال، این جنبش‌ها با چالش‌هایی مانند سرکوب، محدودیت‌های اقتصادی و نبود ساختار منسجم روبرو هستند. برای دستیابی به اهداف خود، این جنبش‌ها نیازمند ایجاد یک ساختار منسجم‌تر، افزایش هماهنگی بین فعالان و حمایت‌های بین‌المللی مستمر هستند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که نسل جوان، به ویژه زنان، نقش محوری در این جنبش‌ها داشته و خواهند داشت.

در نظرسنجی اخیر، ۷۳ درصد از پاسخ‌دهندگان بطور فعال در جنبش «زن، زندگی، آزادی» شرکت کرده‌اند، که سهم زنان با ۷۸ درصد از مردان (۷۲ درصد) بیشتر بود. بیشتر مشارکت‌ها به صورت فعالیت مجازی انجام شده است، نه صرفاً حضور خیابانی. این موضوع اهمیت تبادل اطلاعات مجازی را نشان می‌دهد، به ویژه در جلب حمایت‌های بین‌المللی که به موفقیت‌هایی نظیر اخراج جمهوری اسلامی از کمیسیون مقام زن و تشکیل کمیته حقیقت‌یاب شورای حقوق بشر منجر شد. پیشنهاد ما به جامعه جهانی، تقویت دسترسی آزاد به اینترنت در ایران و افزایش امنیت تبادل اطلاعات است.

در بررسی دلایل عدم مشارکت در اعتراضات، نگرانی‌های امنیتی با ۸۱ درصد در داخل کشور برجسته است، در حالی که در خارج کشور نبود رهبری با ۴۹ درصد بیشترین تأثیر را داشت. همچنین نبود هماهنگی و چشم‌انداز روشن از آینده، از دلایل مشترک میان پاسخ‌دهندگان داخلی و خارجی است. نتایج این نظرسنجی تأکید می‌کند که موفقیت جنبش‌ها به استراتژی‌هایی بستگی دارد که هماهنگی، باور به تغییر، و امید به آینده‌ای بهتر را تقویت کنند.

● در روغایی از کتاب نتایج نظرسنجی از سازمان‌ها و گرایش‌های مختلف سیاسی شرکت داشتند. لطفاً در این مورد بیشتر توضیح دهید.

– شبی که نتایج نظرسنجی را به صورت آنلاین روغایی کردیم، حضور متخصصان، پژوهشگران، و رهبران احزاب گرد، بلوچ، و دیگر احزاب از جمله حزب مشروطه ایران برای ما بسیار ارزشمند بود. دیدگاه‌های مطرح‌شده در این جلسه، فرصت‌هایی برای بهبود سوالات نظرسنجی‌های آینده فراهم کرد حضور نمایندگان سیاسی در کنار افراد متخصص و صاحب‌نظر، بسیار امیدوارکننده بود. با توجه به علاقه‌ای که این افراد نشان دادند و درخواست نتایج نظرسنجی از سوی آنها، امیدواریم تلاش‌های ما تأثیر مثبتی در برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های آینده آنها داشته باشد.

ما در انجمن پژوهشگران از تمامی همکارانی که داوطلبانه وقت و تخصص خود را برای انجام این نظرسنجی اختصاص دادند، صمیمانه سپاسگزاریم. همچنین، بیشترین قدردانی ما از شهروندانی است که با صبر و دقت به ۲۵۱ پرسش اصلی و فرعی این نظرسنجی پاسخ دادند.

→ که ما شناسایی کرده‌ایم بشود با برنامه‌ریزی بهتر برای ساختن آینده ایران گام برداشته شود.

● آیا انجمن پژوهشگران با سازمان‌های دیگر نیز در زمینه فعالیت‌های خود همکاری می‌کند؟

– در طول سال‌هایی که انجمن فعالیت داشته کنفرانس‌های ما اغلب با همکاری دانشگاه‌ها، به ویژه بخش خاورمیانه دانشگاه‌های بین‌المللی بوده است. یا به عنوان مثال با همکاری سازمان عفو بین‌الملل نتایج یک پژوهش گسترده را که در رابطه با آزادی و برابری ادیان و مذاهب در ایران انجام داده بودیم ارائه دادیم.

به دلیل اطلاعاتی که در قسمت زن، زندگی، آزادی به دست آوردیم و دلایل نقش و اهمیت هماهنگی برای حضور و یا عدم حضور مردم در اعتراضات شناسایی شد، شبکه‌سازی برای ما اهمیت ویژه‌ای پیدا کرد. به همین دلیل تصمیم گرفتیم ارائه نتایج این آخرین نظرسنجی را با همکاری «آزادی نتورک» (شبکه آزادی) انجام دهیم چون در طول این حدود دو سال که «آزادی نتورک» ایجاد شده و فعالیت می‌کند در این زمینه بسیار موثر و موفق عمل کرده است.

● لطفاً درباره نتایج این نظرسنجی توضیح دهید.

– با توجه به اینکه پانزده سال پیش، تمرکز اصلی پژوهش ما بر بررسی هویت و باورهای افراد بود، در این پژوهش نیز با هدف بررسی تغییرات احتمالی در طول زمان، مجدداً به سراغ پرسش‌های مشابهی در خصوص هویت رفتیم. این رویکرد تطبیقی به ما امکان می‌دهد تا تغییرات در باورها و نگرش‌های افراد را در طول زمان بهتر درک کنیم. از مهمترین نتایج این نظرسنجی که برای خود ما بسیار قابل توجه بود می‌توانم بطور فشرده به پنج نکته اشاره کنم. در اولین مرحله، کاهش چشمگیر باورهای دینی که با در نظر گرفتن دیگر پاسخ‌ها نشان‌دهنده گذار از هویت مذهبی به هویت‌های دیگر مانند هویت ملی و قومی است. دوم همانطور که اشاره کردم تقویت هویت ملی و قومی بود که اکثریت پاسخ‌دهندگان، ریشه‌های هویتی خود را در تاریخ و فرهنگ ایران می‌دیدند و کمتر به هویت مذهبی تأکید می‌کنند. سوم، پاسخ‌دهندگان به شدت به نظام سیاسی و نهادهای آن بی‌اعتمادند و آن را دموکراتیک نمی‌دانند و بر همین اساس چهارمین نتیجه‌ی مهم این نظرسنجی این است که اکثریت قاطع شرکت‌کنندگان معتقدند که قدرت در دست گروه خاصی از افراد است. در نهایت احساس تبعیض، به ویژه در میان زنان، و همچنین احساس ناامنی شغلی و اقتصادی بسیار گسترده است. وقتی در این نظرسنجی اطلاعات را مرور می‌کردیم، درصد زنانی که تحصیلات عالی و از جمله دکترا دارند، حدود دو برابر و نیم بیشتر از مردان پاسخ‌دهنده بود ولی درآمدشان با همین نسبت از ۱٫۷ تا دو برابر و نیم کمتر از مردان است.

نکته جالب دیگر هم اینکه بیش از ۷۱ درصد از پاسخگویان این پژوهش در گروه سنی ۳۴ تا ۴۹ سال قرار دارند. در پژوهش قبلی گروه سنی ۲۰ تا ۳۹ سال (۹۳٪)، عمده‌ترین گروه پاسخ‌دهندگان را تشکیل می‌دادند که هر دو گروه در زمان خود بیشترین گروه سنی جمعیت ایران هستند. با توجه به فاصله زمانی پانزده ساله بین دو نظرسنجی، می‌توان نتیجه گرفت که گروه سنی غالب در پژوهش فعلی عمدتاً همان گروه سنی پژوهش قبلی است و پاسخ‌دهندگان از نسلی هستند که دوران شکل‌گیری هویت و ارزش‌هایشان همزمان با تحولات پس از انقلاب بوده است.

● شما گفتید که مقوله هویت از اتکا به هویت مذهبی به سوی هویت قومی و هویت ملی سمت و سو پیدا کرده. آیا گرایش به هویت قومی شکاف‌هایی را در پیوند تاریخی اقوام ایرانی ایجاد کرده؟
– نتایج نظرسنجی ما نشان می‌دهد که در کنار افزایش

بلکه اختیار قیمت ارز بطور کامل به بازار غیررسمی سپرده شده است.»
در این میان انتظارات تورمی نیز در روزها و هفته‌های آینده نقش مهمی در تعیین روند آتی بازار ارز دارند. از یکسو آغاز بکار رسمی دولت دونالد ترامپ و رویکرد این دولت درباره مذاکره با جمهوری اسلامی و از سوی دیگر شکلاتی چون رکود عمیق در بخش‌های مختلف اقتصاد به دلیل کمبود و قطع انرژی می‌تواند با ایجاد جو روانی، انتظارات تورمی ایجاد کرده و سبب تحریک قیمت‌ها در بازار ارز شود.

فتح‌الله توسلی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، معتقد است فضای بازار ارز در روزهای آینده

میهم است. او گفته «حتی اقتصاددان‌ها هم نمی‌توانند این پرسش را پاسخ دهند که وقتی آقای ترامپ پشت میز خود می‌نشیند، چنان تاثیری در اقتصاد ایران خواهد گذاشت که قیمت دلار تا ۹۰ هزار تومان بالا می‌رود، یا این که چشم‌اندازی از مذاکره و توافق شکل می‌گیرد و قیمت دلار به حدود ۷۰ هزار تومان بازمی‌گردد.»

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی اما اقدامات و عملکرد اقتصادی دولت دونالد ترامپ را بطور قطعی موثر بر اقتصاد ایران ارزیابی کرده و گفته «از مسائل سیاسی و اقتصادی داخلی تا مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی، همگی می‌تواند روی نرخ ارز تاثیر بگذارد. البته نقش اثرات پروانه‌ای تصمیمات ترامپ در اقتصاد ایران قطعی است و شکی نیست همانطور که سیاست‌های دولت آینده آمریکا می‌تواند روی اقتصاد کشورهای گوناگون اثر بگذارد، اقتصاد کشورمان نیز تحت تاثیر این تصمیمات قرار می‌گیرد؛ همانطور که وقتی ترامپ تصمیم بگیرد که تعرفه ورود کالاها از چین به آمریکا را افزایش دهد، حتما اقتصاد چین دچار چالش می‌شود.»

عبدالناصر همتی وزیر اقتصاد دولت پزشک‌یان و طراح سیاست‌های اخیر ارزی دولت که تا چند روز پیش دفاع تمام قد از حذف ارز نیمایی کرده و روند افزایش قیمت‌ها در بازار ارز را طبیعی ارزیابی می‌کرد، دو روز پیش در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی مدعی شده که «عده‌ای نمی‌خواهند قیمت ارز پایین بیاید!»

اقتصاد و دست اندرکاران بانی رشد بالای نرخ ارز که باعث فشار اقتصادی بر مردم و کاهش ارزش پول ملی شده‌اند را استیضاح می‌کردند. اما متأسفانه خیلی بر این مسأله پافشاری نکردند.»

مهدی بیات‌منش یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی است که سیاست‌های ارزی دولت پزشک‌یان را نقد کرده و گفته «نباید در شرایط متلاطم اقتصادی به آزادسازی قیمت دلار پرداخت.»

مهدی بیات‌منش گفته «برای آزادسازی نرخ ارز و کاهش رانت موجود برای واردکنندگانی که براساس مصوبات خاص به آن‌ها ارز تخصیص پیدا می‌کند، نباید در هر شرایط اقتصادی موجود، به‌ویژه شرایط متلاطم امروز اقتصاد

ادعای چنین اقدامی، افزایش قیمت‌ها را کنترل کند. «خبر درمانی» صورت گرفته اما تنها چند روز کارساز بود و قیمت‌ها در بازار ارز بار دیگر در آخر هفته افزایش یافت. کارشناسان عوامل گوناگونی را برای افزایش قیمت دلار در هفته‌های گذشته مطرح می‌کنند از تاثیر روانی سقوط بشار اسد و افزایش چالش‌های منطقه‌ای جمهوری اسلامی تا پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده.

با اینهمه یکی از مهمترین عوامل افزایش قیمت ارز در ایران تصمیم ناهنگام تیم اقتصادی دولت پزشک‌یان برای حذف ارز نیمایی و راه‌اندازی یک بازار جدید با عنوان «بازار ارز تجاری» بود. سازوکار این بازار تبعیت قیمت‌ها از بازار آزاد ارز است و واردکنندگان نیز باید ارز مورد نیاز خود را از همین بازار، که در روزهای گذشته پا به پای بازار آزاد با افزایش قیمت‌ها روبرو بوده، تأمین کنند.

در همین رابطه مرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه جندی‌شاپور اهواز، در گفتگو با روزنامه «صمت» درباره اثرات سیاست‌های جدید ارزی دولت پزشک‌یان بر افزایش قیمت‌ها در بازار ارز گفته «اشتباه برخی اقتصاددانان حامی اجرای این سیاست و تصمیم‌گیران دولت این است که آن‌ها در تعیین نرخ ارز و ساماندهی بازار تنها به یک نوع متغیر فعال یعنی قیمت توجه دارند در حالیکه هر گونه تغییری در نرخ ارز باید همه مؤلفه‌ها آن در نظر گرفته شود. بطور مثال گفتند که با عرضه ارز پتروشیمی‌ها قیمت ارز در بازار کاهشی می‌شود اما همانگونه که مشاهده می‌شود با ورود ارز پتروشیمی‌ها به بازار، تغییر چندانی بر نرخ ارز اتفاق نیافته است. چرا که «قیمت» یکی از چندین متغیرهاست در صورتی که برای حال این مسئله باید کار اساسی و ریشه‌ای انجام شود تا بازار ارز سامان یابد.»

این اقتصاددان افزوده «به رغم اینکه قیمت ارز بالا برود صادرکنندگان نگران از آینده می‌شوند، از طرفی مسائل سیاسی و آمدن ترامپ نیز حس بدبینی برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده است که آیا کالایی وارد کنند یا نه، بنابراین آن‌ها همچنان مردد هستند. این موضوع و مسائل مشکلاتی را ایجاد کرده است که بازار و فعالان اقتصادی دچار سر درگمی شوند و با حساسیت ارزهای خود را به بازار عرضه کنند. آنگونه که پیش‌بینی می‌شد ارز فراوانی به بازار تزریق شود قیمت‌ها تا حدی کاهشی می‌یابند ولی اینگونه نشد.»

به گفته مرتضی افقه «وقتی تصمیمی برای تغییر نرخ ارز گرفته می‌شود باید جمع جهت آن در نظر گرفته شود. مهمترین موضوع در این راستا عدم نگرانی از آینده، ثبات قیمت‌ها در بازار و اقتصاد کشور است. در کشورهای پیشرفته هیچ نگرانی ندارند و اگر تصمیماتی در راستای تغییر یک متغیر انجام دهند، ابتدا انتظارات تورمی را می‌سنجند اما متأسفانه در کشور ما اینطور نیست. بطوری که با تغییر نرخ ارز انتظارات تورمی افزایش یافته است و نگرانی‌هایی را برای مردم و فعالان اقتصادی ایجاد کرده است.»

او با بیان اینکه «تغییر نرخ ارز و رشد قیمت آن باعث می‌شود که قشر فرودست در پی چنین سیاستی له شوند و سفره آنها کوچک و کوچکتر شود» افزوده که «البته دولت نیز از اجرای چنین منتفع خواهد شد چرا که با افزایش نرخ ارز در بازار درآمد خوبی برای جبران بخشی از کسری بودجه نصیب می‌شود. درآمدی که می‌توان گفت از جیب مردم است و تورم را افزایش می‌کند. مجلس نیز گویا خیلی سفت و سخت به این موضوع توجه ندارند وگرنه باید وزیر

ایران، آزادسازی نرخ ارز را انجام داد. برخی مسئولان دولت خودشان اذعان کرده‌اند که آزادسازی نرخ ارز از نظر کلی امر درستی است، ولی در شرایط فعلی، کار صحیحی نیست. به دلیل این که یکسری ریسک‌های سیاسی مانند آمدن ترامپ را در پیش داریم.»

همچنین مصطفی ظاهری، کارشناس اقتصادی، می‌گوید دولت همچنان در حال سعی و خطا در بازار ارز است و و از رویکردهای اشتباه گذشته درس نگرفته است.

این کارشناس اقتصادی می‌افزاید «دولت چهاردهم، بازار نیمایی را حذف کرده و بازار توافقی ایجاد کرده است. با تدبیری که اندیشیده‌اند، میل بازار توافقی به سمت بازار غیررسمی رفته است.»

مصطفی ظاهری توضیح می‌دهد که «در یکی دو ماه اخیر، دولت اعلام کرده است که می‌خواهد بازار را تک‌نرخ کند. اما سوال این است که تک‌نرخ به کدام نرخ؟ نرخ که در بازار غیررسمی وجود دارد یا نرخ که دولت تعیین می‌کند؟ دولت سیزدهم، بازار غیررسمی را به رسمیت نمی‌شناخت و خودش قیمت را تعیین می‌کرد و براین باور بود که بازار غیررسمی باید خودش را با من هماهنگ کند، اما در این دولت، بازار نیمایی را حذف کرده و بازار توافقی ایجاد کرده‌اند. با تدبیری که اندیشیده‌اند، میل بازار توافقی به سمت بازار غیررسمی رفته است. البته مسئولان دولت اصطلاح اشتباهی را به کار بردند و گفتند که بازار، خودش قیمت ارز را تنظیم می‌کند، در حالی که اینطور نشده است،

آغاز مذاکرات برای تعیین مبلغ حداقل دستمزد؛ کارگران سال آینده بیشتر به زیر خط فقر رانده می‌شوند

برخی کالاها. اگرچه دائم از سوی مسئولان این دو موضوع تکذیب می‌شود، اما به هر حال احتمال آن وجود دارد و لازم است در مذاکرات مزدی به این موضوع و تبعات ناشی از چنین تصمیماتی توجه شود.»

این فعال کارگری گفته «اوضاع کارگران جدا وخیم است؛ کارگران حتی با دستمزد دو شیف‌ت کار هم نمی‌توانند از پس مخارج زندگی خود بریبایند. این وضعیت کارگران نتیجه‌ی سال‌ها تصمیم‌گیری اشتباه در مذاکرات مزدی و بی‌توجهی به اخطار نمایندگان کارگری است.»

او افزوده که «اقتصاد کشور بیمار است و ما هر سال چندین مرتبه با مسئله‌ی افزایش نرخ تورم و افزایش قیمت‌ها مواجه می‌شویم. طبق ماده ۴۱ قانون کار، مزد باید مطابق با نرخ تورم و سبب حداقل‌های زندگی تعیین شود، که معمولا این اتفاق نمی‌افتد. درحالی‌که با توجه به شرایط خاص کشور مزد باید حتی این دو عامل را هم رد کند و براساس نرخ تورمی که در سال پیش‌رو در انتظارمان است تعیین شود.»

این فعال کارگری همچنین گفته «چنانچه دو عامل حذف ارز ترجیحی و افزایش نرخ بنزین برای سال بعد اتفاق بیفتد، باید حواسمان باشد که با شوک قیمتی مواجه خواهیم شد. یعنی حتی از افزایش نرخ تورم که بطور معمول - که البته باید گفت نامعمول - هر سال اتفاق می‌افتد هم اوضاع بدتر می‌شود و در این شرایط اگر به روال سال‌های قبل بخواهیم بهانه‌هایی برای افزایش متناسب دستمزد بیاوریم، اوضاع کارگران از آنچه امروز هست هم بدتر می‌شود.»

در شرایطی که دولت به بهانه تورم‌زا بودن افزایش دستمزدها با تعیین رقمی عادلانه و متناسب با نرخ تورم به عنوان رقم حداقل حقوق مقاومت دارد اما در آنسو

معتقدند دولت هر ساله نظر خود را برای میزان افزایش حداقل حقوق به کمیته دستمزد تحمیل می‌کند. این موضوع با توجه به روند فزاینده تورم در سال‌های گذشته سبب فاصله عمیق میان دستمزدها با هزینه زندگی شده است.

اکنون در شرایطی که پیش‌بینی می‌شود مقدار حداقل دستمزد در سال آینده نسبت به امسال با افزایشی حدود ۳۰ درصد روبرو شود، فعالان کارگری معتقدند حتی اگر این مبلغ صد درصد هم افزایش یابد باز هم دستمزد حداقل‌بگیران نمی‌تواند هزینه‌ی سبب معیشت آنها را تأمین کند.

آخرین محاسبات کارشناسان مربوط به اوایل پاییز امسال درباره هزینه‌ی سبب معیشت که شامل اقلام ضروری زندگی برای یک خانوار سه تا چهار نفره می‌شود، رقمی معادل ۳۲ میلیون تومان در ماه است. این در حالیست که پایه مبلغ حداقل دستمزد کمتر از ۸ میلیون تومان است و یک حداقل‌بگیر در صورت دریافت همه مزایای شغلی در نهایت مبلغی کمتر از ۱۲ میلیون تومان به عنوان حقوق ماهانه دریافت خواهد کرد. این در حالیست که رقم سبب معیشت با توجه به افزایش تورم، در سال آینده خیلی بیشتر از ۳۲ میلیون تومان کنونی خواهد بود.

در چنین شرایطی همانطور که فعالان کارگری نیز تأکید دارند حتی افزایش صد درصدی دستمزدها نمی‌تواند فاصله میان دستمزد با هزینه معیشت را پر کند.

در همین رابطه ابراهیم رحیمیان فعال کارگری و دبیر اجرایی خانه کارگر طیس در گفتگو با خبرگزاری «ایلنا» گفته «برای تعیین مزد باید دو متغیر در نظر گرفته شود؛ اول احتمال تغییر قیمت بنزین و دوم حذف ارز ترجیحی از

پیش‌بینی می‌شود مقدار حداقل دستمزد حدود ۳۰ درصد افزایش یابد اما فعالان کارگری معتقدند حتی اگر مبلغ حداقل دستمزد صد درصد هم افزایش یابد باز هم دستمزد حداقل‌بگیران قادر به تأمین هزینه‌ی سبب معیشت آنها نخواهد رسید.

ابراهیم رحیمیان فعال کارگری: اوضاع کارگران جدا وخیم است؛ کارگران حتی با دستمزد دو شیف‌ت کار هم نمی‌توانند از پس مخارج زندگی خود بریبایند. این وضعیت کارگران نتیجه‌ی سال‌ها تصمیم‌گیری اشتباه در مذاکرات مزدی و بی‌توجهی به اخطار نمایندگان کارگری است.

احمد بیگدلی عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی: اینکه فقط بخواهند با این ۳۰ درصد افزایش حقوق را انجام دهند، به نظر من افزایش ندهند بهتر است

با آغاز مذاکرات برای تعیین میزان حداقل دستمزد، فعالان کارگری معتقدند حتی اگر مبلغ حداقل دستمزد با افزایش صد درصدی هم روبرو شود باز هم دستمزد حداقل‌بگیران قادر به تأمین هزینه‌ی سبب معیشت آنان نخواهد بود!

مذاکرات کمیته دستمزد برای تعیین حداقل رقم دستمزد در سال ۱۴۰۴ آغاز شده و تا اواخر سال جاری خورشیدی ادامه خواهد داشت. کمیته دستمزد که زیر نظر شورای عالی کار وزارت کار فعالیت می‌کند و اعضای آن شامل نمایندگان از کارگران، کارفرمایان و دولت هستند قرار است وضعیت درآمدی حدود یک سوم از جمعیت کشور را که حقوق آنها بر مبنای رقم حداقل دستمزد تعیین می‌شود، برای سال آینده خورشیدی ترسیم کنند.

سال‌هاست که نتایج مذاکرات کمیته دستمزد با واکنش منفی و انتقاد جامعه کارگری روبروست. فعالان کارگری

افزایش قیمت قیمت ۹۵۵ قلم دارو؛ وزیر بهداشت می‌گوید دارو «گران» نشده بلکه قیمت‌ها «اصلاح» شده است!

پمادها، قطره‌ها و برخی قرص‌هایی که فروش آنها به نسخه نیاز ندارد از جمله داروهای جنتامایسین، اوندازول، ایوپروفن، لووفالکسین، شربت والپروات سدیم، سیتیزین، آلپروزام بیشترین افزایش قیمت را داشته‌اند. برخی از این اقلام دارویی از ۲۰۰ تا ۴۰۰ درصد و برخی در هفته‌های گذشته بیش از ۵۰۰ درصد گران شده‌اند! افزایش قیمت در هفته‌های گذشته تجربه کرده‌اند.

محمد مهدی ناصحی مدیر عامل سازمان بیمه سلامت ایران، در گفتگو با خبرنگاری «مهر» گفته در سال جاری ۸۰۲ قلم داروی تحت پوشش بیمه و ۱۵۳ قلم داروی خارج از پوشش بیمه افزایش قیمت داشته است.

مدیر عامل سازمان بیمه سلامت ایران افزوده که «از ابتدای سال تاکنون ۲۳ ابلاغیه رسمی از سازمان غذا و دارو برای افزایش نرخ داروها و پوشش بیمه‌ای به این سازمان ابلاغ شده و هر یک از این ابلاغیه‌ها کمتر از ۴۸ ساعت اجرا شده است.»

محمد مهدی ناصحی افزوده که «به تازگی ۲۰۰ قلم دارو که بیشتر شامل قطره‌های چشمی و پماد است در سامانه تیتک افزایش قیمت داشته که تاکنون ابلاغیه رسمی آن به سازمان بیمه سلامت نرسیده است. این داروها افزایش قیمت داشتند، اما هنوز نرخ جدیدشان زیر پوشش بیمه قرار نگرفته است.»

مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران توضیح داده که «بر اساس قانون، سازمان بیمه سلامت ۷۰ درصد نرخ داروها را تحت پوشش بیمه قرار می‌دهد، اما سهم پرداخت بیمار نیز به سبب افزایش قیمت دارو افزایش یافته است.»

فعالان صنفی و کارشناسان افزایش قیمت ارز و قیمت‌گذاری دستوری را به عنوان دو عامل افزایش قیمت دارو مورد تأکید قرار می‌دهند.

هادی احمدی عضو هیئت مدیره سازمان نظام پزشکی و مدیر روابط عمومی انجمن داروسازان اعلام کرده که در پروسه تولید دارو، فقط برای مواد اولیه ارز دولتی تخصیص پیدا می‌کند که سهمی ۳۰ درصدی در قیمت دارو دارد اما بقیه‌ی فرایند تولید که سهمی ۷۰ درصدی در قیمت تمام شده دارو دارد مشمول ارز دولتی نمی‌شود و تابع قیمت ارز آزاد است.

او در ادامه توضیح داده که «بنابراین ۷۰ درصد از فرآیند تولید دارو که از ارز آزاد تبعیت می‌کند باعث شده تا با تغییرات ارزی قیمت‌ها بعضاً ۱۰۰ درصد، ۴۰ درصد و ۷۰ درصد و حتی بیشتر افزایش پیدا کند. البته هر چند ارز ترجیحی به ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان تغییر کرده است اما این مقدار فقط مربوط به ماده اولیه است و معلوم نیست روی همین کانال مانند یا خیر، چون زرمه‌هایی وجود دارد که قرار است به ۳۸ هزار و ۵۰۰ تومان و حتی بالاتر برسد که این باعث می‌شود ماده اولیه و سایر مؤلفه‌ها و در نهایت دارو گران شود.»

محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت نیز هفته جاری نوسانات نرخ ارز را عامل افزایش قیمت دارو اعلام کرد و گفت: «دولت، مابه‌التفاوت تغییرات نرخ ارز را به

● وزیر بهداشت: آماری که درباره افزایش قیمت داروها ارائه می‌دهند، به هیچ وجه درست نیست؛ حدود ۱۰ درصد از اقلام دارویی باید اصلاح قیمت می‌شدند و اقدامات لازم برای اصلاح قیمت این داروها انجام شد تا تولیدکننده بتواند تولید داشته باشد.

● گزارش‌ها نشان می‌دهد قیمت ۹۵۵ قلم دارو افزایش یافته است. افزایش قیمت در برخی اقلام دارویی از ۲۰۰ تا ۵۰۰ درصد است.

● مهدی پیرصالحی رئیس سازمان غذا و دارو اعلام کرده که «در صورت تغییر ارز ۴۲۰۰ تومانی به ۲۸۵۰۰ تومان، قیمت تجهیزات پزشکی تا ۷ برابر افزایش خواهد یافت.»

در شرایطی که گزارش‌ها از افزایش برخی اقلام دارویی تا ۵۰۰ درصد حکایت دارد، وزیر بهداشت دولت پزشکیان افزایش قیمت دارو را انکار کرده و مدعی شده این فرآیند «گران» شدن دارو نیست بلکه قیمت‌ها اصلاح شده است.

محمدرضا ظفرقندی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی امروز شنبه ۲۲ دی‌ماه ۱۴۰۳ در واکنش به افزایش قیمت دارو مدعی شده «آماری که درباره افزایش قیمت داروها ارائه می‌دهند، به هیچ وجه درست نیست؛ حدود ۱۰ درصد از اقلام دارویی باید اصلاح قیمت می‌شدند و تولید آنها برای تولیدکننده زیان‌ده بود. بر همین اساس اقدامات لازم برای اصلاح قیمت این داروها انجام شد تا تولیدکننده بتواند تولید داشته باشد.»

وزیر بهداشت دولت پزشکیان افزوده «داروهایی که اصلاح قیمت شده‌اند اغلب تزریقی و پمادهای استریل هستند که جنبه مصرف دائمی و عمومی ندارند.»

او گفته «۸۰ درصد داروهای تزریقی، بیمارستانی هستند و به محض تجویز و مصرف در صورت حساب بیمارستان توسط بیمه پرداخت می‌شوند. مکاتبات لازم با بیمه‌ها صورت گرفته است که این ما به التفاوت قیمت از سوی بیمه‌ها پرداخت شود.»

محمدرضا ظفرقندی در ادامه گفته با پیگیری‌ها و مذاکراتی که انجام دادیم توانستیم ارز ۴۲۰۰ تومانی را برای تجهیزات مصرفی و قطعات یدکی در ۶ ماهه دوم سال نیز پیش ببریم.

برخلاف آنچه وزیر بهداشت دولت پزشکیان ادعا کرده گزارش‌ها نشان می‌دهد قیمت ۹۵۵ قلم دارو افزایش یافته است. افزایش قیمت در برخی اقلام دارویی از ۲۰۰ تا ۵۰۰ درصد است؛ به بیان دیگر قیمت این داروها از سه تا شش برابر افزایش داشته است.

صداوسیماي جمهوری اسلامی در یک گزارش تلویزیونی اعلام کرد که طی هفته‌های گذشته قیمت یک قرص ۲۰ هزار تومانی به ۵۰ هزار تومان رسیده است. قیمت یک پماد که ۱۲ هزار و ۶۰۰ تومان بوده، به ۳۷ هزار تومان رسیده است. دگزامتازون که ۷۷۰۰ تومان بوده به ۱۹ هزار تومان رسیده است. سنسورهای قندخون از ۴ میلیون به بالای ۸ میلیون تومان رسیده و البته کمپاب شده است. گزارش‌های میدانی نیز نشان می‌دهد که انواع آمپول‌ها،

مسعود پزشکیان رئیس دولت چهاردهم وعده ارائه «بسته معیشتی» برای حمایت از معیشت «عموم مردم» را داده است.

مسعود پزشکیان مدعی شده «بنا داریم برای عموم مردم علاوه بر اعطای بسته‌های معیشتی، کالاهای اساسی و پرمصرف خانوارها و نیز کالاهای مورد نیاز زوج‌های جوان را با قیمت مناسب تهیه و در اختیار آنها قرار دهیم.»

رئیس دولت چهاردهم اعلام کرده «در حال طراحی راهکارهایی هستیم که ضمن توزیع عادلانه یارانه‌ها، از افشار آسیب‌پذیر نیز به شکل موثر حمایت کنیم و اساسا اجرای این راهکارها به رفع مشکلات و ارتقای وضعیت معیشتی این افشار منجر شود.»

برخلاف ادعای مسعود پزشکیان درباره برنامه دولت برای حمایت از معیشت «عموم مردم»، جزئیات لایحه بودجه نشان از کمبود منابع کافی دولت، حتی برای پرداخت یارانه‌های کنونی، دارد.

دولت پزشکیان حدود ۳۱۵ هزار میلیارد تومان برای پرداخت یارانه‌ها در سال ۱۴۰۴ در نظر گرفته که حدود نصف مبلغی است که در لایحه بودجه امسال برای پرداخت یارانه‌ها مصوب شده بود.

حسن نوروزی سرپرست سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نیز گفته که در قانون بودجه ۳۱۵ هزار میلیارد تومان تحت عنوان یارانه نقدی، معیشتی و کالابرج در نظر گرفته شده و اینکه چه مقدار از این مبلغ به شکل نقدی و چقدر به صورت کالابرج اختصاص داده شود، در اختیار دولت است. سرپرست سازمان هدفمندی یارانه‌ها تأکید کرده بود که «اگر بخواهیم کالابرجی در اختیار مصرف‌کننده بگذاریم باید مبلغ یارانه نقدی را کمتر کنیم.»

این برخورد دوگانه با وضعیت معیشت و قدرت خرید خانوارها، به ویژه افشار کم‌درآمد با واکنش‌هایی روبرو شده است.

از جمله احمد بیگدلی عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفته «اگر بهانه این است که افزایش حقوق کارگران تورم‌زا است، دادن سبد کالا که تورم‌زا نیست ماهانه ۳ الی ۵ میلیون به کسانی که حقوق کارگری می‌گیرند سبد کالا بدهند. اینکه فقط بخواهند با این ۳۰ درصد افزایش حقوق را انجام دهند، به نظر من افزایش ندهند بهتر است.»

این عضو کمیسیون اجتماعی درباره اینکه آیا ۳۰ درصد افزایش حقوق کفاف زندگی کارگران را می‌دهد، گفته «خیر، اگر صددرصد هم بخواهید افزایش دهید، کفاف نمی‌دهد. آیا در سال‌های گذشته حقوق کارگران متناسب با تورم افزایش یافته است؟ به آن نقطه رسیده یا خیر؟ نرسیده است. الان کف حقوق یک کارگر چقدر است ۷ الی ۸ میلیون تومان حال بیاید صد درصد به حقوق‌شان اضافه شود؛ ۱۴ میلیون هم دریافت کنند، با این ۱۴ میلیون تومان الان نمی‌شود زندگی را چرخاند.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید کرده که «به نظر من افزایش حقوق را باید حداقل متناسب با تورم به صورت نقدیدر نظر گرفت و سبد کالای اساسی را هم به کارگران ارائه کنند تا یک گوشه‌ای از مشکلات کارگران هم کمتر شود، اگر این اتفاق نیفتد خودشان باید پاسخگو باشند.»

احمد بیگدلی همچنین به دولت هشدار داده که «اگر شما نخواهید کارگران را در این جامعه ببینید مطمئن باشید آسیب‌پذیرترین قشر جامعه اوضاع اقتصادی‌شان بدتر خواهد شد و آن زمان ایجاد ناراضیاتی بین کارگران که بیشترین قشر هستند، بیشتر می‌شود و اصلا در این مسئله شک نکنید.»

تشدید بحران کمبود انرژی؛ تعطیلی گسترده در ایران

● در استان تهران کلیه مراکز آموزشی از مدارس تا دانشگاه‌ها، ادارات دولتی، شهرداری و سازمان‌های وابسته، قوه قضاییه و ادارات زیرمجموعه، بانک‌ها و حتی مراکز ورزشی تعطیل اعلام شدند.

● مدیرعامل شرکت ملی گاز نهم آذر گفته بود در صورت عدم صرفه‌جویی خانوارها، شرکت ملی گاز نمی‌تواند گاز را به صنایع مولد، پتروشیمی‌ها، سیمان، فولاد و سایر صنایع برساند.

● سرپرست معاونت توسعه مدیریت استناداری یزد اعلام کرده «برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی مدارس، بانک‌ها به جز شعب منتخب و ادارات استان یزد هر پنجشنبه تا پایان بهمن تعطیل خواهند بود.

● محمد اتابک وزیر صنعت، معدن و تجارت روز شنبه ۱۵ دی‌ماه ناترازی انرژی و قطع برق را صنایع سبب اختلال در چرخه تولید اعلام کرد.

ادارات دولتی، مدارس، دانشگاه‌ها، بانک‌ها و موسسات عمومی در ۲۲ استان ایران امروز شنبه ۲۲ دی‌ماه ۱۴۰۳ تعطیل اعلام شدند. مقامات استانی علت این تعطیلی گسترده را کمبود انرژی و آلودگی هوا اعلام کرده‌اند.

استان‌های تهران، «خراسان رضوی»، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، مازندران، البرز، کرمان، کرمانشاه، کردستان، زنجان، گلستان، اردبیل، فارس، چهارمحال و بختیاری، قزوین، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اصفهان، قم، سمنان و مرکزی از جمله استان‌هایی هستند که ادارات، بانک‌ها و مراکز آموزشی آنها با تعطیلی روبرو شده است.

گسترده‌ترین تعطیلات در استان‌های مختلف متفاوت بوده است. در استان تهران کلیه مراکز آموزشی از مدارس تا دانشگاه‌ها، ادارات دولتی، شهرداری و سازمان‌های وابسته، قوه قضاییه و ادارات زیرمجموعه، بانک‌ها و حتی مراکز ورزشی تعطیل اعلام شدند.

سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استاندار تهران اعلام کرده به علت آلودگی هوا، کلاس درس تمام مقاطع تحصیلی مدارس، دانشگاه‌ها به صورت غیر حضوری، مهدهای کودک پیش دبستانی و مدارس استثنایی تعطیل بانک‌ها، ادارات، دستگاه‌های اجرایی، ملی، استانی و نهادهای عمومی و غیر دولتی به استثنای مراکز خدماتی و درمانی استان تهران، در روز شنبه تعطیل شده‌اند.

همچنین اعلام شده امروز مجوزهای روزانه طرح ترافیک توسط شهرداری تهران در مدت مذکور صادر نمی‌شود و طرح زوج و فرد خودروها از درب منزل در این روز اجرا می‌شود.

معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی قوه قضاییه نیز اعلام کرده که واحدهای قضایی و اداری قوه قضاییه استان تهران در روز شنبه ۲۲ دی تعطیل است.

در برخی استان‌ها تعطیلات فقط برای مراکز آموزشی و ادارات دولتی اعلام شده است. برخی دیگر از استان‌ها که در فهرست استان‌های تعطیل قرار ندارند نیز مدارس در روز شنبه تعطیل اعلام شده است.

دانشگاه آزاد اسلامی طی اطلاعیه‌ای اعلام کرده ←

در سال آینده نیز تداوم خواهد داشت. مهدی پیرصالحی رئیس سازمان غذا و دارو روز چهارشنبه ۱۹ دی ۱۴۰۳ اعلام کرد که «در صورت تغییر ارز ۴۲۰۰ تومانی به ۲۸۵۰۰ تومان، قیمت تجهیزات پزشکی تا ۷ برابر افزایش خواهد یافت.»

رئیس سازمان غذا و دارو توضیح داده «ارز ترجیحی برای دارو و تجهیزات پزشکی در سال آینده نیز ادامه خواهد داشت. با این حال، ارز ۴۲۰۰ تومانی تخصیص‌یافته به تجهیزات پزشکی به ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی تغییر خواهد یافت. بنابراین، باید راهکارهایی برای حمایت از بیماران تدوین کنیم تا افزایش نرخ ارز تخصیصی منجر به افزایش پرداختی از جیب مردم نشود.»

مهدی پیرصالحی همچنین گفته «ارز تخصیصی برای تجهیزات پزشکی در سال جاری ۱/۲ میلیارد دلار بوده است. برای جبران مابه‌التفاوت ارزی از ۴۲۰۰ به ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان، حدود ۳۵ هزار میلیارد تومان بودجه نیاز است تا از بیماران حمایت شود و افزایش پرداخت از جیب مردم جلوگیری شود.»

پیرصالحی همچنین اشاره کرد که ۴۰ تا ۵۰ درصد تجهیزات پزشکی در داخل کشور تولید می‌شود، اما برخی از این تجهیزات وابسته به قطعات وارداتی هستند. بنابراین، میزان افزایش قیمت تجهیزات پزشکی بستگی به وابستگی آن‌ها به ارز خواهد داشت.

احمد آتش‌هوش رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو هم از گرانی و کمیاب شدن بیش از پیش داروها در سال آینده خبر داده است. او با تأکید بر اینکه قیمت دارو در ایران «واقعی» نیست گفته بسیاری از داروها به دلیل قیمت پائینی که دولت مصوب کرده است، دیگر تولید نمی‌شوند، ادامه این شرایط یعنی کمبود دارو!

رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو افزوده «دولت در بودجه سال بعد حقوق و سود گمرکی دارو را از ۲۸۵۰۰ بر مبنای ارز نزدیک ۶۵ هزار تومان محاسبه کرده، این یعنی گرانی دارو در سال آینده.»

→ منظور جلوگیری از افزایش پرداخت جیب مردم به بیمه‌ها پرداخت می‌کند.»

این در حالیست که مردم ناچار هستند هزینه‌های افزایش یافته را پرداخت کنند و بیمه‌ها نیز فعلاً هزینه‌های مازاد را تقبل نکرده‌اند چرا که ابتدا باید ادعای وزیر بهداشت به صورت کتبی از سوی سازمان غذا و دارو به بیمه‌ها ابلاغ شود تا بعد فرایند اعمال این بخشنامه از سوی بیمه‌ها طی و اجرایی شود!

محمد عبده‌زاده رئیس هیئت مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، نیز در توجیه افزایش قیمت دارو، به خیرگزاری «مهر» گفته که «قیمت‌گذاری باید مطابق تورم باشد، وقتی حقوق و دستمزد و بسته بندی افزایش

یافته است، نمی‌توان قیمت دارو را ثابت نگه داشت.» رئیس هیئت مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران افزوده «سازمان‌های بیمه‌گر اعلام آمادگی کرده‌اند که افزایش قیمت را پوشش بدهند و قرار بود سازمان غذا و دارو مکاتبات را انجام دهد تا پوشش بیمه‌ای اعمال شود.»

قیمت دارو در حالی افزایش یافته که دو ماه پیش محمدرضا ظفرقندی وزیر بهداشت از حذف ارز ترجیحی دارو خبر داد. این خبر با واکنش‌های بسیار گسترده و منفی از سوی شهروندان در شبکه‌های اجتماعی و شماری از فعالان صنفی حوزه دارو و درمان روبرو شد و در نتیجه وزیر حرف خود را پس گرفت. محمدرضا ظفرقندی در شبکه «ایکس» نوشت این ارز باقی خواهد ماند و حذف نمی‌شود همزمان مهدی پیرصالحی رئیس سازمان غذا و دارو در برنامه‌ای در صداوسیما حکومت درباره حذف ارز ترجیحی دارو اعلام کرد که «ارز ترجیحی نوع اول برای دارو از ابتدای امسال حذف شده است و هیچ ارز ۴۲۰۰ تومانی برای دارو تخصیص داده نمی‌شود و به ارز ترجیحی نوع ۲ یعنی ۲۸۵۰۰ تومانی تبدیل شده است.»

اکنون نه تنها قیمت دست‌کم ۹۵۵ قلم دارو مختلف با افزایش روبرو شده بلکه به نظر می‌رسد افزایش قیمت دارو

بروز بحران انرژی در ایران شده و دولت حتی در تأمین سوخت و انرژی برای مصرف داخلی ناتوان است. هاشم اورعی عضو هیئت علمی دانشگاه «شریف» هفته گذشته در یکی از برنامه‌های صداوسیما جمهوری اسلامی درباره بحران انرژی گفته بود «درواقع «ناترازی» واژه درستی نیست. «کمبود» واژه مناسبی است، اما ما از کمبود هم گذشتیم. ما در حوزه انرژی وارد مرحله «بحران» شده‌ایم.» هاشم اورعی گفته بود: «در سال جاری ۱۸ هزار مگاوات کمبود برق داشتیم که نتوانستیم پاسخ دهیم. پیش‌بینی می‌کنیم این عدد برای سال آینده به ۲۴ هزار مگاوات برسد. وقتی همه حامل‌های انرژی را کنار هم می‌گذاریم می‌بینیم که ایران یکی از بزرگترین تولیدکنندگان حامل‌های انرژی

جبران کند. این امکان‌پذیر نیست.» او افزوده بود «تابستان سال گذشته بیش از ۲۰ هزار مگاوات ناترازی داشتیم، پیش‌بینی می‌شود که ناترازی به ۲۵ هزار مگاوات برسد.» علی آبادی در ادامه گفته بود «خدا کند که این اتفاق نیفتد. باید اجازه داد که وزارت نیرو خود را آماده ناترازی برق در تابستان گرم آینده بکند چراکه سرمای زمستان با پوشیدن لباس گرم سپری می‌شود، اما عبور از شرایط تابستان به این سادگی نیست و من خواهش می‌کنم همانطور که مجلس تاکنون کمک کرده است، این کمک را ادامه دهد و اجازه دهد که ما به حل مسئله تابستان که نگرانی بزرگ است، تمرکز کنیم.»

است. اما مشکل اصلی ما تولید نیست مشکل ما مصرف است که باعث این بحران می‌شود.» او درباره ریشه‌های بحران ناترازی گفته بود: «این مشکل یک شبه ایجاد نشده و حاصل حداقل دو دهه بی‌برنامگی در سیاست‌های انرژی است. هر دولتی انرژی را از یک کالای تجاری به ابزار سیاسی تبدیل کرده است. این مشکل یک شبه و بدون درد حل نمی‌شود. اولین گام این است که مسئولین در کمال صراحت و شجاعت به مردم توضیح بدهند. معتقدم در مسیر درستی گام برمی‌داریم. مسیر درست این است که یک جمعی خارج از دولت جلساتی داشته باشند و سیاست انرژی در حوزه‌های مختلف را تدوین کنند و در نهایت به این برسند که گاز، بنزین و برق طی دوره پنج ساله به بخش خصوصی منتقل شود.» مهدی حسینی معاون پیشین امور بین‌الملل وزیر نفت نیز روز گذشته اعلام کرد «ما کسری بنزین و گازوئیل داریم و حدود ۸۰۰ میلیارد بشکه از نفت کشور زیر زمین مانده چون پول نداریم نفت را استخراج کنیم.» ایران در حالی دومین کشور دارای ذخایر گاز طبیعی در جهان است که به گفته مهدی حسینی به دلیل اینکه در تولید گاز برای مصرف داخلی دچار بحران و کمبود است باید به سراغ ترکمنستان برود تا از این کشور گاز وارد کند!

اینهمه در حالیست که کمبود گاز از یکسوی سبب قطع گاز صنایع مختلف کشور شده و از سوی دیگر تولید برق را با چالش روبرو کرده است. صنایع در حالی با قطع گاز روبرو هستند که بار کمبود برق نیز به این بخش تحمیل شده و برق در صنایع مختلف کشور جیره‌بندی شده است. احمد مهدوی ابهری دبیرکل انجمن کارفرمایی صنعت پتروشیمی هفته گذشته اعلام کرد به علت افزایش مصرف گاز در بخش خانگی طی روزهای گذشته و تشدید کمبود گاز، ۱۲ پتروشیمی قطع شده است. قطع گاز و برق صنایع زیان گسترده‌ای را برای اقتصاد کشور در پی داشته است. در حالی که فعالان صنفی مدت‌هاست درباره زیان ناشی از قطع انرژی صنایع هشدار می‌دهند، محمد اتابک وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز روز شنبه ۱۵ دی‌ماه ناترازی انرژی و قطع برق را صنایع سبب اختلال در چرخه تولید اعلام کرد. وزیر صمت گفته بود که «بهترین راهکار برای جبران این ناترازی‌ها این است که صنایع بخشی از انرژی مورد نیاز صنعت خود را تولید کنند و بخشی از آن را نیز وزارتخانه‌ها تأمین کنند.» بسیاری از کارشناسان معتقدند چهار دهه عدم سرمایه‌گذاری مؤثر و هدفمند در صنایع نفت و گاز سبب

که سازمان مرکزی و واحدهای این دانشگاه در روز شنبه ۲۲ دی ماه تعطیل است. همچنین در اغلب استان‌ها دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی تعطیل اعلام شده‌اند. تعطیلات دانشگاه‌ها در حالی اعلام شده که امتحانات پایان ترم نیمسال اول تحصیلی در جریان است و به دلیل اعلام ناگهانی تعطیلی دانشجویان سردرگم شده‌اند. معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی غروب روز جمعه با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد تصمیم گیری در خصوص تعطیلی یا عدم تعطیلی امتحانات فردا بر عهده دانشگاه‌ها است.

در این اطلاعیه آمده که «با عنایت به اعلام تعطیلی از سوی استانداری ها در برخی استان های کشور، تصمیم گیری در خصوص تعطیلی یا عدم تعطیلی امتحانات ۲۲ دی ماه، بر عهده ی خود دانشگاه های علوم پزشکی است و از طریق معاونت آموزشی دانشگاه ها به دانشجویان و اساتید اعلام خواهد شد.»

وزارت علوم نیز تصمیم گیری درباره برگزاری امتحانات ۲۲ دی به دانشگاه‌ها واگذار و در اطلاعیه اعلام کرد: «با توجه به اقتضائات و شرایط خاص استان‌های مختلف، تصمیم گیری در مورد برگزاری امتحانات فردا شنبه بیست و دوم دی ماه ۱۴۰۳ در اختیار هیئت رئیسه دانشگاه‌ها است.» هر چند در برخی استان‌ها علت تعطیلی آلودگی هوا اعلام شده اما پیشتر کارشناسان و حتی مقامات دولتی از تشدید بحران انرژی در فصل زمستان و مشکلات دولت برای تأمین گاز مورد نیاز داخلی خبر داده بودند. غلامرضا کوشکی رئیس مرکز راهبری شرکت ملی گاز پنجشنبه گذشته، بیستم دی‌ماه، در یک گفتگوی رادیویی گفته بود مصرف گاز در ایران در ابتدای هفته به ۶۵۰ میلیون متر مکعب رسید. او تأکید کرده بود افزایش حجم مصرف گاز تا روز چهارشنبه ادامه داشته است. مدیرعامل شرکت ملی گاز نهم آذر گفته بود در صورت عدم صرفه‌جویی خانوارها، شرکت ملی گاز نمی‌تواند گاز را به صنایع مولد، پتروشیمی‌ها، سیمان، فولاد و سایر صنایع برساند.

روز گذشته کبری رفیعی کارشناس هواشناسی از موجی از کاهش دما در چند استان کشور خبر داد و گفت: «شنبه از اواخر وقت با ورود سامانه بارشی از غرب کشور در استان های ایلام، کرمانشاه و کردستان، لرستان، برخی مناطق آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی افزایش ابر و بارش باران و برف آغاز می‌شود.»

کاهش دما به معنای مصرف بیشتر گاز در بخش خانگی و تجاری است که سبب تشدید بحران کمبود انرژی خواهد شد از سوی دیگر رسانه‌های داخلی گزارش داده‌اند که «کارگروه مدیریت مصرف انرژی» در تعدادی از استان‌ها تصویب کرده‌اند که ادارات و مدارس هر استان روز شنبه تعطیل شوند.

در استان یزد نیز سرپرست معاونت توسعه مدیریت استانداری این استان اعلام کرده «برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی» مدارس، بانک‌ها به جز شعب منتخب و ادارات استان یزد هر پنجشنبه تا پایان بهمن تعطیل خواهند بود.

عباس علی‌آبادی وزیر نیرو در دولت پزشکیان در نشست روز یکشنبه ۱۶ دی‌ماه در جلسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی از کمبود گاز و برق در زمستان امسال و تابستان سال آینده خبر داده و گفته بود عبور از «تابستان سخت» به سادگی امکان‌پذیر نیست.

وزیر نیرو گفته بود «واقعیت این است که ناترازی انرژی وجود دارد. واقعیت این است که گاز در زمستان به میزان کافی نیست. وزارت نفت هم نمی‌تواند طرف دو ماه آن را

هشدار یک اقتصاددان: فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک «تهدید امنیتی ملی» است

قطعا شاهد افزایش جهشی قیمت‌ها در بخش خرید و فروش خواهیم بود.»

او با بیان اینکه بازار مسکن با توجه به نوسانات ارزی از لحاظ قیمتی جهشی را در ماه‌های آینده و تا پایان سال پیش رو دارد گفته که «افزایش قیمت مسکن در تمامی محلات تهران باعث شده که میزان معاملات در بسیاری مناطق به حداقل رسیده است. طبق آمارها یک سوم خانوارها در تهران مستأجر هستند، اما در این شرایط روند رشد قیمتی در بازار اجاره نسبت به فروش کمتر خواهد بود. لکن در آینده نزدیک قطعا شاهد افزایش جهشی قیمت‌ها در بخش خرید و فروش خواهیم بود.»

بازار مسکن ایران بیش از یک دهه است با رکود تومی عمیق روبروست و از جمله بازاریایی است که مافیای حکومتی در آن رخنه کرده و مناسبات آن را تنظیم می‌کنند. افزایش قیمت زمین و مسکن باعث تورم مضاعف در بازار اجاره‌بها شده است.

در آنسو شهروندان مستأجر که درآمدهای آنها سال‌هاست از تورم عقب افتاده، ناچار شده‌اند به قراردادهای اجاره‌ای غیررسمی یا سکونت در محلات پرجمعیت و ناپایدار روی بیاورند. همچنین پدیده‌های حاشیه‌نشینی، کارتن‌خوابی، کانکس‌خوابی و پشت‌بام‌خوابی در سال‌های گذشته گسترش یافته است.

همزمان نبود برنامه‌ریزی مناسب شهری و شکست پی در پی طرح‌های دولت در حوزه مسکن مشکلات مستأجران را تشدید کرده و انتظار خرید خانه برای اقشار کم‌درآمد را به بیش از دو و نیم قرن افزایش داده است.

آخرین گزارش «موسسه پریندکس» در سال ۲۰۲۴ میلادی، اعلام کرده وضعیت ایران در رابطه با احساس امنیت در زمینه مالکیت زمین و مسکن بدتر شده است.

«موسسه پریندکس» با همکاری گالوپ و دیگر

این اقتصاددان با اشاره به تناقض‌های موجود در آمارهای تولید و عرضه مسکن، از سیاست‌های دولت هم انتقاد کرده و گفته «ابعاد سوداگری و تنبیه فقرا و متوسطان این است اما راه حلی که عزیزان انتخاب کرده‌اند این است که ارائه آمار تحولات قیمت مسکن را از مردادماه متوقف کردند.»

فرشاد مومنی در بخش دیگری از سخنانش گفته در حالی که سهم مستأجران و خانوارهای ساکن در خانه‌های استیجاری، تا سال‌های پایانی جنگ، حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد بوده، این سهم از ۱۳۹۵ از ۳۵ درصد عبور کرده است و در فاصله ۱۳۹۵ تا کنون نیز به مراتب به این نسبت اضافه شده است.

این اقتصاددان هشدار داده که فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک تهدید امنیتی ملی است و افزوده «از آنجا که بخش بزرگی از ذینفعان در عرصه قاعده‌گذاری در وزارت مسکن هستند، بدون یک اراده سطح بالا برای اصلاح بنیادی مسائل بخش مسکن، و در صورت استمرار شرایط کنونی، مرتباً فقر و نابرابری را افزایش می‌دهد و برای حکومت مشروعیت‌سوزی می‌کند.»

این اقتصاددان نزدیک به حزب کارگزاران سازندگی از مسئولان حکومت خواسته «قبل از اینکه بحران مسکن به یک فاجعه اقتصادی- اجتماعی تبدیل شود، مسئله را در کانون اصلی خود در دستور کار قرار دهند و حل و فصل کنند.»

هشدار درباره پیامدهای بحران مسکن به ویژه در بازار اجاره‌بها در حالیست که گزارش‌ها از افزایش قیمت مسکن در ماه‌های آینده خبر می‌دهند. در همین رابطه خشایار باقرپور مدیر عامل اتحادیه تعاونی‌های عمرانی تهران گفته که «طبق آمارها یک سوم خانوارها در تهران مستأجر هستند، اما در این شرایط روند رشد قیمتی در بازار اجاره نسبت به فروش کمتر خواهد بود. لکن در آینده نزدیک

● از اسفند ۱۳۹۶ تا اسفند ۱۴۰۰ میانگین قیمت مسکن در تهران، رشد بیش از ۶۰۰ درصدی داشته است.

● در دوره ۱۱ ساله بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰ با وجود ساخت ۱۱ میلیون مسکن فقط ۲/۵ میلیون نفر به تعداد مالکان مسکن کشور افزوده شده است.

● نبود برنامه‌ریزی مناسب شهری و شکست پی در پی طرح‌های دولت در حوزه مسکن مشکلات مستأجران را تشدید کرده و انتظار خرید خانه برای اقشار کم‌درآمد را به بیش از دو و نیم قرن افزایش داده است.

● فرشاد مومنی: بدون یک اراده سطح بالا برای اصلاح بنیادی مسائل بخش مسکن، و در صورت استمرار شرایط کنونی، مرتباً فقر و نابرابری افزایش می‌یابد و برای حکومت مشروعیت‌سوزی می‌کند.

فرشاد مومنی اقتصاددان با اشاره به اینکه «صد درصد مستأجران قم و البرز فقیر هستند» گفته «فقر مسکن در حال تبدیل شدن به یک تهدید امنیتی ملی است!»

فرشاد مومنی اقتصاددان با تأکید بر تورم فزاینده در بازار مسکن ایران اعلام کرده که گزارش‌های رسمی می‌گویند از اسفند ۱۳۹۶ تا مرداد ۱۴۰۳، قیمت مسکن رشد ۱۷۳۱ درصدی داشته است.

این اقتصاددان به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی اشاره کرده که در آن آمده از اسفند ۱۳۹۶ تا اسفند ۱۴۰۰ میانگین قیمت مسکن در تهران، رشد بیش از ۶۰۰ درصدی داشته است.

فرشاد مومنی افزوده در دوره ۱۱ ساله بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰ با وجود ساخت ۱۱ میلیون مسکن فقط ۲/۵ میلیون نفر به تعداد مالکان مسکن کشور افزوده شده و ۸/۵ میلیون مسکن در «مطامع سوداگری» گرفتار شده است. او تأکید کرده «در همین دوره، ۳ میلیون و ۲۶۰ هزار نفر هم به تعداد مستأجران کشور اضافه شده است.»

شرایط فوق بحرانی کمبود انرژی؛ تعطیلی سراسری صنایع ایران در راه است

قطع شود.»

وی که در همایش «بررسی چالش‌های ناترازی انرژی و روند قیمت‌گذاری برق در صنعت فولاد» سخن می‌گفت با بیان اینکه «طی این سال‌ها با راهکارهای مختلفی مانند احداث نیروگاه از سوی دولت مواجه بوده‌ایم» گفته که «زمانی که آقای علی‌آبادی وزیر صمت بودند می‌گفتند صنعتگران طبق قانون می‌توانند از وزارت نیرو به دلیل خسارت قطعی برق شکایت کنند و حالا ایشان وزیر نیرو هستند.»

در همین همایش جهانبخش شکری رئیس خانه صمت کرمانشاه نیز درباره کمبود انرژی در بخش صنعت توضیح داده که «در ۱۰ ماهی که از سال جاری گذشت، صنایع، به‌ویژه فولادی‌ها بیش از ۳ ماه هم کار نکرده‌اند، اما متأسفانه کل هزینه‌های حقوق، وام بانکی، مالیات و تامین اجتماعی به تولیدکننده تحمیل شده است. حالا هم می‌گویند سال آینده اصلاً به صنایع برق نمی‌دهیم. صنعت ما رو به ورشکستگی است و همه ما با سیلی صورت خودمان را سرخ نگه داشته‌ایم.»

مجتبی رضوی رئیس خانه صمت مازندران نیز گفته «استفاده از عبارت ناترازی انرژی، پوششی برای عدم کفایت است و به لغغله زبان مسئولان تبدیل شده است.» او تأکید کرد: «ناترازی انرژی انباشت سوءمدیریت سنوات گذشته است.»

رئیس خانه صمت مازندران افزوده که «به تهِ خط رسیده‌ایم و هم در تابستان و هم در زمستان برق نداریم. همانطور که الان می‌گویند برای تامین برق مورد نیاز خودتان نیروگاه بسازید، فکر کنم در سال‌های آینده هم بگویند نفت را هم خودتان استحصال کنید.»

از سوی دیگر محمدرضا عارف معاون اول پزشک‌بان رئیس دولت چهاردهم ادعا کرده که اگر سرمایه‌گذاران

● رئیس هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولاد ایران خبر داده که قرار است به علت ناترازی‌های شدید برقی و گازی، به زودی برق صنایع ایران «بطور کامل» قطع شود.

● مسعود پزشک‌بان رئیس دولت می‌گوید: «از هر راهی برای رفع ناترازی‌های انرژی اقدام کردیم، با مشکل مواجه شده‌ایم.»

● تعطیلی‌های اخیر به دلیل کمبود انرژی، تقریباً روزانه ۲۸۰ میلیون دلار به اقتصاد کشور خسارت وارد کرده است

● نرسی قربان کارشناس حوزه انرژی معتقد است تعطیلی‌ها در واقع تنها می‌توانند به‌عنوان یک مُسکن موقتی عمل کنند و این روش به هیچ وجه پاسخگویی نیازیهای سرمایه‌گذاری و بهینه‌سازی مصرف نیست.

زنگ خطر بحران کمبود انرژی در ایران به صدا درآمده و خبرها از احتمال تعطیلی سراسری صنایع کشور در روزه‌های آینده حکایت دارند. آلودگی هوا به علت مازوت‌سوزی گسترده در نیروگاه‌های تولید برق ادامه دارد و تعطیلی مدارس و ادارات افزایش یافته است. مسعود پزشک‌بان رئیس دولت می‌گوید: «از هر راهی برای رفع ناترازی‌های انرژی اقدام کردیم، با مشکل مواجه شده‌ایم.»

کمبود انرژی در ایران به شرایط فوق بحرانی رسیده بطوری که برخی خبرها از احتمال تعطیلی سراسری صنایع کشور در روزه‌های آینده به علت کمبود گاز و برق حکایت دارند.

علی‌محمد ابویی رئیس هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولاد ایران خبر داده که قرار است به علت ناترازی‌های شدید برقی و گازی، به زودی برق صنایع ایران «بطور کامل» قطع شود: «خبر خوبی برای فعالان صنعت فولاد ندارم، از وزارت صمت و وزارت کشور خرابایی به گوش می‌رسد مبنی بر اینکه دستور داده شده که برق صنایع بطور کامل

سازمان‌های بین‌المللی، داده‌های مرتبط با امنیت مالکیت زمین، مسکن و اموال را گردآوری کرده و میزان احساس امنیت را بر این اساس در کشورهای مختلف می‌سنجد.

گزارش «موسسه پریندکس» نشان می‌دهد ۴۸ درصد از بزرگسالان ایرانی درباره حقوق مالکیت زمین و مسکن خود احساس ناامنی دارند. این رقم در مقایسه با ۴۲ درصد در سال ۲۰۲۰، افزایش ۶ درصدی را نشان می‌دهد که گویای کاهش اعتماد عمومی به امنیت حقوق مالکیت در کشور است.

دو پروژه «مسکن مهر» و «نهضت ملی مسکن» به ترتیب در دولت‌های محمود احمدی‌نژاد و ابراهیم رئیسی تصویب و اجرا شد اما هیچکدام تا پایان فعالیت این دولت‌ها پایان نیافت و نیمه‌کاره ماند.

بر اساس طرح «نهضت ملی مسکن» باید سالانه یک میلیون واحد مسکونی در دولت ابراهیم رئیسی ساخته می‌شد اما گزارش‌ها حاکی از آنست که تنها ۲۰ هزار واحد مسکونی به مرحله کارهای پایانی رسیده است.

ساخت مسکن ارزان با ارائه زمین رایگان از سوی دولت فرمول دولت‌های اخیر جمهوری اسلامی برای حل شدن بخشی از بحران مسکن در ایران است. مشکلات بازار مسکن در ایران اما عمیق‌تر از آنست که با ساخت چند ده هزار واحد مسکونی که چندان هم ارزان قیمت‌گذاری نمی‌شوند، حل شود دولت‌های جمهوری اسلامی نه تنها در ساخت مسکن ارزان برای ایجاد تعادل میان عرضه و تقاضا، و کنترل قیمت‌ها در بازار مسکن شکست خورده‌اند، بلکه حتی نتوانستند وام‌های مصوب مسکن را پرداخت کنند.

در دولت ابراهیم رئیسی مقرر شده بود که رقم وام مسکن از ۵۵۰ میلیون تومان به ۸۰۰ میلیون تومان افزایش پیدا کند تا اقشار کم درآمد بتوانند از طرح «نهضت ملی مسکن» استفاده کنند. دولت مسعود پزشک‌بان اما ماه گذشته تنها با افزایش ۱۰۰ میلیون تومانی این وام موافقت کرد و رقم آن را به ۶۵۰ میلیون افزایش داد.

همچنین گزارش‌ها نشان می‌دهد بانک‌ها از پرداخت وام مسکن برای پروژه «نهضت ملی مسکن» نیز سرباز زده و می‌گویند منابع کافی در دست ندارند. این در حالیست که بانک‌ها منابع موجود را به «خودی‌ها» وام می‌دهند. بررسی آمارهای جدید تسهیلات پرداختی بانک‌ها به شرکت‌های زیرمجموعه خود نشان می‌دهد تا پایان آذرماه امسال بانک‌های دولتی و خصوصی جمعاً ۳۲۱ هزار میلیارد تومان وام به شرکت‌های خود پرداخت کرده‌اند.

روزنامه «دنیای اقتصاد» پاییز امسال در گزارشی از پرداخت نشدن وام‌های پروژه‌های مسکن به متقاضیان خبر داده و نوشته بود که آمارهای رسمی که از سوی سیستم بانکی و دولت درباره «مسکن ملی» اعلام شده است، نشان می‌دهد که جای بانک‌ها و مردم در این طرح کاملاً عوض (وارونه) شده است.

این گزارش افزوده بود که به شکل طبیعی و کاملاً قابل انتظار، تسهیلات ساخت مسکن باید حداقل ۷۰ درصد از «هزینه ساخت و تامین مسکن» به ویژه در طرح‌های حمایتی را پوشش دهد. این اتفاق در مسکن مهر افتاد به این معنا که پیش خریداران مسکن مهر در اواخر دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰، با پرداخت ۱۰ میلیون تومان آورده نقدی در آن مقطع، به پشتوانه ۲۵ میلیون تومان تسهیلات بانکی، نتوانستند صاحب آن خانه‌ها شوند. اما در «مسکن ملی»، نقش بانک و پیش خریدار، برعکس شده است. در واقع بانک‌ها نتوانسته یا نخواسته‌اند که ۷۰ درصد هزینه ساخت مسکن ملی را تأمین کنند.

خروج سرمایه‌گذاران از ایران؛ توهم خامنه‌ای برای دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی بدون نیاز به جذب سرمایه‌گذار خارجی!

● شرکت عربستانی صافولا پس از دو دهه فعالیت در ایران و در حالی که نیمی از صنعت روغن‌سازی ایران را در دست دارد از اقتصاد ایران خارج شد.

● در شرایطی که برخی مقامات حکومتی مدعی بودند خروج صافولا از ایران اثری بر بازار روغن نخواهد داشت، به مدت کوتاهی از خروج صافولا از صنعت روغن‌سازی ایران، قیمت انواع روغن خوراکی در کشور از ۱۵ تا ۲۱ درصد گرانتر شد.

● خروج سرمایه از ایران چه از سوی سرمایه‌گذاران خارجی و چه از سوی سرمایه‌گذاران داخلی در سالهای گذشته با سرعت ادامه داشته است.

● قوانین ناکارآمد، بخشنامه‌های یک‌شبه، شبکه رانتهی و مافیایی حاکم بر اقتصاد، ساختار فاسد و رشوه‌گیر، رکود تورمی، کاهش ارزش پول ملی و نوسان شدید بهای ارز، کاهش قدرت خرید خانوار و کاهش فروش، از جمله دلایلی است که ریسک سرمایه‌گذاری در ایران را به شدت افزایش داده و سبب فرار سرمایه از کشور می‌شود.

● آغاز به کار دولت دونالد ترامپ و احتمال افزایش فشارهای اقتصادی و تحریمی بر جمهوری اسلامی، در کنار تداوم تنش‌زایی جمهوری اسلامی در منطقه که همچنان سایه جنگ را بر سر ایران نگه داشته نیز خروج سرمایه از کشور را تشدید کرده است.

● خامنه‌ای در حالی رسیدن به رشد اقتصادی بدون نیاز به جذب سرمایه‌گذاری خارجی را امکان‌پذیر خوانده که رشد اقتصادی ایران بر اساس آمارهای مورد ادعای جمهوری اسلامی حدود سه درصد است و برآوردها حاکی از آن است که رشد اقتصادی ایران در دو سال آینده روند نزولی خواهد داشت.

در شرایطی که خروج سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی از ایران ادامه دارد و کیک اقتصاد ایران در حال کوچک شدن است اما مقامات جمهوری اسلامی همچنان درباره رشد اقتصادی هشت درصدی سخن می‌گویند!

طی روزهای گذشته خبر خروج دو سرمایه‌گذار خارجی مهم از ایران منتشر شد. شرکت عربستانی صافولا که بزرگترین سرمایه‌گذاری متعلق به عربستان سعودی در ایران بود، کل دارایی‌اش را در ایران به ارزش ۷۰۵ میلیون ←

داشته است!

آنچه وضعیت کنونی را هولناک می‌کند اظهارات مقامات دولتی است که نشان می‌دهد هیچ راهکار موثری برای حل بحران کمبود انرژی در کوتاه‌مدت ندارند!

مسعود پزشکیان رئیس دولت چهاردهم روز گذشته در نشست هیئت امنای صندوق توسعه ملی درباره ناترازی انرژی عنوان کرد که «از همان آغاز رسمی فعالیت دولت چهاردهم به طور جدی به دنبال رفع ناترازی‌های انرژی هستیم، اما تا امروز از هر راهی که خواستیم اقدام کنیم، با یک مشکل دیگر مواجه شده‌ایم.»

مسعود پزشکیان گفته «بنده به عنوان رئیس دولت باید در برابر مردم و بخش خصوصی نسبت به این مشکلات پاسخگو باشم، لذا با توجه به اینکه احداث نیروگاه‌های خورشیدی سریع‌ترین، موثرترین و به نوعی به صرفه‌ترین راهکار موجود در این زمینه است، تأکید دارم که نباید اجازه دهیم وقت ما بیش از این تلف شود و باید هر چه سریع‌تر راهکارهای اجرایی را در این زمینه تصویب و عملیاتی کنیم.»

کارشناسان اما معتقدند رفع ناترازی انرژی با بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر اگر چه راهکاری درازمدت و ضروری و لازم است اما با توجه به بودجه دولت و ناتوانی در جذب سرمایه‌گذاری بعید است ادعای دولت در رفع مشکل ناترازی در کوتاه‌مدت از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر عملی باشد.

در همین رابطه سعید مهبذب ترابی کارشناس انرژی می‌گوید: «می‌توان گفت انرژی تجدیدپذیر امکان‌پذیر نیست اما در این قصه یک افراطی صورت گرفته است.»

این کارشناس انرژی درباره ادعاهای مسئولین مبنی بر افزایش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر گفته که «این روزها آمارهای مربوط به تولید برق در ابعاد وسیع مطرح می‌شود اما به نظر من تمام این آمارها اشتباه است. با توجه به قابلیت‌های اقتصادی کشور و حتی حجم واردات و تولید داخل و توان اجرایی، باید از توسعه صحبت کنیم. وقتی در ۲۰ سال، تنها یک هزار مگاوات تجدیدپذیر ایجاد کردیم، چگونه در سه سال می‌خواهیم ۲۰ هزار مگاوات تولید داشته باشیم؟ با این توان اقتصادی نمی‌توان حرف‌های بزرگ زد.»

نرسی قربان کارشناس حوزه انرژی معتقد است تعطیلی‌هایی که به منظور صرفه‌جویی در مصرف سوخت و انرژی در سراسر کشور ایجاد شده‌اند، در واقع تنها می‌توانند به عنوان یک مسکن موقتی عمل کنند و این روش به هیچ وجه پاسخگوی نیازهای سرمایه‌گذاری و بهینه‌سازی مصرف نیست. این وضعیت بیشتر شبیه به مصرف قرص آسپرین برای کاهش درد است.

او اشاره می‌کند که «در دولت‌های قبلی، به‌ویژه در سال‌های اخیر، با این مشکل روبرو بوده‌ایم و بسیاری از کارشناسان نیز این موضوع را پیش‌بینی کرده بودند. متأسفانه، در اواخر دولت روحانی و همچنین در دولت رئیسی، سرمایه‌گذاری‌های لازم در حوزه انرژی صورت نگرفته است. اگر دولت چهاردهم بخواهد به این مسئله رسیدگی کند، حداقل یک یا دو سال زمان نیاز خواهد بود تا اقدامات ضروری انجام شود.»

نرسی قربانی افزوده «سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی نیازمند بودجه قابل توجهی است و باید برای این موضوع ردیف بودجه‌های مشخص در نظر گرفته شود. این امر هم در زمینه بهینه‌سازی مصرف و هم در افزایش تولید ضروری است. همچنین، در برخی موارد، حمل و نقل انرژی نیز با چالش‌هایی مواجه است.»

بخش خصوصی و مردم «به میدان بیایند» رشد اقتصادی ۸ درصدی تحقق می‌یابد. او اما نگفته مردم بخش خصوصی با کدام توان و امکانات باید «به میدان بیایند»!

در واکنش به این سخنان محمدرضا عارف، بیژن پناهی‌زاده معاون خانه صنعت و معدن اعلام کرد که همین وضعیت انرژی نه تنها سبب زیان انباشته بخش خصوصی می‌شود بلکه درآمدهای مالیاتی دولت را نیز به دلیل کاهش تولید و افزایش زیان واحدهای صنعتی و تولیدی با کاهش ۵۰ درصدی روبرو می‌کند!

وی با بیان اینکه ناترازی‌ها سود واحدهای تولیدی را می‌بلعد، گفته «تعمیل این تعطیلی‌ها علاوه بر تعطیلات رسمی، آن‌هم به دلیل ناترازی‌ها سود یک‌ساله واحدهای تولیدی را از بین می‌برد و عملاً زیان انباشته ایجاد می‌کند.»

رئیس هیئت‌مدیره انجمن نوردکاران:
دستور داده شده برق صنایع
بطور کامل قطع شود!

او تأکید کرده که «با این شرایط دولت سال آینده انتظار نداشته باشد که مالیات پیش‌بینی شده در بودجه تحقق یابد. این شرایط تا ۵۰ درصد مالیات سال آینده محقق نمی‌شود. ممکن است دولت مالیات از محل تورم بگیرد که یک دور باطل است و خودش اولین قربانی تورم می‌شود. چون بیشترین میزان پرداختی را دولت دارد. ادارات و ارگان‌ها مگر چقدر برق مصرف می‌شود؟ چرا بعضی از استان‌ها که در این فصل، نه کولر روشن می‌کنند، نه بخاری؛ تعطیل می‌شوند؟ چک‌های بانکی استان‌های تعطیل چک برگشت می‌خورد، می‌دانید چه مشکلاتی با تعطیلی ادارات و بانک‌ها به وجود می‌آورد؟ تعطیل کردن که کاری ندارد. اما به تبعات آن واقف هستید؟»

صنایع کشور در نیمه نخست سال درگیر کمبود برق و جیره‌بندی برق بودند و با کاهش تولید روبرو شدند اما طی چهار ماه گذشته با قطع گسترده برق و گاز و گازوئیل روبرو بوده و خسارت هنگفتی را متحمل شدند. در این میان بخشی از کارگران در صنایع مختلف نیز اخراج شدند تا شاید بخشی از هزینه‌ها در این واحدها کاهش پیدا کند!

آمارها نشان می‌دهند تعطیلی‌های اخیر به دلیل کمبود انرژی، تقریباً روزانه ۲۸۰ میلیون دلار به اقتصاد کشور خسارت وارد کرده است. به بیان دیگر با نرخ تقریبی دلار ۷۵ هزار تومانی که میانگین قیمت دلار طی چند ماه گذشته است، هر روز تعطیلی حدود ۲۱ هزار میلیارد تومان خسارت اقتصادی برای ایران در پی

ایران هستند.

با اینهمه همچنان مقامات حکومتی در توهم دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی در آینده نزدیک به سر می‌برند.

علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی چند روز پیش در مراسمی که «دیدار با مردم قم» خوانده شد، مدعی شده که «برخی افراد تحقق سیاست‌هایی مانند رشد اقتصادی هشت درصد را ناممکن می‌دانند در حالی که در نمایشگاه فعالان اقتصادی که چندی قبل رئیس‌جمهور نیز از آن دیدن کرد، گفته و ثابت شد که تحقق رشد هشت درصد بدون احتیاج به خارج، امکان‌پذیر است و رئیس‌جمهور هم حرف آن فعالان و کارشناسان را تکرار کرد.»

تحقق رشد هشت درصدی بدون نیاز به جذب سرمایه از سوی سعید جلیلی نماینده خامنه‌ای در شورای عالی امنیت ملی و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز مورد تأکید قرار گرفته است: «در مورد رشد هشت درصدی وفاق یعنی باید نسبت خود را در مورد چگونگی محقق شدن آن مشخص کنیم. البته بحث‌های غلطی وجود دارد که این رشد را منوط به وجود سرمایه می‌دانند در حالی که یکی از مولفه‌های رشد سرمایه است.»

امیرحسین ثابتی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی و مشاور سعید جلیلی نیز خطاب به برخی مقامات دولتی که بر لزوم جذب سرمایه‌گذاری برای تحقق رشد اقتصادی هشت درصدی اصرار دارند گفته «کلیشه‌های غلط ذهنی تان باعث شده فکر کنید رشد اقتصادی هشت درصد فقط به سرمایه وابسته است، چون چیزی از بهره‌وری نمی‌داند.»

رشد اقتصادی ایران بر اساس آمارهای مورد ادعای جمهوری اسلامی حدود سه درصد است و برآوردها حاکی از آن است که رشد اقتصادی ایران در دو سال آینده روند نزولی خواهد داشت.

دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصد از جمله مهمترین اهداف اقتصادی جمهوری اسلامی در برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه است که اکنون سال نخست این برنامه در حال اتمام است. هدف‌گذاری رشد اقتصادی هشت درصدی در برنامه ششم توسعه نیز وجود داشت اما در طول پنج سال اجرای این برنامه محقق نشد!

روزنامه اطلاعات در اواخر آذرماه امسال در گزارشی نوشت که تنها در یک سال و نیم اخیر و بر اساس اعلام مقامات تجاری بخش خصوصی، فقط بخش صنعت و تجارت ایران ۷۰ میلیارد دلار سرمایه را از کشور خارج کرده و به کانادا برده است. این البته آمار دلخواهی خود روزنامه نبود بلکه سخن یک مقام رسمی یعنی مدیرعامل انجمن بازرگانی ایران و کانادا بوده است. این مقام همچنین گفته که این ۷۰ میلیارد دلار به شکل کارخانه و ملک از ایران خارج شده و اکنون در کانادا در بخش صنعت و به خصوص عرصه ساخت و ساز فعال هستند. البته بانک مرکزی ایران باز هم این گزارش را تکذیب کرد و بر اساس اطلاعاتی که ارائه داده به این نتیجه رسیده است که چنین رقم خروج سرمایه از کشور با واقعیت منابع و مصارف ارزی اقتصاد ایران ندارد.

قوانین ناکارآمد، بخشنامه‌های یک‌شبه، شبکه رانتی و مافیایی حاکم بر اقتصاد، ساختار فاسد و رشوه‌گیر، رکود تورمی، کاهش ارزش پول ملی و نوسان شدید بهای ارز، کاهش قدرت خرید خانوار و کاهش فروش، از جمله دلایلی است که ریسک سرمایه‌گذاری در ایران را به شدت افزایش داده و سبب فرار سرمایه از کشور می‌شود. در شرایط کنونی اما آغاز به کار دولت دونالد ترامپ و احتمال افزایش فشارهای اقتصادی و تحریمی بر جمهوری اسلامی، در کنار تداوم تنش‌زایی جمهوری اسلامی در منطقه که همچنان سایه جنگ را بر سر ایران نگه داشته نیز خروج سرمایه از کشور را تشدید کرده است.

در همین رابطه فریاد فرزندان رئیس اتاق بازرگانی ایران و امارات گفته «بدون تردید در آینده نزدیک هرگونه تعامل تجاری با ایران، مشمول جریمه‌های سنگینی از سوی سیاست‌گذاران غربی خواهد شد و در نتیجه بسیاری از شرکت‌های چند ملیتی، تعامل پرسود با کشورهای غربی را به سرمایه‌گذاری در ایران، ترجیح خواهند داد.»

جمهوری اسلامی در حالی نتوانسته طی سالهای گذشته سرمایه‌گذاری خارجی جذب کند که در آنسو سرمایه‌گذاران خارجی که پیشتر در ایران سرمایه‌گذاری کرده بودند و سرمایه‌گذاران داخلی نیز در حال خروج از اقتصاد نیمه‌جان

ریال عربستان معادل ۱۸۸ میلیون دلار فروخته و در حال خروج از اقتصاد ایران است.

صافولا یک هلدینگ بین‌المللی تولید مواد غذایی عربستان سعودی است که در ایران در زمینه تولید و توزیع روغن‌های خوراکی، غذاهای دریایی، محصولات شیرینی فعالیت داشت و بیش از نیمی از بازار روغن نباتی ایران را در اختیار داشت.

اطلاعات منتشر شده درباره خروج این شرکت از ایران نشان می‌دهد مقامات جمهوری اسلامی در عمل این شرکت را از ادامه فعالیت در ایران ناامید کرده‌اند. برای نمونه گفته شده برخلاف قانون جذب سرمایه‌گذار خارجی، اجازه خروج سود سرمایه، به این شرکت داده نشده است.

همچنین ارزش مورد نیاز این صنعت برای واردات مواد اولیه که عمدتاً شامل دانه‌های روغنی است نیز تأمین نشده و در روند تولید اختلال شدید ایجاد شده است.

از سوی دیگر گفته شده این شرکت خواستار سرمایه‌گذاری سود ریالی خود در یک مجموعه داخلی بوده که مجوز آن هم صادر نشده است.

در شرایطی که برخی مقامات حکومتی مدعی بودند خروج صافولا از ایران اثری بر بازار روغن نخواهد داشت، به مدت کوتاهی از خروج صافولا از صنعت روغن‌سازی ایران، قیمت انواع روغن خوراکی در کشور از ۱۵ تا ۲۱ درصد گرانتر شد.

در روزهای گذشته همچنین خبر خروج فروشگاه‌های زنجیره‌ای هایپر استار از ایران نیز منتشر شد. در همین رابطه گزارش شده که شورای اسلامی شهر با واگذاری ملک هایپر استار «شعبه باکری» واقع در منطقه ۵ تهران به بانک شهر موافقت کرده و قرار است تا دو سال دیگر این فروشگاه جای خود را به فروشگاه شهروند بدهد.

فروشگاه‌های هایپر استار متعلق به شرکت «میدل‌ایست هایپرمارکتس لیمیتد» زیرمجموعه هلدینگ بزرگ گروه «الفطیم» امارات متحده عربی است که امتیاز برند اصلاتا فرانسوی «کارفور» را برای تأسیس فروشگاه‌های هایپر استار در خاورمیانه و آفریقا دریافت کرده است.

محمدعلی خراسانی رئیس اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای خبر خروج هایپر استار را تکذیب کرده و گفته «بر اساس اطلاعاتی که از مسئولان فروشگاه‌های زنجیره‌ای هایپر استار کسب کرده‌ام، سرمایه‌گذار این شرکت هیچ قصدی برای خروج از ایران ندارد و شایعات مطرح شده در این زمینه بی‌اساس است.»

با اینهمه خروج سرمایه از ایران چه از سوی سرمایه‌گذاران خارجی و چه از سوی سرمایه‌گذاران داخلی در سال‌های گذشته با سرعت ادامه داشته است و همزمان با انتشار خبر خروج صافولا و هایپر استار، خبرهایی درباره خروج سرمایه‌گذاران خارجی در حوزه اقتصاد دیجیتال منتشر شده است.

مسعود خوانساری رئیس اتاق بازرگانی تهران اواخر آذرماه امسال اعلام کرد که در ۱۰ سال گذشته یعنی در بازه زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۰ سالانه حدود ۱۰ میلیارد دلار خروج سرمایه رسمی از کشور اتفاق افتاده است. طبق گفته خوانساری این آمار فقط آمار رسمی است و طبیعتاً اگر آمار غیررسمی و زیرزمینی را هم به آن اضافه کنیم رقم بسیار بیش از این مقدار خواهد بود. وی همچنین اواخر شهریورماه گفته بود که در چهار سال اخیر بیش از ۴۵ میلیارد دلار سرمایه از کشور خارج شده و ادامه داد که میزان خروج سرمایه بسیار بیش از این رقم است چرا که بخش قابل توجهی از اقتصاد ایران به صورت زیرزمینی

نیمی از جمعیت ایران تحت تأثیر خطرهای ناشی از فرونشست

مقررات لازم‌الاجرا در خصوص فرونشست نداریم. اگر قوانین مثل زلزله در حوزه فرونشست لازم‌الاجرا باشند، خیلی از این خسارت‌ها اتفاق نمی‌افتد.»

علی بیت‌الهی هفته گذشته در مطلبی در کانال تلگرامی خود نیز از وضعیت بحرانی فرونشست در استان مازندران خبر داد و نوشت که برداشت نامتعارف آب از چاه‌ها و سفره‌های زیرزمینی در این استان طی سال‌های گذشته سبب فرونشست شدید زمین به ویژه در شرق این مازندران شده است. با توجه به افت سطح آب زیرزمینی به ویژه در محدوده‌های شرقی استان مازندران (بنا به تأکید مسئولان آب استان) و آمارهای اعلامی و با توجه به نوع نهشته‌های آبرفتی در نوار بین کوهستان (جنوب- ساحل شمال) مازندران، وقوع و توسعه پدیده «فرونشست زمین»، به عنوان فرجام این پروسه در محدوده‌های شرقی استان، قابل انتظار است.

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی تأکید کرده بر اساس آخرین گزارش‌های انجام شده توسط «سازمان نقشه برداری کشور» در استان مازندران، مناطقی به وسعت تقریبی ۴۱۰۰ کیلومتر مربع در شرق استان مازندران و در نواحی شهری و اطراف گلوگاه، بهشهر، نکا، سورک، ساری، جویبار، بابل، کیکالا، قائمشهر (شاهی)، بابل، فریدونکنار، محمودآباد و آمل دچار فرونشست زمین است.

مارها و گزارش‌ها بیانگر بدتر شدن وضعیت فرونشست به دلیل کاهش بارندگی‌ها است. احد وظیفه رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور با تأکید بر اینکه چشم‌انداز خوبی از بارش‌های فصل زمستان پیش رو ندارد، هشدار داد که اگر وضع به همین شیوه پیش برود، ایران شرایط بسیار ناخوشایندی را تجربه خواهد کرد. احد وظیفه تأکید کرده احتمال بروز ناترازی شدید آب در صورت تداوم روند بارش پاییز در ادامه سال آبی وجود دارد و افزوده در استان‌هایی مثل تهران و «خراسان رضوی» که منابع آب در آنها کفاف جمعیت را نمی‌دهد، اگر این کمبودها هم وجود داشته باشد در ادامه سال امکان تنش آبی وجود دارد.

زیرزمینی کمتر استخراج شود، افت آب هم کمتر صورت می‌گیرد و به تبع آن فرونشست زمین کاهش می‌یابد.» او همچنین گفته قرار بود آب تصفیه شده به آبخوان‌ها و درون لایه‌های زمین برگردانده شود، اما به آبخوان‌ها نرسید بیت‌الهی تأکید کرده که مکان‌یابی طرح‌های آب‌بر باید طبق ضوابط ویژه باشد: «پیشنهاد ما این است که ایجاد چنین مکان‌ها و مستحدثاتی که نیاز آبی دارند در پهنه‌های فرونشستی بطور کلی ممنوع اعلام شود، یعنی وزارت صنایع و معادن از صدور مجوز برای این طرح‌ها اگر در این پهنه و مجاورت فرونشست هستند، خودداری کند.»

به عقیده این کارشناس همه چیز از مدیریت نامطلوب آب، آب می‌خورد؛ مدیریتی که در چند دهه گذشته با بازگذاری بیش از حد روی منابع آبی تا توانست سد ساخت، بند کشید و چاه حفر کرد. «اصفهان» نماد این توسعه ناپایدار در صدر استان‌هایی است که فرونشست زخمی کاری به آن زده است. سال‌هاست که سدها و تونل‌ها به اصفهان، آب انتقال می‌دهند و همچنان انتقال آب از سدهای جدید به این استان صنعتی ادامه دارد، اما بالاترین فرونشست زون شهری را به خود اختصاص داده و آمارهای اعلام شده در هیأت دولت هم آن را تأیید می‌کند.

رئیس بخش زلزله‌شناسی و خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفته یکی از ناترازی‌ها و علائم ناپایدار توسعه کشور، «بیان منفی آبخوان‌ها» است که نمود آن «فرونشست» می‌شود.

این کارشناس، فرونشست را به صورت ماهیتی، مخاطره‌ای انسان‌ساز معرفی کرده و گفته «اگر برداشت آب‌های زیرزمینی معادل تغذیه آبخوان‌ها بود، هیچ وقت این پدیده اتفاق نمی‌افتاد، بنابراین راهکار آن مشخص است. او می‌گوید، پیشنهادهایی به دولت داده‌اند که در اسرع وقت باید انجام شود. به گفته بیت‌الهی، رئیس‌جمهوری هم دستور بررسی آن‌ها را در کمیسیون زیربنایی داده است.

علی بیت‌الهی همچنین تأکید کرده که «ما در حیطه ساخت و ساز، انتقال لوله‌های نفتی، آثار تاریخی کشوری، کشاورزی، سدسازی، آبخیزداری و... یک بند ضوابط و

● از مساحت ۳۱ هزار هکتاری بافت‌های تاریخی شهری ایران، نزدیک به ۵۲ درصد آن در پهنه‌های فرونشست واقع شده که این وسعت از نظر «در معرض قرارگیری» قابل ملاحظه است.

● طول خطوط اصلی نفت واقع در پهنه‌های فرونشست زمین بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر تخمین زده می‌شود و بیش از ۱۵ هزار و ۳۰۰ کیلومتر از خطوط جاده‌ای ترانزیتی در معرض خطر فرونشست زمین قرار دارد.

تازه‌ترین آمارها درباره گسترش فرونشست در ایران نشان می‌دهد فرونشست در حدود ۱۸۵ هزار کیلومتر مربع و معادل تقریبی ۱۱ درصد از وسعت کشور گسترده شده است. همچنین نیمی از جمعیت ایران تحت تأثیر خطرهای ناشی از فرونشست قرار دارند.

به تازگی در جلسه هیئت دولت گزارشی درباره گسترش فرونشست در ایران ارائه شده است که جزئیات آن نشان می‌دهد ۳۸۰ شهر و ۹۲۰۰ روستا در معرض خطر فرونشست هستند. در برخی مساحت کل شهرها و در بعضی موارد بخشی از محدوده‌های شهری در زون‌های فرونشست قرار گرفته‌اند این گزارش که زیر نظر علی بیت‌الهی، رئیس بخش زلزله‌شناسی و خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی تدوین شده نشان می‌دهد استان‌های «خراسان رضوی»، تهران، اصفهان، کرمان و فارس از جمله استان‌های با وسعت بالای پهنه‌های فرونشست زمین هستند و کلانشهر اصفهان به عنوان شهری با وسعت بالای زون فرونشست زمین در محدوده شهری است. از مساحت ۳۱ هزار هکتاری بافت‌های تاریخی شهری، نزدیک به ۵۲ درصد آن در پهنه‌های فرونشست واقع شده که این وسعت از نظر «در معرض قرارگیری» قابل ملاحظه است.

گزارش تهیه شده نشان می‌دهد از تعداد ۶۳ سایت ثبت جهانی شده، ۲۷ سایت در معرض خطر فرونشست زمین قرار گرفته‌اند که «تخت جمشید» در فارس، «میدان نقش جهان» و «مسجد جامع» در اصفهان، چند باغ ایرانی، «سلطانیه» زنجان، تعدادی از قبوت و چند محدوده از شهر تاریخی یزد از جمله آنها هستند. در این گزارش برآورد شده حدود ۱۱ هزار کیلومتر از طول لوله‌های انتقال گاز کشور نیز در تلاقی با پهنه‌های فرونشست باشند.

براساس داده‌های موجود و در دسترس، طول خطوط اصلی نفت واقع در پهنه‌های فرونشست زمین بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر تخمین زده می‌شود.

همچنین بر اساس ارزیابی به عمل آمده، بیش از ۱۵ هزار و ۳۰۰ کیلومتر از خطوط جاده‌ای ترانزیتی در معرض خطر فرونشست زمین قرار دارد.

از سوی دیگر برآورد شده است ۱۰۱ شهرک صنعتی در معرض خطر فرونشست زمین قرار دارند.

در نهایت اعلام شده از مجموع داده‌های در دسترس سازمان نقشه‌برداری در ۱۸ استان کشور، بیشینه نرخ فرونشست به بیش از ۱۰ سانتیمتر در سال می‌رسد. در ۸ استان این مقدار بین ۵ تا ۱۰ سانتیمتر در سال و در ۴ استان دیگر زیر ۵ سانتیمتر در سال است.

علی بیت‌الهی درباره این گزارش توضیح داده که «اگر در زمینه کشاورزی، نوع کشت و زرع و محصولات با مصرف آب کم یا مناسب و همینطور در روش‌های آبیاری بازنگری‌ای با اولویت زون و پهنه‌های فرونشستی داشته باشیم، قطعاً مقدار استحصال آب‌های زیرزمینی کم می‌شود. اگر آب‌های

کسری ۳۰ میلیارد دلاری منابع ارزی در ایران؛ رئیس کل بانک مرکزی فرافکنی می‌کند

فرشاد پرویزیان گفته «اخیرا رئیس کل بانک مرکزی گفته است که یک کانال تلگرامی قیمت دلار را تعیین می‌کند؛ وقتی می‌گوییم «یک کانال» در ادبیات اقتصادی یعنی یک بنگاه اقتصادی. فرض می‌کنیم که حرف ایشان هم درست است، اما آیا یک بنگاه اقتصادی به تنهایی می‌تواند بانک مرکزی و کل اقتصاد کلان ما را فلج کند؟ این آدرس غلط دادن است. باید خطاب به ایشان بگویم که آقای رئیس کل بانک مرکزی! برای مسائل اقتصاد کلان، آدرس اقتصاد خرد ندهید.»

این اقتصاددان توضیح داده که «موضوع اصلی اینجاست که نرخ ارز لنگر اسمی تورم شده است. بدین معنا که وقتی نرخ ارز بالا می‌رود، انتظارات تورمی مردم افزایش پیدا می‌کند و نگران می‌شوند. حافظه تاریخی مردم به آنها اینطور یاد داده است که وقتی پول ملی بی‌ارزش می‌شود به سمت خرید طلا و ارز می‌روند؛ بنابراین هرگونه افزایش نرخ ارز هم تورم را افزایش می‌دهد و هم انتظارات تورمی را شعله‌ور می‌کند. زمانی که انتظارات تورمی بالا می‌رود، فعالان اقتصادی مناسبات اقتصادیشان را بر مبنای همین انتظارات جدید تنظیم می‌کنند و نرخ‌ها را بالا می‌برند. حتی اگر قیمت دلار ریزش پیدا کند هم آن انتظارات پایین نمی‌آید و می‌گویند موقت است. به همین دلیل است که قیمت دلار که کاهش پیدا می‌کند، چیزی ارزان نمی‌شود.»

فرشاد پرویزیان نیز معتقد است دولت به علت کسری بودجه از افزایش قیمت ارز حمایت می‌کند «تا زمانی که شما اقتصاد را دستوری اداره می‌کنید و بعد بخواهید نرخ ارز را به سمت بازار آزاد نزدیک کنید، به سوی تک نرخ کردن ارز نرفته‌اید بلکه به این سمت رفته‌اید که از طریق تسعیر، بودجه ریالی دولت را تأمین کنید؛ چرا که بزرگترین مالک ارز، دولت و شرکت‌های دولتی هستند. وقتی نرخ ارز در بازار بالا برود، ریال بیشتری نصیب دولت می‌شود تا بودجه‌اش را تأمین کند ولی از آن طرف فشار تورمی بر مردم وارد می‌شود. اما آیا راهی وجود دارد؟ یعنی اگر من را به جای رئیس بانک مرکزی بگذارند، آیا می‌توانم مدیریت کنم؟ باید در پاسخ بگویم خیر!»

این اقتصاددان با انتقاد از تناقض‌گویی‌های رئیس کل بانک مرکزی گفته «نرخ همانی است که در بازار آزاد است. آقای فرزین با اینکه اقتصاد خوانده‌اند، اما یک مقدار اداری-مهندسی صحبت می‌کنند. مثلا می‌گویند ما ۸۰ الی ۹۰ درصد ارز کشور را با این نرخ داریم تأمین می‌کنیم و کالای اساسی کشور را می‌آوریم، اما یک عده در بازار کارهایی می‌کنند که ما به رسمیت نمی‌شناسیم. باید بگویم خیر، ما در اقتصاد قیمت موثر و رابطه مبادله داریم که همان ۵ درصد روی کل بازار ارز اثر می‌گذارد. نمی‌شود که بانک مرکزی دلار آزاد را به رسمیت نشناسد ولی بخواهد نرخ نیما را به بازار آزاد نزدیک کند؛ این یک تناقض است.»

محمدرضا فرزین پیشتر ادعا کرده بود نرخ ارز نیمایی قابل افزایش نیست چرا که ایجاد تورم می‌کند. او همچنین تأکید کرده بود که اگر بانک مرکزی با سیاست ارزی سبب افزایش تورم شود این سیاست مناسب نیست. او این را هم گفته بود که به عنوان رئیس بانک مرکزی «نگران تورم» است.

از سوی دیگر محمدرضا فرزین در اوایل امسال و در پی افزایش قیمت دلار در بازار آزاد گفته بود نرخ‌های بازار آزاد که توسط سوداگران در تلگرام تعیین می‌شود کاذب است و بانک مرکزی این قیمت‌ها را به رسمیت نمی‌شناسد و مبنای قیمت دلار را سامانه نیما عنوان کرده بود.

دولت هم نتوانسته در کنار اجرای این طرح حمایت‌های لازم از بخش‌های مختلف تجاری را داشته باشد. با اینهمه مسعود دانشمند تأکید کرده که «بدیهی است که تک نرخ شدن ارز موجب از میان رفتن بسیاری از رانتهای ارزی شده و بر سلامت و شفافیت فضای اقتصادی کشور می‌افزاید. لازم به ذکر است که تک نرخ شدن ارز موجب می‌شود که قیمت تمام شده و قیمت مصرف‌کننده در کالاهای وارداتی مشخص و سود تجار و دلان نیز واضح شود؛ این موضوع برای نهادهای برنامه ریز و تصمیم‌گیرنده و همچنین نهادهای نظارتی و مالیاتی بسیار حائز اهمیت بوده و به مردم و فعالان اقتصادی نیز برای برنامه‌ریزی کمک می‌کند.»

اکنون در حالی قیمت ارز بار دیگر روند افزایشی پیدا کرده که محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی روز گذشته در پاسخ به خبرنگاران درباره راهکار بانک مرکزی در رابطه با افزایش دوباره قیمت‌ها در بازار ارز گفته «با تزیق ارز بیشتر به بازار جلوی التهابات بازار را می‌گیریم!» اگر چه حذف ارز نیمایی طرح عبدالناصر همتی وزیر اقتصاد دولت پزشکیان بوده که با حمایت محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی روبرو شده اما به طور کلی بسیاری از تحلیلگران عملکرد محمدرضا فرزین را دارای ایرادهای زیادی ارزیابی می‌کنند. محمدرضا فرزین به تازگی درباره علت افزایش قیمت مدعی شد یک کانال تلگرامی هر روز ساعت ۹ صبح برای ارز در ایران نرخ می‌گذارد، سروهایش در آمریکا ثبت شده است. رئیس کل بانک مرکزی افزوده بود که «وقتی ۹ صبح معامله‌ای صورت می‌گیرد این کانال نرخ می‌گذارد و همه صرافی‌ها هم از روی آن نرخ دلار را می‌گذارند. یک کانالی ایجاد کرده‌اند که با آن به بازار ما علامت و علائم غیرواقعی به بازار می‌دهند.»

فرشاد پرویزیان نایب رییس انجمن اقتصاد ایران در واکنش به این اظهارات رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه «فرزین برای مسائل اقتصاد کلان، آدرس اقتصاد خرد می‌دهد» گفته «اگر یک کانال تلگرامی قیمت دلار را تعیین می‌کند، بهتر است بانک مرکزی را تعطیل کنیم.»

● مسعود دانشمند تحلیلگر اقتصادی: در شرایط فعلی ۳۰ میلیارد دلار نیاز ارزی بدون پاسخ وجود دارد که این نیاز را باید با صادرات نفت و گاز پاسخ دهیم.

● هفته گذشته بانک مرکزی جمهوری اسلامی ادعا کرد «ذخایر ارزی خارجی و ذخایر ارز و طلا در داخل کشور کاملا مطمئن و قابل استفاده است و مشکلی در تأمین ارز واردات کالا به کشور وجود ندارد.»

● فرشاد پرویزیان اقتصاددان معتقد است دولت به علت کسری بودجه از افزایش قیمت ارز حمایت می‌کند: «تا زمانی که شما اقتصاد را دستوری اداره می‌کنید و بعد بخواهید نرخ ارز را به سمت بازار آزاد نزدیک کنید، به سوی تک نرخ کردن ارز نرفته‌اید بلکه از طریق تسعیر، بودجه ریالی دولت را تأمین می‌کنید.»

یک تحلیلگر اقتصادی با اشاره به منفی بودن تراز تجاری کشور از کمبود کسری ۳۰ میلیارد دلاری درآمدهای ارزی خبر داده است.

مسعود دانشمند تحلیلگر اقتصادی در گفتگو با وبسایت «اقتصاد ۲۴» گفته «هم اکنون ما رقمی در حدود ۴۰ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی داریم و در حدود ۷۰ میلیارد دلار نیز نیاز ارزی کشور در تمامی موارد است. در شرایط فعلی ۳۰ میلیارد دلار نیاز ارزی بدون پاسخ وجود دارد که این نیاز را باید با صادرات نفت و گاز پاسخ دهیم.»

این تحلیلگر اقتصادی گفته «اگر عملیات‌های اقتصادی خود را اصلاح و کار را به درستی انجام دهیم، به سرعت می‌توانیم ناترازی تجاری خود را با توسعه صادرات و بدون نیاز به نفت و گاز جبران کنیم.»

کسری ۳۰ میلیارد دلاری منابع ارزی در حالی مطرح شده که هفته گذشته بانک مرکزی جمهوری اسلامی با تکذیب خبرهایی درباره کاهش ذخائر ارزی کشور ادعا کرده بود «ذخایر ارزی خارجی و ذخایر ارز و طلا در داخل کشور کاملا مطمئن و قابل استفاده است و مشکلی در تأمین ارز واردات کالا به کشور وجود ندارد.»

بانک مرکزی در ادامه اعلام کرده بود «کل ارز تأمین شده توسط بانک مرکزی برای واردات کالاهای مورد نیاز به کشور از ابتدای سال تا امروز ۵۳ میلیارد و ۲۸۸ میلیون دلار بوده است.»

در هفته‌های گذشته قیمت ارز با افزایش قابل توجهی روبرو شد؛ بانک مرکزی تلاش کرد با انتشار خبر عرضه ۶۰۰ میلیون دلار از سوی پتروشیمی‌ها به بازار ارز تجاری، از افزایش قیمت ارز جلوگیری کند. اگر چه برای کمتر از یک هفته قیمت ارز کاهش یافت اما از دو روز پیش قیمت ارز بار دیگر افزایش یافت و تا ۸۱ هزار و ۸۰۰ تومان افزایش یافت.

محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی روز گذشته در پاسخ به خبرنگاران درباره راهکار بانک مرکزی در رابطه با افزایش دوباره قیمت‌ها در بازار ارز گفته «با تزیق ارز بیشتر به بازار جلوی التهابات بازار را می‌گیریم!»

اکنون نه تنها مسعود دانشمند از کسری ۳۰ میلیارد دلاری درآمد ارزی خبر داده بلکه معتقد است سیاست‌های ارزی جدید دولت نیز بر افزایش قیمت موثر بوده است.

این تحلیلگر اقتصادی با اشاره به حذف ارز نیمایی و ایجاد بازار ارز تجاری از سوی تیم اقتصادی دولت پزشکیان گفته «اصولا تک نرخ کردن ارز یک هدف اقتصادی صحیح است، اما نحوه اجرای این عملیات صحیح نیست.»

او معتقد است شرایط برای اجرای این قانون درست نبوده

اکنون میست:

جمهوری اسلامی در مقابل فشار شدید اقتصادی آسیب پذیر است

هفته نامه «اکنون میست» در گزارشی که ۱۳ ژانویه منتشر شد نوشت، حکومت ایران در برابر یک فشار اقتصادی همه جانبه از سوی دولت ترامپ آسیب پذیر است. در این گزارش آمده با افزایش تحریمها علیه جمهوری اسلامی چند نفتکش که محموله های نفت ایران را به صورت مخفیانه قاچاق می کردند در آب های چین، مالزی و سنگاپور سرگردان شده اند. در این گزارش آمده، هرچند دونالد ترامپ همچنان درباره محاصره روسیه تصمیمات دوگانه دارد، اما به فلج کردن اقتصاد ایران متعهد است و احتمال دارد در انجام این کار موفق شود. افراد آشنا با دولت ترامپ می گویند مقامات متوجه شده اند که رویکرد ملایم آنها در قبال رژیم ایران شکست خورده است. جمهوری اسلامی نه به دلیل تحریمها، بلکه با پیروزی های اسرائیل بر حماس و حزب الله و همچنین سقوط بشار اسد در سوریه تضعیف شده است. همچنین حکومت ایران به ساخت سلاح هسته ای نزدیک است. تحلیلگران معتقدند که این اقدامات ممکن است صادرات نفت ایران را تا تابستان سال ۲۰۲۵ به یک میلیون بشکه در روز کاهش دهد.

سخنرانی شاهزاده رضا پهلوی در اجلاس ژنو برای حقوق بشر و دموکراسی

«اجلاس ژنو برای حقوق بشر و دموکراسی» در ارتباط با نشست که قرار است ۱۸ فوریه ۲۰۲۵ برگزار شود، اعلام کرده است که رضا پهلوی ولیعهد ایران در آن سخنرانی خواهد داشت. سخنرانان این کنفرانس از کشورهای مختلف که حقوق بشر در آنها زیر پا گذاشته می شود، انتخاب شده اند از جمله روسیه، تبت، عربستان سعودی، اریتره، هنگ کنگ، کوبا و... همچنین برخی فعالان حقوق بشر در دموکراسی ها نیز در این مجمع سخنرانی خواهند کرد. «اجلاس ژنو برای حقوق بشر و دموکراسی» کنفرانس بزرگی است که به مسائل فوری

حقوق بشر که نیازمند توجه جهانی هستند، می پردازد. این اجلاس حول موضوعات نشست های سالانه شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد که وزرای خارجه کشورهای عضو در ژنو گرد می آیند تا مسائل مهم را در دستور کار بین المللی قرار دهند، برگزار می شود. تاریخ برگزاری پنجاه و هشتمین نشست سالانه شورای حقوق بشر سازمان ملل از ۲۴ فوریه تا ۴ آوریل ۲۰۲۵ اعلام شده است.

ترامپ:

فرماندار لس آنجلس بجای پر کردن آب ماشین های آتش نشان به فکر نجات ماهی هاست!

دونالد ترامپ که ۲۰ ژانویه ۲۰۲۵ قدرت را در کاخ سفید به دست می گیرد، با انتقاد از ضعف مقامات دولت بایدن برای مهار آتش سوزی گسترده در لس آنجلس، به کنایه گفته است که گاوین نیوسام فرماندار شهر بجای پر کردن آب ماشین های آتش نشانی در حال نجات ماهی «اسملت» [گونه ای ماهی کمیاب] است. ترامپ گفته «ماشین ها و شیرهای آتش نشانی به خاطر اسملت آب ندارند، وحشتناک است، اما درستش می کنیم...» به گزارش فاکس نیوز، ترامپ افزود: «بزرگترین خانه ها، برخی از با ارزش ترین خانه های جهان به تازگی ویران شده اند... اگر این افراد آنجا را ترک کنند، شما پایه مالیاتی سنگین کالیفرنیا را از دست خواهید داد و بی پول خواهید شد. این یک تراژدی واقعی است و این اشتباه متوجه شخص فرماندار است.» فرماندار نیوسام به اظهارات متفاوت ترامپ پاسخ داد و او را به تلاش برای «سیاسی کردن» این تراژدی متهم کرد.

نخست وزیر سوئد:

رژیم ایران برای اقدامات نیابتی خود از باندهای جنایتکار استفاده می کند

اولف کریسترسون نخست وزیر سوئد یکشنبه ۲۳ دی ماه ۱۴۰۳ در کنفرانس سالانه «جامعه و دفاع» گفت: «رژیم ایران برای اقدامات نیابتی خود از باندهای جنایتکار استفاده می کند.» او توضیح داد: «در دوران جنگ های نیابتی هستیم. جمهوری اسلامی از باندهای جنایتکار سوئدی و با اقدامات خشونت آمیز استفاده می کند تا به نیابت از آن، جرائم سنگینی در کشور ما انجام دهند.» کریسترسون در ادامه سخنان خود افزود: «ما و همسایگانمان در معرض حملات ترکیبی هستیم که نه با سر بازان بلکه با کامپیوتر، پول، اطلاعات نادرست و خطر

رابرکاری انجام می شود.» مقام ها و نهادهای امنیتی سوئد بارها در مورد اقدامات ضد امنیتی عوامل جمهوری اسلامی در این کشور هشدار داده اند اما دولت های سوئد همچنان ترجیح داده اند روابط پیدا و پنهان خود را با جمهوری اسلامی حفظ کنند. یکی از آخرین موارد این مباحثات، مبادله حمید نوری دادیار سابق زندان گوهردشت است که در دادگاهی در سوئد به حبس ابد محکوم شد ولی پس از مدتی کوتاه آزاد و به ایران فرستاده شد.

سفیر حوثی ها در تهران:

مبارزه با اسرائیل تکلیف قرآنی و الهی است!

ابراهیم محمد الدیلمی سفیر شبه نظامیان حوثی در تهران می گوید موضع یمن در محور مقاومت، «تکلیفی ایمانی، قرآنی و الهی است» و رزمندگان یمنی براساس هشدارهای خداوند در قرآن به مبارزه ای تاریخی با اسرائیل و حمایت از فلسطینیان برخاسته اند. او در مصاحبه با «ایکنا» که ۲۲ دی ماه ۱۴۰۳ منتشر شد، خواستار تأسیس رشته «مهندسی مقاومت» در دانشگاه های کشورهای عضو «محور مقاومت» شده است.

کوچک زاده:

می خواهیم پولم خرج لس آنجلسی های پفیوز بشود!

مهدی کوچک زاده نماینده ولایت مدار مجلس شورای اسلامی روز دوشنبه ۲۴ دی ماه ۱۴۰۳ با انتقاد از پیشنهاد رئیس «سازمان هلال احمر» جمهوری اسلامی جهت ارسال تیم امدادی به لس آنجلس برای مهار آتش سوزی گفت: «من به عنوان یه مالیات دهنده ایرانی راضی نیستم یک قران از مالیات من قبل از اینکه خرج غزه شود، برود برای لس آنجلسی های پفیوز خرج شود. همه شان می خواهند افتخار کنند که ما دل مان برای لس آنجلس سوخت.» محمد باقر قالیباف در تأیید سخنان کوچک زاده، به همراه سایر نمایندگان شعار «مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل» سر دادند.

ضرب و جرح صبا بختیاری

پس از نزدیک به دو هفته بی خبری از صبا بختیاری، آشنایان وی از طریق خانواده با خبر شدند که در شب سال نو میلادی در شهر محل سکونت خود مورد ضرب و جرح قرار گرفته است. در همین ارتباط اختر قاسمی خبرنگار آزاد می گوید وقتی صبا بختیاری با فرزندش برای دیدن آتش بازی به خارج شهر رفته بود، توسط فردی با جسم سخت مورد حمله قرار گرفت و با ضربه محکمی که به صورت و گوش

وی وارد آمد به شدت آسیب دید. خانواده بختیاری می گویند که پس از آن حمله، گوش وی مرتب خونریزی می کند و آنها نگران سلامت او هستند. صبا بختیاری در گفتگویی که آبان ماه ۱۴۰۳ با کیهان لندن داشت، از شرایط تکان دهنده ی خانواده پویا بختیاری در داخل و خارج زندان و همچنین وضعیت خودش که مجبور به ترک کشور شده صحبت کرد.

بازداشت چند نفر در خوزستان به اتهام «جاسوسی از مراکز حساس»

سازمان اطلاعات سپاه (ساس) خوزستان تعدادی از شهروندان را به اتهام جاسوسی از مراکز حساس این استان بازداشت کرده است. روابط عمومی «سپاه ولیعصر خوزستان» روز جمعه ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳ اعلام کرد که «عوامل یک شبکه جاسوسی» مرتبط با سرویس اطلاعاتی یکی از کشورهای حاشیه خلیج فارس بازداشت شده‌اند. به تعداد و مشخصات شهروندان بازداشت شده اشاره‌ای نشده اما ادعا شده است که آنها از مراکز حساس استان خوزستان اطلاعات جمع‌آوری می‌کردند.

مرجان ساتراپی بالاترین نشان افتخار فرانسه را رد می‌کند

مرجان ساتراپی هنرمند فرانسوی- ایرانی که با انتشار داستان مصور و فیلم انیمیشن «پرسپولیس» مشهور شد، روز دوشنبه ۱۳ ژانویه اعلام کرد که در اعتراض به «رفتار ریاکارانه فرانسه در قبال ایران» از دریافت نشان لژیون دونور، بالاترین نشان افتخار فرانسه، امتناع می‌کند.

امام جمعه شیراز:

انشالله کاخ سفید را حسینیه خواهیم کرد!

لطف‌الله دژکام امام جمعه شیراز در خطبه‌های نماز جمعه امروز ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳ گفته: «بارها گفته‌ایم و باز هم می‌گوییم که انشالله کاخ سفید را حسینیه خواهیم کرد و سران از خدا بی‌خبر آمریکا مطمئن باشند که این وعده تحقق پیدا خواهد کرد. اکنون گیر افتاده‌اند و سخنان باطل می‌زنند اما به اذن خدا قدرت در عالم دست به دست می‌شود.» برخی دیگر از امامان جمعه نیز امروز علیه «مذاکرات» موضع گرفتند. احمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد گفته «مسئول ما بدانند مذاکره نمی‌تواند جایگزین مقاومت شود، هر کشوری وارد مذاکره شد، بدبخت شد، اسیر شد و آمریکا بر او مسلط شد، چه مذاکره با آمریکا

بازداشت یکی از مدیران پتروشیمی بوشهر به اتهام دریافت رشوه

مهدی مهرانگیز رئیس کل دادگستری استان بوشهر چهارشنبه ۲۶ دی ماه ۱۴۰۳ خبر داد که یکی از مدیران صنایع پتروشیمی در این استان به علت دریافت رشوه بازداشت شده است. او بدون اشاره به جزئیات عنوان کرد، فرد بازداشت شده «با دریافت رشوه‌های کلان مانع از تجهیز و نوسازی صنایع پتروشیمی در بوشهر می‌شد!» این مدیر با نظارت بر روند برگزاری مزایده و مناقصه‌ها برای نوسازی تجهیزات مجتمع‌ها شناسایی و بازداشت شده است.

آمار تکانهنده مرگومیر با سلاح سرد در ایران

بر اساس آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، در تابستان ۱۴۰۳ تعداد ۲۲۰ نفر بر اثر خشونت‌های مرتبط با سلاح سرد جان خود را از دست داده‌اند. استفاده از سلاح سرد عمدتاً در درگیری‌های شخصی، اختلافات خانوادگی و نزاع‌های خیابانی گزارش شده است.

خبرگزاری «مهر» با انتشار این آمار نوشته: «استفاده از سلاح سرد در درگیری‌ها و نزاع‌های خیابانی به یکی از چالش‌های امنیت در کشور تبدیل شده است. همچنین دسترسی آسان به سلاح سرد یکی از دلایل مهم وقوع این خشونت‌هاست و به رغم ممنوعیت‌های قانونی، فروش و حمل سلاح سرد همچنان بدون نظارت کافی انجام می‌شود.

ریزش شاخص بورس؛ تداوم خروج پول حقیقی از بازار سرمایه

شاخص بورس ایران امروز شنبه ۲۲ دی ماه ۱۴۰۳ با ریزش همراه بود؛ شاخص کل بورس ریزش ۳۳ هزار و ۶۳۰ واحدی را تجربه کرد و در نهایت در کانال ۲ میلیون و ۹۱۱ هزار واحدی ایستاد، همچنین تمامی شاخص‌های بورس و

ادعای رئیس سازمان هواپیمایی جمهوری اسلامی: به زودی پروازهای مستقیم به اروپا آغاز می‌شود

رئیس سازمان هواپیمایی جمهوری اسلامی مدعی شده که مشکل تحریم ایرلاین‌های جمهوری اسلامی توسط اروپایی‌ها حل خواهد شد و قول داد: «به زودی بلیت‌فروشی مسیر مستقیم اروپا آغاز می‌شود». حسین پورفرزانه روز دوشنبه ۲۶ دی ماه ۱۴۰۳ در جمع خبرنگاران گفت: «مشکل سوخت‌رسانی به هواپیماها در پاریس حل شده و شرکت‌ها به هواپیماهای ایرانی سوخت می‌دهند اما گرانتر». به گفته فرزانه «به غیر از ایران ایر تور، شرکت هواپیمایی قشم ایر هم به زودی پروازهای اروپایی را راه‌اندازی می‌کند و از ۱۲ بهمن‌ماه پرواز پاریس آغاز می‌شود». ۱۲ بهمن‌ماه همان روزیست که روح‌الله خمینی رهبر انقلاب اسلامی و بنیانگذار رژیم کنونی و همراهانش با پرواز اختصاصی از پاریس به تهران منتقل شدند. برخی منابع غیررسمی می‌گویند قرار است چند فرزند هواپیما از طریق ایرلاین‌های داخلی و منطقه‌ای برای «ایران ایر تور» و «قشم ایر» فراهم شود تا بتوانند در مسافت‌های دورتر از جمله اروپا پرواز کنند.

کاهش هشت کیلویی سرانه مصرف گوشت ایرانیان در یک دهه

احسان سلطانی اقتصاددان و پژوهشگر اقتصاد با انتشار نموداری در کانال تلگرامی‌اش نوشته قدرت خرید گوشت به نصف ۱۳۹۸ و یک سوم دوران قاجار رسیده که با افزایش قیمت گوشت در سال آینده به شدت کاهش خواهد یافت احسان سلطانی در ادامه نوشته «۱۴۰۴ سال مصیبت و فلاکت مردم خواهد بود و غذا به شدت گران خواهد شد. کارگزار فاسد جز مصیبت و فلاکت برای مردم چیزی نداشته است. لعنت بر اینها و آنها که اینها را آوردند.» او افزوده «نکته اینکه در چند دهه گذشته قدرت خرید و گوشت به میزان قابل توجهی در جهان بالا رفته و در

بسیاری اقتصادداها پیش از دو برابر شده، اما در ایران یک سوم شده است. واقعیت این است که حکومت و ایادی آن و به تبع آنها دزدهای رسمی و رانتخورها مردم را با شوک‌های قیمت ارز و سرکوب دستمزدها غارت می‌کنند.» احسان سلطانی تأکید کرده که «ذینفعان فساد و رانت شوک‌های قیمت ارز، عامل صعود قیمت ارز را تحریم‌ها عنوان می‌کنند.»

فراپورس قرمز پوش شدند. قیمت معاملات سهام‌های کوچک بازار سهام نیز کاهش داشته است؛ به طوری که شاخص هم‌وزن بازار در پایان بورس امروز دو هزار و ۱۶۸ واحد، معادل ۰.۲۴ درصد، کاهش ارتفاع داد و به سطح ۹۱۵ هزار واحد رسید. همچنین روند خروج پول از بازار بورس ایران ادامه داشت و بیش از ۱۶۰۰ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار خارج شد.

باشد و چه با اروپا زیرا این دو تفاوتی با هم ندارند.» احمد محمودی امام جمعه اصفهان هم در خطبه‌های نماز جمعه امروز با بیان اینکه «دشمنان با مذاکره به دنبال تضعیف انقلاب اسلامی هستند» گفته: «دشمنان در مذاکرات به دنبال منافع خود هستند، در این راستا رهبر انقلاب فرمودند در صورتی که در مذاکرات به منافع دشمنان توجه شود به مردم‌سالاری لطمه وارد خواهد شد.»

عکس هفته | پایان چهار سال پر از جنگ و درگیری و مداخلات!

ولت چهارساله جو بایدن با معاون اولی کامالا هریس و وزارت خارجه‌ی تحت مسئولیت آنتونی بلینکن در حالی آخرین روزهای خود را پشت سر می‌گذارد که در این مدت جهان شاهد جنگ اوکراین، حمله تروریستی هفتم اکتبر و جنگ غره و نابودی سران حزب‌الله و حماس توسط اسرائیل و

همچنین تداوم سیاست مداخلات آمریکا با جمهوری اسلامی بود/ کاخ سفید/ واشنگتن/ ۱۵ ژانویه ۲۰۲۵